

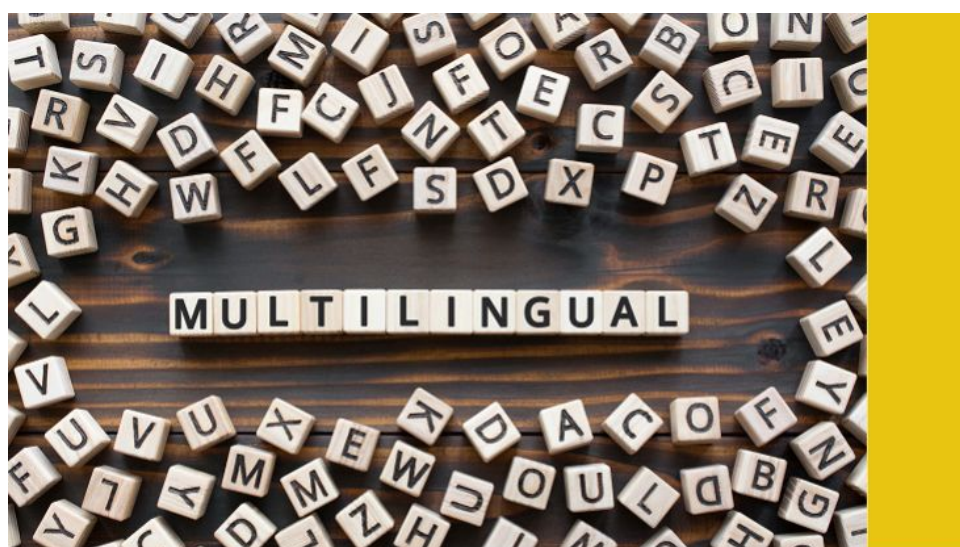
ŠTUDIJA

Na zahtevo odbora CULT



Evropski parlament

# Pristop Evropske unije k večjezičnosti v svoji komunikacijski politiki



**Kultura in izobraževanje**



Tematski sektor za strukturno in kohezijsko politiko

Generalni direktorat za notranjo politiko

PE 699.648 – september 2022



Eŭropo  
Demokratio  
Esperanto

Dokument, ki ga je pripravil Pierre Dieumegard

Evropa [-demokracija-Esperanto](#)

Ta dokument o večjezičnosti v komunikacijski politiki Evropske unije je bil le v angleščini v [datoteki pdf na spletni strani EU](#). Enojezičnost prvotnega dokumenta je preprečila, da bi bila večina evropskega prebivalstva seznanjena z informacijami, ki jih vsebuje. To jim je preprečilo sodelovanje v razpravah, ki bi vodile k boljšemu upravljanju Evropske unije, kar je v nasprotju z UDHR (zlasti členoma 2 in 21) in Lizbonsko pogodbo (zlasti člena 2 in 8).

Namen tega „začasnega“ dokumenta, izdelanega s strojnimi prevajanjem in nekaterimi človeškimi ureditvami, je omogočiti več ljudem v EU, da se seznanijo z dokumenti, ki jih je pripravila EU (in se financirajo iz njihovih davkov).

**Zaželeno je, da uprava EU prevzame prevajanje pomembnih dokumentov. Pomembni dokumenti“ niso le zakoni in predpisi, temveč tudi pomembne informacije, potrebne za skupno sprejemanje informiranih odločitev.**

Da bi skupaj razpravljali o naši skupni prihodnosti in omogočili zanesljive prevode, bi bil mednarodni jezik Esperanto zelo uporaben zaradi svoje preprostosti, pravilnosti in natančnosti.

Stopite v stik z nami: <http://www.europokune.eu> <https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

=====

Nekaj zanimivih točk iz tega dokumenta:

— Razpredelnica 8 in poglavje 7: če EU uporablja angleščino izključno pri komuniciranju, lahko vsebino objavljenih dokumentov razume le 13–45 % odraslih v EU-27. Z drugimi besedami, **večina evropskega prebivalstva je izključena iz razprave in odločanja.**

— Poglavje 4: Jezikovna politika institucij, organov in agencij EU je pogosto nejasna in slabo opredeljena; zlasti poslovnik Evropske komisije formalno ne opredeljuje njene jezikovne ureditve. *„Preglednost komuniciranja EU bi se lahko izboljšala, če bi bila politika o uporabi jezikov na spletnih straneh natančneje opredeljena v skladu s smernicami evropskega varuha človekovih pravic in če bi bile notranje jezikovne ureditve institucij, organov in agencij jasnejše glede pravic, ki se uporabljajo za notranje delovne dokumente, objavljene na njihovih spletnih mestih“.*

## RAZISKAVE ZA KULTNI ODBOR

# Pristop Evropske unije k večjezičnosti v svoji komunikacijski politiki

### **Abstraktno**

Ta študija ocenjuje pristop EU k večjezičnosti v njeni komunikacijski politiki. Za preučitev skladnosti z obveznostmi večjezičnosti ter jezikovnimi ureditvami in praksami institucij, organov in agencij EU, zlasti na spletnih straneh EU, se uporablja inovativen pristop mešanih metod. Preučuje se tudi primernost z jezikovnim znanjem prebivalcev EU-27. Podana so politična priporočila za povečanje preglednosti in dostopnosti komunikacijske politike EU ob upoštevanju omejitev izvedljivosti.

Ta dokument je zahteval Odbor Evropskega parlamenta za kulturo in izobraževanje.

## AVTORJI

Vodja projekta: Carlos MENDEZ (Raziskovalni center za evropske politike (EPRC Delft in Glasgow, Univerza v Strathclydu)

Projektna skupina: Dr. Michele GAZZOLA, prof. Laure CLEMENT-WILZ, dr. Vasiliki TRIGA, dr.

Strokovni recenzenti:

Université catholique de Louvain (UCLouvain): Dr. Louise-Amélie COUGNON Eötvös Loránd University (ELTE): Dr. Dr. Réka SOMSSICH

Skrbniki za raziskave: Pierre HERIARD (\*25.06.1977 | †11.05.2022), Balazs MELLAR, Kristiina MILT

Pomoč pri projektih, objavah in komuniciranju: Anna Dembek, Kinga OSTAŃSKA, Stéphanie DUPONT, tematski sektor za strukturno in kohezijsko politiko, Evropski parlament

## JEZIKOVNE RAZLIČICE

Izvirnik: STRANI, KI SE POVEZUJEJO NA

## O ZALOŽNIKU

Če želite stopiti v stik s tematskim sektorjem ali se naročiti na najnovejše informacije o našem delu odbora CULT, nam pišite na naslov: [Poldep-cohesion@ep.europa.eu](mailto:Poldep-cohesion@ep.europa.eu)

Rokopis končan septembra 2022 © Evropska unija, 2022

Ta dokument je na voljo na internetu v povzetku z možnostjo prenosa celotnega besedila na: <https://bit.ly/3TpqJ8e>

Ta dokument je na voljo na spletni strani: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/IPOL\\_STU\(2022\)699648](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/IPOL_STU(2022)699648)

Več informacij o raziskavah tematskega sektorja za CULT je na voljo na: <https://research4committees.blog/cult/>

Spremljajte nas na Twitterju: @PolicyCULT

### **Prosimo, uporabite naslednjo referenco za citiranje te študije:**

Mendez, C, Gazzola, M, Clément-Wilz, L, Triga, V, Mendez, F, Djouvas, C, Charamboulos, A in Bachtler, J. 2022, Raziskave za odbor CULT – pristop Evropske unije k večjezičnosti v svoji komunikacijski politiki, Evropski parlament, tematski sektor za strukturno in kohezijsko politiko, Bruselj

### **Za citate v besedilu uporabite naslednjo referenco:**

Mendez, C, Gazzola, M, Clément-Wilz, L, Triga, V, Mendez, F, et al. (2022)

## IZJAVA O OMEJITVI ODGOVORNOSTI

Mnenja, izražena v tem dokumentu, so v izključni pristojnosti avtorjev in ne predstavljajo nujno uradnega stališča Evropskega parlamenta.

Reprodukcija in prevajanje za nekomercialne namene sta dovoljena pod pogojem, da je vir naveden, izdajatelj pa je o tem predhodno obveščen in pošlje kopijo. © Pokrita slika, ki se uporablja pod licenco Adobe Stock



## Kazalo vsebine

SEZNAM OKRAJŠAV.....	9
SEZNAM ŠKATEL.....	10
SEZNAM ŠTEVILK.....	10
SEZNAM TABEL.....	11
POVZETEK POVZETKA.....	12
Ključne ugotovitve.....	12
Priporočila.....	13
1 UVOD.....	14
2 RAZISKOVALNA METODOLOGIJA.....	15
3 PRAVNI OKVIR.....	16
3.1 Uvod.....	16
3.2 Metodologija.....	16
3.3 Primarna zakonodaja.....	16
3.4 Sekundarni zakon.....	18
3.5 Sodna praksa Sodišča Evropske unije.....	24
3.6 Zaključek.....	28
4 JEZIKOVNE UREDITVE IN JEZIKOVNE POLITIKE INSTITUCIJ, ORGANOV IN AGENCIJ EU	29
4.1 Uvod.....	29
4.2 Metodologija.....	29
4.3 Jezikovne ureditve v institucijah, organih in agencijah EU.....	30
4.4 Uporaba jezikov na spletnih straneh institucij, organov in agencij EU.....	36
4.5 Zaključek.....	38
5 VEČJEZIČNA TIPOLOGIJA POTREB.....	40
5.1 Uvod.....	40
5.2 Metodologija.....	40
5.3 Sistem obveščanja in objavljanja spletnih strani.....	41
5.4 Komunikacija spletnih strani in jezikovna ureditev iz Pravilnika št. 1.....	44
5.5 Omejitev sivega območja: Vsebinski pristop.....	46
5.6 Zaključek.....	50
6. EVIDENTIRANJE VEČJEZIČNOSTI NA SPLETIŠČIH EU.....	52
6.1 Uvod.....	52
6.2 Metodologija.....	52
6.3 Multilingo indeks na spletnih straneh EU.....	55

6.4	Institucije EU.....	57
6.5	Organi in agencije EU.....	64
6.6	Primerjava institucij, organov in agencij EU.....	68
6.7	Zaključek.....	69
7.	JEZIKOVNO ZNANJE EVROPEJCEV.....	71
7.1	Uvod.....	71
7.2	Metodologija.....	71
7.3	Rezultati.....	72
7.4	Jezikovni profil obiskovalcev spletnih strani EU.....	78
7.5	Vloga strojnega prevajanja.....	80
7.6	Spodbujanje večjezičnosti v izobraževalnem sistemu.....	81
7.7	Zaključek.....	82
8.	SKLEPI IN PRIPOROČILA.....	83
	REFERENCE.....	88
	PRILOGA 1: SPLETNA JEZIKOVNA POLITIKA INSTITUCIJ, ORGANOV IN AGENCIJ EU TER JEZIKOVNE UREDITVE AGENCIJ.....	93
A1.1	Institucije EU.....	93
A1.2	Organi EU.....	95
A1.3	Celotno spletišče jezikovna politika organov EU.....	96
A1.4	Jezikovna ureditev in jezikovna politika agencij EU na spletišču.....	102
	PRILOGA 2: METODOLOGIJA ZA ANALIZO SPLETNIH STRANI.....	122
A2.1	Metodologija za zbiranje in analizo podatkov.....	122
A2.2	Merila za izbor spletnih strani ali spletnih razdelkov.....	126
A2.3	Indeks večjezičnosti.....	126
A2.4	Preverjena spletna mesta agencij EU (julij 2021).....	129
	PRILOGA 3: ANALIZA INTERVJUJA.....	132
A3.1	Uvod.....	132
A3.2	Odločanje o prevajanju in tolmačenju.....	132
A3.3	Glavni trendi v zadnjih petih letih.....	135
A3.4	Vloga digitalnih tehnologij.....	137
A3.5	Preglednost in odgovornost.....	139
	PRILOGA 4: JEZIKOVNO ZNANJE EVROPSKIH PREBIVALCEV.....	140
	PRILOGA 5: STROJNO PREVAJANJE.....	145
A5.1	Kaj je strojno prevajanje?.....	145
A5.2	Ponudniki strojnega prevajanja.....	146
	Uporaba strojnega prevajanja v institucijah EU.....	147

Pristop Evropske unije k večjezičnosti v lastni komunikacijski politiki



## SEZNAM OKRAJŠAV

ACER	European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators
AES	Adult Education Survey (Eurostat, 2016)
Cedefop	European Centre for the Development of Vocational Training
CEPOL	European Union Agency for Law Enforcement Training
Charter	Charter of Fundamental Rights of the European Union
CJEU	Court of Justice of the European Union
CoR	European Committee of the Regions
CULT Committee	European Parliament's Committee on Culture and Education
DGT	Directorate-General for Translation
EBA	European Banking Authority
ECA	European Court of Auditors
ECB	European Central Bank
ECHA	European Chemicals Agency
ECR	European Court Reports
EDA	European Defence Agency
EEA	European Environment Agency
EESC	European Economic and Social Committee
EFSA	European Food Safety Authority
EIB	European Investment Bank
EIOPA	European Insurance and Occupational Pensions Authority
ELRC	European Language Resource Coordination
EMA	European Medicines Agency
ENISA	European Union Agency for Cybersecurity
EP	European Parliament
EUIPO	European Union Intellectual Property Office
eu-LISA	European Union Agency for the Operational Management of Large-Scale IT Systems
EU-OSHA	European Agency for Safety and Health at Work
Eurofound	European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions
Eurojust	European Union Agency for Criminal Justice Cooperation
Europol	European Union Agency for Law Enforcement Cooperation
FRA	European Union Agency for Fundamental Rights
MT	Machine Translation
NMT	Neural Machine Translation
OJ	Official Journal of the European Union
Regulation No 1	Council Regulation No 1 of 15 April 1958 determining the languages to be used by the
SRB	Single Resolution Board
Staff Regulations	Staff Regulations of Officials of the European Union
TEU	Treaty on European Union
TFEU	Treaty on the Functioning of the European Union

## SEZNAM ŠKATEL

Okvir 1: Pravne določbe o večjezičnosti v Pogodbah EU (PEU in PDEU).....	17
Okvir 2 Določbe o večjezičnosti v Listini EU o temeljnih pravicah.....	18
Okvir 3: Uredba št. 1 (prečiščena različica iz leta 2013).....	20
Okvir 4 Sodišče, veliki senat, Komisija proti Italiji.....	27
Okvir 5: Štirje logični koraki k večjezični tipologiji potreb.....	47
Okvir 6: Tipologija večjezičnih potreb.....	48
Okvir 7: A2.3: Metrika večjezičnosti.....	127

## SEZNAM ŠTEVILK

Slika 1: Multilingo indeks za razvrščanje vsebin na spletiščih EU.....	56
Slika 2: Multilingo indeks za razvrščanje vsebin po spletiščih EU.....	56
Slika 3: Multilingo indeks Evropskega parlamenta po vsebini (1. del) in jeziku (2. del).....	57
Slika 4: Večjezikovni indeks Evropskega parlamenta po potrebah (področje 1) in jezik (razdelek 2) .....	58
Slika 5: Multilingo indeks Evropske komisije po vsebini (1. del) in jeziku (2. del).....	59
Slika 6: Multilingo indeks Evropske komisije po potrebah (podatek 1) in jezik (podatek 2).....	59
Slika 7: Multilingo indeks Sveta po vsebini (1. del) in jeziku (2. del).....	60
Slika 8: Multilingo indeks Sveta glede na potrebe (plošča 1) in jezik (področje 2).....	60
Slika 9: Multilingo indeks ECB po vsebini (področje 1) in jeziku (področje 2).....	61
Slika 10: Multilingo indeks ECB po potrebah (podatek 1) in jeziku (panel 2).....	61
Slika 11: Večlingo indeks Sodišča Evropske unije po vsebini (podatek 1) in jeziku (podatek 2).....	62
Slika 12: Indeks večjezičnosti Sodišča Evropske unije glede na potrebe (podatek 1) in jezik (podatek 2).....	62
Slika 13: Multilingo indeks Evropskega računskega sodišča glede na vsebino (1. del) in jezik (2. del).....	63
Slika 14: Multilingo indeks Evropskega računskega sodišča po potrebah (področje 1) in jezik (področje 2).....	63
Slika 15: Primerjava točk „vsebina“ in „potrebe“ institucij EU.....	63
Slika 16: Multilingo indeks evropskega varuha človekovih pravic po vsebini (panel 1) in jeziku (2. del).....	64
Slika 17: Multilingo indeks OR po vsebini (podatek 1) in jeziku (podatek 2).....	65
Slika 18: Multilingo indeks EESO po vsebini (1. del) in jeziku (2. del).....	65
Slika 19: Večlingovni indeks agencije EU-OSHA glede na vsebino (podatek 1) in jezik (plošča 2).....	66
Slika 20: Večlingo indeks EFSA po vsebini (plošča 1) in jeziku (plošča 2).....	66

Slika 21: Večlingo indeks FRA po vsebini (plošča 1) in jeziku (plošča 2).....	67
Slika 22: Večlingo indeks ECHA glede na vsebino (plošča 1) in jezik (podatek 2).....	67
Slika 23: Primerjava povprečnih večlingvističnih rezultatov subjekta EU (nepovezanih in združenih) .....	68

## SEZNAM TABEL

Tabela 1: Presoja členov Uredbe št. 1.....	21
Preglednica 2: Glavne pravne določbe v zvezi z jeziki v kadrovskih predpisih.....	23
Preglednica 3: Pregled serij in podserij UL.....	41
Preglednica 4: Notranja in zunanja komunikacija v Pravilniku št. 1.....	44
Preglednica 5: Korespondenca med vsebino spletnega mesta in večjezičnimi potrebami.....	54
Preglednica 6: Obseg spletnih strani, analiziranih po subjektu v padajočem vrstnem redu.....	54
Preglednica 7: Jezikovno znanje evropskih prebivalcev, starih od 25 do 64 let, po jezikih.....	73
Tabela 8: Odstotek evropskih prebivalcev, starih od 25 do 64 let, ki so jezikovno vključeni, po vrsti komunikacijske politike EU in pristopu k opredelitvi jezikovne vključenosti.....	75
Preglednica A3.1: Seznam intervjujev.....	132
Preglednica A4.1: Odstotek evropskih prebivalcev, starih od 25 do 64 let, ki so jezikovno vključeni, po vrsti komunikacijske politike EU, pristopu k opredelitvi jezikovne vključenosti in po državah...	140
Preglednica A4.2: Odstotek evropskih prebivalcev, starih od 25 do 64 let, ki so jezikovno vključeni, glede na vrsto komunikacijske politike EU, pristop k opredelitvi jezikovne vključenosti in starostne skupine.....	142
Preglednica A4.3: Odstotek evropskih prebivalcev, starih od 25 do 64 let, ki so jezikovno vključeni, po vrsti komunikacijske politike EU, pristopu k opredelitvi jezikovne vključenosti in stopnji izobrazbe, ki je bila uspešno zaključena.....	143
Preglednica A4.4: Odstotek evropskih prebivalcev, starih od 25 do 64 let, ki so jezikovno vključeni, po vrsti komunikacijske politike EU, pristopu k opredelitvi jezikovne vključenosti in poklicu.....	144
Preglednica A5.1: Prednosti in slabosti različnih pristopov strojnega prevajanja.....	146

## POVZETEK POVZETKA

Ta študija ocenjuje pristop EU k večjezičnosti v njeni komunikacijski politiki. Uporablja se pristop mešanih metod, vključno s pregledom literature, pravno in politično analizo, kvantitativno analizo spletišč EU, razgovori s strokovnjaki EU in analizo podatkov iz anket.

### Ključne ugotovitve

Institucije, organi in agencije **EU formalno izpolnjujejo obveznosti EU glede večjezičnosti. To olajšujeta prožnost regulativnih obveznosti in odsotnost celovitega okvira, ki bi zagotavljal skupne standarde, primerne za digitalno dobo, zlasti v smislu spletišč EU.**

**Uredba št. 1 je pravni temelj obveznosti EU glede večjezičnosti.** Določa pravila, ki določajo jezike, ki jih uporabljajo institucije, organi in agencije EU, subjektom EU pa omogoča prožnost pri odločanju, kateri jeziki se uporabljajo v posebnih primerih, npr. v delovnih dokumentih ali notranjih sestankih s strokovnjaki. Večjezična digitalna komunikacija doslej ni obravnavana v Uredbi št. 1 ali v sodni praksi Sodišča Evropske unije. Zato se veliko vsebin, objavljenih na spletu, ne prevaja, ker se obravnavajo kot stranski produkt notranje komunikacije. To pomeni, da objavljeni dokumenti, ki lahko vplivajo na državljane, podjetja in države članice, morda niso vedno na voljo v njihovem jeziku.

Ta študija na podlagi pravne utemeljitve trdi, **da bi morale obveznosti večjezičnosti veljati za posebne vrste vsebin spletnih strani.** V ta namen se predlaga tipologija večjezičnih potreb, da se pojasnijo vrste vsebin, ki bi jih bilo treba prednostno obravnavati pri prevajanju. To temelji na razvrstitvi: temeljne dokumente, ki so zakonsko obvezani, da so na voljo ali predloženi v vseh jezikih EU; (b) primarni dokumenti, ki bi morali biti zaradi vsebinske vsebine in morebitnega vpliva na pravice in obveznosti državljanov, podjetij in javnih organov na voljo v vseh uradnih jezikih EU, npr. smernice o državni pomoči, programi financiranja EU ali javni razpisi; in (c) sekundarni dokumenti, ki so za večjezične potrebe in dostopnost prednostna naloga nižjega reda in pri katerih bi se strojno prevajanje lahko uporabilo, če viri za prevajanje niso na voljo.

**Študija razkriva velike razlike v razpoložljivosti večjezičnih vsebin, ki bi morale biti na voljo v vseh uradnih jezikih.** To je rezultat ocene večjezičnih rezultatov na podlagi uporabe tipologije večjezičnih potreb na spletiščih institucij EU. Spletišča Evropske komisije in Evropske centralne banke ne delujejo dobro pri objavljanju razdelkov z „večinoma jedrno“ in „večinoma primarno“ vsebino, ki bi morala biti na voljo v vseh jezikih EU. Nasprotno pa je delovanje spletišč Evropskega sveta/Sveta Evropske unije, Sodišča Evropske unije in Evropskega računskega sodišča zelo dobro. Tudi Evropski parlament ima razmeroma visoko oceno.

Drug pomemben zaključek je, **da jezikovne ureditve institucij, organov in agencij EU niso dovolj pregledne in formalizirane.** Režimi včasih niso določeni ali pa so pogosto nejasni. Podobno je večina institucij in organov EU objavila jezikovno politiko na spletišču, vendar večina agencij tega ni storila. To ni v skladu s priporočili evropskega varuha človekovih pravic, ki pozivajo k jasni opredelitvi in objavi politike o uporabi uradnih jezikov EU.

EU ne spremlja in pregleduje **širokega nabora jezikovnih ureditev, praks in jezikovnih politik spletišč.** To škoduje preglednosti in odgovornosti ter ovira bolj formaliziran pristop k večjezični komunikaciji s skupnimi standardi.

**Raznolikost zagotavljanja večjezičnih vsebin po spletiščih EU in znotraj njih pomeni, da ta komunikacijski kanal ne ustreza vedno potrebam vseh ciljnih skupin.** Analiza 13 spletišč EU z najbolj večjezično vsebino je pokazala, da so bila nekatera uspešna v smislu multilingo indeksa, ki upošteva različne vsebinske razdelke spletnega mesta, druga pa slabše. Najvišje večjezične ocene so bile za šest spletnih strani, ki so precej presegale povprečje 13 spletišč (Sodišče Evropske unije, Svet Evropske unije/Evropski svet (skupna spletna stran), Evropsko računsko sodišče, Evropski parlament, Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu ter Evropski varuh

človekovih pravic). Druga spletna mesta so srednje uspešna in vključujejo Evropsko komisijo (najbližje spletnim mestom EU) ter Evropsko agencijo za kemikalije in Evropski odbor regij (obe z nižjimi ocenami). Zadnji sklop zajema štiri spletne strani, ki delujejo slabo in imajo nizko razpoložljivost večjezičnih vsebin (Evropska centralna banka, Evropski ekonomsko-socialni odbor, Evropska agencija za varnost hrane, Agencija Evropske unije za temeljne pravice). Poleg tega večina spletišč agencij EU (ki so bila kvalitativno ocenjena poleg zgoraj navedenega) ne objavlja vsebine v vseh uradnih jezikih in je dejansko enojezična v angleščini.

**Alternativni večjezični indeks, ki obravnava le skupno količino spletnih strani, ne da bi upošteval razlike med kategorijami vsebin, nekoliko poveča uspešnost dveh spletnih strani** (Evropski parlament in Agencija Evropske unije za temeljne pravice), vendar zmanjšuje učinkovitost večine spletnih strani, kar je v nekaterih primerih zelo dramatično, kot je evropski varuh človekovih pravic.

**Kjer se uporablja samo angleščina, je dostopnost do vsebine, ki jo objavi EU, majhna.** Analiza Eurostatove raziskave o izobraževanju odraslih (2016) kaže, da približno tretjina prebivalcev EU, starih od 25 do 64 let, govori le svoj materni jezik. V EU ni skupnega jezika, ki bi ga večina prebivalstva govorila na zelo dobri ravni (tj. kot materni govorec ali tuji jezik na ravni znanja). Približno 20 % odraslih prebivalcev EU lahko komunicira na zelo dobri ravni v nemščini, sledijo ji francoščina (približno 16 %), italijanščina (14 %) in angleščina (13 %). Če je dokument objavljen samo v angleščini, ga lahko razume 13–45 % odraslega prebivalstva EU (razpon je odvisen od kazalnika, ki se uporablja za merjenje znanja jezika). Ta delež se poveča na 43–65 % v tristranski komunikacijski politiki (z uporabo angleščine, francoščine in nemščine). Popolnoma večjezična komunikacijska politika zagotavlja dostop do vsebin 97–99 % odraslih prebivalcev EU.

**Pomanjkanje pozornosti na pomen večjezičnosti v komunikacijski politiki lahko spodbudi dojemanje oddaljenosti in oddaljenosti EU od državljanov glede na sedanjo porazdelitev znanja jezikov med prebivalstvom.** Jezikovne ureditve EU so rezultat tehtanja med različnimi interesi, vključno z znatnimi omejitvami virov. To predstavlja politični in operativni izziv za institucije EU. Večjezična ureditev je najučinkovitejša in najdostopnejša komunikacijska politika, čeprav ne z vidika virov, vendar je glede na sedanjo porazdelitev znanja jezikov med prebivalci EU najbolj učinkovita in dostopna politika.

## Priporočila

Na podlagi ugotovitev te študije se predlagajo naslednja priporočila.

- **Priporočilo 1: Razvoj skupnega in preglednega okvira in standardov za večjezično komunikacijo, tudi na digitalnem področju.** Če ne bo političnega apetita za reformo Uredbe št. 1, bi lahko Evropski parlament z medinstitucionalnim sporazumom spodbujal vzpostavitev formalnega skupnega okvira in standardov. Za komunikacijo EU prek interneta bi morale veljati obveznosti večjezičnosti ne le v zvezi z vsebino, ki je v tej študiji opredeljena kot „osrednja“, temveč tudi za „primarno“ vsebino.
- **Priporočilo 2: Institucionalizirati redno spremljanje skladnosti z zakonodajo, upravno preglednost in uporabo virov, da se zagotovi večjezična komunikacija z rednim poročilom.**
- **Priporočilo 3: Ustanovitev uradnika za večjezičnost za pregled praks, jezikovnih ureditev in jezikovnih politik na spletišču.** Uradnik bi moral biti odgovoren za redno poročilo o spremljanju in odgovarjati Evropskemu parlamentu.
- **Priporočilo 4: Spodbujati uporabo uradnih jezikov v digitalnem komuniciranju, da bi izboljšali dostopnost in bližino državljanov.**
- **Priporočilo 5: Povečanje proračunskih sredstev EU za večjezičnost.** To bo pomagalo preprečiti zmanjšanje števila prevajalskih in tolmaških storitev v zadnjih letih.

## 1 UVOD

**Evropska unija (EU) je zavezana jezikovni raznolikosti in spodbujanju večjezičnosti.** Komunikacijska politika EU je ključnega pomena, saj neposredno vpliva na odnose med institucijami EU, državami članicami in državljani. Večjezičnost prispeva k približevanju EU državljanom, saj olajšuje razumevanje institucij EU, spoštuje kulturno raznolikost ter prispeva k preglednosti in odgovornosti. Spodbuja evropsko javno sfero ter omogoča osveščanje in dostop do priložnosti, ki izhajajo iz povezovanja v EU.

Glavni cilj te študije je **oceniti pristop EU k večjezičnosti v njeni komunikacijski politiki in predlagati priporočila.** Posebni cilji so:

1. Oceniti **pravno skladnost in preglednost jezikovnih ureditev** institucij, organov in agencij EU ter njihove **jezikovne politike na spletišču.**
2. Opraviti **analizo kartiranja uporabe uradnih jezikov EU** v komunikacijskih kanalih EU s poudarkom na spletnih mestih.
3. Pridobivanje **izkušenj in priporočil** o politikah za oblikovalce politik EU.

V tej študiji so obravnavani štirje sklopi raziskovalnih vprašanj:

1. **Skladnost:** Ali institucije, organi in agencije EU spoštujejo Uredbo št. 1 in jezikovno pravo EU na splošno in kakšne so posledice za njihovo komunikacijsko politiko?
2. **Jezikovni režimi:** Kakšne so značilnosti jezikovnih ureditev, sprejetih in uporabljenih v praksi? Ali so ti režimi pregledni in formalizirani?
3. **Jezikovna praksa:** Ali jezikovne prakse v jezikovni politiki spletnega mesta ustrezajo potrebam ciljnih občinstev? Kako bi se lahko te organizacije najbolj prilagodile sedanjim jezikovnim razmeram?
4. **Posledice politike:** Katera priporočila se lahko pripravijo za oblikovalce politik EU?

**Uporablja se pristop mešanih metod, vključno s** pregledom literature, pravnimi in političnimi analizami, vrhunskim podatkovnim rudarjenjem in kvantitativnimi tehnikami za analizo večjezičnih atributov spletišč EU, razgovori s strokovnjaki za politiko EU o prevajanju in tolmačenju ter analizo anketnih podatkov o jezikovnih spretnostih prebivalcev EU.

Ta študija je strukturirana, kot sledi.

- Poglavje 2 predstavlja raziskovalno metodologijo (za tehnične podrobnosti glej priloge).
- Poglavje 3 vsebuje pregled pravnega okvira EU za večjezično komunikacijo in obravnava vprašanje skladnosti z zakonodajo.
- Poglavje 4 analizira jezikovne ureditve in jezikovne politike na spletnih straneh institucij, organov in agencij EU ter ocenjuje njihovo preglednost.
- Poglavje 5 obravnava pravno „sivo področje“ večjezične komunikacije prek spletnih strani in razvija tipologijo večjezičnih potreb.
- Poglavje 6 prikazuje raven večjezičnosti na spletiščih EU z uporabo indeksov večjezičnosti za primerjavo vzorcev jezikovne raznolikosti.
- Poglavje 7 obravnava porazdelitev znanja jezikov med prebivalci EU z uporabo anketnih podatkov za oceno, ali je komunikacijska politika EU dostopna.
- Poglavje 8 vsebuje sklepe in priporočila.

## 2 RAZISKOVALNA METODOLOGIJA

Ta študija je uporabila pristop mešanih metod za obravnavanje raziskovalnih ciljev, vključno z inovativno kombinacijo kvalitativnih in kvantitativnih metod.

Prvič, opravljen je bil **pregled literature, pravna analiza in analiza politik** za pregled večjezičnega regulativnega okvira (poglavje 3), jezikovne ureditve in jezikovne politike spletišča (poglavje 4), vključno z akademskimi in političnimi študijami ter drugimi rezultati, pomembnimi za študijo, kot so jezikovne norme/uredbe institucij, organov in agencij EU. Ta naloga je bila podlaga tudi za razvoj tipologije „večjezičnih potreb“ (poglavje 5), pregled strojnega prevajanja in predloge za izboljšanje večjezičnosti v izobraževalnem sistemu EU (poglavje 7).

Drugič, **zbiranje in analiza kvantitativnih podatkov** sta vključevala uporabo podatkovnega rudarjenja in kvantitativnih tehnik za analizo večjezičnih atributov spletišč EU. Skupina je zbrala velik nabor podatkov z več kot 1,5 milijona spletnih strani na 13 spletnih straneh EU. Za analizo kartiranja spletišč (poglavje 6) so bili večjezični atributi ocenjeni z izračunom „multilingo indeksa“, ki se je uporabljal za vsebino spletišč/spletnih razdelkov EU, in tipologijo večjezičnih potreb, razvito v poglavju 5.

Tretjič, **analiza podatkov iz ankete** je bila uporabljena za oceno, v kolikšni meri je jezikovna ureditev EU dostopna državljanom EU, in sicer z izračunom deleža prebivalstva, ki lahko razume dokumente EU za različne kombinacije jezikov, ki se uporabljajo v režimih komunikacijske politike EU, na podlagi Eurostatove raziskave o izobraževanju odraslih (poglavje 7).

Nazadnje so bili **opravljeni razgovori** z 12 uradniki EU, ki se ukvarjajo z jezikovno in komunikacijsko politiko v institucijah, organih in agencijah EU. Poudarek je bil na večjezičnih komunikacijskih temah, povezanih s sposobnostjo prevajanja/tolmačenja, zaposlovanjem, komuniciranjem, uporabo digitalnih orodij in preglednostjo. Intervjuji so bili upoštevani pri analizi jezikovnih ureditev in praks (poglavje 4). Povzetek razgovorov je v Prilogi 3.

Dodatne informacije o metodah so na voljo v vsakem poglavju, tehnične podrobnosti pa so navedene v prilogah na spletnih straneh EU (Priloga 2) in o znanju jezikov prebivalcev EU (Priloga 4).

## 3 PRAVNI OKVIR

### KLJUČNE UGOTOVITVE

- Pregled pravnih besedil, sodne prakse Sodišča in ustrezne literature odpira vprašanja v zvezi s sedanjo uporabo načel, povezanih s pravili večjezičnosti, opredelitvijo „doktrine posebnih primerov“, preglednostjo, zaposlovanjem uradnikov in pogodbenih uslužbencev ter pojmom (uradne) objave.
- Uredba št. 1 je temelj jezikovne enakosti in omejene jezikovne ureditve za institucije EU. Določa obveznosti večjezičnosti v zvezi z neposredno komunikacijo med institucijami in državljani, publikacije in splošna pravna pravila ter pogoj institucionalne jezikovne avtonomije.
- Uredba št. 1 določa splošno jezikovno ureditev, ki se uporablja za organe in agencije, razen če uredba o ustanovitvi izrecno določa drugače.
- Besedilna in teleološka razlaga Uredbe št. 1 kaže, da je njen glavni cilj spodbujanje razumevanja z večjezičnostjo in s tem jezikovno vključevanje občinstva, izjema pa je izbira jezikov, ki se bodo uporabljali samo v „posebnih primerih“.
- Spletna komunikacija in večjezičnost doslej nista bila obravnavana v pozitivnem pravu in Sodišču Evropske unije. Vendar je Sodišče Evropske unije veljavno pravo EU prilagodilo novi resničnosti spletne komunikacije, ko je treba zaščititi pravico do sodišča.

### 3.1 Uvod

V tem poglavju **je pregledan pravni okvir za večjezično komuniciranje EU, natančneje za komuniciranje na spletnih straneh**. Razlikujemo med: primarno pravo, ki vključuje Pogodbi in Listino o temeljnih pravicah; in sekundarno zakonodajo v smislu „Uredbe št. 1 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski gospodarski skupnosti“, Statuta Sodišča, Poslovnika Sodišča in Poslovnika Splošnega sodišča ter Kadrovskih predpisov za uradnike EU (v nadaljnjem besedilu: Kadrovski predpisi). Medtem ko je glavni vir prava EU o večjezičnosti, ki se uporablja za komunikacijsko politiko institucij, organov in agencij EU, Uredba št. 1 in njena razlaga s strani Sodišča Evropske unije, Sodišče Evropske unije do danes še ni obravnavalo sporočila na spletišču.

### 3.2 Metodologija

To poglavje temelji na pravnih virih (primarna in sekundarna zakonodaja, sodna praksa Sodišča Evropske unije) in pravni literaturi, da bi zagotovili strukturiran pregled pravnega okvira za večjezično komunikacijo in bolje razumeli njegovo uporabo za komuniciranje na spletnih straneh. Zagotovljena je tudi pravna razlaga, ki temelji na veljavnem pozitivnem pravu, zlasti kadar pravni okvir ni stabilen ali jasan ali če obstajajo vrzeli.

### 3.3 Primarna zakonodaja

Primarno pravo zajema Pogodbi – Pogodbo o Evropski uniji (PEU) in Pogodbo o delovanju Evropske unije (PDEU) – ter Listino Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina).



• **Cilji Unije**

Člen 3 PEU: „Unija spoštuje svojo bogato kulturno in jezikovno raznolikost ter zagotavlja varovanje in krepitev evropske kulturne dediščine.“

Člen 165(1) PDEU: „Unija prispeva k razvoju kakovostnega izobraževanja s spodbujanjem sodelovanja med državami članicami ter po potrebi s podpiranjem in dopolnjevanjem njihovih dejavnosti, pri čemer v celoti upošteva odgovornost držav članic za vsebino poučevanja in organizacijo izobraževalnih sistemov ter njihovo kulturno in jezikovno raznolikost.“

Člen 165(2) PDEU: „Ukrepi Unije so namenjeni [...] razvoju evropske razsežnosti v izobraževanju, zlasti s poučevanjem in razširjanjem jezikov držav članic.“

• **Enaka avtentičnost besedil in seznam jezikov Pogodbe**

Člen 55(1) PEU: „Ta pogodba, sestavljena v enem izvorniku v angleškem, bolgarskem, češkem, danskem, estonskem, finskem, francoskem, grškem, irskem, italijanskem, latvijskem, litovskem, madžarskem, malteškem, nemškem, nizozemskem, poljskem, portugalskem, romunskem, slovaškem, slovenskem, španskem in švedskem jeziku, pri čemer so besedila v teh jezikih enako verodostojna, se deponira v arhivu Vlade Italijanske republike, ki pošlje overjeno kopijo vladam drugih držav podpisnic.“

Člen 358 PDEU: „Za to pogodbo se uporabljajo določbe člena 55 [PEU].“

Člen 55(2) PEU: „Ta pogodba se lahko prevede tudi v katere koli druge jezike, ki jih določijo države članice med tistimi, ki imajo v skladu s svojim ustavnim redom uradni status na svojem celotnem ozemlju ali njegovem delu. Zadevne države članice zagotovijo overjeno kopijo takih prevodov, ki se deponira v arhivu Sveta.“

Izjava št. 16 o členu 55(2) Pogodbe o Evropski uniji: „Konferenca meni, da možnost prevodov Pogodb v jezike iz člena 55(2) prispeva k izpolnjevanju cilja spoštovanja bogate kulturne in jezikovne raznolikosti Unije, kot je določen v četrtem pododstavku člena 3(3). V zvezi s tem konferenca potrjuje zavezanost Unije kulturni raznolikosti Evrope in posebno pozornost, ki jo bo še naprej namenjala tem in drugim jezikom.“

Konferenca priporoča, da države članice, ki želijo izkoristiti možnost iz člena 55(2), Svetu v šestih mesecih od datuma podpisa Lizbonske pogodbe sporočijo jezik ali jezike, v katere se bosta pogodbi prevedli.“

• **Pravice državljanov EU**

Člen 20(2)(d) PDEU: „[Državljan Unije imajo] pravico nasloviti peticijo na Evropski parlament, se obrniti na evropskega varuha človekovih pravic, se obrniti na institucije in svetovalne organe Unije v katerem koli jeziku Pogodbe ter prejeti odgovor v istem jeziku.“

Člen 24 PDEU: „Vsak državljan Unije lahko piše kateri koli instituciji ali organu iz tega člena ali člena 13 Pogodbe o Evropski uniji v enem od jezikov iz člena 55(1) Pogodbe o Evropski uniji in ima odgovor v istem jeziku.“

• **Jezikovna ureditev v sekundarnem pravu**

Člen 342 PDEU: „Pravila, ki urejajo jezike institucij Unije, brez poseganja v določbe Statuta Sodišča Evropske unije določi Svet soglasno z uredbami.“

Člen 118 PDEU: „Svet po posebnem zakonodajnem postopku z uredbami določi jezikovno ureditev za evropske pravice intelektualne lastnine. Svet odloča soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom.“

Člen 207(4) PDEU „Svet odloča soglasno tudi za pogajanja in sklenitev sporazumov: (a) na področju trgovine s kulturnimi in avdiovizualnimi storitvami, kadar bi ti sporazumi lahko škodovali kulturni in jezikovni raznolikosti Unije.“

Vir: lastna izdelava

*Okvir 1: Pravne določbe o večjezičnosti v Pogodbah EU (PEU in PDEU)*

Določbe primarnega prava v zvezi z večjezičnostjo so zelo različne. Člen 55(1) PEU našteva 24 jezikov, v katerih je sestavljena PEU, in je verodostojna. Člen 55(2) in izjava št. 16 predvidevata možnost prevajanja Pogodbe v dodatne jezike. Kot je določeno v členu 358 PDEU, je PDEU verodostojna v istih jezikih kot PEU in ima enake posledice. Člen 165(2) kaže pomen poučevanja in razširjanja jezikov držav članic. Člen 342 PDEU je pravna podlaga za sprejetje institucionalne jezikovne ureditve EU. Določbe o državljanstvu EU državljanom EU dajejo brezpogojne pravice, kot sta pravica, da naslovijo peticijo na Evropski parlament in se uporabljajo pri evropskem varuhu človekovih pravic v katerem koli jeziku Pogodbe. V zvezi s pravico državljanov do komunikacije z EU člen 24 PDEU (in podobno člen 41(4) Listine) določa, da lahko državljanji samo „pisajo“ institucijam EU, varuhu človekovih pravic, Ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij. Področje uporabe člena 20 PDEU je širše kot člen 24 PDEU: državljanji lahko „nagovorijo“, kar pomeni pisno in ustno komunikacijo, katero koli institucijo in posvetovalno telo, vključno z agencijami.

Cilj spoštovanja bogate kulturne in jezikovne raznolikosti EU (člen 3 PEU) je ponovljen v členu 22 Listine. **Spoštovanje jezikovne raznolikosti, kadar je navedena v sekundarnem aktu, pomeni, da EU pri izvajanju politike ne krši obstoječe jezikovne raznolikosti in da je spodbujanje večjezičnosti ena od politik EU** (člen 167(1) PDEU). Ta člen kot tak ne ustvarja nobene pravne obveznosti, vendar lahko tako kot vsi cilji Pogodb prispeva k razlagi namena drugih določb.

**Načelo prepovedi diskriminacije na podlagi jezika** (ali načela enakosti jezikov) je varovano tudi s členom 21 Listine, ki se uporablja le, če se uporablja pravo Unije. Področje uporabe Listine je področje uporabe prava EU (sodba Sodišča Evropske unije v zadevi Åklagaren, 2013, točka 21)<sup>1</sup>. To pomeni, da institucije in organi EU pri izvajanju pooblastil, dodeljenih s Pogodbama, ne smejo kršiti tega člena. V skladu s **pravico do dobrega upravljanja** „lahko vsakdo piše institucijam Unije v enem od jezikov Pogodb in mora imeti odgovor v istem jeziku“ (člen 41(4) Listine).

- Nediskriminacija

Člen 21(1): „Prepovedana je vsaka diskriminacija na podlagi kakršnega koli razloga, kot je [...] jezik [...]“.

- Kulturna, verska in jezikovna raznolikost

Člen 22: Unija spoštuje kulturno, versko in jezikovno raznolikost.

- Pravica do dobrega upravljanja

Člen 41(4): „Vsaka oseba lahko piše institucijam Unije v enem od jezikov Pogodb in mora imeti odgovor v istem jeziku.“

Vir: lastna izdelava

*Okvir 2 Določbe o večjezičnosti v Listini EU o temeljnih pravicah*

### 3.4 Sekundarni zakon

V sekundarni zakonodaji je Svet uredil jezikovno ureditev institucij EU v „Uredbi Sveta št. 1 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski gospodarski skupnosti“ in določil odstopanje v zvezi s Sodiščem Evropske unije. Jezikovna ureditev institucij in organov EU je odvisna tudi od uredbe o določitvi Kadrovske predpisi za uradnike in Pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske gospodarske skupnosti in Evropske skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: Kadrovske predpisi)<sup>2</sup>.

1 Sodba Sodišča Åklagaren, C 617/10 [2013]. Na voljo na: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=9E6804D1FA607C57315C3FC586503F57?text=&docid=134202&pageIndex=0&doclang=EN&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=7116443>

### 3.4.1 Pravilnik št. 1

Uredba št. 1<sup>3</sup>, sprejeta leta 1958 na podlagi prejšnjega člena 217 PEGS (zdaj 342 PDEU), je bila ponovitev medvladnega sklepa, sprejetega 24. julija 1952 po začetku veljavnosti Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo. Uredba št. 1 je bila spremenjena v okviru pristopov v letih 1972, 1979, 1985, 1994, 2003, 2005 in 2013. Spremenjena je bila tudi z Uredbo<sup>4</sup> 920/2005, da se irskemu jeziku zagotovi enak status (z odstopanjem) kot uradni jeziki drugih držav članic.

**Uredba št. 1 je temelj jezikovne enakosti** in omejene jezikovne ureditve za vsako od institucij EU, saj določa tako imenovano ustavo EU za večjezičnost. Uradno je akt, ki ga lahko Svet soglasno spremeni. Gre za jedrnato uredbo, ki vsebuje le osem členov (okvir 3). Uredba ne vključuje predhodne predstavitve ciljev in pomena besedila. Nikoli ni bilo predmet globalnega pregleda/reforme, da bi upoštevali razvoj konteksta in potreb državljanov.

---

2 Uredba št. 31 (EGS), 11 (ESAE) o določitvi Kadrovskih predpisov za uradnike in Pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske gospodarske skupnosti in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL P 045 14.6.1962, str. 1385). Prečiščeno besedilo je na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A01962R0031-20220101>

3 Uredba št. 1 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski gospodarski skupnosti (UL P 17, 6.10.1958, str. 385). Prečiščeno besedilo je na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A01958R0001-20130701>

4 Uredba Sveta št. 920/2005 z dne 13. junija 2005 (UL L 156, 18.6.2005, str. 3). Na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32005R0920>

**Uredba št. 1 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski gospodarski skupnosti SVET EVROPSKE GOSPODARSKE SKUPNOSTI,**

Ob upoštevanju člena 217 Pogodbe, ki določa, da pravila, ki urejajo jezike institucij Skupnosti, brez poseganja v določbe poslovnika Sodišča določi Svet soglasno;

Ker je vsak od štirih jezikov, v katerih je sestavljena Pogodba, priznan kot uradni jezik v eni ali več državah članicah Skupnosti;

**JE SPREJELA TO UREDBO:**

**Člen 1:** Uradni jeziki in delovni jeziki institucij Unije so angleščina, bolgarščina, češčina, danščina, estonščina, finščina, francoščina, grščina, madžarščina, irščina, italijanščina, latvijščina, litovščina, malteščina, poljščina, portugalsčina, romunščina, slovaščina, slovenščina, španščina in švedščina.

**Člen 2:** Dokumenti, ki jih država članica ali oseba pod jurisdikcijo države članice pošlje institucijam Skupnosti, se lahko sestavijo v katerem koli uradnem jeziku, ki ga izbere pošiljatelj. Odgovor se pripravi v istem jeziku.

**Člen 3:** Dokumenti, ki jih institucija Skupnosti pošlje državi članici ali osebi pod jurisdikcijo države članice, se sestavijo v jeziku te države.

**Člen 4:** Uredbe in drugi dokumenti, ki se splošno uporabljajo, se sestavijo v uradnih jezikih.

**Člen 5:** Uradni list Evropske unije se objavi v uradnih jezikih.

**Člen 6:** Institucije Skupnosti lahko v svojem poslovniku določijo, kateri jeziki se uporabljajo v posebnih primerih.

**Člen 7:** Jeziki, ki se uporabljajo v postopkih Sodišča, se določijo v njegovem poslovniku.

**Člen 8:** Če ima država članica več kot en uradni jezik, za jezik, ki se uporablja, na zahtevo te države veljajo splošna pravila njenega prava.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

Vir: Uredba št. 1

*Okvir 3: Uredba št. 1 (prečiščena različica iz leta 2013)*

V preglednici 1 so poudarjena ključna pravila iz vsakega člena, pomembna pravna vprašanja in navzkrižna sklicevanja na ustrezna poglavja in oddelke te študije, ki vsebujejo nadaljnjo analizo.

**Tabela 1: Presoja členov Uredbe št. 1**

Članki	Ključno pravilo	Začetna ocena	Navzkrižna referenca
Člen 1	Uradni enakopravni status 24 uradnihlitovskih anguagesov Unije Sklicevanje na „delovne jezike“ in „uradni jeziki“	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 24 uradnih jezikov je enakih kot 24 jezikov Pogodbe iz člena 55(1) PEU (van der Jeught, 2021).</li> <li>• Razlikovanje „ni zelo koristno“ (van der Jeught, 2021); Ni opredelitve uradnega jezika in delovnega jezika</li> </ul>	Razprava o tem razlikovanju in delovnem jeziku v poglavju 5
Člena 2 in 3	Neposredna komunikacija z državami članicami in njihovimi državljani v njihovem uradnem jeziku	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Državlanske pravice iz člena 24(4) PDEU</li> <li>• Ni „splošnega načela prava Unije, ki vsakemu državljanu podeljuje pravico, da v vseh okoliščinah v vseh okoliščinah pripravi različico vsega, kar bi lahko vplivalo na njegove interese“ (sodba Sodišča EU, C. Kik, C-361/01 P [2003], točka 82<sup>5</sup>)</li> <li>• Vlagatelj mora zaprositi za prevod, če ne razume odgovora Komisije na njegovo pritožbo (C-741/18 P – OPS Újpest proti Komisiji, točka 16).<sup>6</sup></li> </ul>	3.4 Sodna praksa Razprava v 5. poglavju
Člen 4	Uredbe in drugi dokumenti, ki se splošno uporabljajo, se pripravijo v vseh uradnih jezikih.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Odstopanje za Irsko se je končalo 1. januarja 2022.<sup>7</sup></li> <li>• Malteško odstopanje se je končalo 1. maja 2007.<sup>8</sup></li> <li>• Ni nujno, da je posamezna odločba sestavljena v vseh uradnih jezikih, čeprav lahko vpliva na pravice državljanov Unije, ki niso naslovniki, na primer konkurenčnega gospodarskega subjekta (Sodišče EU, C.Kik, C-361/01 P [2003], odstavek 85)</li> </ul>	3.4 Sodna praksa Razprava v 5. poglavju

5 Sodba Sodišča v zadevi Kik proti UUNT, C-361/01 P [2003], točka 82. Na voljo na:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=48555&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=1562893>

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=223918&doclang=EN>

6 Sodišče Evropske unije, sklep Sodišča OPS Újpest proti Komisiji, C-741/18 [2019]. Na voljo na:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=223918&doclang=EN>

7 Uredba Sveta (EU, Euratom) 2015/2264 o podaljšanju in postopni odpravi ukrepov za začasno odstopanje od Uredbe št. 1 z dne 15. aprila 1958 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski gospodarski skupnosti, in Uredbe št. 1 z dne 15. aprila 1958 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski skupnosti za atomsko energijo, uvedenih z Uredbo (ES) št. 920/2005 (UL L 322, 8.12.2015, str. 1). Na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32015R2264>

8 Uredba Sveta (ES) št. 930/2004 z dne 1. maja 2004 o ukrepih za začasno odstopanje v zvezi s pripravo aktov institucij Evropske unije v malteščini (UL L 169, 1.5.2004, str. 1). Na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32004R0930>

## Pristop Evropske unije k večjezičnosti v lastni komunikacijski politiki

		<ul style="list-style-type: none"> <li>• Nejasni status mehkega prava</li> </ul>	
Člen 5	Objava UL v uradnih jezikih	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Prejšnja odstopanja na Irskem in Malti: glej zgoraj, člen 4.</li> <li>• Nejasen status mehkega prava in razlikovanje med delom L in C</li> <li>• Objava na spletni strani, enakovredna objavi v uradnem listu (CJEU, PPG, C-625/11 P [2013], odstavek 32)</li> </ul>	3.4 Sodna praksa Razprava v 5. poglavju
Člen 6	Možnost, da institucije EU v posebnih primerih iz svojega poslovnika določijo, kateri jeziki se uporabljajo	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zakonita omejena jezikovna ureditev</li> <li>• Tako imenovana „doktrina posebnih primerov“ (van der Jeught, 2021)</li> <li>• Pravna podlaga za jezikovno avtonomijo institucij EU</li> <li>• Vprašanje o mejah te avtonomije</li> </ul>	3.4 Sodna praksa Razprava v 5. poglavju
Člen 7	Pravila o odstopanju za Sodišče Evropske unije	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Statut Sodišča Evropske unije</li> <li>• Poslovnik Sodišča Evropske unije</li> <li>• Poslovnik Splošnega sodišča</li> </ul>	Okvir 4 spodaj
Člen 8	Institucionalna avtonomija držav članic pri izbiri uradnega jezika  Obvezna in neposredna uporaba Uredbe		

Zdi se, da člen 6 nasprotuje členom 1 do 5. Šteje se lahko, da je spoštovanje obveznosti večjezičnosti pravilo in možnost uporabe enega ali nekaj jezikov izjema (Clément-Wilz, 2022b). Poleg tega bi se lahko zavzeli za funkcionalno (ali teleološko) razlago, ki bi temeljila na ciljih EU iz člena 3 PEU, da bi upoštevali jezikovno raznolikost in potrebe državljanov. Področje uporabe Uredbe št. 1 je formalno omejeno na institucije EU. Vendar bi se morala zaradi ustavnega pomena Uredbe št. 1 in njenega sprejetja pred ustanovitvijo decentraliziranih agencij vsa načela uporabljati za organe in agencije Unije, kot je navedeno v sodni praksi in najbolj verodostojni pravni literaturi. Splošno sodišče je navedlo, da se pristojnost, dodeljena na podlagi člena 6, uporablja za organe EU (Sodišče, GC., Italia/EESO, 2011, točka 42).<sup>9</sup> Uredba št. 1 namreč vzpostavlja splošno jezikovno ureditev in le če uredba o ustanovitvi organa ali agencije določa posebno jezikovno ureditev, ki izrecno odstopa od pravil Uredbe št. 1, se ta uredba ne bi uporabljala (Chiti, 2008, van der Jeught, 2021). Z drugimi besedami, „natančno je zasnova uredbe tista, ki krepi in razširja njeno splošno področje uporabe“ (Gozzi, 2004). V vsakem primeru se določbe pogodb o uporabi jezika pri komuniciranju z državljani uporabljajo tudi za posvetovalne organe EU in evropskega varuha človekovih pravic (glej zgoraj, podpoglavje 3.3).

<sup>9</sup> Sodba Sodišča Evropske unije v zadevi Italija proti EESO, T-117/08 [2011]. Na voljo na: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=81894&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=1270101>

### 3.4.2 Jezikovna ureditev postopka pred Sodiščem Evropske unije<sup>10</sup>

Kot je določeno v uvodnih izjavah in členu 7 Uredbe št. 1, je Sodišče Evropske unije (ki ga sestavljata Sodišče in Splošno sodišče) upravičeno do odstopajočega zakona. Kot je pojasnjeno v poglavju 4, se jezik zadeve določi za vsako tožbo pred Sodiščem Evropske unije. Jezik postopka je eden od 24 uradnih jezikov. V postopku predhodnega odločanja je vedno jezik, ki ga uporablja nacionalno sodišče, ki je vložilo predlog za sprejetje predhodne odločbe. V direktnih tožbah lahko prijavitelji izberejo jezik zadeve. Ne zavezuje jih njihovo državljanstvo ali državljanstvo njihovega odvetnika. Če pa je tožena stranka država članica, je jezik postopka jezik ali eden od jezikov te države. Ko je jezik postopka določen, ga je treba uporabljati med celotnim postopkom, tako v pisnem kot ustnem postopku. Izbira jezika, ki se uporablja, ni zavezujoča le za stranke, ampak tudi za vse tretje osebe, ki se jim lahko dovoli intervencija, razen za države članice, ki lahko v skladu s členom 38(4) uporabljajo svoj jezik (glej poglavje 4, oddelek 4.3.4).

### 3.4.3 Kadrovske predpisi za uradnike Evropske unije

Določbe o večjezičnosti so vključene tudi v kadrovske predpise v smislu pravil o nediskriminaciji, znanju jezikov in določitvi jezikovnega znanja, ki se zahteva v razpisih za zaposlitev zaradi posebne narave delovnih mest, ki jih je treba zapolniti. V preglednici 2 so predstavljene ključne določbe iz vsakega zadevnega člena ter navzkrižna sklicevanja na druge določbe in sodno prakso.

**Preglednica 2: Glavne pravne določbe v zvezi z jeziki v kadrovskih predpisih<sup>11</sup>**

Članki	Ključne določbe	Pripombe in navzkrižno sklicevanje
Člen 1(d), odst. 1	„Prepovedana je vsaka diskriminacija na podlagi spola, rase, barve kože, etničnega ali socialnega porekla, genetskih značilnosti, jezika, vere ali prepričanja, političnega ali drugega mnenja, pripadnosti narodnosti manjšini, premoženja, rojstva, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti.“	Glej sodno prakso v točki 3.4.2
Člen 1(d), odstavek 6	„Ob upoštevanju načela nediskriminacije in načela sorazmernosti mora biti vsaka omejitev njune uporabe utemeljena z objektivnimi in razumnimi razlogi ter usmerjena v legitime cilje v splošnem interesu v okviru kadrovske politike. [...]“	Glej sodno prakso v točki 3.4.2
Člen 28(f)	„Uradnik je lahko imenovan le, če [...] predloži dokazila o temeljitem znanju enega od jezikov Unije in o zadovoljivem znanju drugega jezika Unije v obsegu, ki je potreben za opravljanje njegovih nalog.“	Enake določbe za začasne uslužbence (člen 12(2)(e)) in pogodbene uslužbence (člen 82(2)(e))

<sup>10</sup> Statut Sodišča Evropske unije, UL C 202, 7.6.2016, str. 210–229. Na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A12016E%2FPRO%2F03>; Poslovnik Sodišča, UL L 265, 29.9.2012, str. 1–42. Na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32012Q0929%2801%29>; Poslovnik Splošnega sodišča, UL L 105, 23.4.2015, str. 1–66. Na voljo na: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L\\_.2015.105.01.0001.01.ENG](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2015.105.01.0001.01.ENG)

<sup>11</sup> Uredba št. 31 (EGS), 11 (ESAE) o določitvi Kadrovskih predpisov za uradnike in Pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske gospodarske skupnosti in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL P 045 14.6.1962, str. 1385). Prečiščeno besedilo je na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A01962R0031-20140501>



Priloga III (Konkurenca), člen 1(f)	„Obvestilo o natečajih [...] navaja: [...] kjer je primerno, znanje jezikov, ki se zahteva zaradi posebne narave prostih delovnih mest.“	Glej sodno prakso v točki 3.4.2
Vir: Lastna izdelava		

## 3.5 Sodna praksa Sodišča Evropske unije

Kar zadeva sodno prakso Sodišča Evropske unije, se lahko pojavijo številna pravna vprašanja v zvezi s komunikacijskimi politikami institucij EU, vključno z uporabo načel, povezanih z večjezičnostjo, opredelitvijo „doktrine posebnih primerov“, preglednostjo ter zaposlovanjem uradnikov in pogodbenih uslužbencev.

### 3.5.1 Načela prava EU in večjezičnosti

Sodišče Evropske unije je v vodilni zadevi navedlo, da „načelo **pravne varnosti** zahteva, da mora zakonodaja Skupnosti zadevnim osebam omogočiti, da se seznanijo z natančnim obsegom obveznosti, ki jim jih nalaga, kar je mogoče zagotoviti le s pravilno objavo te zakonodaje v uradnem jeziku oseb, za katere se uporablja“ (Sodišče, Skoma-Lux, C-161/06, 2007, točka 38<sup>12</sup>). Dokazano je bilo, da je večjezičnost posledica drugih načel prava EU, kot so **neposredni učinek, primarnost in učinkovitost prava EU** (Ziller, 2018).

**Enotna uporaba prava Unije temelji tudi na večjezičnosti**, saj je treba vsem jezikovnim različicam akta Unije načeloma priznati enako vrednost (sodbi Sodišča Srl CILFIT in Lanificio di Gavardo SpA, 1982 in CJ, Belgija/Komisija, 2018).<sup>13</sup>

Sodišče je poudarilo tudi, da: „posebno pomembno je za **preglednost in demokratično legitimnost** ukrepov Evropske unije [...], ki predpostavljajo, da parlamentarna razprava in glasovanje temeljita na besedilu, ki je bilo pravočasno dano na voljo poslancem in prevedeno v vse uradne jezike EU“ (sodba Sodišča EU Francija proti EP, 2018, točka 57).<sup>14</sup> Zato je preglednost političnega procesa tesno povezana z vprašanjem večjezičnosti. Prav tako je v skladu s členom 1 PEU, ki določa, da se „v procesu oblikovanja vse tesnejše zveze med narodi Evrope [...] odločitve sprejemajo čim bolj javno in v kar najtesnejši povezavi z državljanji“.

Ne glede na pomen večjezičnosti za varnost in učinkovitost prava Unije je Sodišče **zavrnilo obstoj splošnega načela prava Skupnosti/Unije, ki vsakemu državljanu podeljuje pravico, da se v vseh okoliščinah v njegovem jeziku sestavi različica vsega, kar bi lahko vplivalo na njegove interese** (sodba Sodišča Kik proti UUNT, 2003, točka 82).<sup>15</sup>

**Nazadnje Sodišče Evropske unije v nekaterih okoliščinah meni, da je objava na uradnih spletnih mestih enakovredna objavi v UL.** V zvezi z Direktivo 97/33 o medomrežnem povezovanju v telekomunikacijah Sodišče na primer navaja, da to besedilo „ni napotkov glede načina objave, predvidenega za opredeljene informacije [...]. V teh okoliščinah se lahko v sodobnem telekomunikacijskem sektorju objava prek interneta šteje za primerno [...]“ (sodba Sodišča, Komisija proti Belgiji, 2002, točka 44).<sup>16</sup>

12 Sodba Sodišča Skoma-Lux, C-161/06 [2007]. Na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62006CJ0161>

13 Sodba Sodišča Evropskih skupnosti Srl CILFIT in Lanificio di Gavardo Sp1, C-283/81 [1982]. Na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:61981CJ0283> ; Sodba Sodišča Evropske unije v zadevi Belgija proti Komisiji, C-16/16 P [2018]. Na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62016CJ0016>

14 Sodba Sodišča Evropske unije v zadevi Francija proti Evropskemu parlamentu, C-73/17 [2018]. Na voljo na: <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&num=C-73/17>

15 Sodba Sodišča Evropske unije Kik, cit.

16 Sodba Sodišča Evropskih skupnosti, Komisija proti Belgiji [2002]. Na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:62001CJ0221&from=fr>



Poleg tega je Sodišče, če datum objave pomeni začetek roka, določenega za začetek postopka zoper njo, navedlo, da se lahko pravilo, **v skladu s katerim rok za vložitev tožbe zoper akt, ki ga je sprejela institucija, začne teči „od objave tega akta v Uradnem listu Evropske unije“, nanaša na izpodbijanje akta na splošno. Po mnenju Sodišča Evropske unije „se sklicevanje na Uradni list Evropske unije tako lahko pojasni s preprostim dejstvom, da je bila objava v Uradnem listu edina predvidena oblika objave ob sprejetju tega poslovnika“.** Zato „ni mogoče izključiti, da se [ta rok] uporablja za akt, ki je objavljen le na spletu, kot je izpodbijana odločba“ (sodba Sodišča PPG in SNF/ECHA, 2013, točka 31). Splošno sodišče<sup>17</sup> je v zadevi Bilbaína de Alquitranes in o. proti ECHA razsodilo, da so odločbe ECHA o identifikaciji nekaterih snovi odločbe, katerih namen je ustvariti pravne učinke za skupino oseb, obravnavanih na splošno in abstraktno. Te odločbe se nikoli ne objavijo v UL, ampak na spletni strani ECHA (sodba Splošnega sodišča Bilbaína de Alquitranes in o./ECHA, 2013, točka 31).<sup>18</sup> V skladu s **tem Sodišče prilagaja veljavno pravo EU novi resničnosti spletne komunikacije, ko je treba zaščititi pravico do sodišča.**

### 3.5.2 sodna praksa o jezikovni ureditvi in doktrini posebnih primerov

Sodišče je v vodilni zadevi Kik razsodilo, da „je jezikovna ureditev organa, kot je [Urad za usklajevanje na notranjem trgu], rezultat težavnega postopka, katerega cilj je doseči potrebno ravnovesje med interesi gospodarskih subjektov in javnim interesom v smislu stroškov postopka, pa tudi med interesi prijaviteljev blagovnih znamk Skupnosti in interesi drugih gospodarskih subjektov v zvezi z dostopom do prevodov dokumentov, ki podeljujejo pravice, ali postopkov, ki vključujejo več gospodarskih subjektov, kot so postopki ugovora, razveljavitve in ničnosti“ (sodba Sodišča Evropske unije Kik proti UUNT, 2003, točka 92).<sup>19</sup> Z drugimi besedami, ta sodna praksa kaže, da je jezikovna ureditev institucije ali organa EU rezultat občutljivega tehtanja med nasprotujočimi si interesi, ki zahteva oblikovanje jezikovno ustreznih rešitev za praktične težave (glej tudi sodbo Sodišča Evropskih skupnosti Španija proti Svetu, 2005).<sup>20</sup> To je tako imenovana „doktrina posebnih primerov“, ki izhaja iz člena 6 Uredbe št. 1, v skladu s katerim lahko vsaka institucija, organ ali agencija „v svojem poslovniku določi, kateri jeziki se uporabljajo v posebnih primerih“.

To vprašanje se je ponovno pojavilo, ko je bila jezikovna ureditev omejena v primeru ureditve enotnega patenta na podlagi člena 118 PDEU. Omejevalna narava jezikovne ureditve je bila zelo podobna tisti v kiku ali celo bolj omejena, saj naj bi se v skladu z uredbo o enotnem patentu uporabljali le trije jeziki (tj. angleščina, francoščina in nemščina). Španija (zadeva C-147/13, Španija proti Svetu) je vložila ničnostno tožbo zoper uredbo o jezikovni ureditvi, v kateri je trdila, da jezikovna ureditev ustvarja neenakost med državljani EU in podjetji, ki z določeno stopnjo strokovnega znanja razumejo dokumente, sestavljene v treh uradnih jezikih Evropskega patentnega urada (EPO), in tistimi brez te sposobnosti, ki bodo morali opraviti prevode na lastne stroške. Vsi argumenti, ki jih je predložila Španija, so bili osredotočeni na škodljive učinke jezikovne ureditve na državljane in podjetja.

Sodišče je ob sklicevanju na sodno prakso Kika razsodilo, da izbrana jezikovna ureditev, ki razlikuje med uradnimi jeziki EU, sledi legitimnemu cilju in ne presega tistega, kar je potrebno. Prvič, poudaril je, da evropski patenti, ki zajemajo ozemlje vseh držav članic, predstavljajo oviro za patentno varstvo v EU, zato je bistveno, da je ureditev prevajanja za Uredbo dokazljivo stroškovno učinkovita. Drugič, Splošno sodišče je poudarilo, da so bili z Uredbo uvedeni številni mehanizmi,

17 Sodba Sodišča Evropske unije PPG in SNF proti ECHA [2013], C-625/11 P. Na voljo na: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=142203&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=5792773>

18 Sodba Sodišča Evropske unije PPG in SNF proti ECHA [2013], C-625/11 P. Na voljo na: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=142203&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=5792773>

19 Sodba Sodišča Evropske unije Kik, cit.

20 Sodba Sodišča Evropske unije v zadevi Španija proti Svetu, C-147/13 [2015]. Na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62013CJ0147>

namenjeni zagotavljanju potrebnega ravnovesja med interesi prijaviteljev enotnega patenta in interesi drugih gospodarskih subjektov v zvezi z dostopom do prevodov, kot so nadomestilo stroškov prevajanja, posebna ureditev prevajanja v prehodnem obdobju in zahteve glede prevajanja v primeru pravnih postopkov (glej sodbo Somssich, 2016).

V drugi pomembni zadevi, Španija proti Evropskemu parlamentu, je Sodišče Evropski parlament opozorilo na pomen sprejetja notranjega poslovnika, ki ureja uporabo njegove jezikovne ureditve. Menilo je, da „ker Evropski parlament na podlagi člena 6 Uredbe št. 1 ni sprejel internega poslovnika, ki bi urejal uporabo njegove jezikovne ureditve, ni mogoče ugotoviti, da so [angleški, francoski in nemški jeziki] nujno najbolj uporabni jeziki za vse naloge v tej instituciji, ne glede na naloge, ki jih bodo dejansko opravljale zaposlene osebe“ (sodba Sodišča EU, Španija proti Evropskemu parlamentu, 2019, C-377/2016, točka 73).<sup>21</sup>

### 3.5.3 Sodna praksa v zvezi z zaposlovanjem

Jezik natečajev za zaposlovanje je treba razlikovati od zahtev kandidatov glede znanja jezikov. Veliki senat Sodišča je v letu 2019 izdal dve sodbi o teh vidikih.

**V zvezi z jezikom natečaja** je Sodišče v področje uporabe Uredbe št. 1 vključilo razmerje med institucijami in kandidati za zunanji natečaj (sodba Sodišča Evropske unije v zadevi Italijanska republika proti Evropski komisiji, 2012, točka 68), ki<sup>22</sup> nalaga „strogo spoštovanje večjezičnosti v izbirnih postopkih“ (van der Jeught, 2015, str. 139). Sodišče je menilo, da „obvestila o konkurenci ni mogoče šteti za poslovnik“ v smislu člena 6 Uredbe št. 1 (odstavek 67) in da „bi morala biti izpodbijana obvestila o natečajih v celoti objavljena v vseh uradnih jezikih“ (odstavek 71).

---

21 Sodba Sodišča Evropske unije v zadevi Španija proti Evropskemu parlamentu, C-377/2016 [2019]. Na voljo na: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=212225&doclang=EN>

22 Sodba Sodišča Evropske unije v zadevi Italija proti Evropski komisiji, C-566/10 [2012]. Na voljo na: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=130402&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=4896079>

Okvir 4: Sodišče, veliki senat, Komisija/Italija, 2019<sup>23 24</sup>

Komisija je pri Sodišču vložila pritožbo za razglasitev ničnosti sodbe Splošnega sodišča, s katero je Splošno sodišče na podlagi tožb, ki jih je vložila Italija, razglasilo ničnost dveh javnih natečajev Evropskega urada za izbor osebja (EPSO) z obrazložitvijo, da je nezakonito omejiti izbiro „jezika 2“ natečaja na angleščino, francoščino in nemščino ter na te tri jezike omejiti izbiro jezika sporazumevanja med kandidati in uradom EPSO.

Čeprav morajo biti obvestila o natečajih v celoti objavljena v Uradnem listu Evropske unije v vseh uradnih jezikih Unije, EPSO v okviru natečaja ni dolžan komunicirati s kandidatom v jeziku, ki ga ta sam izbere.

Vendar se lahko jezik sporazumevanja z uradom EPSO omeji na nekatere jezike: sodišče je priznalo, da „se lahko v skladu s členom 1d(6) Kadrovskih predpisov odobrijo razlike pri obravnavi v zvezi z jezikovno ureditvijo natečajev, če so objektivno in razumno utemeljene z legitimnim ciljem v splošnem interesu v okviru kadrovske politike“.

V tem primeru urad EPSO ni predložil nobene take utemeljitve.

Vir: Lastna izdelava

*Okvir 4 Sodišče, veliki senat, Komisija proti Italiji*

Če natečaj ni odprt za vse državljane, ampak je **notranji**, ga ni treba objaviti v Uradnem listu EU v vseh uradnih jezikih. V tem primeru se lahko objavi le v nekaterih jezikih (sodba Sodišča EU, sodba Splošnega sodišča JM Barata/Evropski parlament, 2018, točka 122).<sup>25</sup>

**Glede jezikovnega znanja** je Sodišče navedlo, da Kadrovski predpisi prepovedujejo vsakršno diskriminacijo, vključno z diskriminacijo na podlagi jezika, pri čemer se razume, da se različno obravnavanje na podlagi jezika lahko dovoli, če je upravičeno z legitimnim ciljem v splošnem interesu, kot je interes službe ali celo dejanske potrebe, povezane z nalogami, ki jih bodo morale opravljati zaposlene osebe (sodba Sodišča Küster, 1975, točka 22)<sup>26</sup>. Sodišče je v drugi vodilni zadevi navedlo, da imajo institucije v izbirnem postopku široko diskrecijsko pravico pri ocenjevanju kvalifikacij in uspešnosti kandidatov, ki jih je treba upoštevati. Vendar se od njih ne zahteva le, da zagotovijo, da je vsako različno obravnavanje, ki temelji na jeziku, takšno, da ustreza interesom službe in je sorazmerno z njo, ampak tudi, da to razliko utemeljijo z jasnimi, objektivnimi in predvidljivimi merili, ki kandidatom omogočajo, da razumejo razloge za to različno obravnavanje, in da sodišče Unije opravi nadzor nad njeno zakonitostjo (sodba Sodišča Evropske unije, Španija/Evropski parlament, 2019)<sup>27</sup>.

23 23 Sodba Sodišča Evropske unije v zadevi Komisija proti Italiji, C-621/16 P [2019]. Na voljo na: <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-621/16>

24 Sodba Sodišča Evropske unije v zadevi Italija proti Komisiji, T-353/14 in T-17/15 [2016]. Na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62014TJ0353>

25 Sodba Sodišča Evropske unije v zadevi JM Barata proti Evropskemu parlamentu, T-723/18 [2021]. Na voljo na: <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=T-723/18&language=EN>

26 Sodba Sodišča v zadevi Küster proti Evropskemu parlamentu, C-79/74 [1975]. Na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:61974CJ0079&from=nl>

27 Sodba Sodišča Evropske unije v zadevi Španija proti Evropskemu parlamentu, C-377/16 [2019]. Na voljo na: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=212225&doclang=EN>

### 3.6 Zaključek

V tem poglavju je bil pregledan pravni okvir za večjezično komuniciranje EU, natančneje za komuniciranje na spletišču institucij, organov in agencij EU. Pravni okvir, ki vključuje primarno zakonodajo, sekundarno zakonodajo in sodno prakso Sodišča Evropske unije, določa posebne obveznosti v zvezi s pravicami državljanov do neposredne komunikacije z institucijami EU. Državljanji EU lahko vse institucije in posvetovalne organe, vključno z agencijami, naslovijo v jeziku, ki ga sami izberejo. Prav tako lahko uveljavljajo svojo pravico, da naslovijo peticijo na Evropski parlament, se obrnejo na evropskega varuha človekovih pravic in registrirajo državljansko pobudo v katerem koli jeziku EU<sup>28</sup>. Poleg tega mora biti celotno pravno besedilo, ki se splošno uporablja, objavljeno v Uradnem listu v 24 uradnih jezikih.

Uredba št. 1 določa „ustavo večjezičnosti“ in določa splošni pravni okvir za jezikovno ureditev institucij (razen Sodišča Evropske unije) in, kot je prikazano v tem poglavju, za organe in agencije EU. Institucije, organi in agencije lahko delajo v vseh 24 uradnih jezikih, ki imajo enak status. Vendar lahko vsaka institucija, organ ali agencija „v svojem poslovniku določi, kateri jeziki se uporabljajo v posebnih primerih“ (člen 6 Uredbe št. 1). To tako imenovano „doktrino posebnih primerov“ bi bilo treba razlagati ozko, saj zagotavlja odstopanje od večjezičnosti, čeprav Sodišče Evropske unije priznava, da je jezikovna ureditev institucije EU, organa ali agencije rezultat občutljivega ravnotežja med nasprotujočimi si interesi, ki zahteva oblikovanje jezikovno ustreznih rešitev za praktične težave. Sodišče Evropske unije v glavnem ponavlja svoje obveznosti glede večjezičnosti v zvezi z zaposlovanjem, te obveznosti pa so izpolnjene, če institucije, organi ali agencije jasno določijo svojo jezikovno ureditev. Sodišče Evropske unije institucije opozarja tudi na njihovo dolžnost v smislu preglednosti pri ocenjevanju zahtev po znanju jezikov. Nazadnje, v sodni praksi v zvezi z objavo pravnega akta je Sodišče v nekaterih primerih menilo, da je taka obveznost izpolnjena, ko je objava objavljena na spletu, tudi če se izvirno pravno besedilo sklicuje na objavo v UL.

---

28 Uredba (EU) 2019/788 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o evropski državljanski pobudi (UL L 130, 17.5.2019, str. 55). Na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32019R0788>

## 4 JEZIKOVNE UREDITVE IN JEZIKOVNE POLITIKE INSTITUCIJ, ORGANOV IN AGENCIJ EU

### KLJUČNE UGOTOVITVE

- Člen 6 Uredbe št. 1 institucijam EU omogoča, da določijo, kateri jeziki se uporabljajo v posebnih primerih. Zaradi tega obstajajo različni jezikovni režimi.
- Evropski parlament, Sodišče Evropske unije, Evropski svet, Svet Evropske unije in Evropska centralna banka ter Evropsko računsko sodišče so uradno opredelili svoje jezikovne ureditve, Evropska komisija pa tega ni storila.
- Vsna načela iz Uredbe št. 1 bi se morala uporabljati za organe in agencije EU, razen če uredba o ustanovitvi organa ali agencije izrecno določa drugače.
- Ustanovni akt nekaterih organov ali agencij določa jezikovno ureditev, bodisi z izrecnim sklicevanjem na Uredbo št. 1 bodisi z določbami, ki vzpostavljajo takšno ureditev ali dovoljujejo vzpostavitev notranje jezikovne ureditve. Nekateri organi ali agencije ne določajo nobene jezikovne ureditve.
- Jezikovna ureditev organov in agencij je pogosto nejasna, nima primerljive strukture in se večinoma opira na implicitna pravila in prakse.
- Evropski varuh človekovih pravic je leta 2019 podal priporočila o uporabi 24 uradnih jezikov EU pri komuniciranju z javnostjo. Analiza Sodišča kaže, da je mogoče izboljšati izvajanje teh priporočil, zlasti s strani organov in agencij. Večina institucij in organov ima jezikovno politiko na spletišču, večina agencij pa ne.
- Izbira internih delovnih jezikov vpliva na razpoložljivost dokumentov, objavljenih na spletnih straneh agencij, in njihovo komunikacijsko politiko.

### 4.1 Uvod

V tem poglavju so predstavljena notranja jezikovna pravila in jezikovna politika spletišča institucij, organov in agencij EU. Razprava o jezikovni politiki spletnega mesta je pomembna, saj se lahko številni notranji delovni dokumenti, osnutki poročil in posneta ustna komunikacija objavijo na spletu (tj. objavijo). Zdi se, da se dokumenti, pripravljene za interne namene in nato objavljeni na spletu, v praksi štejejo za stranski proizvod notranje komunikacije in zato zanje velja člen 6 Uredbe št. 1 (glej „doktrino posebnih primerov“, poglavje 3). Zato za te dokumente pogosto ne veljajo zahteve glede prevodov v skladu z določeno razlago prava Unije, čeprav se v praksi morda ne razlikujejo od uradnih publikacij. To stališče bo kritično ocenjeno v poglavju 5.

### 4.2 Metodologija

To poglavje temelji na analizi notranjih postopkovnih pravil ali predpisov institucij, organov in agencij EU, ustreznih razdelkov njihovih spletnih strani ter znanstvene in politične literature o jezikovni politiki EU<sup>29</sup>. Prav tako predstavlja in obravnava politiko (če obstaja), ki jo sprejmejo institucije, organi in agencije, ki se nanaša na uporabo jezikov na njihovi spletni strani (uporabljamo izraz „spletna jezikovna politika“). Vendar pa obstaja veliko različnih pristopov in oblik. Spletne strani lahko vsebujejo mešano vsebino, kot so informacije o notranjih pravilih in hkrati komunikacija na spletnem mestu. V tem poglavju zato uporabljamo izraze jezikovna politika spletnega mesta, da bi vključili izjave institucij, organov in agencij na njihovi spletni strani o jezikih,

<sup>29</sup> Avtorji te študije se želijo zahvaliti Petrosu Katsoulasu (Univerza Paris II Panthéon-Assas) in dr. Marco Civico (Univerza v Ženevi) za njuno dragoceno pomoč pri pripravi tega poglavja.

ki se uporabljajo na spletnem mestu (npr. kateri dokumenti so na voljo v katerih jezikih), in splošneje o jezikih, ki se uporabljajo v javnosti. Spletne strani, ki zgolj poročajo o notranji jezikovni ureditvi, vsebovani v poslovniku institucije, ni mogoče obravnavati kot ustrezno jezikovno politiko spletnega mesta.

### 4.3 Jezikovne ureditve v institucijah, organih in agencijah EU

V EU obstajajo različni jezikovni režimi. To poglavje kaže, da jezikovne ureditve v nekaterih primerih formalno vključujejo omejeno število delovnih jezikov, medtem ko je v večini primerov uporaba nekaj delovnih jezikov ali enega delovnega jezika posledica operativnih praks.

#### 4.3.1 Evropski parlament

Večjezična komunikacija je bistvena za uspešno delovanje izvoljene institucije, ki zastopa državljane, ki govorijo različne jezike. Evropski parlament v svojem poslovniku (Evropski parlament, 2021) določa, da se vsi dokumenti sestavijo v uradnih jezikih in da imajo vsi poslanci pravico, da se izrazijo in naslovijo v vseh uradnih jezikih, na manjših sejah pa v uradnih jezikih, ki jih zahtevajo udeleženci.<sup>30</sup> Zlasti člen 167 Poslovnika določa, da:

- „1. Vsi dokumenti Parlamenta so sestavljeni v uradnih jezikih.
2. Vsi poslanci imajo pravico govoriti v Parlamentu v uradnem jeziku po svoji izbiri [...]
3. Tolmačenje se zagotovi za seje odborov in delegacij iz uradnih jezikov in v te jezike, ki jih uporabljajo in zahtevajo člani in namestniki tega odbora ali delegacije.
4. Na sejah odborov in delegacij zunaj običajnih krajev dela se zagotovi tolmačenje iz jezikov in v jezike tistih članov, ki so potrdili, da se bodo seje udeležili. Te ureditve so lahko izjemoma prožnejše. Predsedstvo sprejme potrebne določbe.
5. Po razglasitvi izida glasovanja predsednik odloči o vseh zahtevah v zvezi z domnevnimi neskladji med različnimi jezikovnimi različicami.“

Izvorni jezik pisnih dokumentov EP je običajno angleščina. Van der Jeught (2021) je poročal, da je bila med letoma 2015 in 2019 (številke zaokrožene na enoto v izvornem viru) angleščina izvorni jezik 72 % dokumentov, ki so bili na koncu prevedeni, sledijo pa ji francoščina (13 %), italijanščina (4 %), nemščina (3 %), španščina (3 %) in 6 % v vseh drugih jezikih.

Ustna komunikacija v okviru uradnih srečanj je večjezična, vendar posamezni govorniki večinoma uporabljajo uradni jezik (ali enega od uradnih jezikov) svoje matične države, ki se zanaša na službo za tolmačenje. Jezikovno znanje omogoča poslancem, da imajo višjo podlago v argumentu, doseganje soglasja ali sporazuma pa od strank zahteva, da jasno izrazijo svoja stališča. Kljub temu je bilo ugotovljeno, da govorniki včasih raje preidejo na angleščino, da bi med razpravo neposredno nagovorili nekatere svoje sogovornike, s čimer bi se izognili sistemom jezikovne mediacije. Raziskave kažejo, da se komunikacija v enem ali nekaj široko govorjenih jezikih v Evropskem parlamentu šteje za uspešno, če poslanci vedo, da se lahko v primeru potrebe vrnejo k zanesljivemu tolmačenju in prevajanju v svoj materni jezik (Ringe, 2022). Z drugimi besedami, večjezičnost je varnostna mreža, ki politično omogoča uporabo enega ali nekaj delovnih jezikov na nekaterih sejah. Omogočanje akterjem EU, da se zanesejo na svoje materni jezike, je pomemben dejavnik, ki zmanjšuje neenakosti in jezikovno negotovost, ki izhaja iz uporabe enega ali nekaj *lingua francas* (Ringe, 2022).

30 Za podrobnosti glej tudi kodeks o večjezičnosti (Evropski parlament, 2019). Na voljo na: [https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/files/organisation-and-rules/multilingualism/code-of-conduct\\_en.pdf](https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/files/organisation-and-rules/multilingualism/code-of-conduct_en.pdf)



### 4.3.2 Evropski svet in Svet Evropske unije

Evropski svet deli svojo spletno stran s Svetom Evropske unije, zato jih obravnavamo skupaj. Iz tega sledi, da je podpora Sveta večjezičnosti, ki zastopa interese držav članic, pomembna za enakost med državami članicami in njihovimi predstavniki ter za točnost razumevanja, nenazadnje zaradi potrebe po odobritvi zakonodaje v različnih jezikovnih različicah, ki so vse enako verodostojne in zavezujoče. Notranja jezikovna ureditev obeh institucij je določena v Sklepu Sveta z dne 1. decembra 2009 o sprejetju poslovnika Sveta (2009/937/EU)<sup>31</sup>. Člen 14 določa:

„1. Razen če Svet v nujnih primerih soglasno odloči drugače, Svet odloča in sprejema odločitve samo na podlagi dokumentov in osnutkov, sestavljenih v jezikih, določenih v veljavnih pravilih, ki urejajo jezike.

2. Vsak član Sveta lahko nasprotuje razpravi, če besedila predlaganih sprememb niso sestavljena v jezikih iz odstavka 1, kot jih določi.“

„Veljavna pravila, ki urejajo jezike“ je Pravidnik št. 1. Hanzl in Beaven (2017) sta poročala, da je prevajalska služba Sveta razdeljena na 24 enot (en na uradni jezik) in da je jezik izvornih dokumentov pretežno angleščina. Van der Jeught (2021) je v Svetu poročal o podatkih o razdeljevanju prevedenih dokumentov po izvornih jezikih. Leta 2019 je bilo 90,5 % prevedenih dokumentov prvotno pripravljenih v angleščini, 4,4 % v francoščini in 0,6 % v nemščini. To je pomenilo povečanje v angleščini v primerjavi z letom 2017, ko so znašali 86,4 %, 6,1 % oziroma 1 %.

### 4.3.3 Evropska komisija

Poslovnik Evropske komisije formalno ne opredeljuje njene jezikovne ureditve. Člen 17 Poslovnika Komisije [C(2000) 3614],<sup>32</sup> prečiščeno besedilo, določa le:

„Odstavki 1–3, Vsi akti, ki jih sprejme Komisija [med sejo, pisnim postopkom, postopkom prenosa pooblastil, postopkom prenosa pooblastil ali nadaljnjim prenosom pooblastil], se v verodostojnem jeziku ali jezikih priložijo povzetku, pripravljenemu ob koncu seje, na kateri so bili sprejeti, tako da jih ni mogoče ločiti.

Overijo se s podpisom predsednika in generalnega sekretarja na zadnji strani povzetka obvestila.

Odstavek 4, (...) „instrumenti“ pomeni vsak instrument iz člena 288 PDEU.

Odstavek 5 [...] ‚javni jezik ali jeziki‘ pomeni uradne jezike Evropske unije [...] v primeru aktov, ki se splošno uporabljajo, in jezik ali jezike tistih, na katere so naslovljeni, v drugih primerih.“

Ker „Komisija ni uporabila klavzule o izjemi iz člena 6 uredb, se zdi, da je v nasprotju z načelom, določenim v uredbah, namesto da bi navedla posebne primere, v katerih je določena izjema od splošnega načela enakosti vseh uradnih jezikov, praviloma uporabljala tri delovne jezike, razen v posebnih primerih, v katerih so drugi jeziki verodostojni, zato je njihova uporaba potrebna“ (van der Jeught, 2015: 132).

Trije tradicionalni delovni (ali postopkovni) jeziki so angleščina, francoščina in nemščina, vendar je v praksi angleščina postopoma postala glavni delovni jezik, proces, ki se je pospešil po širitvi leta 2004 (Leal, 2021). Po podatkih Lequesne (2021) je bilo leta 2007 73,5 % dokumentov, ki jih je pripravila Evropska komisija, v angleščini, 12,3 % v francoščini in 2,4 % v nemščini. Leta 2019 se je delež dokumentov, katerih izvorni jezik je bil angleščina, povečal na 85,5 %, francoščina pa se je zmanjšala na 3,7 % (glej tudi van der Jeught 2021).

31 UL L 325, 11.12.2009, str. 35–35. Na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32009D0937>

32 UL L 308, 8.12.2000, str. 26–34. Na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:02000Q3614-20111116&from=EN#page=13>

To ne pomeni, da prevodi delovnih dokumentov v jezike niso na voljo za notranje seje. Komisija je izdala smernice o tem, katere vrste dokumentov je treba prevesti, v kolikšnem številu jezikov in pričakovanih časovnih okvirih (Evropska komisija, 2016).<sup>33</sup> Nekateri dokumenti morajo biti na voljo v angleščini, francoščini in nemščini (npr. dnevni red in zapisniki sej kolegija), drugi pa morajo biti na voljo v vseh uradnih jezikih (npr. zelena knjiga/bela knjiga). Pri izvajanju prevajalske politike obstaja določena diskrecijska pravica. Na primer, javni razpis in razpis za zbiranje predlogov ter spletne strani spletne strani Europa bi morali biti prevedeni „po potrebi“ (Evropska komisija, 2016, Priloga 1). Intervjuji, opravljeni za to študijo, prav tako kažejo, da od leta 1972 obstajajo interne smernice za tolmačenje, v skladu s katerimi mora zagotavljanje storitev tolmačenja temeljiti na „resničnih potrebah“.

#### 4.3.4 Sodišče Evropske unije

Poseben status Sodišča Evropske unije v zvezi z jezikovno politiko je priznan v PDEU: „Pravila, ki urejajo jezike institucij Unije, brez poseganja v določbe Statuta Sodišča Evropske unije določi Svet soglasno z uredbami“ (PDEU: Člen 342; dodan poudarek) in v členu 7 Uredbe št. 1: „Jeziki, ki se uporabljajo v postopkih Sodišča, se določijo v njegovem poslovniku.“ Jezikovna ureditev Sodišča Evropske unije je določena v členu 64 Statuta Sodišča,<sup>34</sup> členih 36–42 Poslovnika Sodišča<sup>35</sup> in členih 44–49 Poslovnika Splošnega sodišča.<sup>36</sup> Člen 64 Statuta Sodišča Evropske unije določa:

„Pravila, ki urejajo jezikovno ureditev, ki se uporablja na Sodišču Evropske unije, se določijo s soglasno uredbo Sveta. Ta uredba se sprejme na zahtevo Sodišča ter po posvetovanju s Komisijo in Evropskim parlamentom ali na predlog Komisije in po posvetovanju s Sodiščem in Evropskim parlamentom.

Do sprejetja tega poslovnika se še naprej uporabljajo določbe Poslovnika Sodišča in Poslovnika Splošnega sodišča, ki urejajo jezikovno ureditev. Z odstopanjem od členov 253 in 254 Pogodbe o delovanju Evropske unije se lahko navedene določbe spremenijo ali razveljavijo le s soglasnim soglasjem Sveta.“

Členi 36–42 Poslovnika Sodišča se nanašajo na uporabo jezikov zadeve in jezikov, ki se uporabljajo pri objavi. Zlasti člen 36 („Jezik zadeve“) določa, da „je jezik postopka angleščina, bolgarščina, češčina, danščina, estonščina, finščina, francoščina, grščina, madžarščina, irščina, italijanščina, latvijščina, litovščina, malteščina, poljščina, portugalščina, romunščina, slovaščina, slovenščina, španščina ali švedščina“. Člen 40 („Jeziki publikacij Sodišča“) določa, da se „objave Sodišča izdajo v jezikih iz člena 1 Uredbe Sveta št. 1“. Od leta 2004 so številne sodbe v celoti objavljene v ECR (poročila Evropskega sodišča) v vseh jezikih publikacij, nekatere sodbe so objavljene v izvlečkih v vseh jezikih, „neobjavljene“ sodbe pa se sklicujejo le v ZOdl. v vseh jezikih objave (Wright, 2018).

Nazadnje, členi od 44 do 49 Poslovnika Splošnega sodišča imajo enako vsebino členov 36–42 Poslovnika Sodišča s prilagoditvijo pristojnosti Splošnega sodišča. Zaradi izvajanja jezikovne ureditve Sodišča Evropske unije je Sodišče skupaj z Evropskim parlamentom najbolj večjezična institucija EU (Clément-Wilz, 2022a). Raziskava spletišča Curia, predstavljena v Clément-Wilzu (2022a), kaže, da je v obdobju 2014–2021 29,5 % odločitev uporabljalo angleščino kot jezik zadeve, 18,5 % nemščine, 17,6 % francoščine, 7,7 % italijanščine, 6,7 % španščine in 3,6 % nizozemščine. Razširjenost angleščine kot jezika postopka je mogoče pojasniti z velikim številom direktnih tožb, vloženih pri Sodišču za uslužbenca v tem jeziku. Če pa se osredotočimo samo na Sodišče, se odstotki spremenijo: V 22,4 % odločb se kot jezik postopka uporablja nemščina,

33 Na voljo na: [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C\(2016\)2000 &lang=en](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C(2016)2000 &lang=en)

34 UL C 202, 7.6.2016, str. 210–229. Na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A12016E%2FPRO%2F03>

35 UL L 265, 29.9.2012, str. 1–42. Na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32012Q0929%2801%29>

36 UL L 105, 23.4.2015, str. 1–66. Na voljo na: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L\\_.2015.105.01.0001.01.ENG](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2015.105.01.0001.01.ENG)



16,1 % angleščina, 10,4 % francoščina, 9,2 % italijanščina, 8,1 % španščina, 6,7 % nizozemščina in 4,4 % poljščina, v zadevah predhodnega odločanja pa 25 % nemščina, 10,6 % italijanščina, 9,1 % nizozemščina, 8,6 % francoščina, 7,8 % španščina, 5,6 % angleščina in 4,4 % poljščina (Clément-Wilz, 2022a).

Vsi ustrezní dokumenti so prevedeni v francoščino. Razprave potekajo tudi v francoščini (čeprav včasih v angleščini) in brez tolmačenja (Ringe, 2022). Predhodne in končne sodbe so napisane v francoščini, slednje pa se nato prevedejo v izvorni jezik postopka in v druge uradne jezike EU (McAuliffe, 2016; Pingel, 2018). Ta praksa francoščine kot delovnega jezika Sodišča Evropske unije je v nasprotju z drugimi institucijami EU, kjer je angleščina prevladujoč delovni jezik. Razlog za to posebnost je mogoče najti v petdesetih letih prejšnjega stoletja (Horspool, 2006), ko angleščina ni bila uradni jezik Unije, francoščina pa je bila jezik, ki se je pogosto uporabljal med evropskimi pravniki.

#### 4.3.5 Evropska centralna banka

Kot institucija od začetka veljavnosti Lizbonske pogodbe za Evropsko centralno banko (ECB) veljajo pravila iz Uredbe št. 1. Izrecno odstopanje od uredbe priznava poslovnik ECB (2004/257/ES),<sup>37</sup> člen 17:

„Odst. 2. Svet ECB sprejme smernice ECB in jih nato uradno sporoči v enem od uradnih jezikov Evropskih skupnosti, v imenu Sveta ECB pa jih podpiše predsednik. Navedejo razloge, na katerih temeljijo. Nacionalne centralne banke se lahko uradno obvestijo po telefaksu, elektronski pošti ali teleksu ali v papirni obliki. Vse smernice ECB, ki bodo uradno objavljene, se prevedejo v uradne jezike Evropskih skupnosti [poudarek dodan].

Odst. 6. Izvršilni odbor sprejme in nato uradno obvesti Izvršilni odbor v enem od uradnih jezikov Evropskih skupnosti, v imenu Izvršilnega odbora pa jih podpiše predsednik ali kateri koli član Izvršilnega odbora. Nacionalne centralne banke se lahko uradno obvestijo po telefaksu, elektronski pošti ali teleksu ali v papirni obliki. Vsa navodila ECB, ki bodo uradno objavljena, se prevedejo v uradne jezike Evropskih skupnosti.

Odst. 8. Načela Uredbe Sveta (ES) št. 1 o določitvi jezika, ki se uporablja v Evropski gospodarski skupnosti (1) z dne 15. aprila 1958, se uporabljajo za pravne akte, določene v členu 34 Statuta [tj. uredbe, sklepi, priporočila in mnenja, ki jih izdaja].“

Athanassiou (2006) ugotavlja, da je ob upoštevanju splošnih pravil Uredbe št. 1 (glej Hanf et al. 2010) ECB deluje s prožno jezikovno ureditvijo, ki je odvisna od vrste komunikacije. Notranji delovni jezik je angleščina. To odraža dejstvo, da je angleščina prevladujoč jezik raziskav na področju ekonomije in finančnih trgov. Notranje tolmaške storitve so zelo omejene in priložnostne, kadar je to potrebno. Internih tolmačev ni, med ključnimi tiskovnimi konferencami pa je tolmačenje omejeno na nemščino in francoščino, zagotavlja pa ga služba, oddana zunanjim izvajalcem.

Komunikacija z drugimi nacionalnimi organi lahko poteka v drugih jezikih EU. Novembra 2004 je ECB prevzela neposredne nadzorne naloge nad največjimi bankami euroobmočja, nadzor manjših bank pa je prepustila nacionalnim organom (Buell, 2014a). V ta namen je ECB za različne nacionalne institucije objavila osnutek o pravni podlagi svojih dejavnosti kot nadzornega organa. Na prvo različico tega dokumenta so zaskrbljene nekatere največje banke EU, ki so se med drugim pritožile nad jezikom, v katerem so lahko komunicirali, saj je ECB zahtevala, naj komunikacija poteka izključno v angleščini (Lawton, 2014). Po pritožbah se je ECB strinjala, da lahko določi svoj jezik sporazumevanja, in se odločila za svoj nacionalni jezik. Številne banke so sprejele to odločitev, da bi zagotovile pravilno uporabo tehničnih izrazov in konceptov (Buell, 2014b). Trenutno se za komunikacijo z največjimi bankami uporablja šest jezikov: Angleščina, nemščina, finščina, francoščina, italijanščina in španščina.

37 U L L 80, 18.3.2004, str. 33–41. Na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32004D0002>

#### 4.3.6 Evropsko računsko sodišče

Jezikovna ureditev Evropskega računskega sodišča je opredeljena v njegovem poslovniku.<sup>38</sup> Člen 28 določa:

- „1. Poročila, mnenja, opažanja, izjave o zanesljivosti in drugi dokumenti, če so namenjeni objavi, se pripravijo v vseh uradnih jezikih.
2. Dokumenti se overijo s podpisom predsednika v vseh jezikovnih različicah.“

Notranje komuniciranje Evropskega računskega sodišča temelji na politiki „omejene večjezičnosti“, ki temelji na angleščini in francoščini.<sup>39</sup> Medtem ko se oba jezika uporabljata za nekatere notranje formalne komunikacije, je angleščina v zadnjih letih postala lingua franca, ki jo je poganjala širitev leta 2004, pri čemer je prej prevladovala francoščina. Potreba po prevajanju notranjih dokumentov je zelo omejena, zlasti kadar države članice prejmejo sporočila (npr. odgovori na revizijska poročila), ki bi bila prevedena v angleščino za notranjo uporabo. Naši razgovori potrjujejo, da je zunanje komuniciranje osredotočeno predvsem na objavo revizijskih poročil in mnenj v vseh jezikih EU.

#### 4.3.7 Jezikovna ureditev organov in agencij EU

Za organe in agencije EU lahko veljajo drugačna pravila od tistih, ki urejajo komunikacijo v institucijah EU. Kot je navedeno v poglavju 3, bi se morala za organe in agencije EU uporabljati vsa načela iz Uredbe št. 1. Če pa uredba o ustanovitvi organa ali agencije določa posebno jezikovno ureditev, ki izrecno odstopa od pravil Uredbe št. 1, se ta uredba ne bi uporabljala (Chiti, 2008, van der Jeught, 2021, glej poglavje 3). **Kar zadeva skladnost z zakonodajo o jezikih EU, bi morale agencije in organi ravnati v skladu z Uredbo št. 1, razen če uredba o ustanovitvi organa ali agencije izrecno določa drugače.**

V tem oddelku so predstavljene jezikovne ureditve organov in agencij EU. Seznam sklicev na poslovnik in notranje predpise 42 agencij je vključen v Prilogo 1.4. Iz tega oddelka je razvidno, da ustanovni akt nekaterih organov ali agencij določa jezikovno ureditev, bodisi z izrecnim sklicevanjem na Uredbo št. 1 bodisi z določbami, ki vzpostavljajo takšno ureditev ali dovoljujejo vzpostavitev notranje jezikovne ureditve. Nekateri organi ali agencije ne določajo nobene jezikovne ureditve. Na splošno je jezikovna ureditev organov in agencij pogosto nejasna, ne sledi primerljivi strukturi ter se večino časa opira na implicitna pravila in prakse.

#### Organi EU

Za **Evropsko službo za zunanje delovanje** ni na voljo izrecne jezikovne ureditve.<sup>40</sup> **Evropski ekonomsko-socialni odbor** (EESO) v svojem poslovniku ne obravnava jezikovne ureditve. Člen 64(3) določa le, da državljani EU Odboru piše v uradnem jeziku in prejme odgovor v istem jeziku (v skladu s členom 24 PDEU).<sup>41</sup> Poslovnik **Evropskega odbora regij** (OR) vsebuje pravilo o ureditvi tolmačenja (člen 80 Poslovnika), v skladu s katerim je treba v zvezi z ureditvijo tolmačenja v največji možni meri upoštevati naslednja načela:<sup>42</sup>

razprave Odbora so dostopne v uradnih jezikih, razen če predsedstvo ne odloči drugače.

38 UL L 103, 23.4.2010, str. 1–6. Na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32010Q0423%2801%29>

39 Glej komunikacijske politike in standarde Sodišča. Na voljo na: <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/PoliciesStandardsGuidelines.aspx>

40 Sklep Sveta 2010/427/EU z dne 26. julija 2010 o organizaciji in delovanju Evropske službe za zunanje delovanje (UL L 201, 3.8.2010, str. 30–40). Na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32010D0427>

41 Prečiščena različica poslovnika Evropskega ekonomsko-socialnega odbora. UL L 324, 9.12.2010, str. 52–68. Na voljo na: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32010Q1209\\_01](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32010Q1209_01)

42 Glej UL L 472/1, 30.12.2021. Na voljo na: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021Q1230\\_01](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021Q1230_01)

b) Vsi člani imajo pravico nagovoriti plenarno zasedanje v katerem koli uradnem jeziku, ki ga izberejo. Izjave v enem od uradnih jezikov se tolmačijo v druge uradne jezike in vse druge jezike, za katere predsedstvo meni, da so potrebni. To velja tudi za jezike, za katere je bila ta možnost predvidena v upravnih sporazumih med Odborom in različnimi državami članicami.

C) Na sejah predsedstva, komisij in delovnih skupin je tolmačenje na voljo iz jezikov in v jezike, ki jih uporabljajo člani, ki so potrdili, da se bodo seje udeležili.“

Poslovnik **Evropske investicijske banke** (člen 9) določa, da ima „vsak član sveta guvernerjev pravico do uporabe enega od uradnih jezikov Unije. Lahko zahteva, da se vsak dokument, ki ga odbor preuči, sestavi v jeziku, ki ga izbere sam.“<sup>43</sup> Jezikovna ureditev **evropskega varuha človekovih pravic** določena s sklepom Evropskega varuha človekovih pravic o sprejetju izvedbenih določb<sup>44</sup>:

„3.1. Vsakdo lahko piše varuhu človekovih pravic v katerem koli jeziku Pogodbe o kateri koli zadevi, ki je v pristojnosti varuha človekovih pravic. Varuh človekovih pravic pripravi odgovor v tem jeziku Pogodbe.

13.2. Pritožba se lahko vloži pri varuhu človekovih pravic v katerem koli jeziku Pogodbe. Varuh človekovih pravic komunicira s pritožnikom v tem jeziku.

13.3. V izjemnih okoliščinah lahko varuh človekovih pravic od institucij zahteva, da predložijo kopije ustreznih dokumentov v jeziku pritožbe. Varuh človekovih pravic pri taki zahtevi ravna sorazmerno s potrebami pritožnika in razumno upošteva vire institucij.“

Jezikovna ureditev **Evropskega nadzornika za varstvo podatkov** je v njegovem poslovniku:<sup>45</sup>

„Člen 16.2: ENVP obravnava pritožbe, vložene v pisni obliki, tudi v elektronski obliki, v katerem koli uradnem jeziku Unije in v katerih so navedene podrobnosti, potrebne za razumevanje pritožbe.

Člen 31:

1. ENVP je zavezan načelu večjezičnosti, saj je kulturna in jezikovna raznolikost eden od temeljev in prednosti Evropske unije. ENVP si prizadeva najti ravnovesje med načelom večjezičnosti ter obveznostjo zagotavljanja dobrega finančnega poslovanja in prihrankov za proračun Evropske unije, s čimer pragmatično uporablja omejena sredstva.

2. ENVP vsaki osebi, ki nanj naslovi zadevo, ki je v njegovi pristojnosti, odgovori v enem od uradnih jezikov Evropske unije v istem jeziku, kot se uporablja za njegovo obravnavo. Vse pritožbe, zahteve po informacijah in vse druge zahteve se lahko pošljejo ENVP v katerem koli uradnem jeziku Evropske unije in se nanje odgovori v istem jeziku.

3. Spletišče ENVP je na voljo v angleščini, francoščini in nemščini. Strateški dokumenti ENVP, kot je strategija za mandat Evropskega nadzornika za varstvo podatkov, se objavijo v angleščini, francoščini in nemščini.“

Poslovnik **Evropskega odbora za varstvo podatkov** izrecno določa, da je „delovni jezik odbora angleščina. Tolmačenje v živo bi moralo biti zagotovljeno v vseh uradnih jezikih EU na rednih plenarnih zasedanjih odbora“ (člen 23).<sup>46</sup>

43 Poslovnik Evropske investicijske banke. Na voljo na: <https://www.eib.org/en/publications/rules-of-procedure>

44 Evropski varuh človekovih pravic: Sklep evropskega varuha človekovih pravic o sprejetju izvedbenih določb (2016/C 321/01). Na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32016D0901%2801%29>

45 Glej UL L 204/49, 26.6.2020, „Sklep Evropskega nadzornika za varstvo podatkov z dne 15. maja 2020 o sprejetju poslovnikova ENVP“. Na voljo na: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L\\_2020.204.01.0049.01.ENG](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_2020.204.01.0049.01.ENG)

46 Na voljo na: [https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/rules-procedure/current-rules-procedure\\_en](https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/rules-procedure/current-rules-procedure_en)

## **Agencije EU**

Analiza pravnih določb agencij EU ali drugih virov v zvezi z jezikovnimi ureditvami kaže, da je v ustanovni uredbi 24 od 42 agencij<sup>47</sup> izrecno navedeno, da se uporabljajo določbe Uredbe št. 1 (Priloga 1.4). V osmih od teh predpisov je določeno tudi, da upravni odbor lahko ali bo odločal o jezikih, ki se bodo uporabljali pri notranjem delovanju, notranjih jezikovnih ureditvah ali delovnem jeziku. Kot je pojasnjeno v poglavju 3, to ne pomeni, da Uredba št. 1 načeloma ne zajema drugih agencij. 15 agencij izrecno navaja, da je notranji delovni jezik angleščina, ne glede na to, ali je to izrecno navedel upravni odbor Agencije ali predstavljen kot praksa na svoji spletni strani. Druge agencije so sprejele več notranjih delovnih jezikov (glej Prilogo 1.4). V sklepu upravnega odbora Evropske fundacije za usposabljanje je navedeno, da so „delovni jeziki angleščina, francoščina, nemščina, italijanščina in španščina“, isti delovni jeziki kot Urad Evropske unije za intelektualno lastnino. Poseben primer je Prevajalski center za organe EU. Zaradi svoje specifičnosti je večjezična. V skupni izjavi Sveta in Komisije, ki je priložena uredbi o ustanovitvi Centra, je navedeno, da „Svet in Komisija ob ustanovitvi Prevajalskega centra potrjujeta, da bi moral biti center organiziran tako, da bi omogočal enako obravnavanje uradnih jezikov Evropskih skupnosti, brez poseganja v kakršne koli posebne določbe o jezikovni uporabi različnih organov, v imenu katerih Center deluje“.

## **4.4 Uporaba jezikov na spletnih straneh institucij, organov in agencij EU**

Evropska varuhinja človekovih pravic (2019) je pripravila priporočila za usmerjanje uprave EU glede uporabe 24 uradnih jezikov EU pri komuniciranju z javnostjo.<sup>48</sup> Priporočila vsebujejo smernice o tem, kako in kdaj komunicirati v katerih jezikih in katere splošne praktične ukrepe je treba sprejeti. V skladu s priporočili bi morala vsaka institucija, organ, urad in agencija EU:

- „1. Oblikovati jasno politiko o uporabi uradnih jezikov EU in določiti, kateri jeziki se uporabljajo v kakšnih okoliščinah (na primer v javnih posvetovanjih, upravnih postopkih, odnosih z mediji ali uporabi družbenih medijev).
2. To politiko objavi na svoji spletni strani v vseh uradnih jezikih v lahko dostopni obliki.
3. Poskrbite, da se politika upošteva in dosledno uporablja v celotni organizaciji, na primer z dodelitvijo te naloge enoti ali skupini, ustanovitevijo imenovanega „uradnika za jezik“ ali prek posebnega oddelka v letnem poročilu.
4. Zagotoviti, da so vse omejitve glede uporabe uradnih jezikov objektivne, sorazmerne in pregledne. Jezikovne omejitve ne bi smele biti uvedene izključno zaradi težav s stroški ali časom, temveč predvsem po oceni učinka in ustreznosti informacij za posebne skupine deležnikov in javnost.
5. Objavite povzetke ključnih vprašanj v vseh ali čim več uradnih jezikih, če se uporabljajo jezikovne omejitve.
6. V vseh uradnih jezikih da na voljo tiste dele svojih spletnih mest, ki so še posebej zanimivi za javnost. To bi moralo vključevati vsaj domačo stran in strani z informacijami o njeni vlogi in kontaktnimi podatki.
7. Zagotoviti, da državljani, ki pišejo upravi EU v uradnem jeziku po svoji izbiri, v razumnem roku prejmejo odgovor v istem jeziku.

47 To vključuje 40 decentraliziranih organizacij (agencij), vključno s tistimi, ki so povezane s skupno zunanjo in varnostno politiko, ter agencije in organe Euratoma. Izvajalske agencije niso bile vključene, saj so del upravne strukture Evropske komisije.

48 Na voljo na: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/129519>

8. Si prizadeva, da bi bila javna posvetovanja na voljo v vseh uradnih jezikih na začetku postopka posvetovanja. Če vseh posvetovalnih dokumentov ni mogoče objaviti v vseh uradnih jezikih, je treba jasno navesti, da so prispevki sprejeti v vseh uradnih jezikih.

9. Združevanje prevajalskih virov, kjer je to mogoče, za zmanjšanje stroškov in zagotovitev, da državljani prejmejo več informacij v več jezikih.

10. Čim bolj izkoristijo vsa razpoložljiva prevajalska orodja in tehnologije.“

Kar zadeva agencije EU, splošna skupna izjava in skupni pristop Evropskega parlamenta, Sveta EU in Evropske komisije o decentraliziranih agencijah, objavljeni leta 2012,<sup>49</sup> poudarjata pomen preglednosti v odnosih z zainteresiranimi stranmi in priporočata, da se spletišča agencij oblikujejo čim bolj večjezična, da se državljanom vseh držav članic olajša posvetovanje z njimi. Agencije bi morale prek svojih spletnih strani zagotavljati informacije, ki so potrebne za zagotovitev preglednosti, vključno s finančno preglednostjo.“

Priporočil varuha človekovih pravic zato ni mogoče izpolniti s preprosto objavo poslovnika v zvezi z jeziki, ki se uporabljajo pri notranjih dejavnostih institucij, organov ali agencij na spletu. Predlagajo nadaljnje ukrepanje in objavo informacij na spletni strani vsake institucije, organa in agencije o tem, kateri jeziki se uporabljajo, vključno s komunikacijo, namenjeno občinstvu, kot sta tisk ali širša javnost, in sicer ne glede na to, ali so objavljeni dokumenti na voljo v Uradnem listu. To vključuje tudi razlago, kateri jeziki se uporabljajo na sami spletni strani in za kakšen namen ali vrsto dokumenta. „Politiko spletnega jezika“ je mogoče razumeti kot samoopis načina, kako institucija, organ ali agencija upravlja objavo dokumentov in strani na svoji spletni strani, in splošneje njihovega komunikacijskega pristopa.

Analiza Sodišča kaže, da je mogoče izboljšati izvajanje teh priporočil, zlasti s strani organov in agencij. Ugotavljamo, da ima večina institucij in organov jezikovno politiko spletišča, večina agencij pa ne. Popoln prepis jezikovne politike institucij, organov in agencij na spletnem mestu je na voljo v prilogah 1.1, 1.2, 1.3 in 1.4. Glavne ugotovitve je mogoče povzeti, kot sledi.

- **Institucije EU:** Evropski parlament nima jezikovne politike na spletišču, vendar ima spletno stran, ki povzema jezikovno politiko EU na splošno.<sup>50</sup> Evropski svet in Svet Evropske unije na svoji spletni strani pojasnujeta, kako uporabljata jezike.<sup>51</sup> Jezikovna politika spletne strani Evropske komisije je na spletni strani „Jeziki na naših spletnih straneh“.<sup>52</sup> Spletna stran Sodišča Evropske unije ne vsebuje razdelka o upravljanju večjezičnosti v zunanji komunikaciji, temveč le spletno stran s povzetkom jezikovne ureditve iz zgoraj obravnavanega poslovnika<sup>53</sup>. ECB pojasnjuje jezikovno politiko svoje spletne strani, glej spletno stran „Jezikovna politika te spletne strani“<sup>54</sup>. Jezikovna politika Evropskega računskega sodišča je pojasnjena v njegovih „komunikacijskih politikah in standardih“<sup>55</sup> ter „komunikacijski politiki in načelih“<sup>56</sup>. Prvi dokument zgolj povzema uradni jezikovni režim Evropskega računskega sodišča in se ne nanaša na komunikacijo prek interneta. Drugi dokument vsebuje opis pristopa Sodišča k digitalni komunikaciji.
- **Organi EU:** Štirje od sedmih organov EU so objavili jezikovno politiko na spletišču: Evropska služba za zunanje delovanje,<sup>57</sup> Evropski odbor regij,<sup>58</sup> Evropska investicijska banka<sup>59</sup> in

49 Na voljo na: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11450-2012-INIT/en/pdf>

50 Na voljo na: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/142/language-policy>

51 Na voljo na: <https://www.consilium.europa.eu/en/about-site/language-policy/>

52 Na voljo na: [https://ec.europa.eu/info/languages-our-websites\\_en](https://ec.europa.eu/info/languages-our-websites_en)

53 Na voljo na: [https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2\\_10739/en/](https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_10739/en/)

54 Na voljo na: <https://www.ecb.europa.eu/services/languagepolicy/html/index.en.html>

55 Na voljo na: <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/PoliciesStandardsGuidelines.aspx>

56 Na voljo na: <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/PolicyPrinciples.aspx>



evropski varuh človekovih pravic,<sup>60</sup> ki je najboljšejejša jezikovna politika med organi EU. Spletišča Evropskega ekonomsko-socialnega odbora, Evropskega nadzornika za varstvo podatkov in Evropskega odbora za varstvo podatkov ne vsebujejo informacij o uporabi jezikov teh organov.

- Agencije EU: Le 11 od 42 agencij je svojo jezikovno politiko predstavilo na svoji spletni strani. Zunanja komunikacijska politika agencij, ki je navedena na spletni strani, je navedena v Prilogi 1.4 skupaj z opisom njihove jezikovne ureditve, saj prva pomaga razjasniti drugo. Enajst agencij je: Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu; Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni; Evropska agencija za okolje; Evropska agencija za varnost hrane; Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer; Evropska agencija za pomorsko varnost; Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami; Agencija Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah; Agencija Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice; Urad Evropske unije za intelektualno lastnino; Evropska obrambna agencija.

Druga ključna ugotovitev je, da **nekatero spletno strani zagotavljajo podrobne in celovite informacije o večjezičnem komunikacijskem pristopu institucije, organa ali agencije, v drugih pa je vsebina minimalna**. Pri agencijah izbira jezikov, ki se uporabljajo, zelo pogosto vpliva na vrsto občinstva, pri čemer se na splošno daje prednost enojezični komunikaciji v angleščini, kadar je komunikacija usmerjena na „strokovnjake“ ali „medije“. Z nekaj izjemami je na njihovi spletni strani na voljo le malo dokazov o jezikovnih spretnostih in preferencah takih akterjev. Tretjič, **izbira internih delovnih jezikov vpliva na razpoložljivost dokumentov, objavljenih na spletnih straneh agencij, in na njihovo komunikacijsko politiko**. Primeri Evropske obrambne agencije in Agencije Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (glej Prilogo 1.4) so osvetlili odnose med notranjimi komunikacijskimi praksami in zunanjo komunikacijsko politiko, saj je bolj verjetno, da bo enojezično delovno okolje upravičilo in spodbujalo enojezično zunanje komuniciranje.

## 4.5 Zaključek

Institucije Unije lahko na podlagi člena 6 Uredbe št. 1 samostojno sprejmejo jezikovne ureditve, ki povzročajo različne prakse. Jezikovna ureditev šestih institucij EU je formalno opredeljena (Evropski parlament, Evropski svet, Svet Evropske unije, Sodišče Evropske unije, Evropska centralna banka, Evropsko računsko sodišče), medtem ko poslovnik Evropske komisije formalno ne opredeljuje njene jezikovne ureditve.

Jezikovna ureditev organov in agencij včasih ni določena, je pogosto nejasna, ne sledi primerljivi strukturi in se večino časa opira na implicitna pravila in prakse. Vendar bi se morala za organe in agencije EU uporabljati vsa načela iz Uredbe št. 1, razen če uredba o ustanovitvi organa ali agencije izrecno določa drugače. Poleg tega bi bilo zaradi dobre upravne prakse, kot priporoča varuh človekovih pravic, bolje izrecno opredeliti jezikovno ureditev. Če bi bile notranje jezikovne ureditve bolje opredeljene za nekatere organe in agencije, bi bilo lažje preveriti njihovo izvajanje in skladnost z Uredbo št. 1.

57 Na voljo na: [https://www.eeas.europa.eu/eeas/eeas-language-policy\\_en](https://www.eeas.europa.eu/eeas/eeas-language-policy_en)

58 Na voljo na: <https://cor.europa.eu/en/Pages/language-policy.aspx>

59 Na voljo na: <https://www.eib.org/en/languages.htm>

60 Na voljo na: <https://www.ombudsman.europa.eu/fr/languagepolicy/en>

Preglednost komuniciranja EU bi se lahko izboljšala, če bi bila politika o uporabi jezikov na spletnih straneh natančneje opredeljena v skladu s smernicami evropskega varuha človekovih pravic in če bi bile notranje jezikovne ureditve institucij, organov in agencij jasnejše glede pravil, ki se uporabljajo za notranje delovne dokumente, objavljene na njihovih spletnih mestih.

## 5 VEČJEZIČNA TIPOLOGIJA POTREB

### KLJUČNE UGOTOVITVE

- Večjezična komunikacija na spletiščih EU deluje na pravno sivem področju, saj ni formalnih regulativnih obveznosti, kljub ključnemu in vse večjemu pomenu spletišč EU za razširjanje informacij.
- Spletna komunikacija ne spada v formalne pravne kategorije iz Uredbe št. 1, kot je razlikovanje med notranjo in zunanjo komunikacijo ali „doktrino posebnih primerov“.
- Tradicionalno razlikovanje med pravno zavezujočim aktom – ali aktom, ki ustvarja pravice in obveznosti – in pravno nezavezujočim aktom bi se lahko prilagodilo vsebini spletišč in zlasti vsebinam mehkega prava.
- Objava vsebin, ki bistveno vplivajo na pravice in/ali obveznosti državljanov (mehko pravo), podjetij EU in nacionalnih organov ali programov ali posebnih razpisov, ki jih neposredno financirajo institucije EU, so posebna vsebina. Zato jih je mogoče razvrstiti kot tisto, kar imenujemo „primarni dokumenti“.
- Primarni dokumenti so temelj večjezične tipologije potreb, saj temeljijo na zamisli, da bi morali spadati pod zaščitni pravni okvir obveznosti večjezičnosti.

### 5.1 Uvod

**Večjezično komuniciranje na spletiščih EU ni zakonsko urejeno**, čeprav je ključnega pomena za razširjanje informacij v institucijah, organih in agencijah EU. Ni uredb ali formalnih pravil, ki bi bila posebej namenjena obveščanju institucij, organov in agencij EU prek spletnih strani. Sodna praksa Sodišča Evropske unije o objavi spletnih strani obravnava predvsem vprašanje začetka roka, določenega za začetek postopka zoper odločbe agencije, ki niso bile nikoli objavljene v UL, ampak na njeni spletni strani. Podobno je za vlogo večjezične spletne komunikacije v okviru jezikovne ureditve institucij EU značilno pomanjkanje formalnosti in neobstoj jasnih meril. Zato spletna komunikacija deluje na pravno sivem področju. To poglavje kaže, da obstaja potreba po skupnem okviru in standardih za večjezično komunikacijo prek spletišč EU, ki bi se lahko spodbujala z večjo formalnostjo in razmejitvijo tega sivega območja.

Poglavje in argumenti se nadaljujejo na naslednji način. Komunikacija s spletnimi mesti lahko ogrozi obveznosti večjezične objave iz Uredbe št. 1 (oddelek 5.3), čeprav komunikacija s spletnimi stranmi ne spada v formalne pravne kategorije, ki jih določa ta uredba (oddelek 5.4). Za urejanje informacij, ki se razširjajo prek interneta, se trdi, da bi se tradicionalno razlikovanje med pravno zavezujočim aktom – ali aktom, ki ustvarja pravice in obveznosti – in pravno nezavezujočim aktom lahko prilagodilo spletnim vsebinam, zlasti določbam mehkega prava in vsebinam, ki vplivajo na pravice državljanov. Za podrobnejšo opredelitev in razmejitvev tega sivega področja v večjezičnem komuniciranju se oblikuje tipologija na podlagi tako imenovanega „materialnega pristopa“, ki razlikuje razlike v večjezičnih potrebah na podlagi pravnih formalnih argumentov in utemeljitev o vsebinskih učinkih izbire jezikovne politike (oddelek 5.5).

### 5.2 Metodologija

To poglavje temelji na pravnih virih (primarna in sekundarna zakonodaja, sodna praksa Sodišča Evropske unije) in pravni literaturi za analizo razmerja med objavo v Uradnem listu (pravna obveznost objave v 24 jezikih) in komuniciranjem na spletnih straneh (ni formalne obveznosti v



skladu z Uredbo št. 1) ter razumevanje, kje je komunikacija na spletnem mestu v Uredbi št. 1. Na voljo je pravna razlaga, ki temelji na veljavnem pozitivnem pravu, zlasti kadar pravni okvir ni stabilen ali jasen ali če obstajajo vrzeli. Na podlagi tega pravnega pristopa in analize vrste vsebine dokumentov, ki jih je objavila EU, ta raziskovalna raziskava zagotavlja novo tipologijo večjezičnih potreb.

## 5.3 Sistem obveščanja in objavljanja spletnih strani

### 5.3.1 Objava in Pravilnik št. 1

Člen 297(1) PDEU določa, da se zakonodajni akti objavijo v Uradnem listu, člen 297(2) pa, da se med nezakonodajnimi akti „uredbe in direktive, ki so naslovljene na vse države članice, ter sklepi, ki ne določajo, na koga so naslovljeni, objavijo v Uradnem listu Evropske unije“. Poleg člena 297 PDEU člen 249(1) PDEU določa objavo poslovnika Komisije. Poleg tega morajo biti „objavljeni“ drugi dokumenti (v UL ali ne), kot so splošno poročilo Komisije o dejavnostih Unije (člen 249(2) PDEU) ali nekateri dokumenti Računskega sodišča (tj. izjava o zanesljivosti računovodskih izkazov ter zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij in letno poročilo po koncu vsakega proračunskega leta), ki jih je treba objaviti v UL (člen 287 PDEU). V skladu s členom 232 PDEU se „postopki Evropskega parlamenta objavijo na način, določen v Pogodbah in njegovem poslovniku“. Člen 132 PDEU določa, da se lahko Evropska centralna banka odloči, da bo svoje sklepe, priporočila in mnenja objavila brez sklicevanja na UL.

V skladu s členom 5 Uredbe št. 1 se obveznosti večjezičnosti uporabljajo za objavo v UL, UL pa je treba objaviti v 24 uradnih jezikih. Elektronske izdaje UL (e-UL), objavljene po 1. juliju 2013, so verodostojne, tj. pravno veljavne (glej Uredbo (EU) št. 216/2013). Spletna stran Eur-lex navaja, da sta v UL dve seriji: Serija L (zakonodaja); in serija C (informacije in obvestila). Vendar Urad za publikacije predstavlja UL kot sestavljen iz treh serij: Serija L (zakonodaja); Serija C (informacije in obvestila); in serije S (dodatek k Uradnemu listu Evropske unije). Slednje je na voljo na internetu (podatkovna zbirka TED).

### Preglednica 3: Pregled serij in podserij UL

Serija	Datum ustanovitve	Vsebina	Komentarji
L	1952	<p>1. kategorija: Zakonodajni akti<sup>61</sup></p> <p>2. kategorija: Nezakonodajni akti:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— zavezujoči akti, ki niso zakonodajni [ne sledijo nobenemu zakonodajnemu postopku], kot so mednarodni sporazumi, uredbe, direktive, sklepi<sup>62</sup></li> <li>— nezavezujoči akti, kot so priporočila in smernice, pa tudi poslovnik, akti, ki jih sprejmejo organi, ustanovljeni z mednarodnimi sporazumi in medinstitucionalnimi sporazumi.</li> </ul>	<p>Glej člen 297 PDEU:</p> <p>„Zakonodajni akti se objavijo v [UL]“ (člen 297(1) PDEU).</p> <p>Med nezakonodajnimi akti se „uredbe in direktive, ki so naslovljene na vse države članice, ter sklepi, ki ne določajo, na koga so naslovljeni, objavijo v [UL]“ (člen 297(2) PDEU).</p> <p>Objava pravnih aktov v UL je predpogoj za izvršljivost pravnih</p>

61 V skladu s členom 289 PDEU so zakonodajni akti sklepi, sprejeti po rednem ali posebnem zakonodajnem postopku. V nekaterih posebnih primerih, opredeljenih v pogodbah, lahko zakonodajni akti vključujejo sprejete akte: na pobudo skupine držav EU ali Evropskega parlamenta; na priporočilo Evropske centralne banke; ali na zahtevo Sodišča ali European Investment Bank.

62 Uredbe so pravni akti, opredeljeni v členu 288 PDEU. Imajo splošno veljavnost, so v celoti zavezujoče in se neposredno uporabljajo v vseh državah članicah Evropske unije. Direktiva je pravni akt, ki ga sprejmejo institucije EU in je naslovljen na države članice EU in je zavezujoč glede rezultatov, ki jih je treba doseči. Odločba je zavezujoč pravni akt, ki se lahko splošno uporablja ali ima lahko določenega naslovnika.

Pristop Evropske unije k večjezičnosti v lastni komunikacijski politiki

			<p>aktov (sodba Sodišča Evropske unije <i>Racke</i>, 1979, in sodba Sodišča <i>Skoma-Lux</i>, 2007, C-161/06).<sup>63</sup></p> <p>Nekateri splošni akti niso objavljeni v UL, temveč na spletni strani zadevne agencije (sodba Sodišča PPG in SNF/ECHA, 2013, glej poglavje 3, 3.4.4).</p>
C	1968	<p>Del I: Resolucije, priporočila in mnenja,</p> <p>Del II: Informacije, kot so medinstitucionalni sporazumi, skupne izjave, informacije institucij, organov, uradov in agencij Evropske unije,</p> <p>Del III: Pripravljalni akti, ki so jih sprejele institucije, organi, uradi in agencije, del IV: Obvestila institucij, organov, uradov in agencij Evropske unije, obvestila držav članic in obvestila o delu V Evropskega gospodarskega prostora, imenovana „napovedi“ o a) upravnih postopkih (b) sodnih postopkih (c) postopkih v zvezi z izvajanjem skupne trgovinske politike (d) Postopki v zvezi z izvajanjem politike konkurence (e) Drugi akti.</p>	<p>Podserija CA (npr. C019A) z isto številko kot serija C, objavljena istega dne, vsebuje razpise za prijavo interesa, razpise prostih delovnih mest: Izdaje CA se lahko pojavijo v enem, več ali vseh uradnih jezikih.</p>
S	1978	<p>Evropska javna naročila</p> <p>Prvotno objavljeno v UL</p> <p>Od leta 2003 se serija S nahaja v podatkovni zbirki TED.</p> <p>TED (Tenders Electronic Daily) je spletna različica „Dopolnila k Uradnemu listu“ EU, ki je namenjena evropskim javnim naročilom.</p>	<p>„Informacije o vsakem dokumentu v zvezi z oddajo javnega naročila so objavljene v 24 uradnih jezikih EU. Vsa obvestila institucij EU so v celoti objavljena v teh jezikih“ (glej spletišče TED).</p> <p>Vendar podatkovna zbirka TED upošteva tudi lastna pravila in prakso v zvezi z uporabo jezika v vsaki državi.</p> <p>Praviloma je treba razpise za javna naročila, za katera veljajo pravila EU, objaviti na portalu TED.</p> <p>V TED so osnovne informacije za razpise na voljo v vseh uradnih jezikih EU.</p>

Člen 5 Uredbe št. 1 se uporablja za celoten UL brez razlikovanja med serijami in podserijami. Vendar, kot je navedeno na spletni strani EUR-Lex, „podserija CA (npr. C019A), ki ima enako številko kot serija C, objavljena istega dne (na primer C019A), [...] vsebuje razpise za prijavo interesa, razpise prostih delovnih mest itd., ki se lahko objavijo v enem, več ali vseh uradnih jezikih“. Kar zadeva podatkovno zbirko TED, se uporaba jezika za vsako državo razlikuje, tj. razpisi, odprti za podjetja iz drugih držav, so na voljo v domačem jeziku izključno, če domači portal ne uporablja večjezične funkcije v sistemu TED. Eno vprašanje je, zakaj izdaja CA ne spada na

63 Sodba Sodišča Evropske unije *Racke*, 98/78 [1979]. Na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A61978CJ0098> ; Sodba Sodišča Evropskih skupnosti *Skoma-Lux*, C-161/06 [2007]. Na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62006CJ0161>

področje uporabe obveznosti večjezičnosti. Enako vprašanje je mogoče zastaviti v zvezi s serijo S, ki določa večjezičnost le za osnovne informacije.

Najpomembneje je, da **mehko pravo nima jasnega pravnega okvira za (večjezično) objavo**. Pravila mehkega prava imajo dve značilnosti (glej točko 5.5.3). Prvič, sami ne ustvarjajo neposrednih pravic ali nalagajo neposrednih obveznosti za svoje naslovnike. Njihov namen je spremeniti ali vplivati na delovanje subjektov, na katere so naslovljeni. Drugič, s svojo vsebino in načinom izdelave predstavljajo stopnjo formalizacije in strukturiranja, ki je podobna pravilom trdega prava. Akti mehkega prava so na splošno objavljeni v seriji C, priporočila in smernice pa se lahko objavijo v L Serie. To kaže na manevrski prostor, ki ga imajo institucije glede objave mehkega prava. Poleg tega se zdi, da je praksa objave v UL odvisna od namena te objave, tj. potrebe po obveščanju nosilnika tega akta, in ni povezana z začetkom veljavnosti pravnega instrumenta (Dero 2017). Enako velja za pripravljano pravno delo: medtem ko so zelene in bele knjige pogosto večjezične in večina predlogov Evropske komisije je na voljo na Eur-lexu v vseh uradnih jezikih, nekatere zelene in bele knjige, sporočila ali smernice in večina delovnih dokumentov služb Komisije niso.

### 5.3.2 Kje je spletna komunikacija?

Naslednja številka je kritično vprašanje o statusu spletne komunikacije kot oblike objave. Ker se člen 5 Uredbe št. 1 formalno uporablja samo za objavo v UL, je treba opredelitev pojma „objava“ dodatno oceniti. Glede na to, da „zakona, ki ga je sprejela institucija [Unije], [...] ni mogoče izvršiti zoper fizične in pravne osebe v državi članici, preden imajo možnost, da se z njim seznanijo z njegovo ustrežno objavo v Uradnem listu Evropske unije“ (Sodišče, Skoma-Lux, C-161/06 [2007], točka 37), ali<sup>64</sup> bi bilo to razlogovanje mogoče uporabiti za splošno objavo, ki bi lahko vključevala kakršno koli javno priobčitev, zlasti na spletni strani? Ali ima Uradni list še vedno enako osrednjo vlogo od razvoja interneta, ki je bil že vključen v sodno prakso Sodišča Evropske unije (sodba Sodišča PPG in SNF/ECHA iz leta 2013, točka 31, in sodba GC Bilbaína de Alquitranes in o. proti ECHA, 2013, točka 31, glej poglavje 3), in ob upoštevanju, da vsaka institucija, organ ali celo posamezniki v teh organizacijah objavljajo tako tekoče in enostavno? Zakaj bi Komisija sprejela sporočilo ali smernice, če zadevne zainteresirane strani niso obveščene? V zvezi s tem je treba poudariti, da ima Uradni list še vedno prednost, da je manj točen in da daje več (pravne) varnosti zagotovljenim informacijam.

### 5.3.3 Potreba po razmejitvi „sivih površin“

Institucije in organi EU se odločijo, da bodo v UL objavili nezavezujoče predpise, kot to počnejo, ko dokument objavijo neposredno na svojem spletnem mestu. „Delovni dokumenti služb Komisije“ (ocene učinka, povzetki ocen učinka, delovni dokumenti služb Komisije) na primer niso nikoli objavljeni v UL. Vendar jih je mogoče najti na spletišču Komisije na političnih straneh, na spletišču Odbora za regulativni nadzor ali na spletišču EUR-Lex, pri čemer zanje ne velja obveznost večjezičnosti. Podoben primer so zelene knjige. EUR-Lex je zeleno knjigo opredelila kot dokument, ki ga je objavila Komisija, da bi spodbudila razpravo zainteresiranih strani o določenih temah na evropski ravni. Zelene knjige lahko privedejo do zakonodajnih sprememb, ki so nato opisane v belih knjigah, in zdi se, da se tudi njihova objava izvaja naključno. Zelene knjige Komisije so pogosto objavljene na spletišču Eur-lex, ne pa tudi v UL (kot je zelena knjiga o zaščiti mladoletnikov in človekovega dostojanstva v avdiovizualnih informacijskih storitvah (COM(96) 483 konč.); zelena knjiga o zaščiti uporabnih modelov na enotnem trgu (COM(95) 370 konč.); ter Zelena knjiga Krepitev medsebojnega zaupanja v evropsko pravosodno območje – Zelena knjiga o uporabi kazenskopravne zakonodaje EU na področju pridržanja (COM(2011) 327 konč.). Prav tako se zdi, da dokumenti Komisije, ki vključujejo „predloge in druge akte, sprejete v okviru zakonodajnega postopka“, in „sporočila, priporočila, poročila, bele knjige, zeleno knjigo“ (EUR-Lex) ne sledijo posebni logiki v smislu objave.

64 Sodba Sodišča Skoma-Lux, cit.

**Objava na spletnem mestu daje institucijam EU velik manevrski prostor za objavo v različnih jezikih.** Sprejemajo lahko dokumente zunaj področja uporabe člena 5 in so s formalističnega vidika prosti večjezičnih obveznosti. Če pa se komunikacija s spletnimi stranmi jemlje resno, kot je Sodišče Evropske unije že storilo v zvezi s pravico tožečih strank do sodišča, je verjetno treba bolje organizirati vsebino spletišč institucij, organov in agencij EU glede na obveznosti večjezičnosti.

## 5.4 Komunikacija spletnih strani in jezikovna ureditev iz Pravilnika št. 1

### 5.4.1 Notranja in zunanja komunikacija v Pravilniku št. 1

Člen 1 Uredbe št. 1 določa, da so „uradni jeziki in delovni jeziki institucij Unije [24 priznanih jezikov]“. Ta stavek se razlaga tako, da uvaja razlikovanje med „delovnimi jeziki“ in „uradnimi jeziki“ ter določa pravilo, da je treba v vseh 24 uradnih jezikih uporabljati samo zunanje komuniciranje (Labrie, 1993, 82; Fenet, 2001, 239; O'Regan, 2010, 117). Nasprotno pa ni operativne pravne razlike med delovnimi in uradnimi jeziki (Cosmai, 2014; Sommsich, 2016). Prvič, besedilo določa, da so delovni jeziki 24 uradnih jezikov. Institucije, organi in agencije bi lahko delali v katerem koli od teh 24 jezikov. Drugič, Pogodba o ustanovitvi ESPJ naj ne bi razlikovala med delovnimi in uradnimi jeziki. Tretjič, ni treba, da se vsa zunanja komunikacija izvaja v vseh 24 uradnih jezikih. Izraz „delovni jezik“ je zelo razširjen. Z operativnega vidika se lahko „delovni jeziki“ štejejo za sinonim za „notranji komunikacijski jezik“. Natančno branje Uredbe št. 1 namreč kaže, da ta akt razlikuje med jezikom notranje komunikacije in zunanjim komunikacijskim jezikom (preglednica 4).

**Preglednica 4: Notranja in zunanja komunikacija v Pravilniku št. 1**

Uredba št. 1	Ustrezna vsebina	Razmerje do <u>notranje</u> komunikacije	Jezikovna pravila
Člen 1	Sklicevanje na „delovne jezike“	Delovni jezik in notranji komunikacijski jezik se lahko štejeta za sinonima.	Delovni jeziki so lahko kateri koli ali vsi 24 jezikov.
Člen 6	Določa jezikovno ureditev v posebnih primerih	Notranje komuniciranje je zajeto v načelu institucionalne avtonomije (Shuibhne, 2002, 126).	Vsaka institucija lahko izbere svoj notranji komunikacijski jezik (glej poglavje 4).
Uredba št. 1	Ustrezna vsebina	Razmerje do <u>zunanje</u> komunikacije	Jezikovna pravila
Člena 2 in 3	Neposredna komunikacija z državami članicami in njihovimi državljani v njihovem uradnem jeziku	Nanašajo se na nekatere vidike zunanjega komuniciranja institucij.	24 uradnih jezikov
Člen 5	Objava prava EU v 24 uradnih jezikih v Uradnem listu Evropske unije	Po zaslugi uradne objave so naslovniki in državljani obveščeni o besedilu.	24 uradnih jezikov

Kljub tema ločenima pravnima ureditvama razlikovanje med notranjo in zunanjo komunikacijo še zdaleč ni jasno in „notranja jezikovna ureditev ne more biti popolnoma ločena od pravil, ki urejajo zunanje komuniciranje institucij“ (AG Maduro, zadeva CJEC Kraljevina Španija proti Eurojustu,

2004, točka 47).<sup>65</sup> Akademiki so tudi dokazali, da izbira delovnega jezika vpliva na zunanjo komunikacijo (Shuibhne, 2002, O'Regan, 2010, van der Jeught, 2020). Poleg tega spletna komunikacija ne spada v nobeno kategorijo.

#### 5.4.2 Kje je spletna komunikacija?

Delovni jeziki v praksi niso omejeni zgolj na notranja vprašanja, temveč se uporabljajo na spletnih straneh institucij in organov EU v zvezi z novicami, publikacijami različnih vrst in smernicami. Z drugimi besedami, dokumenti, ki se uporabljajo interno, so pogosto objavljeni na spletnih straneh. Zato so številni dokumenti, ki so na voljo samo v delovnem jeziku, dostopni javnosti (tj. objavljeni) samo v tem jeziku. Kot je bilo analizirano v poglavju 4, so nekatere agencije jasno izjavile, da uporaba angleščine kot delovnega jezika neposredno vpliva na njihovo politiko komuniciranja na spletnem mestu. Poleg tega je varuh človekovih pravic poudaril, da se interni dokumenti, ker obstajajo le v jeziku, v katerem so bili pripravljani, lahko objavijo v tem jeziku (EO, dec. 3191/2006, preiskava). Zato varuhinja človekovih pravic razširjanje povezuje z internim oblikovanjem.

Na podlagi uveljavljenega prava za komunikacijo na spletnih straneh ne veljajo obveznosti večjezičnosti. Komunikacija s spletnimi mesti namreč ni navedena niti v Uredbi št. 1 niti v določbah Pogodbe, ki so namenjene neposredni komunikaciji z državljanji, in zato s formalističnega vidika ne spada na področje uporabe prava Unije. Kot je bilo opozorjeno (glej poglavje 3), **je Sodišče izrecno zavrnilo obstoj splošnega načela prava Unije, ki vsakemu državljanu podeljuje pravico, da se v vseh okoliščinah oblikuje različica vsega, kar bi lahko vplivalo na njihove interese v njihovem jeziku** (sodba Sodišča Kik proti UUNT, 2003, točka 82).<sup>66</sup> Natančneje, pravni strokovnjaki člen 6 razlagajo tako, da vsaki instituciji omogoča, da določi svojo jezikovno ureditev, zlasti, vendar ne izključno v zvezi s povsem notranjimi zadevami (van der Jeught, 2021). Dejansko „ni očitno, zakaj bi bili „posebni primeri“ omejeni na notranjo komunikacijo“ (O. Regan, 2010).

Poleg tega se Uredba št. 1 nanaša le na neposredno komunikacijo med institucijami Unije in državo članico Unije ali „osebo, za katero je pristojna ta država“ (člena 2 in 3). Objava zakonodaje (člen 4) ali informacij, objavljenih v Uradnem listu (člen 5), se ne nanaša na razširjanje zunaj Uradnega lista. Le če sledimo tej restriktivni in formalistični razlagi Uredbe št. 1, **bi bilo mogoče „doktrino posebnih primerov“ razumeti tako, da se uporablja za zunanjo komunikacijo, kot so informacije, ki so na voljo na spletnih straneh**, medijih, javnih posvetovanjih ali celo komunikacijah z nacionalnimi upravami, kar daje institucijam, organom in agencijam pomemben manevrski prostor. Vendar pristop, uporabljen v tej študiji, obravnava vsebino vsebine publikacij in meni, da nekatere vsebine spletne strani spadajo v okvir obveznosti večjezičnosti.

#### 5.4.3 Na poti k večjezični tipologiji potreb

Prožnost, ki jo imajo institucije EU v zvezi z večjezičnim komuniciranjem na spletnih straneh, je v nasprotju s praktičnimi razmerami in ne upošteva velikih sprememb v svetu komuniciranja. Uredba št. 1 je bila napisana pred obstojem interneta in ni bila nikoli posodobljena, da bi se upoštevale spremembe, ki so posledica široke uporabe digitalnih tehnologij. Podobno je Sodišče Evropske unije prilagodilo besedila, ki se nanašajo na objavo v UL, novi digitalni realnosti (glej poglavje 3). Razvoj interneta, intenzivna dejavnost objavljanja institucij, agencij in organov Unije ali celo posameznih poslancev Evropskega parlamenta zabriše razliko med delovnim/notranjim jezikom in nekaterimi vidiki zunanjega komunikacijskega jezika, ki jih urejajo členi 2, 3 in 5 Uredbe št. 1. Kot je navedeno zgoraj, **obstaja očitno pomanjkanje logike pri obravnavanju komunikacije na spletnih straneh kot dela doktrine posebnih primerov, ki je omejena na notranjo komunikacijo**. Drugi znanstveniki, kot je Herbillon (2003), grede dlje in trdijo, da je kršitev jezikovnih pravic, da so spletne strani institucij EU včasih na voljo le v angleščini. Spletne strani objavljajo informacije javne in zunanje. Zelo latinske korenine besede „komunikacija“ pomenijo

65 MnenjeAG Maduro v sodbi Sodišča v zadevi Španija proti Eurojustu, C-160/03 [2005]. Na voljo na: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=49769&doclang=en>

66 Sodba Sodišča Evropske unije Kik, cit.



zunanost in delitev (tj. imeti skupno). V tem smislu komunikacija vključuje razširjanje in se pogosto razlaga tako, da vključuje dvosmerne izmenjave z zunanjim akterjem. Sodišče Evropske unije je celo menilo, da so splošna pravila pravno „objavljena“ na spletni strani agencije, da se zaščiti pravica do uporabe pri sodišču (glej poglavje 3).

Pravno **tudi trdimo, da bi morale imeti institucije, organi in agencije EU pri izvajanju svoje komunikacijske politike le omejeno diskrecijsko pravico**. Različni pravni argumenti podpirajo to stališče. V skladu z jezikovno razlago in logiko Uredbe št. 1 člen 6 Uredbe št. 1 pomeni odstopanje od načela večjezičnosti (Clément-Wilz, 2022b). V skladu z razlagalnimi pravnimi pravili ga je treba razlagati ozko. Poleg tega bi se lahko zavzeli za funkcionalno (ali teleološko) razlago, ki bi temeljila na ciljih EU iz člena 3 PEU, da bi upoštevali jezikovno raznolikost in potrebe državljanov. V tem smislu bi bilo mogoče doktrino posameznih primerov razlagati ožje, kot jo je doslej uporabilo Sodišče Evropske unije. „Ne smejo jih uporabljati drugače kot za namene svojih notranjih operativnih potreb“ (AG Maduro, zadeva CJEC Kraljevina Španija proti Eurojustu, 2004, odstavek 49). Avtonomija institucij EU je status odstopanja in bi lahko bila bolj omejena. Nazadnje, in kar je najpomembneje, če pogledamo vsebino spletne strani, se zdi, da za nekatere vsebine veljajo obveznosti večjezičnosti. Kar zadeva publikacije in sporočila Komisije, namenjena javnosti, se je varuh človekovih pravic skliceval na člen 2 Uredbe št. 1 in poudaril, da je **za učinkovitost zunanjega komuniciranja** nujno, da državljani razumejo informacije, ki so jim bile posredovane (glej tudi poglavje 7). V idealnem primeru bi bilo treba gradivo, namenjeno državljanom, objaviti v vseh uradnih jezikih (EO, decis. 3191/2006, točka 2.6). Poleg tega, kot je razvidno iz prejšnjega oddelka, nekatere vsebine spletnih strani spadajo na področje uporabe člena 5 Uredbe št. 1 glede večjezičnosti v zvezi z objavo v UL.

## 5.5 Omejitev sivega območja: Vsebinski pristop

### 5.5.1 Pojasnitev tipologije

Glede na vse večji pomen spletišč EU za institucionalno komunikacijo in razširjanje informacij se je treba osredotočiti na vsebinsko vsebino spletišč. Kot je prikazano v poglavju 7 te študije, v EU trenutno ni skupnega jezika, ki bi ga večina prebivalstva razumela, in noben od 24 jezikov EU se ne govori na ravni mater ali znanja več kot 20 % prebivalcev EU. Enojezični pristop pri komuniciranju na spletnih straneh je zato verjetno neučinkovit in zelo izključujoč.

Da bi odpravili problem neobstoja formalnega pravnega okvira, namenjenega digitalni komunikaciji, ta oddelek vsebuje predloge o tem, kako razviti **realističen okvir in standarde za večjezično komunikacijo na spletnih mestih, ki so lahko združljivi s proračunskimi omejitvami**. Določa tipologijo večjezičnih potreb na podlagi tako imenovanega „materialnega pristopa“, ki razlikuje razlike v večjezičnih potrebah na podlagi pravnih formalnih argumentov in razlogovanja o vsebinskih učinkih izbire jezikovne politike.

- 1) Pravne določbe EU državljanom, podjetjem in državam članicam EU nalagajo nekatere jezikovne pravice.
- 2) Te pravice je treba spoštovati tudi pri objavah na spletnih straneh.
- 3) Za spletišča institucij bi morale veljati nekatere obveznosti glede večjezičnosti.
- 4) vsebinski pristop pomaga opredeliti tipologijo, ki se uporablja za razvrščanje in analizo vsebin spletišč EU, da bi našli ravnovesje med potrebo po večjezičnem komuniciranju in proračunskimi omejitvami.

*Okvir 5: Štirje logični koraki k večjezični tipologiji potreb*



Predlagamo večjezično tipologijo potreb, organizirano v skladu s tremi razredi ali „vrstami“ 1) osnovnih dokumentov 2) primarnih dokumentov in 3) sekundarnih dokumentov. Ti trije razredi ali „vrste“ vključujejo različne vrste vsebin, ki so na voljo na spletnih mestih EU, predstavljenih v poglavju 6. Podrobnejši opis primarnih dokumentov je na voljo v nadaljevanju tega poglavja. V tem kratkem povzetku opredeljujemo naslednje tri vrste (okvir 6).

**Temeljni dokumenti** vključujejo najprej vse dokumente, ki so formalno pravno zavezujoči, imajo pravni učinek („trdo pravo“) in se nanašajo na razpise za zaposlitev. Te dokumente je treba prevesti na podlagi določb Pogodb, Uredbe št. 1 ali sodne prakse Sodišča Evropske unije, kot je pojasnjeno v poglavju 3. Ta vrsta vključuje na primer dokumente, objavljene v Uradnem listu, del L in sodno prakso Sodišča Evropske unije. Drugič, ta kategorija vključuje evropske državljanske pobude, peticije Evropskemu parlamentu, pozive Evropskemu varuhu človekovih pravic in odgovore na pisma državljanov, saj se v skladu s členoma 24 in 20 PDEU in uredbo o evropski državljanski pobudi uporablja večjezičnost. Te štiri vrste dokumentov spadajo v to kategorijo, ker se lahko predložijo v katerem koli uradnem jeziku. Pomanjkanje večjezičnosti (npr. pomanjkanje točnih prevodov) bo formalna in huda kršitev veljavnih pravil in enakosti.

**Primarni dokumenti** vključujejo dokumente, ki formalno niso pravno zavezujoči, in dokumente, za katere ni obveznosti formalne večjezičnosti. Kot je pojasnjeno zgoraj (oddelek 5.4), so spletišča predvsem zunanje komunikacijsko orodje in lahko vsebujejo dokumente z vsebinskimi učinki na pravice in/ali obveznosti državljanov, podjetij EU in nacionalnih organov (mehko pravo) ali programe ali posebne razpise, ki jih neposredno financirajo institucije EU, ali pravne pripravljalne dokumente. Ta vrsta vključuje na primer javne razpise in predloge projektov; dokumenti v zvezi s smernicami o državni pomoči; sporočila in priporočila, na primer v zvezi z državno pomočjo, varnostjo hrane ali zdravili. Zdi se, da imajo institucije na tem področju določeno stopnjo prožnosti in manevrskega prostora: lahko se odločijo za objavo v UL, del C, ki vključuje uporabo polne večjezičnosti, kot je določeno v členu 5 Uredbe št. 1, ali pa se odločijo, da tega ne bodo storile. Zato lahko pomanjkanje natančne večjezične komunikacije v teh dokumentih pomeni kršitev obveznosti večjezičnosti. Člen 6 je treba razlagati ozko, nekatere vsebine pa bi lahko spadale v obveznosti večjezičnosti iz členov 2 do 5, kot je pojasnjeno zgoraj (oddelek 5.4.3). Prav tako lahko pomembno vplivajo na enakost med državljani.

**Sekundarni dokumenti** vključujejo dokumente, ki formalno niso pravno zavezujoči, ki jih ni treba prevesti ali razlagati na podlagi določb Pogodb ali Uredbe št. 1 ali sodne prakse Sodišča Evropske unije in ki na splošno nimajo materialnih učinkov niti na pravice in/ali obveznosti državljanov, podjetij EU in nacionalnih organov ter ne vključujejo programov ali posebnih razpisov, ki jih neposredno financirajo institucije EU. Preprost primer so informativne spletne strani o zgodovini institucij EU ali intervjuji s komisarji EU. Sekundarni dokumenti zajemajo preostalo kategorijo, pri kateri obveznosti večjezičnosti ne veljajo in se ne bi smele uporabljati. To ne pomeni, da so ti dokumenti nepomembni z informativnega ali simbolnega vidika, ampak le, da ima pomanjkanje točnega prevoda ali tolmačenja manj pomembne posledice za enakost kot za temeljne in primarne dokumente. Pridevnik „točen“ se tukaj uporablja namenoma. Pri sekundarnih dokumentih se lahko z uporabo strojnega prevoda za pisne dokumente ali podnapise, ki jih računalnik samodejno ustvari med ustnim govorom, zagotovijo večjezični dokumenti po ugodni ceni, pri čemer je pomanjkanje točnosti lažje sprejeti in utemeljiti.

#### *Okvir 6: Tipologija večjezičnih potreb*

**Primarni dokumenti so temelj večjezične tipologije potreb**, ki bi morala zaradi zgoraj pojasnenih razlogov spadati pod zaščitni pravni okvir prava večjezičnosti. Dejansko ni razprave, temveč tudi manj prostora za (človeške) napake v zvezi s temeljnimi dokumenti in sekundarnimi dokumenti. Temeljni dokumenti temeljijo na jasno določenih obveznostih večjezičnosti. Sedanje

obveznosti večjezičnosti izhajajo iz primarne zakonodaje, sekundarne zakonodaje in sodne prakse. Sekundarni dokumenti so preostala kategorija, kjer se pravo večjezičnosti ne uporablja in se ne bi smelo nujno uporabljati, uporaba strojnega prevajanja (glej poglavje 8) pa ne sproža problematičnih vprašanj.

### 5.5.3 Primarni dokumenti na temelju tipologije večjezičnih potreb

Dokumenti, ki so na voljo v delovnem jeziku, so pogosto dostopni samo v tem jeziku. Trditi je mogoče, da je bolje imeti dostop do notranjega dokumenta v samo enem jeziku ali v nekaj jezikih, kot pa ga sploh ni (Evropski varuh človekovih pravic, dek. 281/1999, odstavek 5). Čeprav je Evropski varuh človekovih pravic priznal prožnost vsake institucije, da na svoji spletni strani objavlja „dokumente v jeziku, v katerem so sestavljeni“, je poudaril tudi splošni trend „postopnega razvoja zagotavljanja informacij na svoji spletni strani v drugih jezikih Skupnosti“ (Ibid. odst. 4). Vendar pa praksa ECB, da na svoji spletni strani objavlja informacije v glavnem v angleščini, ni štela za nepravilnost. Težava je v tem, da imajo ti dokumenti po objavi enake učinke kot mehko pravo, kot je objavljeno v UL: upravičeno pričakovanje in potreba po pravni varnosti. **Obstaja očitno neskladje med uveljavljenim in razlaganim pravom ter jezikovnimi ureditvami institucij, kar zadeva internetno komunikacijo.** V skladu s tem trdimo, da je treba preseči ta formalistični pristop in upoštevati vsebino spletišč in zlasti mehkega prava, pripravljalnih pravnih aktov in dokumentov z vsebinskimi učinki na državljane.

Z manj formalnega vidika je večjezičnost bistvena za učinkovito uresničevanje demokratične pravice državljanov do obveščeniosti o zadevah in vprašanjih, ki lahko privedejo do zakonodajnih ukrepov (Evropski varuh človekovih pravic, 640/2006, točka 29), prispeva k legitimnosti EU (Kraus, 2011) in olajšuje interakcijo med institucijami in državljani EU (Athanassiou, 2006). Nekatere pravice državljanov se lahko uveljavljajo v uradnem jeziku po lastni izbiri (člena 2 in 3, člena 20 in 24 PDEU ter državljanska pobuda), ki zahtevajo dostop do vsebine v istem jeziku.

Primarni dokumenti zajemajo mehko pravo, pa tudi razpise za prijavo interesa, javna posvetovanja, javne razpise, postopke javnega naročanja, predloge projektov, pripravljalne pravne dokumente in dokumente v zvezi s smernicami o državni pomoči.

#### **a. Soft Law**

Norme mehkega prava združujejo tri elemente: normativna vrednost, ki ustreza pravno zavezujoči naravi norme; normativno jamstvo, tj. obstoj mehanizmov nadzora in sankcioniranja spoštovanja norme; in normativno področje uporabe, ki opisuje njegovo učinkovito uporabo s strani zadevnih akterjev (Abbott et al. 2000). V skladu z opredelitvijo mehkega prava, ki jo je podal francoski Conseil d'Etat, imajo pravila<sup>67</sup> mehkega prava naslednje temeljne značilnosti: sami po sebi ne ustvarjajo neposrednih pravic ali nalagajo neposrednih obveznosti za svoje naslovnike, temveč je njihov namen spremeniti ali vplivati na delovanje subjektov, na katere so naslovljeni; s svojo vsebino in načinom izdelave predstavljajo stopnjo formalizacije in strukturiranja, ki je podobna pravilom trdega prava. V skladu s tem razlikovanje med trdim in mehkim pravom ni vedno pravilno. Zato je treba mehko pravo jemati resno.

V pravnem redu EU se je mehko pravo sčasoma hitro razširilo (Clément-Wilz, 2015). Kot je navedlo Sodišče Evropske unije, je normativnost pravnega akta, za katerega naj se formalno ne bi uporabljal zakon, odvisna od tega, ali „le pojasnjuje določbe pogodbe“ ali „je njegov namen ustvariti lastne pravne učinke, ločene od tistih, ki so že določeni v pogodbi“. Sodišče Evropske unije je priznalo sposobnost institucij EU, da uvedejo pravni okvir z uporabo alternativnih vrst aktov, kot so smernice (sodba Splošnega sodišča Nemčija proti Komisiji, 2010, točka 151).<sup>68</sup> Zato evropske institucije in organi pri sprejemanju akta ne morejo uporabljati dvoumne terminologije, da

67 Conseil d'Etat, Le droit souple, 2013, str. 9. Na voljo na: <https://www.vie-publique.fr/rapport/34021-etude-annuelle-2013-du-conseil-detat-le-droit-souple>

68 Sodba Sodišča Evropske unije v zadevi Nemčija proti Komisiji, T-258/06 [2010]. Na voljo na: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=80961&pageIndex=0&doclang=EN&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=1306035>

bi se izognile pristojnostim in postopkovnim pravilom. Trdimo, **danjegovo pravilo velja za akte, objavljene na spletnih straneh teh institucij**. Pomembna je vsebinska vsebina mehkega prava in ne tehnični instrumenti, ki se uporabljajo za njegovo dajanje na voljo javnosti.

Spletna mesta institucij in organov Unije dejansko vsebujejo vsebine, ki jih je mogoče opredeliti kot mehko pravo, vendar jih ni treba sporočati v vseh 24 jezikih, kot je določeno v členu 5 Uredbe št. 1. Ne glede na njihov status objave, tj. ne glede na to, ali so objavljene tudi v delu C UL ali ne, **bi moralo mehko pravo, objavljeno na spletnih straneh institucij EU, veljati za obveznost večjezičnosti in zato spadati v kategorijo primarnih dokumentov**.

### **B. Razpisi za prijavo interesa**

Evropski varuh človekovih pravic je potrdil, da se člen 2 uporablja za razpise za prijavo interesa (EO, decis. 259/2005, str. 5) in da mora vsaka omejitev te pravice temeljiti na tehtnih razlogih, ki so potrebni za doseganje legitimnega cilja in so sorazmerni (prav tam, str. 7). Menila je tudi, da bi bila za splošno omejitev jezikov, ki se lahko uporabljajo pri predložitvi predlogov, potrebna odločitev zakonodajalca (prav tam, str. 3.15).

### **C. Javna posvetovanja**

V zvezi z javnimi posvetovanji je evropski varuh človekovih pravic menil tudi, da bi morala komunikacija potekati v vseh uradnih jezikih EU, v idealnem primeru pa bi morala vsa zunanja komunikacija potekati v vseh uradnih jezikih EU, vendar je to nujen pogoj, če je komunikacija sredstvo, ki državljanom omogoča sodelovanje v postopku odločanja (EO, dec. 640/2011, str. 28–29). Evropski parlament je leta 2012 pozval Komisijo, naj zagotovi, da bodo javna posvetovanja na voljo v vseh uradnih jezikih EU (Resolucija EP z dne 14. junija 2012 o javnih posvetovanjih in njihovi razpoložljivosti v vseh jezikih EU, odstavek 2).

### **D. Javni razpisi, postopki javnega naročanja, predlogi projektov, pravni pripravljalni dokumenti in dokumenti v zvezi s smernicami o državni pomoči**

Pomanjkanje pravočasnih prevodov teh dokumentov lahko bistveno vpliva na enakost med državljani, podjetji EU (zlasti malimi in srednjimi podjetji), nevladnimi organizacijami in nacionalnimi organi, ki jih zanima dostop do programov financiranja s strani institucij EU prek proračuna EU. Preglednost in pravičnost pogojev za sodelovanje zahtevata, da so vsi zadevni prosilci enakopravni. Te vrste dokumentov uvrščamo med „primarne dokumente“ na podlagi splošnega načela enakega obravnavanja zainteresiranih strani, zlasti tistih, ki morda nimajo sredstev za kritje stroškov zasebnega prevajanja za razumevanje dokumentov EU. Kar zadeva smernice o državni pomoči, je večjezičnost potrebna, da se zagotovita pravičnost in preglednost konkurence med podjetji po vsej EU.

## **5.6 Zaključek**

Obveznosti večjezičnosti se izrecno uporabljajo samo za „uredbe in druge dokumente, ki se splošno uporabljajo“, objavo v Uradnem listu in neposredno komunikacijo institucij EU z državami članicami in osebami, ki so v njihovi pristojnosti, ali evropskimi državljani. V praksi komuniciranje na spletnem mestu institucijam EU omogoča precejšnjo prožnost pri objavljanju v jezikih po lastni izbiri, s čimer se postavlja vprašanje opredelitve, kaj pomeni „objava“. Razširjajo lahko vsebino in dokumentacijo brez uporabe večjezičnih obveznosti objave. Vendar sedanja obravnava komunikacije na spletnih straneh s strani institucij, organov in agencij v pravni literaturi kot notranje komunikacije ni podprta z jasno utemeljitvijo ali logiko. Prožnost, ki jo imajo institucije EU, bi bilo treba razlagati ozko, za izvajanje obveznosti večjezičnosti pa je potreben vsebinski pristop, osredotočen na vrste spletnih vsebin.

Zaradi pomanjkanja pravnega formalizma institucij in organov ter sodne prakse Sodišča Evropske unije je treba preučiti vsebinsko vsebino spletišč. Ta „materialni pristop“ razlikuje razlike v večjezičnih potrebah glede na pravno vsebino (mehko pravo) in materialne učinke vsebine

komunikacije. Če povzamemo, definiramo tipologijo večjezičnih potreb, ki vključuje tri vrste: osrednji dokumenti; primarni dokumenti; in sekundarnih dokumentov. Medtem ko bi bilo treba za prvi dve vrsti dokumentov uporabljati večjezično ureditev, je uporaba nekaj jezikov (ki jih po možnosti spremlja možnost uporabe strojnega prevajanja) sprejemljiva za tretjo.

## 6. EVIDENTIRANJE VEČJEZIČNOSTI NA SPLETIŠČIH EU

### KLJUČNE UGOTOVITVE

- To poglavje prikazuje trenutno raven večjezičnosti spletišč institucij, organov in agencij EU, ki se opirajo na sistem razvrščanja vsebin in tipologijo večjezičnih potreb ter temeljijo na analizi več kot 1,5 milijona spletnih strani na 13 spletnih straneh.
- V smislu večjezičnosti je šest spletišč EU precej nad povprečjem 13 analiziranih spletišč (Sodišče Evropske unije, Svet Evropske unije/Evropski svet (skupna spletna stran), Evropsko računsko sodišče, Evropski parlament, Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu ter Evropski varuh človekovih pravic).
- Druga spletna mesta so srednje uspešna in vključujejo Evropsko komisijo (najbližje spletnim mestom EU) ter Evropsko agencijo za kemikalije in Evropski odbor regij (obe z nižjimi ocenami).
- Zadnji sklop zajema štiri spletne strani, ki delujejo slabo in imajo nizko razpoložljivost večjezičnih vsebin (Evropska centralna banka, Evropski ekonomsko-socialni odbor, Evropska agencija za varnost hrane, Agencija Evropske unije za temeljne pravice). Nekatere od teh spletnih strani so zavezane uvajanju strojno prevedene vsebine na številne spletne strani in razdelke.
- Alternativni večjezični indeks, ki obravnava le skupno število spletnih strani, ne da bi upošteval razlike med kategorijami vsebin, nekoliko poveča učinkovitost dveh spletnih strani (Evropski parlament in Agencija Evropske unije za temeljne pravice), vendar zmanjšuje učinkovitost večine spletnih strani, v nekaterih primerih zelo dramatično, kot je evropski varuh človekovih pravic.

### 6.1 Uvod

Spletišča EU imajo ključno in vse pomembnejšo vlogo pri razširjanju informacij s strani institucij, organov in agencij EU za ciljno občinstvo, zlasti zunanjim zainteresiranim stranem in širši javnosti. Vendar pa ni primerjalnih raziskav, ki bi ocenjevale večjezično vsebino spletišč EU. To poglavje prikazuje raven večjezičnosti spletišč EU z uporabo večjezične metrike na 13 spletišč EU z večjezično vsebino. Naslednji oddelek določa metodologijo, podatke in pridržke (za tehnične podrobnosti glej tudi Prilogo 2). Empirična analiza se začne s predstavitvijo metrike, pregledom rezultatov analize za vsako spletno stran subjekta neodvisno, nato pa predstavi primerjalne rezultate na spletnih straneh institucij, organov in agencij EU.

### 6.2 Metodologija

Glavna metodološka in empirična naloga je vključevala preverjanje, ali so bili URL-ji spletišč EU v privzetem jeziku na voljo v vseh uradnih jezikih. Uporabljena metodologija, vključno s formulami, uporabljenimi za izdelavo **večlingvičnih indeksov**, ki jih je razvila skupina za merjenje razpoložljivosti večjezične vsebine, je podrobno opisana v Prilogi 2. Empirična analiza je vključevala dodelitev binarnega rezultata vsaki privzeti spletni strani (URL), ki je bila pridobljena s spletnega mesta EU, pri čemer „1“ pomeni, da je bila vsebina na voljo v ciljnem jeziku (tj. enem od uradnih jezikov EU) v primerjavi z „0“, ki je pokazala, da vsebina ni bila na voljo v ciljnem jeziku. Povprečna ocena seštevanja vseh teh rezultatov, ki se lahko izvede na različnih ravneh, kot sta razdelek spletne strani ali celotna spletna stran, zagotavlja preprost kazalnik za ocenjevanje ravni večjezičnosti. Šteje se lahko kot povprečni delež dokumentov (spletnih strani), ki so na voljo v uradnih jezikih spletne strani subjekta, ki je matematično opredeljena v Prilogi A2.3. Kot bo postalo jasno spodaj, se za izračun povprečnih rezultatov uporabljata dve metriki. Prva meritev obravnava skupno količino spletnih strani in prezre kakršno koli združevanje v podatkih, na primer dejstvo, da ima spletno mesto različne razdelke vsebine. To se imenuje „nezdruženo“ povprečje. Pri drugi

metriki se pri izračunu rezultatov upoštevajo skupinske razlike, kot so rezultati v različnih razdelkih vsebine spletnega mesta, in se imenuje „združeno“ povprečje.

Večlingvni indeksi so bili uporabljeni za vsako spletišče EU v skladu s skupno klasifikacijsko shemo vsebin, za institucije EU pa z njo povezano tipologijo večjezičnih potreb. Prvi korak je bil uskladitev različnih delov spletišč EU v skladu s skupnim sistemom, v katerem je bila **vsebina** razvrščena, kot sledi:

- **O/organizaciji:** Organizacijske informacije, kot so struktura, vloga pri odločanju v EU, politične odgovornosti, kako stopiti v stik, politike spletnih strani.
- **Politike:** Oddelki, posvečeni politikam EU ali skupinam politik.
- **Novice/Dogodki/Speeches:** Seznam strani z novicami, dogodki ali govornimi elementi.
- **Razpisi za financiranje.** Oddelki, namenjeni možnostim financiranja in javnim razpisom.
- **Zaposlovanje:** Prosta delovna mesta in priložnosti; informacije o tekočih izbirnih postopkih; ter informacije o poklicnih poteh, zaposlovanju, pripravništvih.
- **Dokumentacija:** kakršna koli dokumentacija, publikacije, viri, vključno z zakoni, študijami, ocenami, statističnimi podatki, informativnimi brošurami, infografikami, informativnimi listi, zakoni, drugimi viri.
- **Splošne informacije:** Splošne informacije, ki niso v drugih kategorijah, vključno z zelo splošnimi informacijami o politikah (npr. informacije o številnih politikah in straneh portala/gatewaya).
- **Občani:** To se nanaša na sodelovanje javnosti, vključno s posvetovanji o vseh politikah ali vprašanjih EU, peticije na Evropski parlament, odgovore na pisma državljanov, državljansko pobudo, pozive evropskemu varuhu človekovih pravic, javna posvetovanja o vseh politikah ali vprašanjih EU.
- **Seje/odbori:** Uradna uradna srečanja EU in odbori, ki se ukvarjajo z oblikovanjem politik in so ločeni od standardnih seznamov dogodkov na spletnih straneh.

Iz zgoraj navedene vsebinske sheme je bilo mogoče v nadaljnjem raziskovalnem koraku izpeljati posebne večjezične potrebe iz tipologije iz poglavja 5, ki razlikuje med „jedrom“, „primarnim“ in „sekundarnim“ dokumentom. V tabeli 5 je predstavljen pregled, kako se razdelki vsebine preslikajo v tipologijo večjezičnih potreb. V nekaterih primerih je preslikava enostavna, ker imajo nekatere vrste vsebin namenski in vidni spletni razdelek, ki ustreza tipologiji, npr. javni razpisi, ki smo jih razvrstili kot „primarni“ dokumenti. V drugih pa obstaja obveznost večjezičnosti, ki temelji na sodni praksi, na primer v primeru razpisov za zaposlitev (glej poglavje 3), ki pojasnjuje, zakaj se spletni razdelek, razvrščen kot „Zaposlitev“, šteje predvsem za „jedro“. Za spletne razdelke, ki so vsebovali mešano kombinacijo osnovnih, primarnih in sekundarnih vsebin (npr. razdelki Politike, Dokumentacija in Državljanji), je bilo izvedeno ročno preverjanje za dodelitev edinstvene kategorije potreb. Pri tem preverjanju je bilo uporabljeno „gravitacijsko“ pravilo, ki sledi previdnostni logiki: če spletna stran vsebuje vsaj nekaj jedra ali primarne vsebine, potem teži k jedru (ali primarnemu), tudi če prevladuje sekundarna.<sup>69</sup> Opozoriti je treba, da lahko v primeru institucije EU, ki je vključena v postopek oblikovanja politik, oddelek za spletno mesto poroča o gradivu s sej odborov, zlasti Evropskega parlamenta in Sveta Evropske unije, ki vključujejo mehko pravo, javne pravne pripravljalne dokumente ali dokumente, ki lahko vplivajo na pravice in obveznosti državljanov, podjetij in držav članic. Zato je ta vrsta vsebine kodirana kot del primarnih dokumentov. Opozoriti, da jezikovna ureditev Evropskega parlamenta in Sveta Evropske unije vsebuje določbe o potrebi, da se v vseh uradnih jezikih dajo na voljo dokumenti, ki so pomembni za razprave (glej poglavje 4).

<sup>69</sup> Opozoriti je treba, da lahko v primeru institucije EU, ki je vključena v postopek oblikovanja politik, na spletnem mestu poroča o gradivu s sej odborov, zlasti Evropskega parlamenta in Sveta Evropske unije, ki vključujejo mehko pravo, javne pravne pripravljalne dokumente ali dokumente, ki bi lahko vplivali na pravice in obveznosti državljanov, podjetij in držav članic. Zato je ta vrsta vsebine kodirana kot del primarnih dokumentov. Opozoriti, da jezikovna ureditev Evropskega parlamenta in Sveta Evropske unije vsebuje določbe o potrebi, da se v vseh uradnih jezikih dajo na voljo dokumenti, ki so pomembni za razprave (glej poglavje 4).

**Preglednica 5: Korespondenca med vsebino spletnega mesta in večjezičnimi potrebami**

Vsebina spletne strani	Tipologija večjezičnih potreb		
	Jedro	Primarna	Sekundarno
O/Organizacija			
Politike			
Novice/Dogodki/Speeches			
Razpisi za financiranje			
Zaposlovanje			
Dokumentacija			
Splošne informacije			
Občani			
Sestanki/odbori			
Vir: lastna izdelava			

Uporaba tipologije potreb je bila raziskovalna vaja, ki je zahtevala ročno preverjanje na tisoče spletnih strani. Glede na omejitve virov projekta bi se tipologija lahko uporabljala le za institucije EU, ki imajo v skladu s členom 13 PEU edinstven pravni status in so jasno najvidnejša spletna mesta EU za državljane.

V zvezi z vzorcem spletišč EU, ki so bila analizirana, so v preglednici 6 navedeni subjekti EU, ki so izpolnjevali merila za vključitev za analizo, in njihova količina podatkov (preverjene spletne strani). Skupno je 13 subjektov EU vsebovalo zadostno stopnjo vsebine v več jezikih in izpolnjevalo merila za izbor za izvedbo večjezičnega kartiranja (glej Prilogo 2). Spletna mesta, ki so dejansko enojezična, ne bodo vsebovala razlik v indeksu večjezičnosti in zato niso bila kartirana.

**Preglednica 6: Obseg spletnih strani, analiziranih po subjektu v padajočem vrstnem redu**

Entiteta	Število spletnih strani	% Vseh
Evropski parlament	475 183	31.1
Evropska komisija	266 535	17.5
Evropska agencija za kemikalije	159 409	10.4
Evropska centralna banka	133 697	8.8
Svet Evropske unije/Evropski svet (skupna spletna stran)	132 371	8.7



Evropsko računsko sodišče	122 688	8.0
Evropski ekonomsko-socialni odbor	87 654	5.7
Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu	45 057	3.0
Evropska agencija za varnost hrane	36 443	2.4
Agencija Evropske unije za temeljne pravice	32 448	2.1
Evropski varuh človekovih pravic	22 438	1.5
Evropski odbor regij	8 326	0.5
Sodišče Evropske unije	4 512	0.3
<b>Skupaj</b>	<b>1 526 761</b>	<b>100</b>

**Vse institucije EU so izpolnile merila za večjezično vsebino za vključitev. To ni veljalo za večino organov in agencij EU. Zlasti spletna mesta velike večine agencij EU so dejansko enojezična (glej Prilogo A2.4).**

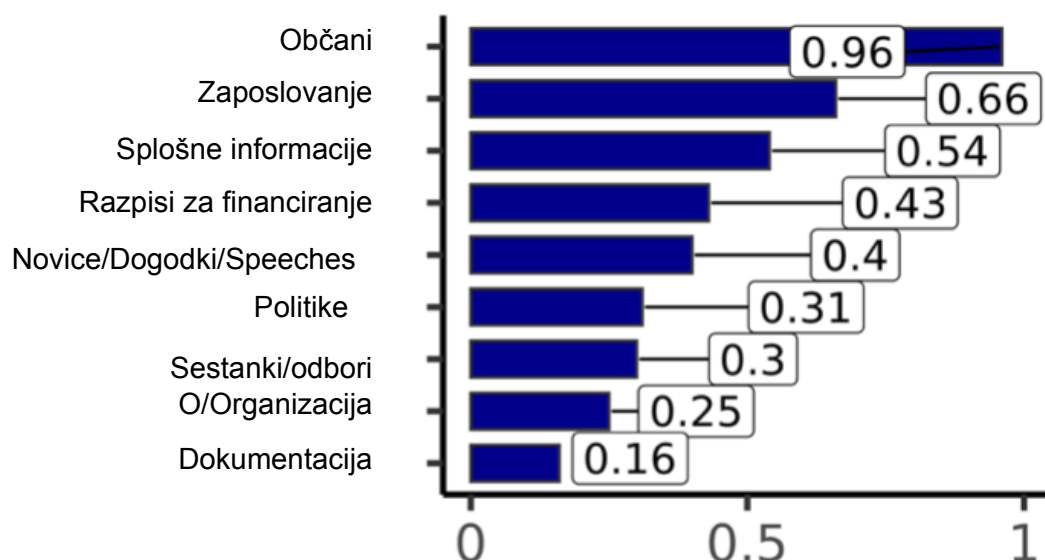
Kar zadeva količino podatkov, je bilo preverjenih več kot 1,5 milijona spletnih strani glede njihovih večjezičnih atributov. Kot je razvidno iz preglednice 6, imajo glavne institucije EU, razen Evropske agencije za kemikalije, precej večja spletna mesta kot agencije in organi EU. To zlasti velja za Evropski parlament in Evropsko komisijo, medtem ko imajo preostale institucije podobno velikost. Eden večjih odstopanj med institucijami je Sodišče Evropske unije. Njegova spletna stran ima drugačno strukturo kot vsa druga spletišča institucij EU, ki so na portalu Europa, z razmeroma malo spletnimi stranmi, saj je večina njegove vsebine (npr. sodna praksa in dokumentacija) na voljo v ločenih zbirkah podatkov, kot je EUR-Lex, ki jih ni bilo mogoče iskati.

### 6.3 Multilingo indeks na spletnih straneh EU

Empirična analiza se začne z uporabo dveh večlingvističnih meritev, opisanih v Prilogi A2.3, za celoten vzorec analiziranih spletnih strani EU. To daje povprečje (imenovano tudi „povprečje“) za vsako metriko. Rezultati za razvrstitev kategorij vsebine po spletiščih EU so prikazani v padajočem vrstnem redu na sliki 1 in sliki 2. Rezultati na horizontalni osi zagotavljajo razvrstitev kategorij vsebine, višja je ocena, bolj je bila zaznana večjezična vsebina. Kot je razvidno na sliki 1 in sliki 2, glede na uporabljeno metriko obstajajo razlike v razvrstitvi različnih kategorij vsebine na spletiščih EU.

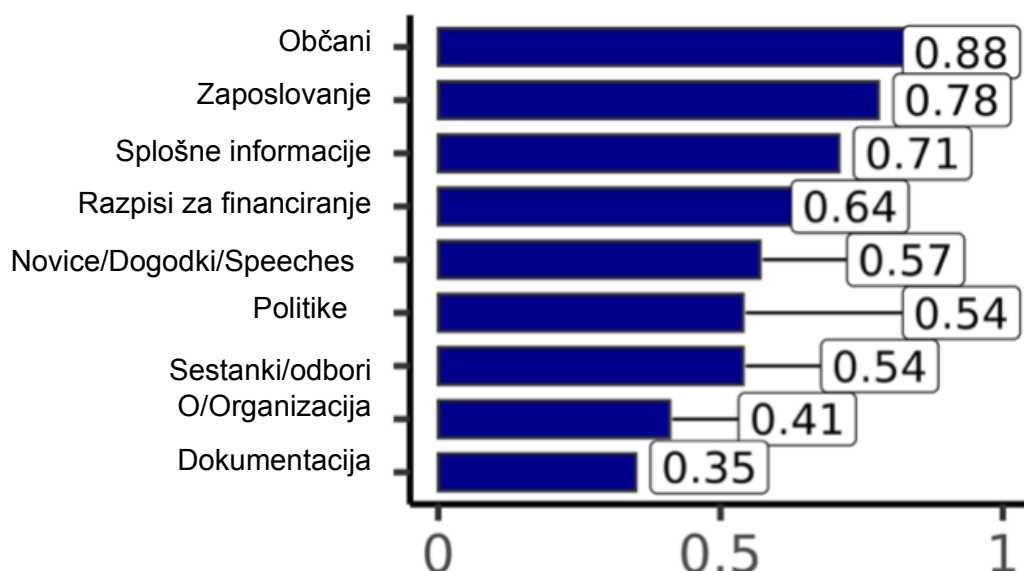
Prva meritev, predstavljena na sliki 1, je nerazvrščena „povprečna“ ocena večlingov na vseh analiziranih spletnih straneh. Kot je navedeno v preglednici 6, se velikost spletišč EU, analiziranih na nekaterih spletiščih EU, ki vsebujejo skoraj pol milijona spletnih strani in drugih manj kot 5 000 spletnih strani, močno razlikuje. Zato (nerazvrščena) povprečna ocena večlingvistov, predstavljena na sliki 1, **daje večjo težo spletnim mestom z večjim obsegom spletnih strani**. V praksi to pomeni, da večjezikovne ocene večinoma temeljijo na spletnih straneh večjega obsega, kot sta Evropski parlament in Evropska komisija.

## Pristop Evropske unije k večjezičnosti v lastni komunikacijski politiki



Slika 1: Multilingo indeks za razvrščanje vsebin na spletiščih EU

Za odpravo tega neravnovesja je na sliki 2 prikazan tudi „združeno povprečje“ (kot je opredeljeno v drugi metriki Priloge A2.3). Skupno povprečje vključuje samo izračun metrike za vsako spletno stran EU neodvisno in nato povprečje. To vse skupine (spletne strani EU) obravnava enako. Ta pristop je običajno primernejši v primeru velikih neravnovesij v skupini, kot je to v primeru večlingoškega nabora podatkov.



Slika 2: Multilingo indeks za razvrščanje vsebin po spletiščih EU

Združena povprečja na sliki 2 običajno odražajo bolj uravnoteženo oceno razlik med spletnimi mesti EU, ki so bile analizirane glede na raven večjezičnosti v različnih kategorijah vsebine. Zlasti kategorija Državljeni je uvrščena na prvo mesto, ne glede na uporabljeno metriko. Obe metriki se poročata skozi empirično analizo.

Kljub temu je glede na velike razlike v velikosti spletišč **boljši pristop, da se prepreči kakršno koli povprečje na spletnih mestih EU in neodvisno analizira spletno mesto vsakega subjekta EU**. To je pristop, uporabljen v spodnji analizi kartiranja.

Analiza vzporejanja je strukturirana v skladu z vrstnim redom protokola EU glede na vrsto subjekta, tj. hierarhijo institucij, organov in agencij. Vendar je za analizo znotraj skupine pri uvrstitvi na seznam uporabljen vsebinski pristop in ne upravna uvrstitev na seznam. To je zato, ker je namen analize znotraj skupine poudariti podobnosti in razlike med spletnimi stranmi. Analiza kartiranja najprej navaja največje število spletnih strani ali strukturira seznam v vrstnem redu, ki omogoča kontrast rezultatov.

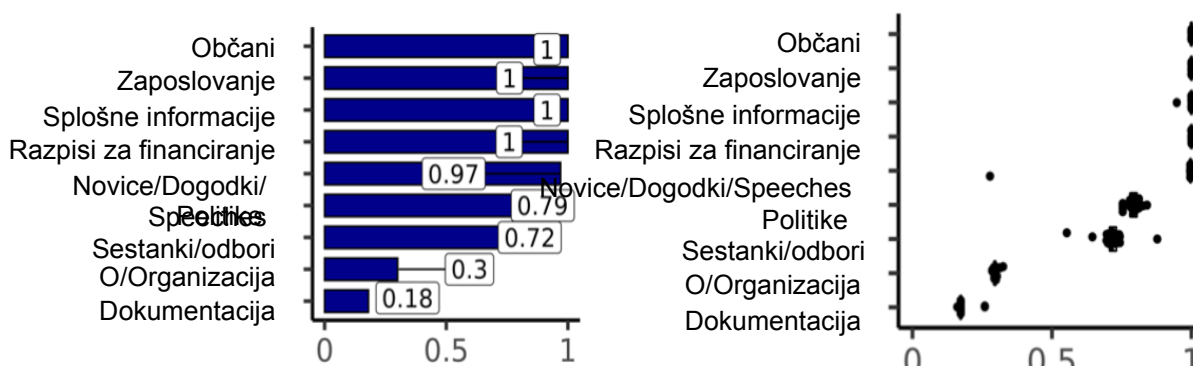
## 6.4 Institucije EU

EU ima uradno sedem institucij, vendar le šest institucionalnih spletišč. To je zato, ker dve instituciji EU, Svet Evropske unije in Evropski svet, imata isto spletno stran: [www.consilium.europa.eu](http://www.consilium.europa.eu). Ti instituciji se zato lahko analizirata le skupaj in se v skladu s tem imenujeta Svet Evropske unije/Evropski svet. V nadaljevanju so predstavljeni rezultati analize šestih institucionalnih spletišč EU.

### 6.4.1 Evropski parlament

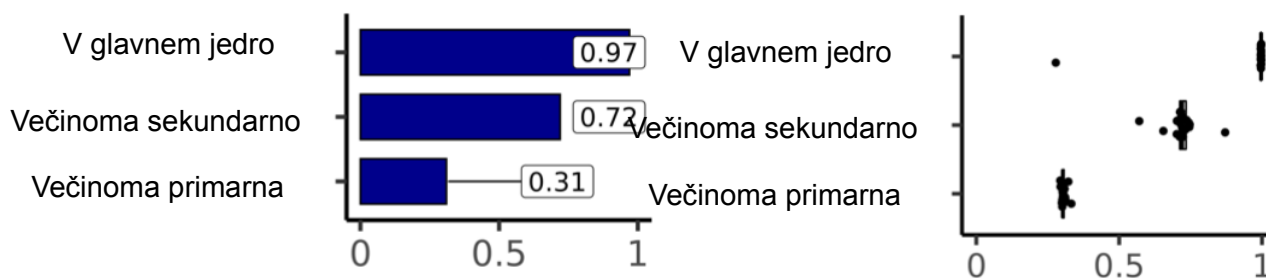
Parlament ima največjo spletno stran v večlingoškem naboru podatkov. Kot je razvidno iz slike 3 (področje 1), Parlament pokriva širok nabor vsebinskih oddelkov. Večina odsekov vsebine beleži skoraj popolne rezultate na multi-lingo indeksu. Zlasti dva oddelka imata razmeroma nizke ocene na večlingvističnem indeksu, in sicer v oddelkih „Srečanje/odbori“ in „Splošne informacije“. Na plošči 2 slike 3 grafikon pike razčleni odseke vsebine po jeziku. Na voljo je 23 pik, ki predstavljajo jezike EU (tj. angleščina, privzeti jezik, ni vključen). Tako kot pri panelu 1 višje ocene na horizontalni osi kažejo na bolj večjezično vsebino.

Grafikon pike na plošči 2 na sliki 3 kaže, da je malo razlik med jeziki. Na primer, trije najvišji razredi (Zaposlovanje, Politike, Dokumentacija) imajo najvišje ocene, ki jih predstavlja zelo tesen sklop prekrivajočih se pik. Te tesne grozde je mogoče primerjati s poglavjem „Novice/dogodki/Speeches“, ki je bolj razpršeno, kar kaže na določeno spremenljivost med jeziki na tej dimenziji. Zanimiv primer, ki ga je razkrila pika na plošči 2 slike 3, je razred „Državljeni“, ki ima tesen sklop jezikov z največjimi ocenami in osamljenim jezikom (irski). Rezultat Parlamenta na multilingo indeksu za razred „Državljeni“ je v veliki meri zaradi tega omalovaževanja 0,97 in ne 1 na plošči 1 na sliki 3.



Slika 3: Multilingo indeks Evropskega parlamenta po vsebini (1. del) in jeziku (2. del)

## Pristop Evropske unije k večjezičnosti v lastni komunikacijski politiki



Slika 4: Večjezikovni indeks Evropskega parlamenta po potrebah (področje 1) in jezik (razdelek 2)

Na sliki 4 so zdaj predstavljeni rezultati večlingo za tri razsežnosti tipologije potreb. Za to tipologijo so najvišje ocene večlingvistov za Evropski parlament na „večinoma jedro“. Ti rezultati temeljijo na visokih ocenah za nekatere kategorije vsebine, kot so državljani, zaposlovanje in politike, ki vplivajo na „najpomembnejšo“ razsežnost tipologije potreb. Po drugi strani pa je razmeroma slaba uspešnost Parlamenta pri vrsti „večinoma primarna“ posledica nižjega števila točk v zvezi z vsebino „sestankov/odborov“. Slednji je sestavni del „najbolj primarnega“ tipa v tipologiji potreb.

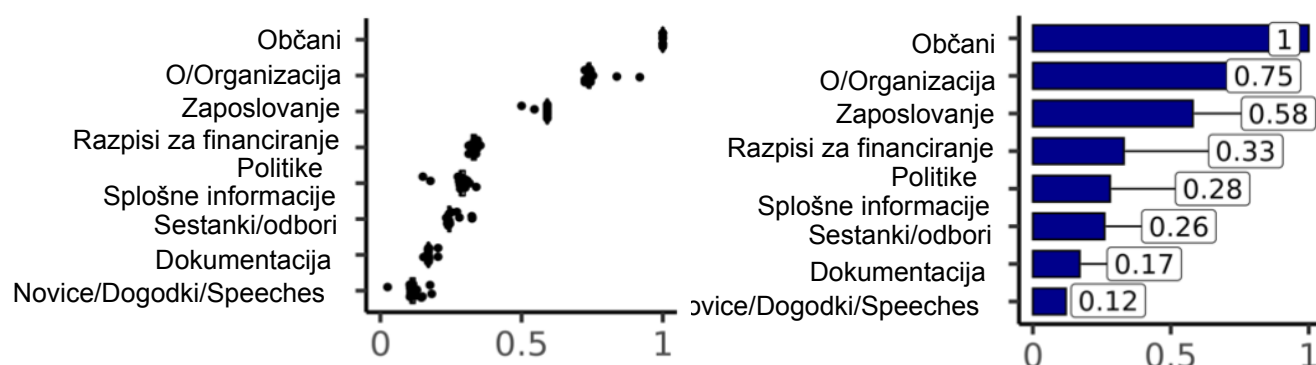
Tipologijo potreb je mogoče nadalje združiti tako, da se združita obe vrsti, „večinoma jedro“ in „večinoma primarna“, kot primer vsebine, ki bi morala biti „večinoma na voljo v vseh jezikih“. Glede na to, da gre za en sam razred vsebine in preprost izračun, je povprečna večjezična ocena za vse spletne strani, ki bi jih bilo treba „večinoma prevesti“, razkrita statistika. V primeru Parlamenta je ta ocena zelo visoka, in sicer 0,89.

Na splošno je Parlament koristno merilo za merjenje ravni večjezičnosti za institucije EU. Čeprav zagotavlja veliko količino spletnih vsebin, je kljub temu uspelo ohraniti visoko raven večjezičnosti. Večjezično oceno Parlamenta je mogoče meriti na tri načine: (a) njegovo (nerazvrščeno) skupno povprečje je 0,84 glede na ukrep, ki ne upošteva sistema razvrščanja vsebin in s tem daje večji pomen količini spletnih strani; (b) njegova združena povprečna ocena, ki daje enako težo različnim odsekom vsebine, pade malo na 0,77; in (c) njena večjezična ocena za vsebino, ki bi jo bilo treba prevesti, in sicer 0,89, je zelo visoka. Za razliko od nekaterih drugih spletnih strani, analiziranih spodaj, ni dramatičnih razlik med temi različnimi metrikami.

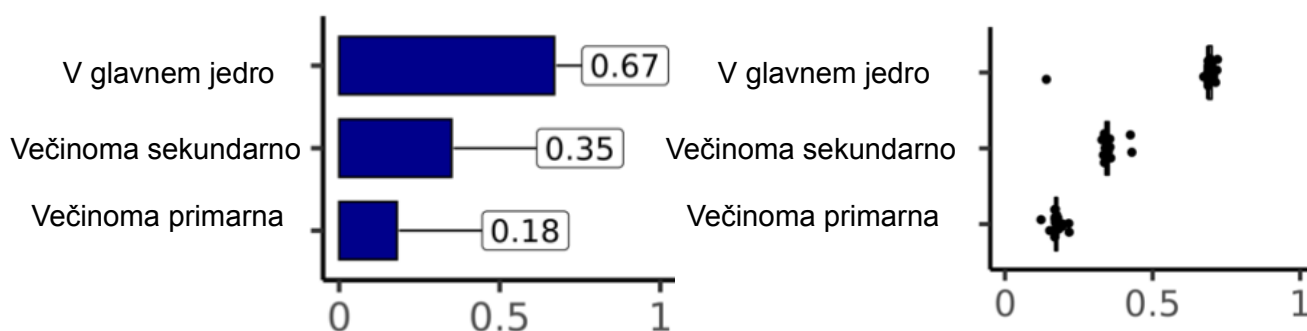
### 6.4.2 Evropska komisija

Spletišče Evropske komisije predstavlja drugi največji delež spletnih strani v naboru podatkov z več jeziki. Tako kot Parlament je tudi ta dobro zastopan v različnih vrstah vsebin, kot je prikazano na panelu 1 na sliki 5. Na spletni strani Komisije so v nasprotju s spletiščem Parlamenta vsebinski razredi porazdeljeni po spektru visokih, srednjih in nizkih ocen. Podobno kot pri Parlamentu tesno združevanje jezikov na panelu 2 na sliki 5 kaže na majhne razlike med jeziki na spletni strani Komisije. Z drugimi besedami, v različnih razdelkih vsebine imajo jeziki podobne ocene večjezičnosti.

Če se premaknete na tipologijo potreb na plošči 1 na sliki 6, sta približno dve tretjini spletnih strani, ki pripadajo vrsti „Večinoma jedro“, ki so bile analizirane, večjezične. Za „najbolj primarni“ razred je približno ena tretjina. Tako kot Parlament ima tudi Komisija najvišje ocene za razdelek o vsebini za državljane, kar lahko privede do zvišanja rezultata „večinoma“.



Slika 5: Multilingo indeks Evropske komisije po vsebini (1. del) in jeziku (2. del)



Slika 6: Multilingo indeks Evropske komisije po potrebah (podatek 1) in jeziku (podatek 2)

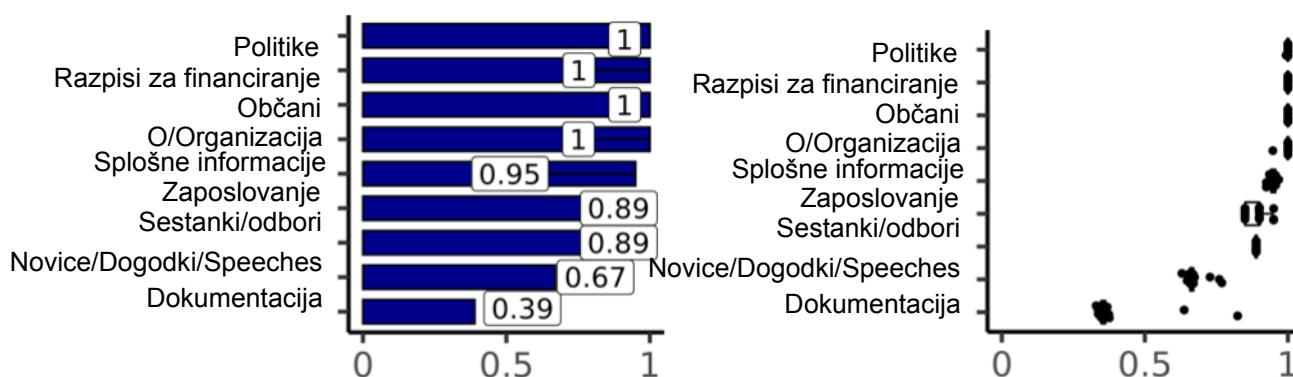
Kar zadeva tri splošne metrike, ima Komisija skupno povprečje 0,19 za razpoložljivost različnih vrst vsebine. To ni presenetljivo zaradi velikega obsega spletnih strani, ki so povezane z dvema spodnjima odsekoma vsebine: „Dokumentacija“ in „News, Events and Speeches“ (angleščina). Pri jemanju bolj uravnoteženega združenega povprečja se ocena izboljša na 0,43. Nazadnje, večjezična ocena za vsebino, ki bi jo bilo treba prevesti, je skoraj polovica vseh spletnih strani, in sicer 0,46.

Zelo majhna razpršenost točk na plošči 2 na sliki 6 kaže, da je med jeziki malo variabilnosti pri prevajanju. Z drugimi besedami, spletna stran je večjezična ali pa je samo v angleščini. Obstaja malo dokazov o pogostih trijezičnih spletnih straneh. To pomeni, da se francoščina in nemščina, kar zadeva spletno komunikacijo, na splošno obravnavata enako kot vsi drugi jeziki, medtem ko sta v uradnem diskurzu skupaj z angleščino predstavljena kot „delovna jezika“.

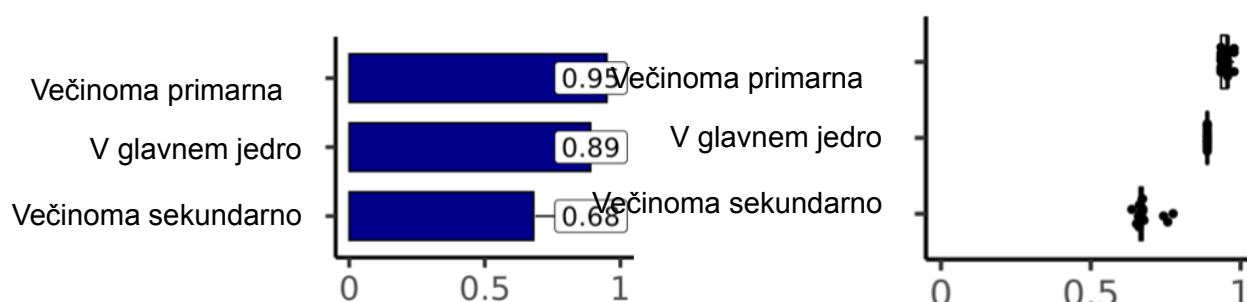
### 6.4.3 Evropski svet in Svet Evropske unije

Spletna stran „consilium“ vsebuje rezultate Sveta Evropske unije in institucij Evropskega sveta, ki so v grafih zaradi prostorskih omejitev v nadaljnjem besedilu imenovane Svet. Empirična analiza ne more razlikovati med obema institucijama. Kot je razvidno iz slike 7, so rezultati z več jeziki za različne vsebinske razdelke spletne strani Sveta običajno zelo visoki. Sedem vsebinskih odsekov točk med 0,9 in 1 za večjezično razpoložljivost – skoraj popolni rezultati. Samo en razdelek „Dokumentacija“ je pod polovico točke, rezultat za razdelek „Novice/dogodki/Speeches“ pa kaže, da sta skoraj dve tretjini spletnih strani na voljo kot večjezična vsebina. Tesni sklopi za večino vsebinskih razdelkov na plošči 2 na sliki 7 kažejo na zelo malo razlik med jeziki. Samo v obeh omenjenih razdelkih je malo razpršenosti med jeziki. Te visoke ocene za različne vsebinske odseke se odražajo v visokih ocenah za tipologijo potreb na sliki 8. V vseh treh razsežnostih potreb vsaj dve tretjini spletnih strani ponuja večjezično vsebino.

## Pristop Evropske unije k večjezičnosti v lastni komunikacijski politiki



Slika 7: Multilingo indeks Sveta po vsebini (1. del) in jeziku (2. del)



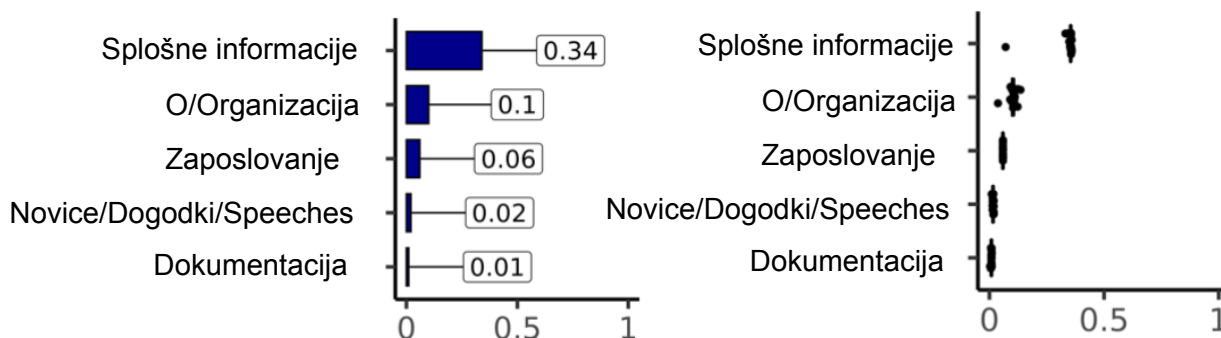
Slika 8: Multilingo indeks Sveta glede na potrebe (plošča 1) in jezik (področje 2)

Kar zadeva tri splošne meritve, ima spletna stran Sveta Evropske unije/Evropskega sveta povprečno 0,68 za razpoložljivost različnih vrst vsebin. To je zaradi velikega obsega spletnih strani, ki so povezane z dvema najnižjima razredoma vsebine: „Dokumentacija“ in „News, Events and Speeches“ (angleščina). Z uporabo bolj enako uravnoteženega združenega povprečja se ocena izboljša na 0,87. Z vrednostjo 0,94 je večjezična ocena za vsebino, ki jo je treba prevesti, zelo visoka.

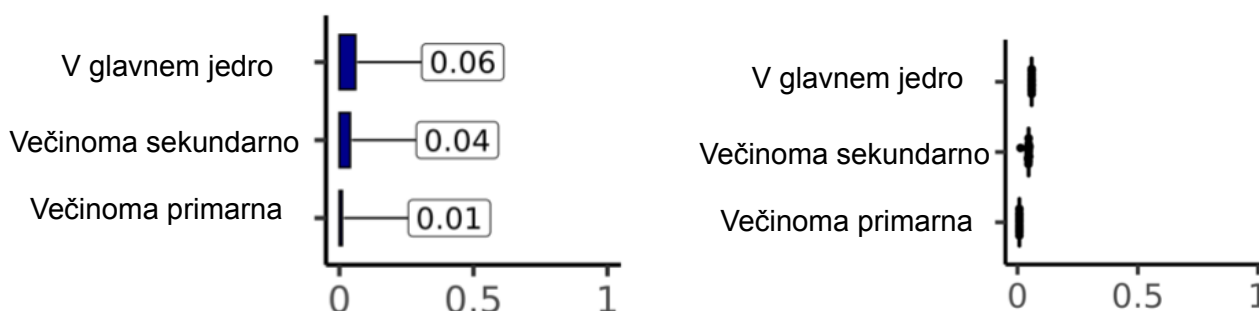
### 6.4.4 Evropska centralna banka

ECB ima razmeroma veliko spletno stran, ki je tretja največja za Parlamentom in Komisijo. Vendar so za razliko od Parlamenta, Komisije in Sveta ocene ECB običajno nizke ali zelo nizke pri vseh metrikih. Kot je razvidno iz tabele 1 na sliki 9, je edini del vsebine s stopnjo večjezične vsebine razred, opredeljen kot „splošne informacije“, in celo v tem primeru je raven precej nizka, saj je le približno tretjina vsebine na voljo v več jezikih. Tesno združevanje točk na plošči 2 na sliki 9 kaže, da nizke ocene vplivajo na vse jezike. Zanimivo je tudi, da je v edinem oddelku – Splošne informacije -, ki ima določeno stopnjo večjezičnosti, jasno opredeljen izjemni primer irščine.

Očitno je, da zelo nizke ocene za različne vsebinske odseke neposredno vplivajo na tipologijo potreb. Ocene so najvišje za tip „večinoma“, vendar to kaže, da je le približno 6 % vsebine ECB „Večinoma“ na voljo v več jezikih.



Slika 9: Multilingo indeks ECB po vsebini (področje 1) in jeziku (področje 2)



Slika 10: Multilingo indeks ECB po potrebah (podatek 1) in jeziku (panel 2)

Tri splošne meritve so v popolnem nasprotju z vsemi drugimi institucijami EU. ECB ima skupno povprečje 0,04 za razpoložljivost različnih vrst vsebin. Obstaja veliko izboljšanje pri uporabi bolj uravnoteženega združenega povprečja, kjer se ocena izboljša na 0,11, čeprav s skoraj ničelne osnove. Njegova ocena 0,05 za vsebino, ki bi jo bilo treba „večinoma prevesti“, kaže na večinoma enojezično spletno stran. Vendar je ECB za svoje spletne vsebine uvedla politiko strojnega prevajanja. Verjetno je, da večina spletnih strani ponuja možnost strojnega prevajanja, čeprav je bilo testiranje za to zunaj obsega te študije.

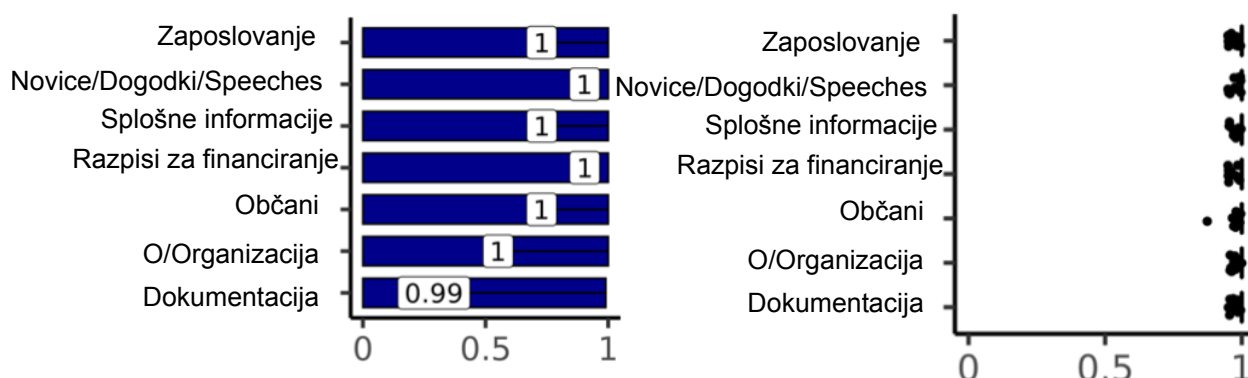
#### 6.4.5 Sodišče Evropske unije

Sodišče Evropske unije je nekoliko poseben primer med spletnimi stranmi institucij EU. Spletna stran Sodišča Evropske unije ima vrhno plast razmeroma malo spletnih strani. Po nekaj klikih obiskovalec komunicira z ali je povezan z – kar je v bistvu zbirka podatkov. Večina vsebin, povezanih s Sodiščem Evropske unije, je obsežna in se nahaja v posebnih podatkovnih zbirkah, kot je EUR-Lex. Cilj te študije ni preverjanje podatkovnih zbirk (niti to ni izvedljivo z metodologijo študije). Poleg tega je glede na pravno naravo velike vsebine zbirke podatkov razumno domnevati, da če Sodišče Evropske unije zagotovi povezavo do uradnega dokumenta, ki ga je treba objaviti v vseh jezikih in je shranjen v zbirki podatkov, je verjetno, da bo dokument preveden. Iz tega razloga – spletna stran, podobna lupini, ki povezuje več podatkovnih zbirk – je obseg podatkov Sodišča EU najmanjši med preučeni subjekti. Morda je zaradi tega raven večjezične vsebine za Sodišče Evropske unije zelo visoka.

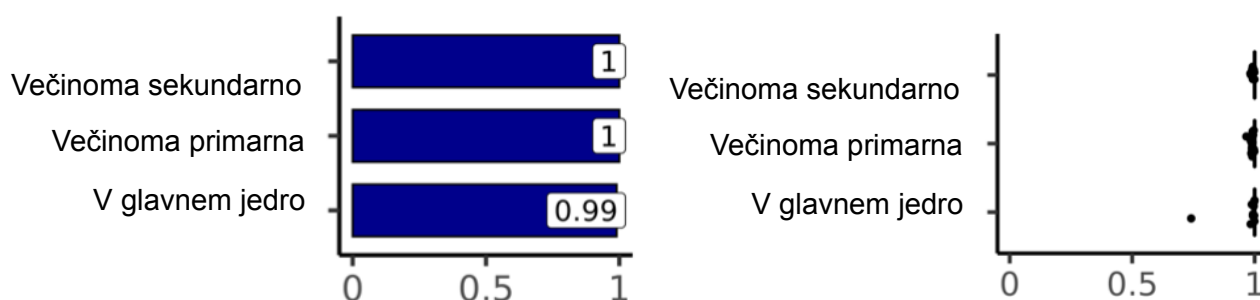
Sodišče Evropske unije je dejansko popolnoma večjezično spletišče. Najvišjega možnega rezultata v vseh odsekih vsebine, ki so bili preverjeni, praktično ni, kot je razvidno na sliki 11 in sliki 12. Sodišče Evropske unije oceni najvišjo vrednost vseh metrik.



## Pristop Evropske unije k večjezičnosti v lastni komunikacijski politiki



Slika 11: Večlingo indeks Sodišča Evropske unije po vsebini (podatek 1) in jeziku (podatek 2)

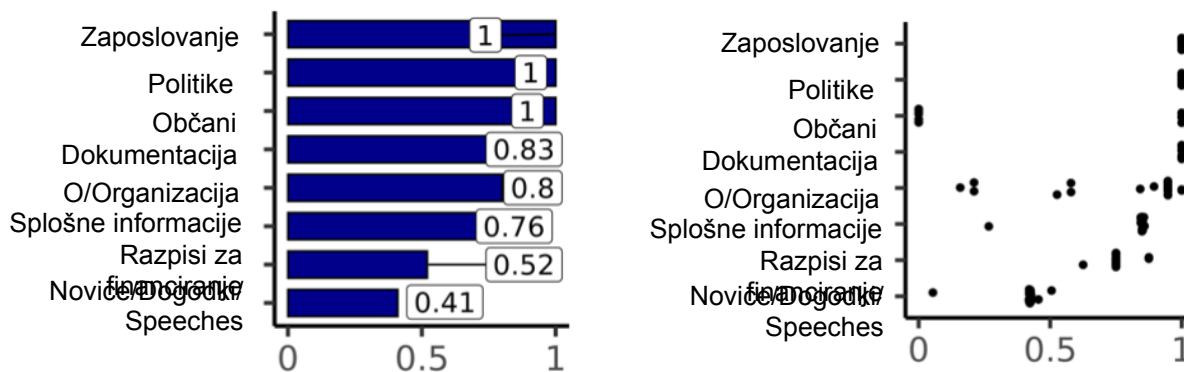


Slika 12: Indeks večjezičnosti Sodišča Evropske unije glede na potrebe (podatek 1) in jezik (podatek 2)

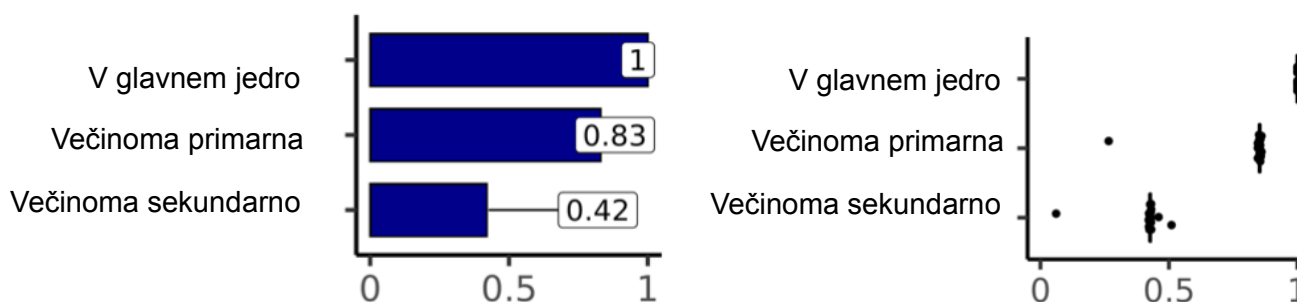
### 6.4.6 Evropsko računsko sodišče

Evropsko računsko sodišče je zadnja od institucij EU, predstavljena v tem oddelku. To je ena od večjih spletnih strani v naboru podatkov multi-lingo. Na panelu 1 na sliki 13 lahko vidimo, da ima Evropsko računsko sodišče zelo visoke ocene za večino vsebinskih oddelkov. Večina oddelkov ima vsaj tri četrtine vsebine, ki je na voljo v vseh jezikih. Samo dva odseka se spustita v srednji razpon, v katerem ima 40–50 % vsebine večjezično razpoložljivost. Ocena za najnižjo točko točkovanja, „Novice/dogodki/Speeches“, ni presenetljivo, saj predstavlja zelo velik del vsebine s skoraj sto tisoč preverjenimi spletnimi stranmi. Ugotovitvena komisija 2 na sliki 13 kaže, da obstaja nekaj jezikovnih disperzij za nekatere vsebinske razdelke, kot je oddelek „Temeljne ponudbe“. Nenavadna razširjenost v panelu 2 kaže na spletne strani z vsebino mešanega jezika, kar lahko povzroči morebitno napačno klasifikacijo pri izbiri binarne meje, kot je obravnavano v Prilogi A2.1.2. Kar zadeva tipologijo potreb, sta oba oddelka „najbolj jedro“ in „večinoma primarna“ zelo visoko ocenjena na indeksu, ki odraža zelo visoko stopnjo večjezičnosti. „Najbolj sekundarna“ vrsta vsebine je precej nižja zaradi obsežnih odsekov „Novice/dogodki/Speeches“.

Za tri splošne metrike ima Evropsko računsko sodišče povprečje 0,49, kar pomeni, da je približno polovica njegove vsebine na voljo v več jezikih. Vendar pa je to zaradi velikega obsega spletnih strani v „Novice, Dogodki in govori“. Pri izračunu bolj uravnoteženega združenega povprečja se ocena izboljša na 0,79. Nazadnje, večjezična ocena vsebine, ki bi jo bilo treba prevesti, je zelo visoka, in sicer 0,84.



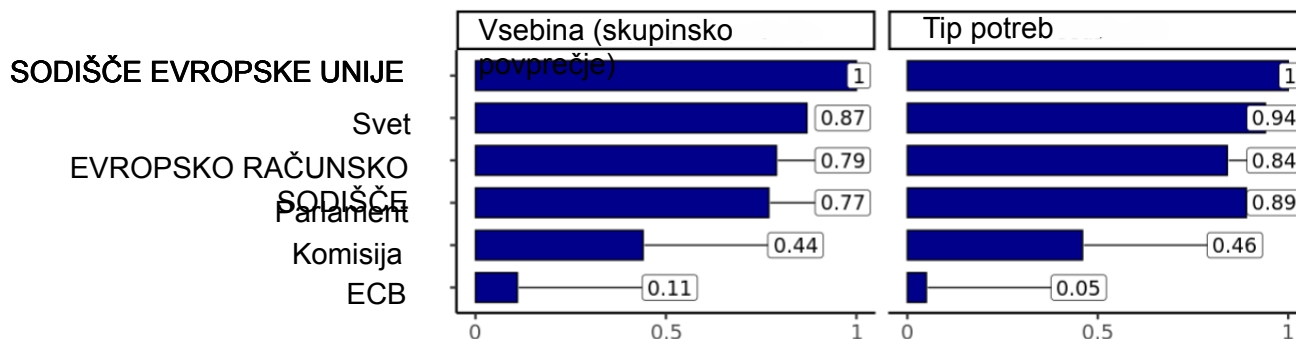
Slika 13: Multilingo indeks Evropskega računskega sodišča glede na vsebino (1. del) in jezik (2. del)



Slika 14: Multilingo indeks Evropskega računskega sodišča po potrebah (področje 1) in jezik (področje 2)

### 6.4.7 Primerjava institucij EU

Po individualni oceni spletišč institucij EU ta oddelek zdaj združuje analize skupaj s primerjalnim pregledom. Na sliki 15 so glavni kazalniki za institucije EU združeni v enem grafu. Graf se osredotoča na dve ključni metriki za uravnoteženo primerjavo med institucijami EU: i) združeno povprečje za razdelek Vsebina (področje 1) in ii) vrsto Potrebe, ki se nanaša na vse vsebine, ki bi morale biti „večinoma na voljo v vseh jezikih“ (plošča 2), ki združuje kategorije „Core“ in „Primary“ iz tipologije potreb.



Slika 15: Primerjava točk „vsebina“ in „potrebe“ institucij EU

**Z vidika večjezičnosti, z izjemo Komisije in ECB, vse institucije EU dobro delujejo.** To še posebej velja za uspešnost na tipologiji potreb, ki zajema vsebine, za katere je najverjetneje „na voljo v vseh jezikih“.

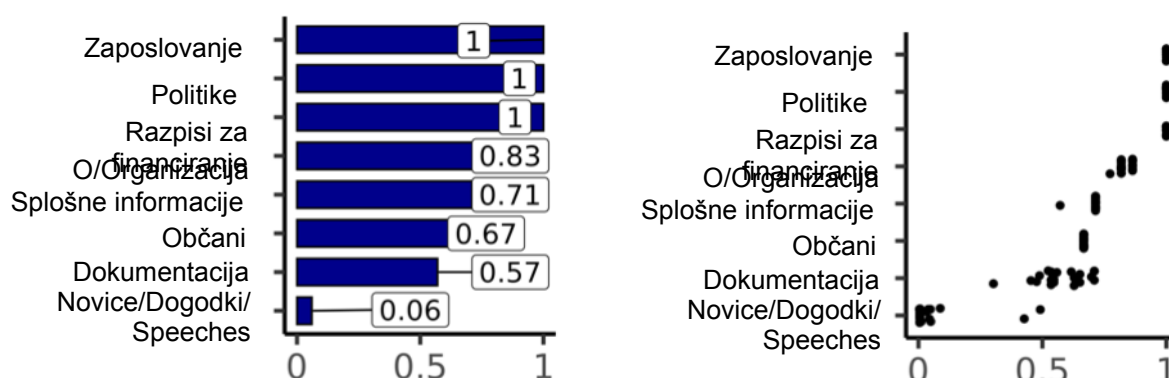
**Uspešnost Komisije je srednje velika, medtem ko ima ECB zelo nizke večjezične ocene. Pomembno je opozoriti, da se zdi, da obe instituciji uvajata strojno prevedeno vsebino na številne spletne strani in razdelke, ki so bili slabo izvedeni na področju večjezičnosti.**

## 6.5 Organi in agencije EU

Spletišča treh organov EU in treh agencij EU so izpolnjevala merila za vključitev (za več podrobnosti glej Prilogo A2.2). Rezultati so predstavljeni spodaj.

### 6.5.1 Evropski varuh človekovih pravic

Obe okrogli mizi na sliki 16 kažeta, da ima spletišče evropskega varuha človekovih pravic visoko raven večjezičnosti za večino vsebinskih oddelkov. Kot je prikazano na prvi plošči: zdi se, da so tri vsebinske kategorije (zaposlovanje, politike in razpisi za financiranje) na voljo v vseh jezikih; in še tri kategorije imajo več kot dve tretjini vsebine na voljo v večjezični obliki, medtem ko je razdelek „Dokumentacija“ okoli srednjega razreda. Samo „Novice/dogodki/Speeches“ je na spodnjem koncu večlingo spektra.



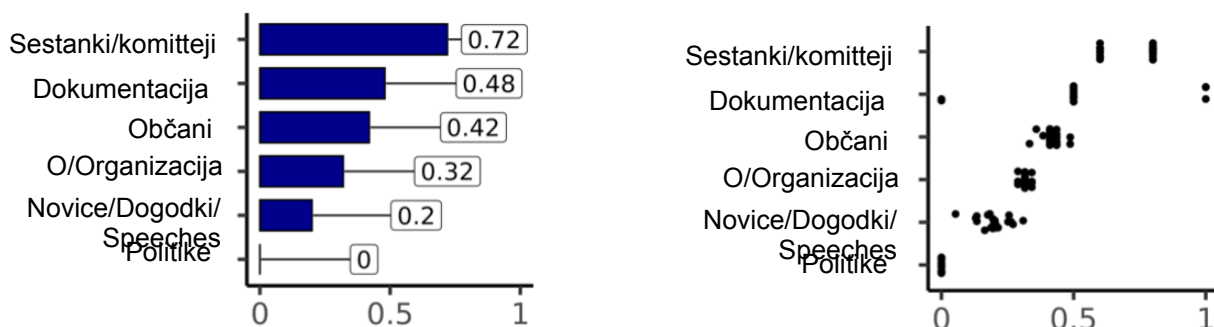
Slika 16: Multilingo indeks evropskega varuha človekovih pravic po vsebini (panel 1) in jeziku (2. del)

Drugi panel na sliki 16 predlaga zelo tesen sklop za vse odseke vsebine z visokim številom točk z omejeno jezikovno spremenljivostjo. V razdelku „Novice/dogodki/Speeches“ sta dve izjemni točki, ki se nanašata na francoščino in nemščino.

Skupna povprečna večjezična ocena varuha človekovih pravic je precej nizka, in sicer 0,14. Vendar pa je to zato, ker velik obseg spletnih strani v „Novice/dogodki/Speeches“ vozi povprečje. Pri izračunu bolj uravnoteženega združenega povprečja se ocena dramatično izboljša na 0,73 – kar je najvišja ocena med organi EU.

### 6.5.2 Evropski odbor regij

Evropski OR je ena od manjših spletnih strani EU. Slika 17 kaže, da se razpon točk močno razlikuje glede na večjezični spekter. Vendar ima le en oddelek z vsebino, „Meetings/odbori“, oceno srednjega do visokega razpona, pri čemer je približno tri četrtine vsebin na voljo v večjezičnem jeziku. Po drugi strani pa je razdelek „Politike“ na nični skrajnosti multi-lingo indeksa. Podrobnejši pregled pokaže, da je v oddelku z oznako „Politike“ zelo malo spletnih strani, ki vsebujejo funkcije, kot so interaktivni zemljevidi, ki povzročajo težave pri orodjih za zaznavanje jezikov.



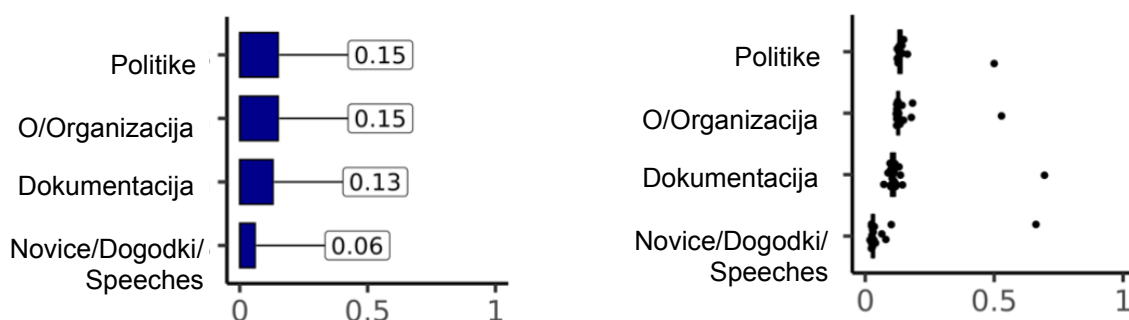
Slika 17: Multilingo indeks OR po vsebini (podatek 1) in jeziku (podatek 2)

Druga okrogla miza na sliki 17 razkriva, da je večina vsebinskih razdelkov na spletni strani OR precej zgoščena, vendar sta v dveh glavnih oddelkih z vsebino („Meetings/odbori“ in „Dokumentacija“) zelo različna jezikovna razpoložljivost. Na splošno je večjezična ocena za spletno stran OR 0,24. Za bolj uravnoteženo skupinsko povprečje je večjezična vrednost 0,36.

### 6.5.3 Evropski ekonomsko-socialni odbor

EESO je spletno mesto s srednjo razvrstitvijo glede na obseg svojih spletnih strani v naboru podatkov. Kot kaže panel 1 na sliki 18, se zdi, da je v rezultatih različnih vsebinskih oddelkov malo variabilnosti. Vsi rezultati EESO so na spodnjem koncu večjezične lestvice. Kar je razvidno iz slikovne ploskve v drugi plošči na sliki 18, je, da se zdi, da obstaja dosleden jezikovni odmik. Izjema je francoščina, za katero je na voljo veliko več vsebin kot v drugih jezikih. Skupni rezultati za EESO so precej slabi, pri čemer so razlike med obema metrikama majhne: 0,9 za skupno povprečje in 0,12 za skupno povprečje.

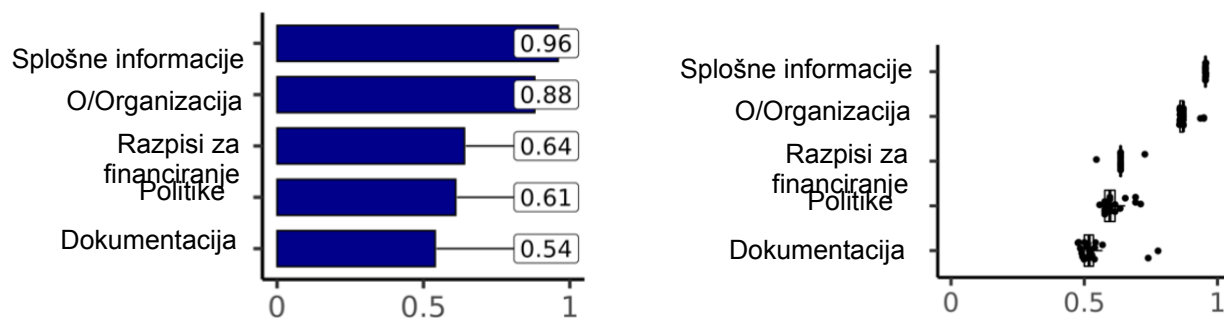
### 6.5.4 Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu



Slika 18: Multilingo indeks EESO po vsebini (1. del) in jeziku (2. del)

Spletno mesto Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA) je eno redkih, ki izpolnjuje merila za vključitev med razmeroma veliko število agencij EU. Kot je razvidno iz panela 1 na sliki 19, ima agencija EU-OSHA običajno zelo visoke ocene. Noben del vsebine ne pade pod srednjo točko.

## Pristop Evropske unije k večjezičnosti v lastni komunikacijski politiki



Slika 19: Večlingvni indeks agencije EU-OSHA glede na vsebino (podatek 1) in jezik (plošča 2)

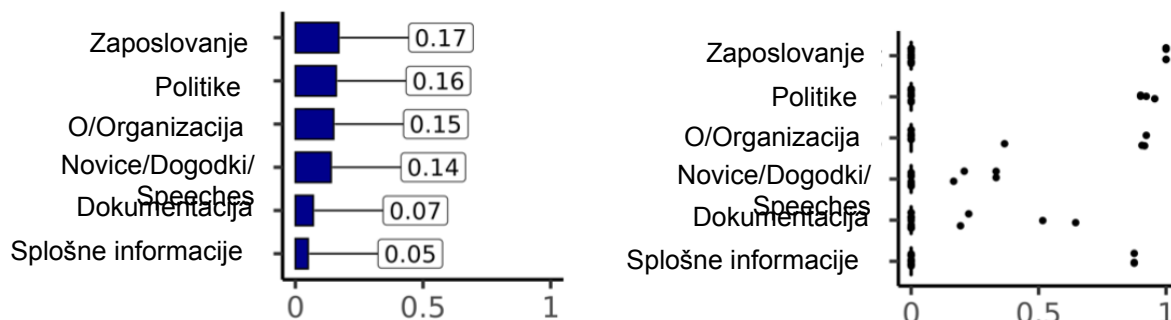
Druga plošča na sliki 19 pripoveduje zgodbo o relativno doslednem razvrščanju jezikov za skoraj vse vsebinske odseke. Obstaja nekaj izjemnih točk, na primer nekoliko višje ocene za francoščino in nemščino v spletnem razdelku About/Organization.

Agencija EU-OSHA na splošno ponuja uporabno merilo za primerjavo med agencijami in je zlahka najuspešnejše spletno mesto agencije. Pri izbiri metrike je majhna razlika, kjer je skupno večjezično povprečje 0,69 in skupno povprečje 0,73.

### 6.5.5 Evropska agencija za varnost hrane

Spletišče Evropske agencije za varnost hrane (EFSA) je po ocenah podobno kot EESO. Kot je razvidno iz plošče 1 na sliki 20, so rezultati dosledno zelo nizki. Zdi se, da je zaposlovanje najvišje. Vendar pa je ob natančnejšem pregledu to posledica zelo nizke pogostosti spletnih strani. Razlike med posameznimi ocenami za vsebinske odseke so omejene.

Slika 20:



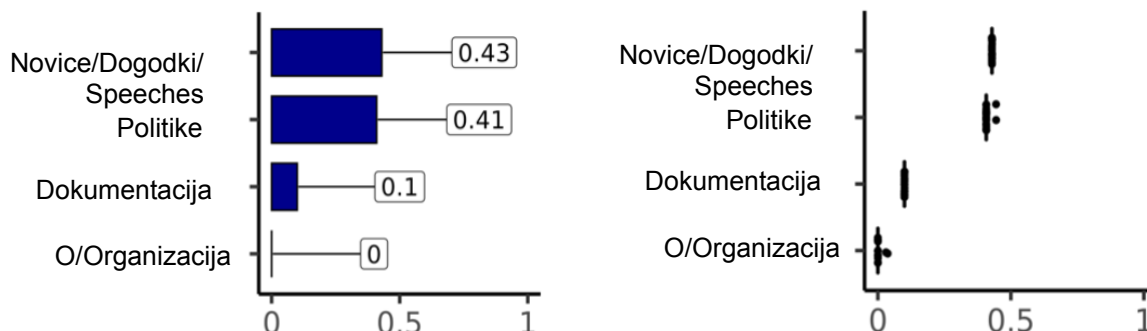
Slika 20: Večlingvni indeks EFSA po vsebini (plošča 1) in jeziku (plošča 2)

Kar je veliko bolj zanimivo v zvezi s spletno stranjo EFSA, je panel 2 na sliki 20, ki prikazuje številne druge jezike. Pregled teh izjemnih pik razkriva, da so za različne vsebinske odseke, čeprav v nekoliko drugačnih kombinacijah, izjemni jeziki le štirje: Francoščina, italijanščina, nemščina in španščina. Ti jeziki imajo bistveno večji delež razpoložljivosti vsebin kot ostali. Spletna stran te agencije je na voljo le v štirih jezikih poleg angleščine. Kar zadeva splošno metriko, se za agencijo EFSA skupno povprečje in združena povprečja v veliki meri približujejo približno enaki vrednosti 0.12.

### 6.5.6 Agencija Evropske unije za temeljne pravice

Agencija Evropske unije za temeljne pravice (FRA) je najmanjša agencija EU, analizirana glede na obseg podatkov. To se odraža v manjšem številu vsebinskih odsekov. Medtem ko imata dva razdelka vsebine najvišjega točkovanja ugodne večjezične ocene, je razdelek „O/organizacija“ na skrajnem koncu z ničelnim rezultatom. Ročni pregled tega oddelka (pet mesecev po tem, ko so bile spletne strani navzkrižno preverjene glede razpoložljivosti jezika) kaže, da odkrivanje jezika ni

napačno klasificiralo spletnih strani. Zdi se, da ta razdelek ni na voljo v drugih jezikih in je ustvaril stran z napako, ko so bila leta 2021 opravljena preverjanja. Plošča 2 na sliki 21 ne kaže skoraj nobene jezikovne variabilnosti med različnimi razdelki vsebine.

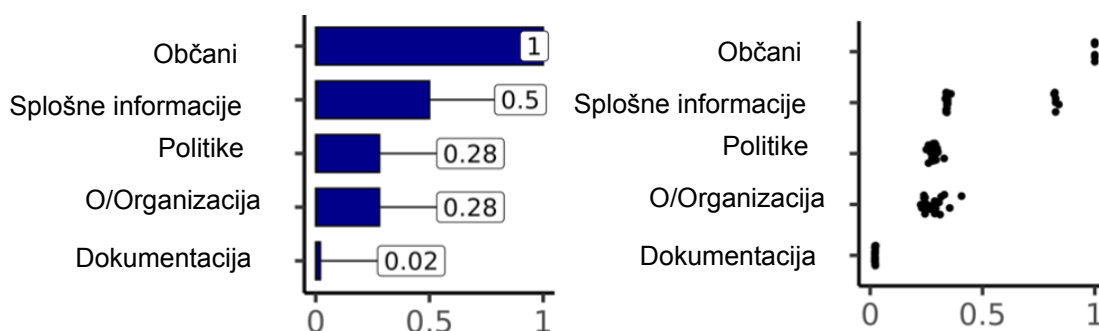


Slika 21: Večlingo indeks FRA po vsebini (plošča 1) in jeziku (plošča 2)

Povprečna ocena na spletni strani FRA je 0,37, rezultat, ki ga poganja velik obseg v svoji kategoriji „Novice/dogodki/Speeches“, ki ima relativno dobro oceno. Če pa se uporabi skupno povprečje po kategorijah vsebine, pade na 0,23.

### 6.5.7 Evropska agencija za kemikalije

Evropska agencija za kemikalije (ECHA) je ena največjih spletnih strani v naboru podatkov in je še posebej velika za vrsto agencije. To je posledica velikega dela spletne strani, razdelka „Documentacija“ (z več kot 100k spletnimi stranmi), ki vsebuje informacije o kemikalijah.



Slika 22: Večlingo indeks ECHA glede na vsebino (plošča 1) in jezik (podatek 2)

Skoraj vse informacije so v angleščini, kot je razvidno na plošči 1 na sliki 22 za razdelek „Documentacija“. Zdi se, da imajo preostali odseki nekaj večjezične vsebine. Razdelek „Državljeni“ daje nekoliko izkrivljeno sliko, saj je pogostost strani zelo nizka.

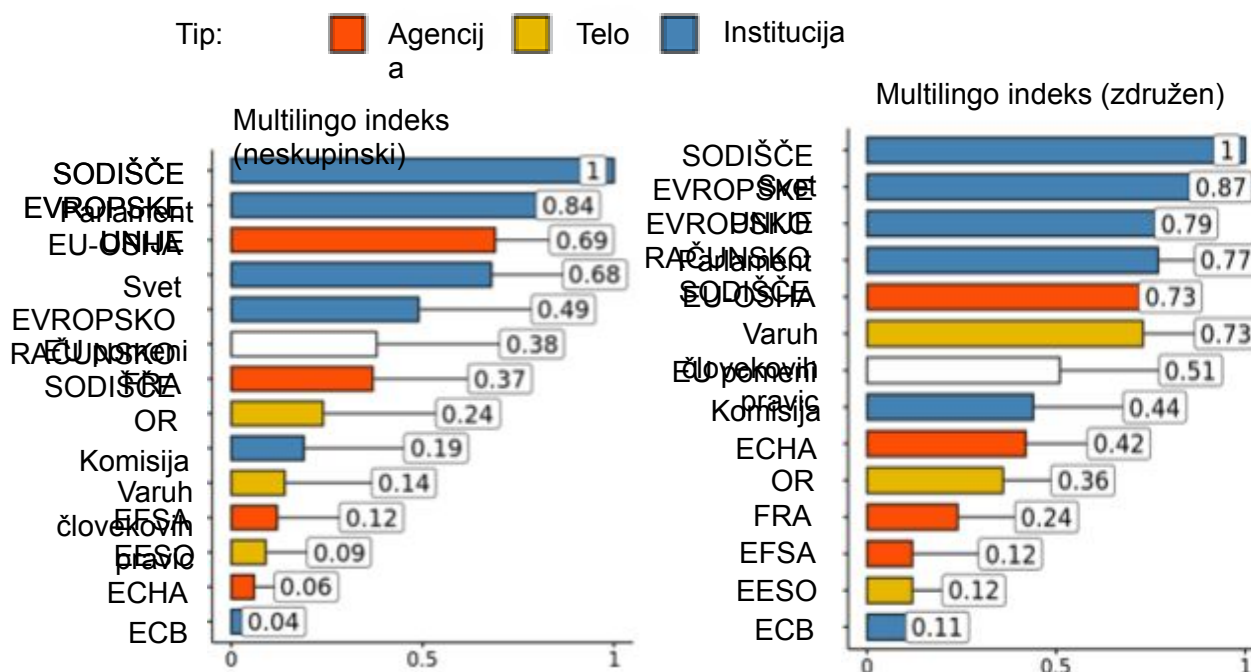
Če se premaknete na ploščo 2 na sliki 22, obstaja združevanje jezikov za vse razdelke vsebine, razen oddelka „Splošne informacije“. Podrobnejši pregled tega oddelka kaže, da je variabilnost predvsem posledica binarnih klasifikacijskih vprašanj, ki obkrožajo jezik v angleščini in ciljnih jezikih, in ne dejanskih razlik med jeziki.

Skupna povprečna ocena večlingvistov na spletišču agencije ECHA je 0,06, kar je rezultat velikega obsega v kategoriji „Documentacija“, ki ima v bistvu le dokumente v angleškem jeziku. Če pa se uporablja skupno povprečje po kategorijah vsebine, se poveča na 0,41, kar je veliko višja ocena.



## 6.6 Primerjava institucij, organov in agencij EU

Po preučitvi vseh spletnih strani subjektov je zdaj mogoče zaključiti s predstavitvijo primerjalnih rezultatov. Kot je bilo storjeno na začetku tega poglavja, sta bili najprej predstavljeni dve večlingo metriki. Slika 23 prikazuje dve lingvo metriki, ki se lahko razlikujeta glede na rezultate in razvrstitev subjektov. Razlog za to razhajanje je, da (nerazvrščena) metrika ne upošteva skupin (kategorij) v sistemu razvrščanja vsebine. Namesto tega zagotavlja večjezično povprečje vseh spletnih strani subjekta EU.



Slika 23: Primerjava povprečnih večlingvističnih rezultatov subjekta EU (nepovezanih in združenih)

Pri primerjavi obeh meritev je jasno, da združena večlingvo metrika na drugi plošči slike 23 daje višje rezultate za večlingvo. Povprečna ocena za podskupino analiziranih subjektov EU se znatno poveča z 0,38 (nerazvrščeno) na 0,51 (združeni). Dejansko sta le dve spletni strani nekoliko boljši z nerazvrščeno večlingvistično metriko – EP in Agencijo Evropske unije za temeljne pravice (FRA). Nasprotno pa imajo ostale spletne strani bodisi enake ocene bodisi v večini primerov bistveno nižje ocene. Razlog za to manjšo uspešnost je, da so spletni podatki zelo neuravnoveženi v smislu dejanskega obsega spletnih strani v različnih skupinah v klasifikacijski shemi vsebine. Nekateri spletni odseki iz sistema razvrščanja vsebin, npr. Novice/dogodki/Speeches, imajo lahko veliko spletnih strani, medtem ko imajo drugi, kot so ponudbe za državljane, zaposlovanje ali financiranje, običajno veliko manj spletnih strani. Poleg tega so spletni razdelki, ki se glede na tipologijo potreb štejejo za „jedro“ ali „primarno“ (npr. zaposlovanje ali državljani), običajno tudi odseki, ki imajo manjši obseg spletnih strani. Nasprotno pa imajo lahko tisti, ki so „sekundarni“ (npr. novice/dogodki/Speeches), včasih zelo veliko število spletnih strani. Kadar so podatki iz različnih skupin klasifikacijske sheme zelo neuravnoveženi – kot velja za spletne podatke – lahko skupinsko povprečje zagotovi bolj uravnovežen ocenjevalec.

Dober primer, kako se pojavljajo razlike med metrikami, je spletišče evropskega varuha človekovih pravic. Ima dobre večlingvo ocene v večini skupin (kategorij) iz sistema razvrščanja vsebin, razen ene kategorije – kategorije Novice/Dogodki/Speeches. Ta vrsta odseka vsebine vsebuje veliko število spletnih strani (npr. govorov), ki niso prevedene. Vendar pa so ostali deli vsebine zelo dobro ocenjeni na večlingvo lestvici. Kljub temu pa nerazvrščena metrika varuhu človekovih pravic



večlingvično oceno zniža za skoraj 60 točk. Iz tega razloga se za primerjavo med subjekti daje prednost združenim večlingvističnim metrikom, saj daje bolj uravnoteženo oceno, ki temelji na sistemu razvrščanja vsebin. V skladu s tem preostala razprava temelji na rezultatih združenega večlingo indeksa.

Najbolj očitni rezultat drugega panela na sliki 23, ki ga obarva vrsta subjekta EU, je velika spremenljivost točk med subjekti EU.

Primerjalni rezultati poudarjajo tri skupine točk za združeni multilingo indeks.

- V prvem sklopu je šest subjektov (tj. skoraj polovica vzorca spletišč), katerih povprečna ocena za odseke vsebine analiziranih spletnih strani je nad povprečjem analiziranih spletnih mest v EU. Pravzaprav so vsi rezultati v tričetrtinskem ali višjem razponu za multi-lingo indeks. Z dvema izjemama (Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA) in varuh človekovih pravic) so ti subjekti institucije EU (Sodišče Evropske unije; Svet Evropske unije/Evropski svet; Evropsko računsko sodišče; Evropski parlament).
- Drugi sklop sestavljajo entitete, ki so tik pod povprečjem, vendar nad eno tretjino razpona večlingo indeksa: Evropska komisija, ECHA in Evropski OR.
- Tretji sklop zajema štiri spletne strani, katerih uspešnost je slaba, ocena pa je nižja od četrte z združenega večlingškega indeksa (Evropska centralna banka, Evropski ekonomsko-socialni odbor, Evropska agencija za varnost hrane, Agencija Evropske unije za temeljne pravice).

Opozoriti je treba, da večlingvistična metrika ne upošteva razpoložljivosti orodij za strojno učenje, ki so na voljo na nekaterih spletnih mestih na sliki 23, kot sta ECB ali Evropska komisija.

## 6.7 Zaključek

V tem poglavju je bila preučena razpoložljivost večjezičnih vsebin na spletnih straneh EU. Na podlagi uporabe tehnik odkrivanja jezikov na analiziranih spletnih straneh ocene razpoložljivosti večjezičnih vsebin kažejo, da obstajajo velike razlike med spletišči institucij, organov in agencij EU. To lahko predstavlja izziv dostopnosti za prebivalce EU glede na sedanjo porazdelitev znanja jezikov med prebivalstvom (za bolj poglobljeno analizo o tej točki glej poglavje 7).

Drugi zaključek je, da je večina institucij uspešna v smislu splošne razpoložljivosti večjezičnih vsebin. To velja manj za Evropsko komisijo, katere splošna uspešnost je blizu povprečju 13 analiziranih spletnih mest. Evropska centralna banka, ki ima zelo nizke ocene, je med institucijami očitnejša. Dokazi drugih organov EU so mešani, čeprav z razmeroma visokimi ocenami varuha človekovih pravic. Kar zadeva agencije, kljub dobri primerom, kot je Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu, večina agencij vsebine na svojem spletnem mestu ne objavlja v vseh uradnih jezikih.

Nazadnje, glede na našo raziskovalno analizo „potreb“, ki je bila uporabljena za institucije EU, večina teh institucij v vseh uradnih jezikih objavlja vsebino, ki „želi biti na voljo v vseh jezikih“. Evropska komisija je pri tem ukrepu manj uspešna, medtem ko je Evropska centralna banka s svojimi zelo nizkimi ocenami spet osupnila. To kaže, da so možne izboljšave z osredotočanjem na tiste dele vsebine, ki bodo verjetno vsebovali „večinoma primarni“ material, kot je podrobno opisano v poglavju 5.

Čeprav je ta študija prva sistematična študija večjezičnosti na spletnih straneh EU, je vseeno pomembno poudariti nekatere morebitne omejitve študije in opredeliti področja za prihodnje izboljšave. V tej študiji ni bilo mogoče razširiti analize tipologije potreb na vse entitete, prav tako ni bilo mogoče identificirati spletnih strani, ki so ponujale strojno prevajanje. Druga možnost za izboljšanje bi bila upoštevanje dolžine spletnih vsebin; ena spletna stran se lahko razlikuje od nekaj

## Pristop Evropske unije k večjezičnosti v lastni komunikacijski politiki

sto znakov do več tisoč. Te dejavnike bi lahko upoštevali v prihodnjih ponovitvah metodologije študije in pri nadaljnjih raziskavah.

## 7. JEZIKOVNO ZNANJE EVROPEJCEV

### KLJUČNE UGOTOVITVE

- Analiza najnovejše raziskave o izobraževanju odraslih, ki jo je Eurostat izvedel leta 2016, kaže, da so najbolj govorniki materni jeziki odraslih prebivalcev EU-27 (starih od 25 do 64 let) nemščina (18 %), francoščina in italijanščina (14 % vsaka), španščina in poljščina (10 % vsak). Dve tretjini anketirancev je maternih govorcev enega od teh petih jezikov.
- V EU ni skupnega jezika, ki bi ga večina prebivalstva govorila na zelo dobri ravni (domači ali usposobljeni). Približno 20 % odraslih prebivalcev EU lahko komunicira na zelo dobri ravni v nemščini, sledijo ji francoščina (približno 16 %), italijanščina (14 %) in angleščina (13 %).
- Stopnja jezikovne vključenosti pri sporazumevanju v angleškem (enojezičnem) jezikovnem režimu je, odvisno od uporabljenega kazalnika jezikovnega znanja, 13–45 % odraslega prebivalstva EU-27, pri čemer se je število odraslih v trijezičnem režimu povečalo na 43–65 % (angleščina, francoščina in nemščina). Popolnoma večjezična ureditev bi zagotovila jezikovno vključitev 97–99 % odraslih prebivalcev EU.
- Ker je mogoče vsebino, objavljeno na spletni strani EU, in njen prevod obravnavati kot javno dobro v gospodarskem smislu tega izraza, je a priori bolj učinkovito centralizirati stroške prevajanja na ravni EU, namesto da bi državljani nosili stroške prevajanja.
- Strojno prevajanje ima lahko pomembno vlogo v komunikacijski politiki EU, vendar ne more nadomestiti človeškega prevajanja.
- Med 25 in 35 % obiskovalcev portala EU in spletišča Evropske komisije je uporabljalo angleščino, vendar je večina teh obiskovalcev verjetno državljanov tretjih držav. Jezikovnim preferencam rezidentov EU bi bilo treba dati prednost pred preferencami obiskovalcev, ki niso državljani EU.
- Učenje tujih jezikov lahko spodbuja medsebojno razumevanje med državljani EU, vseevropsko mobilnost, vključevanje in komunikacijo z institucijami EU. Priporočila konference o prihodnosti Evrope in zamisli večjezične digitalne platforme poudarjajo pomen spodbujanja večjezičnosti kot mosta z drugimi kulturami že od zgodnjega otroštva.

### 7.1 Uvod

To poglavje ocenjuje „stran povpraševanja“ večjezičnih komunikacijskih občinstev EU z analizo jezikovnih spretnosti prebivalcev EU. To nam omogoča, da ocenimo, v kolikšni meri je komunikacijska politika EU (na strani ponudbe) dostopna in pregledna glede na sedanjo porazdelitev znanja jezikov v EU. Po analizi podatkov iz ankete o znanju jezikov so v poglavju pregledani jezikovni profil obiskovalcev spletišč EU, vloga strojnega prevajanja v EU in predlogi za spodbujanje večjezičnosti v širšem izobraževalnem sistemu.

### 7.2 Metodologija

Ta študija uporablja najnovejšo AES, reprezentativno raziskavo med prebivalci EU-27, ki jo je opravil Eurostat, Evropski statistični urad.<sup>70</sup> Vse opredelitve in kazalniki se uporabljajo za evropske rezidente, stare od 25 do 64 let, ki živijo v zasebnih gospodinjstvih v sedanjih državah članicah EU-27. Raziskava je bila izvedena v letih 2016 in 2017, podatki pa so bili prvič objavljeni leta 2018. Uporabljamo spremenjeno različico, ki je bila izdana leta 2021.<sup>71</sup> Pomembno je, da AES vsebuje informacije o maternem(-ih) jeziku(-ih) anketirancev in znanju tujih jezikov. Vprašanje „Koliko

70 Na voljo na: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/microdata/adult-education-survey>

jezikov lahko uporabljate, razen maternega(-ih) jezika(-ov)?“ omogoča, da se navede do sedem jezikov. Dve vprašanji sta osredotočeni na oceno ravni usposobljenosti za prva dva tuja jezika. Anketiranci so lahko svoje znanje in spretnosti v prvem in drugem tujem jeziku ocenili s štirimi deskriptorji:

- **Elementarna:** Razumem in lahko uporabljam le nekaj besed in fraz.
- **Pošteno:** „Razumem in uporabljam najpogostejše vsakdanje izraze. Jezik uporabljam v zvezi z znanimi stvarmi in situacijami.
- **Dobro:** „Razumem bistvene elemente jasnega jezika in pripravljam preprosta besedila. Lahko opišem izkušnje in dogodke ter komuniciram dokaj tekoče.
- **Strokovnost:** „Razumem širok spekter zahtevnih besedil in prožno uporabljam jezik. Skoraj v celoti obvladam jezik.

Ti deskriptorji so natančnejši od tistih, ki so bili uporabljeni v raziskavi Eurobarometra,<sup>72</sup> in so v skladu s pristopom skupnega evropskega referenčnega okvira za jezike (CEFR). Naslednja analiza se nanaša na sedanje države članice EU-27 (razen če ni določeno drugače). Ker je stopnja znanja tujih jezikov pomembna spremenljivka, ki jo je treba upoštevati v tej študiji, bomo v preostalem delu te študije upoštevali le prvi in drugi tuji jezik, ki ju govorijo prebivalci EU. Kot je bilo ugotovljeno, AES ne zbira informacij o stopnji znanja (če obstaja) v tretjem, četrtem in naslednjih jezikih, ki jih govorijo do sedem anketirancev. Z drugimi besedami, v tabelah, predstavljenih v tem poglavju, ni mogoče poročati o ravneh znanja za več kot dva tuja jezika. To lahko povzroči rahlo podcenjevanje deleža anketirancev, ki govorijo tuje jezike na osnovni ravni, vendar je malo verjetno, da bi sistematično podcenjevali delež ljudi, ki jih obvladajo. Na splošni ravni EU je redko, da ljudje poleg maternega jezika v celoti obvladajo tri ali več jezikov; raven znanja je pogostejša pri prvem in včasih drugem znanem tujem jeziku, medtem ko se tretji in dodatni jeziki (če obstajajo) običajno govorijo na nižji ravni sposobnosti.<sup>73</sup>

### 7.3 Rezultati

V preglednici 7 spodaj je prikazan odstotek prebivalcev EU, starih od 25 do 64 let, ki izjavljajo, da govorijo 24 uradnih jezikov EU kot materni jezik ali tuji jezik.<sup>74</sup> V drugem stolpcu je naveden odstotek prebivalstva, ki izjavi, da je materni govorec jezika, navedenega v prvem stolpcu. Od tretjega do šestega stolpca poročamo o odstotku prebivalcev EU, ki izjavljajo, da lahko govorijo jezik kot prvi ali drugi tuji jezik po ravni znanja (kot je navedeno, AES zagotavlja informacije o ravni znanja samo za prva dva najbolj znana tuja jezika). Zadnji stolpec pred skupnim številom poroča o odstotku populacije, ki izjavi, da ne zna jezika (kot je bilo že navedeno, ta odstotek je zgornja meja, saj pomožna strategija za uravnavanje emisij ne vsebuje informacij o stopnji znanja (če obstaja) v tretjem, četrtem in naslednjih tujih jezikih).

---

71 Gazzola (2014; 2016b) predstavlja podobne analize z uporabo prvega in drugega valovanja pomožne strategije za uravnavanje emisij (2007, 2011).

72 V raziskavah Eurobarometra v letih 2001, 2006 in 2012 so bili ljudje vprašani, katere jezike bi lahko govorili „dobro, da bi se lahko pogovarjali“, lahko pa bi izbrali tri ravni znanja, in sicer „zelo dobro“, „dobro“ ali „osnovno“ brez specifikacije.

73 Položaj Luksemburga je poseben zaradi zelo večjezičnega prebivalstva. V Luksemburgu mnogi trdijo, da je luksemburščina materni jezik, in navajajo francoščino in nemščino (obe administrativni jeziki države) kot prvi/drugi najbolj znani tuji jezik. Ker AES zbira podatke o stopnji znanja samo za prva dva tuja jezika, ki ju poznajo anketiranci, se lahko odstotek prebivalcev, ki govorijo angleško v tej državi, v naši analizi podcenjuje. Glede na relativno majhno demografsko velikost te države pa to ne vpliva bistveno na naše splošne rezultate za EU kot celoto.

74 Avtorji se zahvalijo dr. Daniele Mazzacani (Raziskovalna skupina „Economics, Policy Analysis and Language“, Univerza Ulster) za njegovo dragoceno pomoč pri pripravi tega oddelka.

**Preglednica 7: Jezikovno znanje evropskih prebivalcev, starih od 25 do 64 let, po jezikih**

Naravni language	Znanje jezika kot tujega jezika po ravni				Nihče	Skupaj	
	Elementarni	Pravična	V redu	Strokovnost			
<b>Jezik</b>							
<b>Bolgarščina</b>	1.7	0.0	0.0	0.0	0.0	98.2	100.0
<b>Hrvaščina</b>	1.1	0.0	0.0	0.1	0.1	98.7	100.0
<b>Češčina</b>	2.4	0.0	0.2	0.3	0.3	96.8	100.0
<b>Danščina</b>	1.1	0.0	0.1	0.0	0.1	98.7	100.0
<b>Nizozemščina</b>	4.8	0.2	0.3	0.2	0.2	94.3	100.0
<b>Angleščina</b>	1.9	9.0	14.3	17.3	11.3	46.3	100.0
<b>Estonščina</b>	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	99.7	100.0
<b>Finščina</b>	1.1	0.0	0.1	0.1	0.1	98.7	100.0
<b>Francoščina</b>	13.7	3.7	3.9	2.9	1.8	74.1	100.0
<b>Nemščina</b>	17.9	1.9	3.1	2.9	2.4	71.9	100.0
<b>Grščina</b>	2.5	0.0	0.1	0.1	0.1	97.2	100.0
<b>Madžarščina</b>	2.7	0.0	0.1	0.1	0.1	97.1	100.0
<b>Irski</b>	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0	99.7	100.0
<b>Italijanščina</b>	13.8	0.4	0.6	0.5	0.4	84.2	100.0
<b>Latvijščina</b>	0.3	0.0	0.1	0.0	0.0	99.5	100.0
<b>Litovščina</b>	0.6	0.0	0.0	0.0	0.1	99.3	100.0
<b>Malteščina</b>	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	99.9	100.0
<b>Poljščina</b>	9.6	0.1	0.1	0.1	0.1	90.1	100.0
<b>Portugalščina</b>	2.8	0.1	0.1	0.1	0.1	96.8	100.0
<b>Romunščina</b>	4.9	0.0	0.1	0.1	0.1	94.9	100.0
<b>Slovenščina</b>	1.3	0.0	0.0	0.0	0.0	98.7	100.0
<b>Slovenščina</b>	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	99.5	100.0
<b>Španščina</b>	10.2	1.4	1.6	1.2	1.2	84.5	100.0
<b>Švedščina</b>	1.7	0.2	0.4	0.3	0.3	97.1	100.0

Vir: Eurostat, 2021, AES 2016. 24 uradnih jezikov EU. Ponderirani rezultati, sporočeni v odstotkih. Skupni odstotki prebivalstva, starega od 25 do 64 let. Število opazovanj: 174,688. Opomba: v danskem vzorcu pomožne strategije za uravnavanje emisij je veliko manjkajočih vrednosti za dve spremenljivki AES, to je „prvi najbolj znani jezik razen matere“ in „drugi najbolj znani jezik, ki ni mati“, kar vodi do podcenjevanja odstotka rezidentov, ki lahko uporabljajo tuj jezik v tej državi (glej Prilogo 4). Glede na relativno majhno demografsko velikost Danske v primerjavi s preostalo EU to ne bo bistveno vplivalo na naše splošne sklepe.

Najbolj govorjeni materni jeziki v EU-27 so nemščina (18 %, odstotki so zaokroženi na enoto), francoščina in italijanščina (14 % vsak), španščina in poljščina (10 % vsak). Približno dve tretjini prebivalcev EU je maternih govorcev enega od teh petih jezikov. Sledita romunščina in nizozemščina s skoraj 5 %. Manj kot 2 % prebivalcev je maternih govorcev angleščine. Večina govorcev angleščine v EU je tujih govorcev. Angleščina je najpogosteje poučen tuji jezik v izobraževalnem sistemu v državah EU, sledita pa ji francoščina in nemščina. Samo 11 % prebivalcev EU se izjavi, da obvladajo angleščino, medtem ko so vmesne ravni (poštene in dobre, v smislu AES) pogostejše. Približno 9 % Evropejcev lahko pove le nekaj besed v tem jeziku.

**V EU ni skupnega jezika, ki bi ga večina prebivalstva govorila na zelo dobri ravni (tj. domači ali usposobljeni).** Zelo dobra raven znanja jezikov je potrebna za razumevanje zapletenih dokumentov, na primer o pravicah in dolžnostih državljanov, možnostih financiranja, spletnih straneh z zdravstvenimi obvestili o hrani in drugih političnih vprašanjih. Le približno petina odraslih prebivalcev EU se lahko brez prevelikega truda sporazumeva v nemščini (tj. vsota nemških govorcev in prebivalcev, ki jo obvladajo kot tuji jezik), sledijo ji francoščina (približno 16 %), italijanščina (14 %) in angleščina (13 %).

Jezikovno znanje prebivalcev EU je osrednji element za ocenjevanje preglednosti, dostopnosti in vključenosti komuniciranja EU o političnem odločanju. Predvsem nas ne zanima, ali imajo prebivalci EU dovolj znanja tujih jezikov za neformalni pogovor, branje preprostih besedil ali potovanje ali opravljanje osnovnih nalog v drugem jeziku. Zanima nas študij stopnje, do katere je komunikacija EU a priori dostopna prebivalcem EU v jeziku, ki ga obvladajo. Ker so institucije, organi in agencije EU mednarodna javna uprava, odgovorna državljanom EU (glej poglavje 4), je njena jezikovna politika element, ki ga je treba upoštevati pri ocenjevanju njene dostopnosti in preglednosti. Glede na večjezično naravo EU in pomanjkanje skupnega jezika, ki ga večina prebivalstva govori na ravni znanja, je zato večjezični pristop k komuniciranju z javnostjo bistven vidik demokracije EU.

V zvezi s tem je pomembno vprašanje, v kolikšni meri različne kombinacije uradnih jezikov prispevajo k vključujoči in dostopni komunikacijski politiki. Primerjamo pet možnih kombinacij uradnih jezikov:

1. **Enojezičnost** ali **le angleška jezikovna komunikacijska politika**, ki temelji izključno na uporabi angleščine. Ta jezikovna ureditev ustreza dejanski komunikacijski politiki številnih spletišč institucij, organov ali agencij EU (poglavje 6).
2. **Dvojezičnost** vključuje le francoščino in nemščino, dva od „postopkovnih jezikov“ Evropske komisije. Ta jezikovni režim se danes ne uporablja v praksi, vendar ga je zanimivo preučiti, saj sta francoščina in nemščina najbolj poučena tuja jezika v EU po angleščini, govorijo pa jih številni domači govorci na ravni EU.
3. **Trijezičnost**. Ta komunikacijska politika uporablja angleščino, francoščino in nemščino. Ti ustrezajo „postopkovnim jezikom“ Komisije.
4. **Heksalingualizem**. Ta komunikacijska politika temelji na petih najpogosteje govorjenih maternih jezikih v EU, in sicer francoščini, nemščini, italijanščini, poljščini in španščini ter angleščini. V Združenih narodih se uporablja jezikovni režim s šestimi jeziki. Šest je seveda poljubno število.
5. **Večjezičnost**. To ustreza sedanjim 24 uradnim jezikom EU.

Najpogosteje uporabljene kombinacije jezikov, ki jih institucije, organi in agencije EU uporabljajo v komunikaciji, so zgoraj enojezični, trijezični in večjezični modeli, vendar je zanimivo vključiti dvojezične in šestjezične modele za primerjavo.

V preglednici 8 je v prvem stolpcu predstavljenih pet komunikacijskih politik. V drugem stolpcu je naveden odstotek odraslih prebivalcev EU, ki izjavljajo, da poznajo vsaj enega od jezikov, ki se uporabljajo v kombinaciji, bodisi kot materni jezik bodisi kot prvi ali drugi tuji jezik na ravni znanja. Zato v drugem stolpcu sprejemamo zahtevno opredelitev jezikovne vključitve (označeno „Pristop A“): predpostavljamo, da so evropski prebivalci jezikovno vključeni v komunikacijsko politiko, če so rojeni govorniki vsaj enega od jezikov, ki se uporabljajo v komunikaciji, ali če so usposobljeni govorniki vsaj enega od teh jezikov kot prvi ali drugi tuji jezik.<sup>75</sup> To je zanesljiv kazalnik deleža prebivalstva z znanjem jezikov za razumevanje zapletene dokumentacije in govorov EU (npr. v zvezi z javnimi razpisi, govori v Evropskem parlamentu in pisanjem pritožbe evropskemu varuhu človekovih pravic v uradnem jeziku). Srednješolsko znanje jezikov verjetno ne bo zadostovalo za razumevanje zahtevnih dokumentov in zagotovo ne na enaki ravni zaupanja domačih govorcev uradnega jezika ali ljudi, ki znajo to znanje.

**Tabela 8: Odstotek evropskih prebivalcev, starih od 25 do 64 let, ki so jezikovno vključeni, po vrsti komunikacijske politike EU in pristopu k opredelitvi jezikovne vključenosti**

Komunikacijska politika	Pristop A	Pristop B
Samo angleščina	13%	45%
Dvojezičnost (francoščina in nemščina)	35%	45%
Trijezičnost (angleščina, francoščina, nemščina)	43%	65%
Heksajezičnost (angleščina, francoščina, nemščina, italijanščina, španščina, poljščina)	74%	86%
Večjezičnost (24 uradnih jezikov)	97%	99%

Našepodjetje: Eurostat, 2021, AES 2016. 27 držav članic EU. Ponderirani rezultati, sporočeni v odstotkih, zaokroženi na enoto. Skupni odstotki prebivalstva, starega od 25 do 64 let. Število opazovanj: 174,688. Opomba: V „Pristopu A“ je oseba jezikovno vključena, če je oseba materni govorec vsaj enega jezika, ki se uporablja v komunikacijski politiki, ali ima „učinkovito“ raven znanja tega jezika kot prvi ali drugi tuji jezik. Pri pristopu B je oseba jezikovno vključena, če je oseba) ali materni govorec vsaj enega jezika, ki se uporablja v komunikacijski politiki, ali ima vsaj „pošteno“ raven znanja tega jezika kot prvega ali drugega tujega jezika.

V tretjem stolpcu je naveden odstotek odraslih prebivalcev EU, ki izjavljajo, da lahko vsaj enega od jezikov, ki se uporabljajo v komunikacijski politiki, govorijo kot materni jezik ali tuji jezik vsaj na pošteni ravni (v opredelitvi AES). V tem pristopu (imenovanem „Pristop B“) je jezikovna vključenost opredeljena bolj ohlapno kot v pristopu A. Zbiramo domače govorce in prebivalce, ki govorijo kot (prvi ali drugi) tuji jezik vsaj enega od jezikov, ki se uporabljajo v komunikacijski politiki na pošteni, dobri ali usposobljeni ravni. V pristopu B se šteje, da je poštena in dobra raven znanj in spretnosti sposobna slediti in razumeti netehnična besedila, ki jih je objavila EU, kot so tweets ali splošne informacije o EU. Nasprotno pa menimo, da osnovna znanja in spretnosti ne zadostujejo, da bi bila jezikovno vključujoča na smiseln način. Iz tega razloga se v preglednici 8 obravnavajo kot enakovredni, kot da ne govorijo jezika.

<sup>75</sup> V aplikativnih raziskavah se učinkovitost jezikovnih režimov meri s stopnjo izgube volilne pravice (Ginsburgh in Weber 2005; Gazzola 2016b), imenovana tudi stopnja jezikovne izključenosti (Gazzola 2016b). Stopnja izgube volilne pravice je odstotek prebivalcev, „ki potencialno ne morejo razumeti dokumentov EU [...], ker ne obvladajo nobenega uradnega jezika“ (Ginsburgh in Weber, 2005). Jezikovna ureditev je učinkovita, če zmanjšuje izgubo jezikovne volilne pravice s pripravo dokumentov v kombinaciji jezikov, tako da je delež prebivalcev, ki jih ne morejo razumeti, čim manjši in v idealnem primeru nič. V tej študiji v praksi uporabljamo zelo podoben kazalnik, saj je stopnja odvzema volilne pravice preprosto dopolnilo odstotka jezikovne vključenosti. V tej študiji predstavljamo rezultate v smislu jezikovne vključenosti namesto jezikovne izgube volilne pravice.



S sprejetjem dveh pristopov k opredelitvi jezikovne vključenosti želimo zagotoviti zgornjo in spodnjo mejo. V tabeli 8 so navedene neto vrednosti, ker se pri primerjavi petih komunikacijskih politik izognejo dvojnemu štetju. Na primer, napačno bi bilo preprosto dodati odstotke, predstavljene v tabeli 7, ko izračunamo odstotek rezidenčnega prebivalstva, ki lahko govori en jezik med angleščino, francoščino in nemščino, ker ljudje morda znajo več kot en jezik. Pomemben je odstotek prebivalstva, ki govori vsaj enega od jezikov določene kombinacije, ki se uporablja v komunikacijski politiki.

Iz preglednice 8 je razvidno, da če EU pri komuniciranju uporablja izključno angleščino, lahko samo 13–45 % odraslih v EU-27 razume vsebino objavljenih dokumentov (razen če se zanašajo na lastne ali strojne prevode), odvisno od sprejete opredelitve jezikovne vključenosti (tj. pristop A ali B). Poleg tega, da razkrivajo mit, da je v Evropi tekoče znanje angleščine postalo splošno osnovno znanje, ti rezultati kažejo, da objavljanje dokumentov samo v enem jeziku ni učinkovita komunikacijska politika za institucije EU. Delež prebivalcev EU, vključenih v jezik v skladu s pristopom A, je le 13 %. To pomeni, da ob upoštevanju širokega nabora dokumentov EU – po možnosti zapletenih in/ali zelo tehničnih – približno 87 % prebivalcev EU brez znatnih prizadevanj ne bi moglo oceniti, kaj jim EU sporoča, če se uporablja le angleščina. V pristopu B je jezikovna vključenost opredeljena bolj ohlapno. Iz preglednice 10 je razvidno, da ima manj kot polovica prebivalcev EU (45 %) vsaj pošteno znanje angleščine, kar pomeni, da večina prebivalcev EU ne bi mogla razumeti niti preprostih besedil ali tweetov v tem jeziku.

**Med državami EU obstajajo velike razlike v jezikovni vključenosti.** Samo Irska in Malta imata delež vsaj 50 % ali več odraslih prebivalcev, ki izjavljajo, da so materni govorci angleščine ali obvladani kot prvi ali drugi tuji jezik. Ta odstotek je nižji od 50 %, vendar večji od 25 % v Avstriji, na Cipru, Danskem, Finskem, Nizozemskem in Švedskem (glej tabelo A4.1 v Dodatku). V preostalem delu EU je znanje angleščine manj pogosto. V Belgiji, Estoniji, Nemčiji, Grčiji, Luksemburgu in Sloveniji je med 15 in 24 % prebivalcev, ki so domači govorci angleščine ali obvladani<sup>76</sup>. V preostalih 13 državah je ta odstotek med 4 in 14 %.

Kar zadeva nemško-francoski model „dvojezičnosti“, bi ta jezikovni režim jezikovno vključeval med 35–45 % odraslih prebivalcev EU. Dvojezična (nemško-francoska) komunikacijska politika je bolj vključujoča kot enojezični model, ki temelji samo na angleščini, vendar je to predvsem posledica velikega števila domačih govorcev francoščine in nemščine v EU. Če bo ta komunikacijska politika sprejeta, bo delež jezikovno vključenega prebivalstva (na podlagi pristopa A) presegel 50 % samo v štirih državah (tj. v Avstriji, Franciji, Nemčiji in Luksemburgu). Če menimo, da so v jezikoslovno vključeni ljudje, ki imajo vsaj ustrezno raven znanja francoščine ali nemščine (priloga B), se stanje nekoliko izboljša, saj bi bilo jezikovno vključenih več kot tri četrtine belgijskega prebivalstva (natančneje 78 %), vendar bi v preostalem delu EU večina prebivalcev ostala izključena. Pri pristopu B bi bila jezikovno vključena precej manj kot polovica odraslih prebivalcev v 22 od 27 držav, če bi EU v svoji komunikacijski politiki uporabljala le francoščino in nemščino (glej tabelo A4.1 Dodatek). Razlog za to je, da se francoščina in nemščina v večini držav ne poučujeta intenzivno, običajno se učita kot drugi tuji jezik za angleščino (Eurydice 2017). Brez spodbujanja poučevanja jezikov, ki niso angleščina, v šolskih sistemih in ukrepov za spodbujanje večjezičnosti v medijih je malo verjetno, da bodo Evropejci razvili visoko raven znanja v drugih tujih jezikih poleg angleščine.

Trijezična komunikacijska politika vključuje angleščino, francoščino in nemščino (tabela 8). Ta politika ima bistveno večjo jezikovno vključenost kot prvi dve politiki. Trijezična komunikacijska politika daje dokumente, ki jih lahko razume 43–65 % prebivalcev EU. Vendar pa še vedno izključuje 57–35 % odraslih prebivalcev EU. Komunikacijska politika, ki uporablja samo tri „postopkovne jezike“ Evropske komisije, še zdaleč ni dostopna prebivalcem držav južne in vzhodne Evrope in tudi v nordijskih državah ni popolnoma pregledna.

<sup>76</sup> Na ta seznam je vključen tudi Luksemburg, vendar je treba rezultate za to državo razlagati previdno zaradi razlogov, ki so že pojasnjeni v opombi 4.

Če se poleg angleščine, francoščine in nemščine uporabljajo italijanščina, poljščina in španščina (glej četrto komunikacijsko politiko v preglednici 8), se je delež prebivalcev EU jezikovno povečal, kar ni presenetljivo, v Italiji, na Poljskem in v Španiji ter v manjši meri v Litvi. Prav tako nekoliko izboljšuje razmere na Portugalskem, Slovaškem in v Sloveniji. Komunikacijska politika, ki uporablja vsaj teh šest jezikov, ima prednost, da je dostopna 74–86 % odraslih prebivalcev EU, odvisno od sprejete opredelitve vključitve. Vendar je delež odraslih, ki so jezikovno vključeni v opredelitev, ki se uporablja v pristopu A, v 16 državah manjši od 50 %. Če sprejmemo pristop B, je manj kot 50 % v šestih državah, ki se nahajajo v vzhodni Evropi (glej tabelo A4.1 v Prilogi).

Peta komunikacijska politika („večjezična“) ustreza sedanji politiki s 24 uradnimi jeziki. Tabela 8 kaže, da je večjezična ureditev zelo vključujoča in dostopna komunikacijska politika, saj je 97–99 % odraslih prebivalcev jezikovno vključenih, kadar se uporablja 24 uradnih jezikov. Politika večjezičnega komuniciranja ni v celoti vključujoča le v Estoniji in Latviji. To je posledica prisotnosti precejšnje manjšine ruskih govorcev. Ko sprejmemo zahtevno opredelitev jezikovne vključenosti (pristop A), nezanemarljiv delež prebivalstva (tj. več kot 2 %) ni v celoti jezikovno vključen, tudi če se 24 uradnih jezikov uporablja v Avstriji, Belgiji, na Cipru, Danskem, Finskem, v Franciji, Nemčiji, Grčiji, Litvi, Luksemburgu, na Nizozemskem, v Sloveniji in na Švedskem. Razlog za to je prisotnost skupin rezidenčnih migrantov, ki govorijo jezike, kot so arabščina, albanščina ali turščina, ki še niso obvladali uradnega jezika države gostiteljice. To poudarja potrebo po jezikovnih politikah vključevanja na nacionalni ravni.

Naloga oblikovalcev politik EU je, da ocenijo kompromise med učinkovitostjo in stroški različnih modelov komunikacijske politike. Rezultati te analize lahko nosilec odločanja pomagajo pri sprejemanju bolj informiranih odločitev v več pogledih. Rezultati kažejo, da je večjezična komunikacijska politika trenutno najučinkovitejša in najpravičnejša komunikacijska politika med petimi alternativami v primerjavi s to študijo. Najučinkovitejša je, ker povečuje jezikovno vključenost (tj. delež državljanov, ki lahko razumejo vsaj enega od jezikov, v katerih so objavljeni dokumenti), in je pravična v smislu, da ne razlikuje med Evropejci glede na državo prebivališča, starost ali stopnjo izobrazbe. Rezultati nadaljnjih analiz podatkov o pomožnih strategijah za uravnavanje emisij (glej tabelo A4.2 in preglednico A4.3 v Prilogi) dejansko kažejo, da je pri starejših in manj izobraženih osebah manj verjetno, da bodo vsaj delno znali tuje jezike, zato je bolj verjetno, da bodo izključeni, če se njihov materni jezik ne bo uporabljal za uradne namene.

Izvajanje večjezične komunikacijske politike pomeni finančne stroške za prevajanje in tolmačenje ter upravno zapletenost za institucije EU, kar je treba vsekakor upoštevati pri političnih odločitvah. Po zadnjih uradnih podatkih za leto 2012 so stroški prevajanja in tolmačenja v EU znašali približno 1,1 milijarde EUR, kar je manj kot 0,0081 % BDP takratne EU-28 (0,0097 %, če upoštevamo EU-27 brez Združenega kraljestva), in 1 % proračuna EU (Gazzola in Grin 2013). Čeprav z gospodarskega/finančnega vidika večjezične komunikacijske politike ni mogoče opredeliti kot nevzdržne, bi lahko trdili, da bi se viri, shranjeni pri prevajanju in tolmačenju, lahko uporabili za druge namene. To je politična odločitev. Vendar moramo upoštevati učinke takšne izbire za EU kot celoto. Komunikacijska politika, ki uporablja samo angleščino ali angleščino, francoščino in nemščino, bo povzročila nižje odhodke za prevajanje in tolmačenje za proračun EU, vendar bo povzročila ustrezen prenos stroškov na državljane EU, ki ne obvladajo nobenega od uporabljenih jezikov (glej tudi Grin 2010; 2015). Vprašanje, ali bo to povzročilo splošno znižanje skupnih stroškov upravljanja večjezičnosti, je odprto vprašanje. Javne vsebine, objavljene na spletni strani EU, in njihov prevod se lahko obravnavajo kot javna dobrina v gospodarskem smislu, saj ne konkurirajo potrošnji in jih ni mogoče izključiti (Wickström et al. 2018). Veliko ljudi lahko hkrati prebere vsebino brezplačne spletne strani (spletna stran je nekonkurenčna), vsakdo pa ima dostop, dokler ima napravo in se ne uporablja gesla (nihče ni namerno izključen). Stroški priprave prevodov spletnih strani niso odvisni od števila upravičencev, temveč le od števila jezikov. Z drugimi besedami, stroški prevajanja spletne strani iz proračuna EU so enaki, če jo prebere ena oseba ali 100 milijonov ljudi. Zato je a priori bolj učinkovito centralizirati stroške prevajanja na ravni EU, namesto da bi posamezniki nosili stroške prevodov.

Stopnja jezikovne dostopnosti, ki izhaja iz petih predstavljenih komunikacijskih politik, se nanaša na določen čas. Izobraževanje lahko počasi vpliva na porazdelitev jezikovnih spretnosti in prispeva k izboljšanju znanja tujih jezikov (glej oddelek 6 v tem poglavju). Vendar je treba poudariti, da imajo jeziki pomembno simbolično funkcijo (Edwards 2009). Vzdržanje uporabe uradnega jezika EU v komunikaciji, ker njegovi govorniki tekoče govorijo drug uradni jezik, lahko iz političnih in simbolnih razlogov postane zelo sporno vprašanje ter sproža pravna vprašanja (glej poglavje 3).

Zadnje vprašanje zadeva socialno-ekonomski profil ciljnih skupin EU. Trdimo lahko, da vsi Evropejci niso nujno zainteresirani za dostop do vseh dokumentov, ki jih objavlja EU. Dostop do dokumentov EU je lahko pomembnejši za nekatere skupine ljudi, npr. posebni profili delovnih mest za običajno visokokvalificirane delavce. Potreba po dostopu do informacij EU je lahko pomembnejša za osebe na določenih delovnih mestih, kot so nosilci odločanja, menedžerji in strokovnjaki, kot za osebe, ki opravljajo osnovne poklice, ali pisarniške podporne delavce. Ključno vprašanje je, ali je večjezična komunikacijska politika koristna tudi za te skupine ljudi ali pa zadostuje enojezična komunikacijska politika.

Analiza podatkov AES o znanju jezikov glede na vrsto poklica (glej tabelo A.4.4 v Prilogi) potrjuje, da imajo visoko usposobljeni delavci boljše znanje tujih jezikov kot nizkokvalificirani delavci, zato je manj verjetno, da bodo jezikovno izključeni, če se njihov materni jezik ne uporablja v sporazumevanju EU. To ne pomeni, da večjezična komunikacijska politika ne prinaša komunikacijskih koristi. Dve poklicni skupini, ki predstavljata najbolj usposobljene osebe z uporabo kategorij pomožnih strategij za uravnavanje emisij, sta „upravljavci“ (5 % vzorca) in „strokovnjaki“ (21 % vzorca). Delež evropskih vodstvenih delavcev, ki so jezikovno vključeni v enojezično komunikacijsko politiko (tj. samo angleščina), je v skladu s pristopom A le 26 % (tj. vključeni so bodisi materni govorniki angleščine bodisi imajo znanje tujega jezika) in 67 %, če uporabljamo pristop B (tj. anketiranci so bodisi materni govorniki jezika bodisi imajo vsaj pošteno raven znanja tujega jezika). Ti odstotki so 32 % oziroma 78 % med strokovnjaki. Z drugimi besedami, le manjšina evropskih vodstvenih delavcev in strokovnjakov je domorodnih ali usposobljenih govorcev angleščine in imajo lahko težave pri razumevanju tehničnih in pravnih dokumentov EU, če so objavljeni samo v tem jeziku. Poleg tega med tretjino in četrtno vodstvenih delavcev in strokovnjakov ni ali le osnovno znanje angleščine.

## 7.4 Jezikovni profil obiskovalcev spletnih strani EU

Zdaj na podlagi podatkov, ki jih je predložila Komisija, pregledamo jezikovni profil obiskovalcev spletišča Evropske komisije (<https://ec.europa.eu>) in portala EU Gateway (<https://european-union.europa.eu>). Profil obiskovalcev za spletno stran Komisije v letu 2021 je bil naslednji.

- Skupno število obiskov je bilo približno 111 milijonov, kar ustreza 203 milijonom ogledov strani, od tega 161 milijonov edinstvenih ogledov strani. Povprečno trajanje obiska je bilo dve minuti in štiri sekunde. Večina obiskovalcev je iskala informacije o covidu-19 (zlasti o zelenem prelazu), pa tudi o možnostih financiranja.
- 72 % obiskov je bilo iz držav EU, pri čemer je bilo prvih 10 držav Nemčija (12 milijonov obiskov, kar je 11 % vseh obiskov), sledijo ji Španija (8,3 %), Italija (7,7 %), Belgija (6,7 %), Francija (5,6 %), Romunija (4,6 %), Nizozemska (3,1 %), Grčija (3,0 %), Poljska (2,5 %) in Bolgarija (2,1 %).
- Zunaj EU je večina obiskov prihajala iz Združenega kraljestva in Združenih držav Amerike (vsak po 6 %).
- Uporaba jezika brskalnika, ki se uporablja kot približek za jezik uporabnikov, so bili najpogosteje uporabljeni jeziki (EU in obiskovalci zunaj EU) angleščina (35 %), nemščina (12 %), španščina (9 %), italijanščina (7 %), francoščina (7 %), nizozemščina (4 %), romunščina (3 %), portugalščina (3 %), poljščina (2 %), grščina (2 %). Z izjemo angleščine deleži jezika

brskalnika bolj ali manj ustrezajo deležu obiskovalcev iz držav, v katerih je uradni jezik (npr. francoščina se uporablja v Franciji in Belgiji ter nizozemščini v Belgiji in na Nizozemskem). Zato je verjetno, da se večina obiskovalcev, ki izberejo različico spletnih strani v angleščini, nahaja zunaj EU.

V zvezi s portalom EU Gateway so bile razmere v letu 2021 naslednje.

- Prehod je bil obiskan približno 32 milijonov krat, s povprečnim trajanjem 1 min 48-ih let. Bilo je 56 m ogledov strani, od katerih je bilo 44 milijonov edinstvenih ogledov strani. Obiskovalci so večinoma iskali informacije o državah in institucijah EU.
- Najbolj obiskane države so bile Italija in Nemčija (vsaka po 11 %), Španija (7 %), Francija in ZDA (vsaka po 6 %), Poljska (5 %), Romunija in Portugalska (po 4 %), Združeno kraljestvo in Belgija (3 %).
- Najpogosteje uporabljeni jeziki (ki jih povezuje jezik brskalnika, obiskovalci iz EU in zunaj EU) so bili angleščina (25 %), italijanščina (12 %), nemščina (11 %), španščina (11 %), francoščina (7 %), portugalščina (5 %), poljščina (5 %), romunščina (3 %), nizozemščina (3 %) in madžarščina (2 %). Angleščina in v manjši meri španščina sta preveč zastopani, saj delež obiskovalcev, ki uporabljajo te jezike, presega delež obiskovalcev iz držav EU, v katerih so ti jeziki uradni. To je najverjetneje posledica številnih obiskovalcev, ki izberejo ta dva jezika (zlasti angleščino), ki se nahajajo zunaj EU.

„Vse vsebine so objavljene vsaj v angleščini, saj so raziskave pokazale, da lahko z angleščino dosežemo približno 90 % obiskovalcev naših spletnih strani bodisi v njihovem želenem tujem jeziku bodisi v maternem jeziku.“<sup>77</sup> Vendar pa obstaja napetost med to izjavo in analizo podatkov AES ter zgoraj navedeno analitiko obiskovalcev. Verjetno je, da bo približno 90 % obiskovalcev spletišč EU, ki uporabljajo angleščino, imelo pod dvema predpostavkama. Prvič, ta številka verjetno vključuje rezidente zunaj EU, ki so, kot je prikazano zgoraj, skoraj tretjina obiskovalcev portala EU in spletnega mesta Komisije. Z vidika analize politike pa bi bilo treba dati prednost jezikovnim preferencam rezidentov EU pred tistimi, ki niso državljani EU. Drugič, nekateri obiskovalci, ki so izbrali jezike, ki niso angleščina, so lahko večjezični in zato lahko berejo strani v angleščini, če vsebina ni na voljo v njihovem maternem jeziku. Kot je prikazano v prejšnjem oddelku, je ta skupina z visokim znanjem angleščine zelo selektivna publika, npr. prebivalci nekaterih držav EU, kjer je znanje tega jezika pogostejše, bolj izobraženi ljudje in visoko usposobljeni delavci. Preglednost, dostopnost, poštena konkurenca, enake možnosti in družbena mobilnost s politikami EU bi se izboljšali, če bi bile „osnovne“ in „primarne“ vsebine (kot so opredeljene v poglavju 5), objavljene na spletu, sistematično na voljo v uradnih jezikih EU. Dostop do možnosti financiranja EU je lahko na primer ključnega pomena za zagonska podjetja, mala in srednja podjetja ali organizacije civilne družbe. Uporaba samo enega jezika v komunikacijski politiki EU lahko privede do tega, da bodo imele večje organizacije prednost, saj imajo lahko večje jezikovne zmogljivosti v angleščini. Pomanjkanje pozornosti večjezičnim potrebam občinstva lahko prispeva k spodbujanju in ohranjanju dojemanja, da so institucije EU oddaljene in ločene od življenja državljanov.

Te ugotovitve potrjuje raziskava Eurobarometra o jezikovnih preferencah uporabnikov na spletu (glej Evropska komisija 2011). Iz tega je razvidno, da bi 90 % uporabnikov interneta v vseh državah članicah EU vedno obiskalo spletno mesto v svojem jeziku, kadar je ta možnost na voljo: 68 % prebivalcev EU se s to izjavo močno strinja; 22 % se jih „namesto“ in samo 9 % „namesto“ ali „močno ne strinja“ (6 % oziroma 3 %). 55 % jih v spletu vsaj občasno uporablja drug jezik, 44 % pa jih meni, da manjkajo zanimive informacije, ker spletne strani niso v jeziku, ki ga razumejo. Opozoriti je treba, da se raziskava Eurobarometra nanaša na spletišča na splošno in ne posebej na spletišča EU.

---

<sup>77</sup> Oglejte si „jeziki na naših spletnih straneh“: [https://european-union.europa.eu/languages-our-websites\\_en](https://european-union.europa.eu/languages-our-websites_en)

## 7.5 Vloga strojnega prevajanja

Strojno prevajanje (MT) je proces, pri katerem računalnik prevede besedilo v različne jezike s programsko opremo in brez neposredne vpletenosti človeka (za razpravo o glavnih pristopih glej Prilogo 5).<sup>78</sup> MT je v EU vse pomembnejša. Obseg večjezičnih operacij Generalnega direktorata Evropske komisije za prevajanje (DGT) je „brez primere“ z zelo velikim „pravnim in političnim pomenom“ (Svoboda et al. 2017). Kljub vse večjemu povpraševanju po prevajanju DGT deluje v okviru stroge politike zniževanja stroškov (Generalni direktorat za prevajanje, 2017). DGT spodbuja tudi druge generalne direktorate, naj uporabljajo MT „za vsebino, za katero je potrebno le osnovno razumevanje, in za jezikovne kombinacije, ki prinašajo dobre rezultate“.

Sistematična uporaba MT zahteva zanesljiv MT sistem, ki lahko proizvaja visokokakovosten izhod. V strateškem načrtu DGT za obdobje 2016–20 je navedeno, da bo „izboljšal tudi jezikovno kakovost in kakovost storitev svojega sistema strojnega prevajanja (MT@EC) [...], kar bo državam članicam omogočilo premagovanje jezikovnih ovir pri čezmejnem delovanju“ (Generalni direktorat za prevajanje, 2016). MT@EC je bil ustanovljen za pomoč evropskim in nacionalnim javnim upravam pri izmenjavi informacij med jezikovnimi ovirami v EU (Evropska komisija, 2016). MT@EC je statistični sistem MT, izboljšan z obdelavo na podlagi pravil (Mai, 2016).

DGT v strateškem načrtu za obdobje 2020–24 poudarja ključno vlogo MT pri svojih dejavnostih ter da bo še naprej preizkušal in izboljševal kakovost in zanesljivost svojega lastniškega sistema MT (zdaj znanega kot „eTranslation“). ETranslation je brezplačno, varno in lahko uporabno prevajalsko orodje, ki ga lahko uporabljajo ne le uradniki javnega sektorja in ponudniki javnih storitev, temveč tudi evropska mala in srednja podjetja, da bi spodbudili mednarodno poslovanje.<sup>79</sup> Glede na intervjuje za to študijo bo eTranslation postopoma vključen v spletne strani EU, ustvarjene prek platforme za založništvo, tj. sistem za upravljanje vsebin (CMS), ki ga uporabljajo generalni direktorati za ustvarjanje spletnih strani, razvitih na podlagi odprtokodne programske opreme.

Pomembna vloga MT v institucijah EU se bo v prihodnosti verjetno še povečala. Razširitev uporabe MT je jasen cilj institucij EU (glej na primer evropski enotni patent in vključitev nevrnske MT v predsedstvo Sveta EU, obravnavano v Prilogi 5). MT lahko poveča produktivnost poklicnih prevajalcev in podpre širok spekter uporabnikov pri njihovih vsakodnevnih dejavnostih, kadar to vključuje dostop do informacij EU.

Sistematična uporaba MT lahko pomaga odpraviti pomisleke številnih držav članic in državljanov, ki menijo, da zamude pri prevodih (ali njihovo pomanjkanje) povzročajo nepošteno diskriminacijo govorcev manj pogosto uporabljenih jezikov in dajejo neupravičeno prednost rojenim govorcem angleščine (večinoma zunaj EU) ali prebivalcem EU, ki obvladajo angleščino. MT se je uspešno prijavila na spletno stran Re-open EU<sup>80</sup> in večjezično digitalno platformo konference o prihodnosti Evrope.

Čeprav je tehnologija MT znatno napredovala, tudi zaradi znatnih naložb EU, še vedno ne more proizvajati rezultatov z dosledno visoko in zanesljivo natančnostjo. V skladu s tem bi se morala prizadevanja osredotočiti na večjo in boljšo integracijo strojnega prevajanja v delovni proces poklicnih prevajalcev, ki se je izkazal za uspešnega. Splošna uporaba MT za zamenjavo prevajalcev za zaposlene trenutno ni izvedljiva. Netočni rezultati, tudi če so redki, lahko dejansko povzročijo znatne zamude zaradi potrebe po urejanju in povzročijo nadaljnje težave. Kljub tem pomanjkljivostim ima lahko MT pomembno vlogo v komunikacijski politiki EU z izboljšanjem večjezičnih vsebin, zlasti na spletni strani Evropske komisije, Evropske centralne banke, organov in agencij.

78 Avtorji študije se zahvalijo dr. Marco Civico (Univerza v Ženevi) za njegovo dragoceno pomoč pri pripravi tega oddelka.

79 eTranslation: <https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/eTranslation>.

80 Vsebuje informacije o omejitvah potovanj v državah EU, povezanih s covidom-19: <https://reopen.europa.eu/en>.



## 7.6 Spodbujanje večjezičnosti v izobraževalnem sistemu

Zadnje vprašanje za to poglavje se nanaša na spodbujanje večjezičnosti v širšem izobraževalnem sistemu in v evropski družbi. Čeprav je izobraževanje v nacionalni pristojnosti, politike EU spodbujajo poučevanje tujih jezikov v šolah in na univerzah. Poleg opremljanja kandidatov, ki se prijavijo za delo v institucijah EU, in izboljšanja komunikacije državljanov z EU lahko okrepljeno učenje jezikov prispeva k uresničevanju širših družbenih ciljev, kot so spodbujanje medsebojnega razumevanja med evropskimi državljani, vseevropska mobilnost in vključevanje mobilnih državljanov v družbo gostiteljico. Jezikovna raznolikost je izziv za EU, saj cilja mobilnosti in vključevanja „vključujeta jezike na zapletene načine, ki niso nujno zblížani“ (Grin, Marác in Pokorn, 2022: 8). Čeprav pregled obsežne literature o jezikovni politiki EU ne spada v okvir te študije, je iz nedavnega velikega evropskega integriranega raziskovalnega projekta „Mobility and Inclusion in a Multilingual Europe“ (Mobilnost in vključevanje v večjezični Evropi) (Grin et al., 2018; Smeh, Marác in Pokorn, 2022).

Kot del prizadevanj EU za spodbujanje mobilnosti, vključevanja in medkulturnega razumevanja je učenje jezikov pomembna prednostna naloga politike EU s številnimi namenskimi programi in projekti (za zgodovinski pregled glej Gazzola 2016a). V sklepih Evropskega sveta v Barceloni z dne 15. in 16. marca 2002 so bili zahtevani nadaljnji ukrepi na področju izobraževanja „za izboljšanje obvladovanja osnovnih znanj, zlasti s poučevanjem vsaj dveh tujih jezikov od zgodnjega otroštva“. To je znano kot „materni jezik +2“ formula. V sporočilu „Krepitev evropske identitete s pomočjo izobraževanja in kulture“ (Evropska komisija, 2017) je Komisija predstavila vizijo evropskega izobraževalnega prostora, v katerem meje ne ovirajo visokokakovostnega, vključujočega izobraževanja, usposabljanja in raziskav, prav tako pa postaja vse pogostejše preživljanje časa v drugi državi članici za študij, učenje ali delo. Učenje in govorjenje dveh jezikov poleg maternega jezika sta ključna dejavnika za spodbujanje mobilnosti in zaposlitvenih možnosti, pa tudi za spodbujanje močnega občutka za identiteto Evropejcev ter ozaveščenost o skupni evropski kulturni in jezikovni dediščini ter njeni raznolikosti (Evropska komisija, 2017).

Evropski parlament je v svoji nedavni resoluciji z dne 11. novembra 2021 o evropskem izobraževalnem prostoru: skupni celostni pristop.“ (UL C 205/17, 20.5.2022). Točka 29:

„Poudarja pomen učenja tujih jezikov, zlasti angleščine; poudarja, da morajo države članice sprejeti ukrepe za podporo razvoju jezikovnih kompetenc na vseh ravneh, zlasti v osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju, sprejeti cilj Sveta Evrope glede „večjezičnosti“ in doseči referenčno merilo, da bodo vsi učenci ob koncu nižjega srednješolskega izobraževanja imeli zadostno znanje vsaj dveh drugih uradnih jezikov EU in njenih držav članic.“

Državljan EU so podali več predlogov za spodbujanje večjezičnosti v izobraževalnem sistemu z uporabo večjezične digitalne platforme konference o prihodnosti Evrope v obdobju 2021–2022. Predlagajo okrepitev prizadevanj EU za spodbujanje učenja jezikov ter podpiranje jezikovne raznolikosti v medijih in programu Erasmus+ (podrobno poročilo o vseh zamislih je predstavljeno v Kantar Public, 2022). Najbolj podprta ideja na področju izobraževanja, kulture, mladine in športa (ki je bila tudi peta najbolj podprta ideja med 16.274 zamislili, posnetimi na večjezični digitalni platformi) se nanaša prav na učenje jezikov. EU poziva k razširjanju rezultatov inovativnega programa Erasmus+, imenovanega „večjezični pospeševalnik“, ki se je v letih 2018 in 2019 izkazal za uspešnega v številnih osnovnih šolah v treh državah EU (Bolgarija, Hrvaška, Slovenija). Program „večjezični pospeševalnik“ je pokazal znatno in hitro izboljšanje znanja tujih jezikov šolarjev, starih od 8 do 9 let, ki so te spretnosti pridobili s prvim učenjem omejene in skrbno izbrane količine logičnega živega jezika, kot je esperanto.

Pomen učenja jezikov je poudarjen v zaključnem poročilu konference o prihodnosti Evrope maja 2022. Cilj predloga plenarnega zasedanja št. 48 „Kultura in izmenjave“ je spodbujanje kulture izmenjave ter spodbujanje evropske identitete in evropske raznolikosti na različnih področjih in v državah članicah ob podpori EU. Drugi ukrep (48.2) v tem predlogu predlaga, da se:

„Spodbujati večjezičnost kot most do drugih kultur že od zgodnjega otroštva. Manjšinski in regionalni jeziki zahtevajo dodatno zaščito ob upoštevanju Konvencije Sveta Evrope o manjšinskih jezikih in Okvirne konvencije za varstvo narodnih manjšin. EU bi morala razmisliti o ustanovitvi institucije za spodbujanje jezikovne raznolikosti na evropski ravni. Od osnovne šole dalje bi moralo biti obvezno, da otroci na najvišji možni ravni dosežejo kompetence v aktivnem jeziku EU, ki ni njihov lastni. Da bi evropskim državljanom olajšali komunikacijo s širšimi skupinami sodržavljanov in kot dejavnik evropske kohezije, bi morale države članice spodbujati učenje jezika bližnjih sosednjih držav članic EU na čezmejnih območjih in doseganje potrjenega standarda v angleščini.“

Svet je junija 2022 začel razprave na podlagi celovite predhodne tehnične ocene predlogov in povezanih ukrepov iz končnega poročila konference, ki ga je pripravil generalni sekretariat Sveta (Svet Evropske unije 2022a).<sup>81</sup> Svet ugotavlja, da bi bila potrebna sprememba Pogodb, da bi se lahko v celoti izvajala nekatera vprašanja, ki bi bila obvezen del učnih načrtov po vsej EU. Zlasti „ker EU ne more sprejeti usklajevalnih ukrepov na tem področju, bi bila potrebna sprememba Pogodbe, ki bi EU omogočila, da vprašanje postane obvezen del izobraževanja po vsej EU“ (Svet Evropske unije 2022b: 219). Zato je malo verjetno, da bo EU neposredno izvajala priporočilo „Od osnovne šole dalje bi moralo biti obvezno, da otroci na najvišji možni ravni dosežejo kompetence v aktivnem jeziku EU, ki ni njihov lastni“, čeprav bi ga lahko sprejele države članice.

Poleg tega se zdi, da obstaja napetost med deli predloga 48.2 in priporočili Evropskega sveta državam članicam iz leta 2002, naj poleg maternega jezika poučujejo učence vsaj dva tuja jezika.<sup>82</sup> Predlog 48.2 plenarnega zasedanja konference spodbuja države članice, naj poučujejo angleščino po standardih, ki jih je mogoče potrditi, na čezmejnih območjih pa spodbujajo učenje jezika sosednje države članice. Predlog zato spodbuja sprejetje jezikovne politike, ki je manj prilagodljiva kot formula „materni jezik +2“. Poleg tega ne predstavlja nič novega v zvezi s statusom quo. Poučevanje angleščine v izobraževalnem sistemu držav EU je že običajna praksa. Po podatkih Evropske komisije so leta 2014 na ravni EU skoraj vsi študenti (97,3 %) študirali angleščino v celotnem obdobju nižjega sekundarnega izobraževanja. Delež je bil nižji v osnovnem izobraževanju (79,4 %), saj v nekaterih državah učenje tujih jezikov v prvih letih obveznega šolanja ni del učnega načrta. Na ravni EU je delež učencev, ki se učijo angleščine v višjem sekundarnem izobraževanju, znašal 85,2 %“ (Eurydice 2017). Vendar pa je do zdaj le manjšina študentov dosegla strokovno znanje (Evropska komisija, 2012).

## 7.7 Zaključek

V tem poglavju je bila ocenjena „stran povpraševanja“ večjezične komunikacije EU v smislu jezikovnega znanja državljanov in jezikovnih preferenc uporabnikov spletišča. Analiza jezikovnih spretnosti Evropejcev je bila izvedena na podlagi najnovejše raziskave o izobraževanju odraslih, ki jo je objavil Eurostat. V poglavju so predstavljeni tudi podatki o profilu obiskovalcev spletišč Evropske komisije in medinstitucionalnega portala Evropske unije ter jezikovne preference evropskih uporabnikov interneta. Primerjava teh rezultatov s tistimi iz poglavja 6 (večjezičnost na spletnih straneh EU) kaže, da komunikacijska politika nekaterih institucij, organov in agencij EU ni vedno učinkovita ali nepristranska. Raznolikost razpoložljivosti večjezičnih vsebin na spletnih straneh institucij, organov in agencij EU pomeni, da ta kanal ne ustreza vedno potrebam vseh ciljnih skupin. Strojno prevajanje je zagotovo osrednji instrument za zagotavljanje in spodbujanje večjezičnosti na spletnih straneh EU, vendar je le del rešitve.

81 Na voljo na: <https://futureu.europa.eu/pages/follow-up?locale=en>

82 Evropski svet v Barceloni 15. in 16. marca 2002. Sklepi predsedstva. SN 100/1/02 REV. 1.



## 8. SKLEPI IN PRIPOROČILA

V tem poglavju so predstavljeni sklepi in priporočila, strukturirani glede na raziskovalna vprašanja iz študije.

**Vprašanje 1: Ali institucije, organi in agencije EU spoštujejo Uredbo št. 1 in jezikovno pravo EU na splošno in kakšne so posledice za njihovo komunikacijsko politiko?**

Študija ugotavlja, da **institucije, organi in agencije EU formalno izpolnjujejo obveznosti glede večjezičnosti**. To olajšujeta prožnost regulativnih obveznosti in neobstoj celovitega okvira, ki bi zagotavljal skupne standarde, primerne za digitalno dobo, zlasti v smislu vsebine spletišč EU.

**Uredba št. 1 je pravni temelj obveznosti večjezičnosti EU**, ki določajo pravila, ki določajo jezike, ki jih uporabljajo institucije, organi in agencije EU. Pravni okvir, ki vključuje tudi zaveze iz Pogodbe, druge uredbe in sodno prakso Sodišča Evropske unije, določa posebne obveznosti v zvezi s pravicami državljanov, da neposredno komunicirajo z institucijami EU ter obravnavajo vse institucije in organe ter agencije v jeziku, ki ga izberejo. Državljeni lahko uveljavljajo tudi svojo pravico, da naslovijo peticijo na Evropski parlament, zaprosijo pri evropskem varuhu človekovih pravic in registrirajo državljansko pobudo v katerem koli jeziku EU. Poleg tega mora biti celotno pravno besedilo, ki se splošno uporablja, objavljeno v Uradnem listu EU v 24 uradnih jezikih. Institucije, organi in agencije lahko delajo v vseh 24 uradnih jezikih, ki imajo enak status. Vendar ima vsaka institucija, organ ali agencija možnost, da „v svojem poslovniku določi, kateri jeziki se uporabljajo v posebnih primerih“ (člen 6 Uredbe št. 1), npr. glede jezikov, ki se uporabljajo v delovnih dokumentih ali notranjih sestankih s strokovnjaki.

**Večjezična digitalna komunikacija doslej ni obravnavana niti v Uredbi št. 1 niti na Sodišču Evropske unije.** Ta odsotnost je presenetljiva glede na pomen spletišč EU za sporočanje informacij javnosti. V digitalni dobi EU prek UL, ki je preveden kot standardna praksa, ne komunicira izključno z zunanjim občinstvom. EU komunicira tudi s pisnimi in ustnimi digitalnimi dokumenti, kot so spletne strani, smernice za projekte in financiranje, ki jih je mogoče prosto prenesti, tweets, videoposnetki in pretakanje zasedanj Evropskega parlamenta. Ta komunikacijska sredstva so verjetno glavni kanali za državljane, podjetja, druge organizacije in javne organe, da dostopajo do informacij EU o EU in politikah, ki jih neposredno zadevajo.

**Ta regulativna vrzel je bila v pravni literaturi odpravljena z razširjeno uporabo „doktrine posebnih primerov“**, pri čemer se jezikovna politika, ki se izvaja v komunikaciji prek spletne strani, obravnava kot notranja izbira za institucije, organe in agencije. Sodna praksa v zvezi z objavo spletne strani obravnava le pravico do izpodbijanja ukrepa pred sodišči. Podobno jezikovne ureditve institucij, organov in agencij EU ne vključujejo določb o tem, kako naj se uradni jeziki uporabljajo pri sporazumevanju na spletnih straneh. Čeprav pravne obveznosti formalne večjezičnosti niso kršene, pomanjkanje celovitega in posodobljenega regulativnega okvira za komuniciranje na spletnih straneh za upravljanje jezikovne raznolikosti v komunikaciji na spletnih straneh odpira pomembna vsebinska vprašanja za jezikovno vključevanje, preglednost in dostopnost.

Ključno je, da imajo **institucije, organi in agencije EU pri izvajanju svoje komunikacijske politike le omejeno diskrecijsko pravico**. To je zato, ker bi bilo treba doktrino posebnih primerov razlagati ozko na podlagi utemeljitve Uredbe št. 1 in pravil za razlago prava. Poleg tega bi se lahko zavzeli za teleološko (tj. ciljno usmerjeno) razlago, ki bi temeljila na zavezi iz člena 3 PEU, da se spoštuje jezikovna raznolikost. V tem smislu bi lahko doktrino posameznih primerov razlagali ožje, kot so ji doslej sledili Sodišče Evropske unije in institucije, organi in agencije v praksi. Zato komunikacije na spletnih straneh ne bi smeli vedno obravnavati kot del doktrine posameznih primerov.

**Digitalna komunikacija je zabrisala meje med javno dostopnimi dokumenti in notranjimi dokumenti** ter okrepila potrebo po smernicah za objavo mehkega prava in instrumentov z vsebinskimi učinki na enakost dostopa državljanov, podjetij in nacionalnih javnih organov do

ključnih informacij. Delovni dokumenti Evropske komisije se lahko na primer objavijo na spletu, tudi če niso objavljeni v UL, so še vedno pisna besedila, ki se sporočajo in razširjajo za širšo javno porabo prek interneta. So objavljene in so publikacije, čeprav se ne štejejo za uradne publikacije, ki jih je treba prevesti v skladu z Uredbo št. 1. Poleg tega je Sodišče navedlo, da so lahko spletne publikacije v nekaterih okoliščinah enakovredne publikacijam UL.

Ta študija na podlagi pravne utemeljitve navaja, da bi se **moral člen 5 Uredbe št. 1 (obravnavanje z večjezičnimi uradnimi publikacijami) uporabljati za nekatere vrste vsebin, objavljenih na spletu**, z vsebinskimi učinki na pravice in obveznosti državljanov, podjetij in nacionalnih javnih organov, npr. smernice o državni pomoči, programi financiranja EU ali javni razpisi. Tradicionalno razlikovanje med pravno zavezujočim aktom, ki ustvarja pravice in obveznosti, in pravno nezavezujočim aktom bi bilo treba prilagoditi vsebini spletišč in zlasti mehkeemu pravu. Prevajanje drugih dokumentov, ki nimajo takih vsebinskih učinkov, je manj prednostna naloga, strojno prevajanje pa bi se lahko uporabilo, če viri za prevajanje niso na voljo.

**Ključni prispevek te študije je pojasniti, katero vrsto vsebine je treba prevesti na podlagi razvrstitve večjezičnih potreb.** Ta tipologija „večjezičnih potreb“ sledi tako imenovanemu „materialnemu pristopu“, ki razlikuje razlike v večjezičnih potrebah glede na pravno vsebino in vsebinske učinke vsebine digitalne komunikacije: temeljni dokumenti so že zakonsko obvezani, da so na voljo ali predloženi v vseh jezikih EU; osnovni dokumenti bi morali biti zaradi vsebinske vsebine in morebitnega vpliva na državljane, podjetja in nacionalne javne organe na voljo v vseh uradnih jezikih EU; sekundarni dokumenti pa so za večjezično razpoložljivost prednostna naloga nižjega reda. Ker so temeljni dokumenti že prevedeni na podlagi Uredbe št. 1 in drugih določb, menimo, da bi bilo treba dokumente „primarne“ vrste prevesti, medtem ko bi bilo za „sekundarne dokumente“ strojno prevajanje ustrezno, če bi bili viri nezadostni. Če je treba osnovne dokumente nujno objaviti, preden so na voljo človeški prevodi, bi moralo biti strojno prevajanje enostavno, npr. publikacije bi morale biti v vnaprej določeni elektronski obliki, ki jo je mogoče enostavno prenesti v sistem strojnega prevajanja (za razliko od PDF-jev ali skeniranih dokumentov). Uporaba te večjezične tipologije na spletiščih institucij EU z izračunom indeksa večjezičnosti, ki ocenjuje razpoložljivost večjezičnih vsebin, razkriva razlike v uspešnosti. Komisija in ECB ne uspeta dobro objavljati razdelkov spletnih strani z „večinoma jedro“ in „večinoma primarno“ vsebino, ki bi morala biti na voljo v vseh jezikih EU. Nasprotno pa je delovanje spletišč Evropskega sveta/Sveta Evropske unije, Sodišča Evropske unije in Evropskega računskega sodišča zelo dobro. Tudi Evropski parlament ima razmeroma visoko oceno.

***Vprašanje št. 2: Kakšne so značilnosti jezikovnih ureditev, sprejetih in uporabljenih v praksi? Ali so ti režimi pregledni in formalizirani?***

**Jezikovne ureditve institucij, organov in agencij EU – pravila o uporabi jezikov pri njihovih dejavnostih – niso dovolj pregledne in formalizirane.** Te jezikovne ureditve v svojem poslovniku niso vedno jasno opredeljene. Komisija ter več organov in agencij na primer ne pojasni v celoti svoje jezikovne ureditve v formalnih notranjih poslovnikih. Jezikovna ureditev organov in agencij včasih ni določena ali je pogosto nejasna, ne sledi primerljivi strukturi in se v veliki meri opira na implicitna pravila in prakse. Nekateri organi ali agencije EU niso vzpostavili nobene jezikovne ureditve. To ni v skladu s priporočili evropskega varuha človekovih pravic o dobri upravni praksi, ki poziva k jasni opredelitvi politike o uporabi uradnih jezikov EU v institucijah, organih in agencijah EU, v kateri so navedeni jeziki, ki se uporabljajo v različnih situacijah, in objavljeni na njihovi spletni strani. Vsa načela iz Uredbe št. 1 se uporabljajo za organe in agencije EU, razen če uredba o ustanovitvi organa ali agencije izrecno določa drugače.

Razlike v razpoložljivosti in naravi jezikovnih ureditev EU otežujejo njihovo ocenjevanje in primerjavo. Jezikovne ureditve nekaterih institucij, organov in agencij EU izrecno določajo omejeno število jezikov, ki se uporabljajo za notranjo komunikacijo (delovni jeziki). Vendar v večini primerov uporaba enega ali nekaj delovnih jezikov ni formalno uveljavljena, temveč se preprosto odraža v operativni praksi. Poleg tega je večina institucij in organov EU objavila svojo spletno jezikovno politiko – za razliko od večine agencij. Študija tudi razkriva, da nekatere spletne strani vsebujejo

podrobne informacije o večjezičnem komunikacijskem pristopu institucije, organa ali agencije, v drugih primerih pa bi bilo mogoče vsebino nadalje razviti. Na izbiro jezikov, ki jih agencije uporabljajo na svojem spletnem mestu, vplivajo premisleki občinstva, delovni jeziki, ki se uporabljajo interno, in proračunske omejitve. Enojezična zunanja komunikacija v angleščini je pogosto rezultat tega.

**EU ne spremlja in pregleduje širokega nabora jezikovnih ureditev, praks in jezikovnih politik spletišč.** To negativno vpliva na preglednost in odgovornost ter ovira bolj formaliziran pristop s skupnimi standardi.

***Vprašanje št. 3: Ali jezikovne prakse v jezikovni politiki spletnega mesta ustrezajo potrebam ciljnih občinstev? Kako bi se lahko te organizacije najbolje prilagodile sedanjim jezikovnim razmeram?***

Dostopnost jezikovnih praks za ciljno občinstvo je bila empirično raziskana z dveh vidikov. Prva je bila „ponudba“ večjezične komunikacije z analizo razpoložljivosti večjezičnih vsebin na spletnih straneh EU. Drugi vidik je obravnaval „stran povpraševanja“ večjezične komunikacije, ki je bila preučena z analizo jezikovnega znanja prebivalcev EU. Nazadnje smo primerjali ponudbo in povpraševanje večjezične komunikacije, da bi ocenili učinkovitost in dostopnost.

**Analiza 13 spletnih mest EU z najbolj večjezično vsebino je pokazala, da so bila nekatera uspešna v smislu multilingo indeksa, ki upošteva različne vsebinske razdelke spletnega mesta, medtem ko so bile druge uspešnejše.** Najvišje večjezične ocene so bile za šest spletnih strani, ki so precej presegale povprečje 13 spletišč (Sodišče Evropske unije, Svet Evropske unije/Evropski svet (skupna spletna stran), Evropsko računsko sodišče, Evropski parlament, Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu ter Evropski varuh človekovih pravic). Druga spletna mesta so srednje uspešna in vključujejo Evropsko komisijo (najbližje spletnim mestom EU) ter Evropsko agencijo za kemikalije in Evropski odbor regij (obe z nižjimi ocenami). Zadnji sklop zajema štiri spletne strani, ki delujejo slabo in imajo nizko razpoložljivost večjezičnih vsebin (Evropska centralna banka, Evropski ekonomsko-socialni odbor, Evropska agencija za varnost hrane, Agencija Evropske unije za temeljne pravice). Poleg teh 13 lokacij je večina analiziranih lokacij agencij EU dejansko enojezična.

**Alternativni večjezični indeks, ki obravnava le skupno količino spletnih strani, ne da bi upošteval razlike med kategorijami vsebin, povečuje uspešnost dveh od 13 spletnih strani EU marginalno y**(Evropski parlament in Agencija Evropske unije za temeljne pravice), vendar zmanjšuje uspešnost večine spletišč, v nekaterih primerih zelo dramatično, kot je evropski varuh človekovih pravic.

**Raznolikost zagotavljanja večjezičnih vsebin na spletnih straneh EU pomeni, da ta kanal ne ustreza vedno potrebam vseh ciljnih skupin.** Čeprav je večina institucij EU dosegla dobre rezultate v smislu splošne razpoložljivosti večjezičnih vsebin, je to manj veljalo za Komisijo in zlasti za ECB. Dokazi drugih organov EU so bili mešani, čeprav z razmeroma visokimi ocenami evropskega varuha človekovih pravic ob upoštevanju različnih vsebinskih oddelkov. Večina agencij EU na svojem spletnem mestu ne objavlja vsebin v vseh uradnih jezikih.

Analiza na strani povpraševanja je pokazala **nizko raven javne dostopnosti vsebin, ki jih je objavila EU, kadar se uporablja samo angleščina**, na podlagi podatkov Eurostata o znanju jezikov odraslih prebivalcev EU. Približno tretjina prebivalcev EU govori le svoj materni jezik, v Bolgariji, na Madžarskem in v Romuniji pa je odstotek blizu ali višji od 50 %. Med tretjino in polovico odraslega prebivalstva v Franciji, Grčiji, Italiji, na Poljskem in v Španiji ni drugih jezikov. V EU ni skupnega jezika, ki bi ga večina prebivalstva govorila na zelo dobri ravni (tj. kot materni govorec ali tuji jezik na ravni znanja). Približno 20 % odraslih prebivalcev EU lahko komunicira na zelo dobri ravni v nemščini, sledijo ji francoščina (približno 16 %), italijanščina (14 %) in angleščina (13 %). Če je dokument objavljen samo v angleščini, ga lahko razume le odstotek med 13 % in

45 % odraslega prebivalstva EU (odvisno od kazalnika, uporabljenega za merjenje znanja jezika). Ta delež se poveča na 43–65 % v tristranski komunikacijski politiki (z uporabo angleščine, francoščine in nemščine). Popolnoma večjezična komunikacijska politika zagotavlja dostop do vsebin 97–99 % odraslih prebivalcev EU, preostanek pa predstavljajo priseljenci ali jezikovne manjšine, ki ne obvladajo nobenega od 24 uradnih jezikov EU.

**Pomanjkanje pozornosti na pomen večjezičnosti v komunikacijski politiki lahko glede na sedanjo porazdelitev znanja jezikov med prebivalstvom spodbudi dojetje oddaljenosti EU in oddaljenosti od življenja državljanov.** Jasno je, da je jezikovna ureditev institucije, organa ali agencije EU rezultat tehtanja med nasprotujočimi si interesi, vključno z znatnimi omejitvami virov, ki zahtevajo oblikovanje jezikovno ustreznih rešitev za praktične težave. Vendar je treba trditi, da je prevajanje drago ali neučinkovito uporabljati vire EU, ponovno preučiti glede na politične in gospodarske stroške nevečjezičnosti: prihranek stroškov večjezičnosti v EU učinkovito prenaša stroške komuniciranja na državljane EU, ki nimajo znanja tujih jezikov ali so slabo usposobljeni. To predstavlja politični in operativni izziv za institucije EU. Večjezična ureditev je najučinkovitejša in najdostopnejša komunikacijska politika, čeprav ne z vidika virov, vendar je glede na sedanjo porazdelitev znanja jezikov med prebivalci EU najbolj učinkovita in dostopna politika.

Na podlagi ugotovitev te študije se predlagajo naslednja priporočila.

- **Priporočilo 1: Razvoj skupnega in preglednega okvira in standardov za večjezično komunikacijo.** Institucije, organi in agencije EU bi morali sprejeti jasne in pregledne jezikovne ureditve ter jasno spletno jezikovno politiko. Če ne bi bilo političnega apetita za reformo Uredbe št. 1, bi bila sprejemljiva rešitev medinstitucionalni sporazum, ki bi mu sledili redni pregledi in spremljanje. Evropski parlament bi moral spodbujati vzpostavitev takšnega formalnega skupnega okvira in standardov za večjezično komunikacijo prek spletišč EU. Za komunikacijo EU prek interneta bi morale veljati obveznosti večjezičnosti ne le v zvezi z vsebino, ki je v tej študiji opredeljena kot „osrednja“, temveč tudi za „primarno“ vsebino.
- **Priporočilo 2: Institucionalizirati redno spremljanje skladnosti in preglednosti.** Skladnost z Uredbo št. 1 in jezikovnimi ureditvami različnih institucij EU bi bilo treba spremljati v rednem poročilu o večjezičnosti, ki na pregleden način prikazuje raven sredstev, vloženih v jezikovne storitve, in različne dejavnosti, ki podpirajo spodbujanje večjezičnosti. To poročilo bi moralo spremljati tudi stopnjo večjezičnosti spletišč institucij EU, zlasti Evropske komisije in Evropske centralne banke, ter organov in agencij EU. Tipologija in metode tehnične analize, razvite v tej študiji, lahko pri tem pripomorejo k prednostni obravnavi dokumentov, racionalizaciji stroškov prevajanja in skladnosti s pravom EU.
- **Priporočilo 3: Ustanovitev častnika za večjezičnost.** Ustanoviti bi bilo treba uradnika za večjezičnost v EU, ki bi pripravil poročilo o pregledu in rednem spremljanju. Uradnik bo odgovarjal parlamentu. Sistematična primerjava med institucijami, organi in agencijami glede skladnosti in preglednosti večjezičnosti lahko spodbudi učenje in razširjanje najboljših praks. To bi zagotovilo vsebino praktičnih priporočil za usmerjanje uprave EU pri uporabi 24 uradnih jezikov EU pri komuniciranju z javnostjo, ki jih je leta 2019 predložila evropska varuhinja človekovih pravic. Vendar te naloge ne bi smeli prenesti na imenovane „jezikovne uradnike“ v različnih upravnih enotah organizacije, temveč na ravni uradnika za večjezičnost, odgovornega za Evropski parlament. To bi uradniku zagotovilo večjo prepoznavnost in pooblastila ter pokazalo, da EU jemlje večjezičnost resno. Treba je omeniti, da druge večjezične javne uprave že imajo primerljiv urad, npr. koordinator za večjezičnost v Združenih narodih, komisar za uradne jezike v Kanadi in zvezni delegat za večjezičnost v Švici.

- **Priporočilo 4: Spodbujati uporabo uradnih jezikov v digitalnem komuniciranju, da bi izboljšali dostopnost in bližino državljanov.** Angleščina, francoščina in nemščina za komuniciranje s širšo javnostjo niso najučinkovitejša politika povezovanja z državljani prek digitalnih medijev, saj večina Evropejcev teh jezikov ne obvlada. Namesto tega lahko okrepi občutek, da je EU oddaljena in ločena od vsakdanjega življenja državljanov. Dostopnost in bližina državljanov bi se izboljšala, če bi institucije, organi in agencije pri komuniciranju sprejeli bolj večjezične pristope.
- **Priporočilo 5: Povečanje proračunskih sredstev EU za večjezičnost.** V prihodnjem pregledu proračuna EU in razpravi o večletnem finančnem okviru EU po letu 2030 bi moral odbor Evropskega parlamenta za kulturo in izobraževanje (CULT) predlagati, da se poseben in povečan proračunski delež javne uprave nameni večjezičnosti, da bi preprečili zmanjšanje števila prevajalskih in tolmaških storitev v zadnjih letih.

## REFERENCE

- Abbott K. W. in Snidal, D. (2000), Hard and Soft Law in International Governance, *International Organisation*, 54: 3, str. 421–456.
- Aiken, M. in Wong, Z. (2006), prevod iz španščine v angleščino z uporabo spleta, Proceedings of the Southwestern Decision Sciences Institute, 9–13 marec, Oklahoma City, Oklahoma. Na voljo na: <http://swdsi.org/swdsi06/Proceedings06/Papers/IBT04.pdf>.
- Athanassiou, P. (2006), Uporaba večjezičnosti v kontekstu Evropske unije. Frankfurt: Evropska centralna banka. Na voljo na: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scplps/ecblwp2.pdf>.
- Bahdanau, D. Cho, K. in Bengio, Y. (2014), Neural Machine Translation by Jointly Learning to Align and Translate (Neural Machine Translation by Jointly Learning to Align and Translate). Na voljo na: <https://arXiv.org/abs/1409.0473>.
- Bentivogli, L., Bisazza, A., Cettolo, M., in Federico, M. (2016), Neural v primerjavi s frazami, ki temeljijo na kakovosti strojnega prevajanja: Študija primera, Proceedings of the 2016 Conference on empirical methods in natural language processing (Postopek konference o empiričnih metodah pri obdelavi naravnega jezika iz leta 2016, str. 257–267). Na voljo na: <https://aclanthology.org/D16-1025.pdf>.
- Buell, T. (2014a), ECB bo v celoti prevzela naloge nadzora nad bankami, *The Wall Street Journal*, 25. april 2014.
- Buell, T. (2014b), Prevajanje dodaja kompleksnost nadzorni vlogi Evropske centralne banke, *The Wall Street Journal*, 29. oktober 2014.
- Cadwell, P., Castilho, S., O'Brien, S., and Mitchell, L. (2016), Human factors in Machine translation and post-editing between Institution translators, *Translation Spaces*, 5(2), str. 222–243. Na voljo na: <https://doi.org/10.1075/ts.5.2.04cad>.
- Carl, M. (2000), Model kompetenc za strojno prevajanje, ki temelji na korpusu, COLING 2000 zvezek 2, 18. mednarodna konferenca o računalniškem jezikoslovju. Na voljo na: <https://aclanthology.org/C00-2145.pdf>.
- Castilho, S., Moorkens, J., Gaspari, F., Calixto, I., Tinsley, J., and Way, A. (2017), Ali nevronske stroje prevaja novo stanje umetnosti? Praški bilten matematičnega jezikoslovja, 108, str. 109–120. Na voljo na: <https://doi.org/10.1515/pralin-2017-0013>.
- Charoenpornasawat, P. Sornlertlamvanich, V. in Charoenporn, T. (2002), Izboljšanje kakovosti prevodov strojnega prevajanja, COLING-02 o strojnem prevajanju v Aziji, 16, 1–6.
- Chiti, E. (2008), Il regime languageo dei sistemi comuni europei, v Chiti, E. in Gualdo, R. (ur.), *Il regime languageo dei sistemi comuni europei – l'Unione tra multilinguismo e monolinguisimo*, Rivista trimestrale di diritto pubblico, Quaderno n. 5, Milano: Giuffrè Editore, str. 3–15.
- Clément-Wilz, L. (2015), Les instruments de soft law dans le droit de l'Union européenne, in (ur.) A. Zaradny, A. Wolff, N. et Graff, T.F. (ur.), *La fin du Droit? Mare et Martin*, Pariz.
- Clément-Wilz, L. (2022a), Le multilinguisme procédural, Horizon indépassable de la CJUE? in Pingel, I. et Barbato, J-C. (ur.), *La langue dans le procès international*, Pedone (v pripravi)
- Clément-Wilz, L. (2022b), La langue française, une langue intégrée au sein de l'Union européenne? in B. Nabli (ur.), *La France, Etat intégré de l'Union européenne? Brulant*
- Conseil d'Etat, *Le droit souple*, Letno poročilo, 2013, str. 9. Etude annuelle 2013 du Conseil d'Etat – Le droit souple, Vie publique.fr (vie-publique.fr).
- Cosmai, D. (2014), *Jezik Evrope – večjezičnost in prevajanje v institucijah EU: Praksa, problemi in perspektive*, Editions de l'Université libre de Bruxelles (ed in trad. D.A. Best)
- Svet Evropske unije (2022a), *Konferenca o prihodnosti Evrope – predlogi in z njimi povezani posebni ukrepi iz poročila o končnem izidu konference o prihodnosti Evrope: Predhodna tehnična*

ocena, ST 10033 2022 INIT – obvestilo 10/06/2022. Bruselj: Svet Evropske unije. Na voljo na: [https://www.consilium.europa.eu/en/documents-publicacije/javni-register/javni-register-iskanje/rezultati/?WordsInSubject=&WordsInText=&DocumentNumber=10033\\_%2F22&Medinstitucionalna=datoteka=&DocumentDateFrom=&DocumentDateTo=&MeetingDateF==amp:MeetingDateTo=oramp;D](https://www.consilium.europa.eu/en/documents-publicacije/javni-register/javni-register-iskanje/rezultati/?WordsInSubject=&WordsInText=&DocumentNumber=10033_%2F22&Medinstitucionalna=datoteka=&DocumentDateFrom=&DocumentDateTo=&MeetingDateF==amp:MeetingDateTo=oramp;D)

Svet Evropske unije (2022b), Konferenca o prihodnosti Evrope – predlogi in z njimi povezani posebni ukrepi iz poročila o končnem izidu konference o prihodnosti Evrope: Predhodna tehnična ocena, ST 10033 2022 ADD 1 – Opomba 10/06/2022. Bruselj: Svet Evropske unije. Na voljo na: [https://www.consilium.europa.eu/en/documents-publicacije/javni-register/javni-register-iskanje/rezultati/?WordsInSubject=&WordsInText=&DocumentNumber=10033\\_%2F22&Medinstitucionalna=datoteka=&DocumentDateFrom=&DocumentDateTo=&MeetingDateF==amp:MeetingDateTo=oramp;D](https://www.consilium.europa.eu/en/documents-publicacije/javni-register/javni-register-iskanje/rezultati/?WordsInSubject=&WordsInText=&DocumentNumber=10033_%2F22&Medinstitucionalna=datoteka=&DocumentDateFrom=&DocumentDateTo=&MeetingDateF==amp:MeetingDateTo=oramp;D)

Dero, D. (2017), Actes atypiques, Jurisclasseur Europe, LexisNexis.

Generalni direktorat za prevajanje (2017), načrt upravljanja za leto 2017. Na voljo na: [https://ec.europa.eu/info/publications/management-plan-2017-translation\\_en](https://ec.europa.eu/info/publications/management-plan-2017-translation_en).

Edwards, J. (2009), Jezik in identiteta. Cambridge: Založba Cambridge University Press.

España-Bonet, C. and Costa-jussà, M. R. (2016), Hybrid Machine Translation overview, In Costa-jussà, M., Rapp, R., Lambert, P., Eberle, K., Banchs, R., in Babych, B. (Eds.), Hibridni pristopi k strojnemu prevajanju. Teorija in uporaba obdelave naravnega jezika, str. 1–24. Strani, ki se povezujejo na: Kaj se dogaja? Na voljo na: [https://doi.org/10.1007/978-3-319-21311-8\\_1](https://doi.org/10.1007/978-3-319-21311-8_1)

Evropska komisija (2011), Uporabniške jezikovne nastavitve na spletu, Flash Eurobarometer 313. Bruselj: Evropska komisija.

Evropska komisija (2012), Evropejci in njihovi jeziki, Posebna raziskava Eurobarometra št. 386, Bruselj: Evropska komisija. Na voljo na: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/1049>.

Evropska komisija (2016), Sporočilo Komisiji za prevajanje kot del postopka odločanja komisije (C(2016)2000). Na voljo na: [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C\(2016\)2000 &lang=en](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C(2016)2000 &lang=en)

Evropska komisija (2017), Krepitev evropske identitete s pomočjo izobraževanja in kulture, COM(2017) 673 final, Bruselj: Evropska komisija.

Evropski svet (2012), Uredba Sveta št. 1260/2012 z dne 17. decembra 2012 o izvajanju okrepljenega sodelovanja na področju uvedbe enotnega patentnega varstva v zvezi z veljavno ureditvijo prevajanja.

European Language Resource Coordination (2019), ELRC White Paper, Sustainable Language Data Sharing to Support Language Equality in Multilingual Europe, Why Language Data Matters (Koordinacija evropskih jezikov (2019), White Paper ELRC, Sustainable Language Data Sharing to Support Language Equality in Multilingual Europe, Why Language Data Matters). Na voljo na: <https://www.lr-coordination.eu/sites/default/files/Reports%202021/ELRCWhitePaper.pdf>.

Evropski varuh človekovih pravic (2019), Večjezičnost v institucijah EU, Poročilo o javnem posvetovanju. Bruselj: Evropskega varuha človekovih pravic.

Evropski parlament (2021), Poslovnik Evropskega parlamenta, 9. zakonodajno obdobje – september 2021. Na voljo na: [https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/RULES-9-2021-09-13-TOC\\_EN.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/RULES-9-2021-09-13-TOC_EN.html)

Eurydice (2017), Key data on teaching languages at school in Europe 2017, Bruselj: Evropska komisija.

Fenet, A. (2001), Diversité linguistique et construction européenne, Revue Trimestrielle de Droit Européen, 37(2), str. 235–269.



- Gazzola, M. (2014), Partecipazione, esclusione languagea e traduzione: Una valutazione del regime languageo dell'Unione europea, *Studi Italiani di Linguistica Teorica e Applicata*, 43 (2), str. 227–264.
- Gazzola, M. (2015), Identifying and mitigation Language inequalities in the Management of Patent Information in Europe, *World Patent Information* 40, str. 43–50. <https://doi.org/10.1016/j.wpi.2014.12.001>.
- Gazzola, M. (2016a), Raziskave za odbor za kulturo – Evropska strategija za večjezičnost: Stroški in koristi, PE 573.460. Bruselj: Evropski parlament.
- Gazzola, M. (2016b), Večjezična komunikacija za koga? Jezikovna politika in pravičnost v Evropski uniji, *Politika Evropske unije*, 17 (4), str. 546–569.
- Gazzola, M., in Grin, F. (2013), Ali je ELF bolj učinkovit in pošten kot prevajanje? Ocena večjezične ureditve EU, *International Journal of Applied Linguistics* 23(1), str. 93–107.
- Ginsburgh, V., in Shlomo, W. (2005), Jezikovna izguba volilne pravice v Evropski uniji, *Journal of Common Market Studies*, 43 (2), str. 273–286.
- Gozzi, P. (2004), Babel in Mitteleuropa. La traduzione della legislazione comunitaria nelle lingue dei paesi candidati, v Regi, L. in Magris, M. (ur.), *Übersetzen in der Fachkommunikation – Comunicazione specialistica e traduzione*, Gunter Narr Verlag, Tübingen.
- Nasmejan, F. (2010), Le plurilinguisme des Européens: de l'efficience Communicationnelle à l'enjeu politique, v Dominik, H., Malacek, K. in Muir, E. (ur.) *Langues et construction européenne*, str. 243–258. Bruselj: Peter Lang.
- Smeh, F. (2015), *The Economics of English in Europe (Ekonomija angleščine v Evropi)*, Ricento, T. (ur.) *Jezikovna politika in politična ekonomija: Angleščina v globalnem kontekstu*, str. 119–144, Oxford/New York: Založba Oxford University Press.
- Smeh, F., Conceição, M.C., Kraus, P.A., Marácz, L., Ozolina, Z., Pokorn, N.K., in Pym, A. (ur.) (2018), *The MIME vademecum: Mobilnost in vključevanje v večjezični Evropi*. Ženeva: Projekt MIME.
- Smeh, F. Marácz, L. in Pokorn, N. K. (ur.) (2022), *Napredki v interdisciplinarni jezikovni politiki*. Ravne na Koroškem: John Benjamins.
- Hampshire, S. in Salvia, C. (2010), Prevajanje in internet: Ocenjevanje kakovosti brezplačnih spletnih prevajalcev, *Quaderns: Revista de traducció*, 17, str. 197–209. Na voljo na: <http://www.raco.cat/index.php/quadernstraduccio/article/viewFile/194256/260430>
- Hanzl, J. in Beaven, J. (2017), Zagotavljanje kakovosti v prevajalski službi Sveta EU. V Svoboda T., Biel, Ł. in Łoboda, K. (ur.) *Kakovostni vidiki v institucionalnem prevajanju*, str.: 139–153. Ravne na Koroškem: Založba Jezikovna znanost. STRANI, KI SE POVEZUJEJO NA: <https://doi.org/10.5281/zenodo.1048196>.
- Herbillon, M. (2003), Rapport d'information déposé par la délégation de l'assemblée nationale pour l'Union européenne sur la diversité linguistique dans l'Union européenne, 11. junij 2003, Assemblée nationale. Na voljo na: <http://www.assemblee-nationale.fr/12/europe/rap-info/i0902.asp>
- Horspool, M. (2006), Over the Rainbow: Jeziki in pravo v prihodnosti Evropske unije. *Terminske pogodbe*, 38 (2), str. 158–68. STRANI, KI SE POVEZUJEJO NA: <https://doi.org/10.1016/j.futures.2005.04.013>.
- Hutchins, J. (2007), Strojno prevajanje: Kratka zgodovina, *Mehanski prevod*, 13, 1 in 2, str. 1–21.
- Jackson, J. et al. (2019), The Accuracy of Google Translate for Abstracting Data from Non-English-Language Trials for Systematic Reviews, *Annals of Internal Medicine*, 171 (9), str. 677–679. <https://doi.org/10.7326/M19-0891>.
- Kantar Public (2022), Prihodnost je v vaših rokah: Naj bo vaš glas slišan – Večjezična digitalna platforma konference o prihodnosti Evrope, februar 2022. Na voljo na <https://futureu.europa.eu/pages/reporting?locale=en>.

- Kraus, P. (2011), Nikoli nista združena ali raznolika? Jezikovno vprašanje in politična legitimacija Evropske unije v jezikovni raznolikosti in evropski demokraciji
- Labrie, N. (1993), *La construction linguistique de la Communauté européenne*. Pariz: Častni šampion.
- Lawton, C. (2014), European Bankers Grill ECB Panel, *The Wall Street Journal*, 19. februar 2014.
- Leal, A. (2021), Angleščina in prevajanje v Evropski uniji. Enotnost in multiplikativnost v prebujanju Brexita. Ravne na Koroškem: Ja. -Routledge.
- Lequesne, C. (2021) *Diversité linguistique et langue française en Europe*. Pariz: Henry Dougier.
- Mai, K. (2016), Use of MT@EC by translators in the European Commission (Uporaba MT@EC s strani prevajalcev v Evropski komisiji), 2. konferenca ELRC, Bruselj. Na voljo na: [https://www.lr-coordination.eu/sites/default/files/Brussels\\_conference/Mai-K\\_ELRC-MT\(at\)EC%20v%20DGT\\_26\\_10\\_2016\\_K.%20Mai.pdf](https://www.lr-coordination.eu/sites/default/files/Brussels_conference/Mai-K_ELRC-MT(at)EC%20v%20DGT_26_10_2016_K.%20Mai.pdf).
- McAuliffe, K. (2016), Hidden Translators, *Language and Law/Linguagem e Direito*, 3(1), str. 5–29. Na voljo na: <https://ojs.letras.up.pt/index.php/LLLD/Article/view/1652/1463>.
- Ó Regan, F. (2010), Jezikovni režim in praksa institucij Evropske unije, Hanf, D., Malacek, K., Muir, E. (ur.), *Langues et construction européenne*, Cahiers du Collège d'Europe n°10, Bruselj: Peter Lang.
- Pinnis, M. in Kalnis, R. (2018), Developing a Neural Machine Translation Service for the 2017–2018 European Union Bureau, *Proceedings of AMTA 2018*, Vol. 2: Mt Users' Track, str. 72–83. Na voljo na: <https://aclanthology.org/W18-1910.pdf>.
- Pingel, I. (2018), Le multilinguisme à la Cour de Justice de l'Union européenne: vprašanja choisies, *International Journal for the Semiotics of Law, Revue internationale de Sémiotique juridique*, 32, str. 449–462.
- Ringe, N. (2022), Jeziki politike: Večjezično oblikovanje politik v Evropski uniji. Ann Arbor: Univerza v Michiganu. Na voljo na: [https://www.press.umich.edu/12080141/languages\\_of\\_politics](https://www.press.umich.edu/12080141/languages_of_politics)
- Rivera-Trigueros, I. (2021), Sistemi strojnega prevajanja in ocenjevanje kakovosti: sistematični pregled. Jezikovni viri in evalvacija. Na voljo na: <https://doi.org/10.1007/s10579-021-09537-5>.
- Rossi, C. in Chevrot, J.-P. (2019), Uses and perceptions of Machine Translation at the European Commission, *The Journal of Specialized Translation*, 31, str. 177–200.
- Shuibhne, N.N. (2002), *Pravo ES in politika manjšinskega jezika: kultura, državljanstvo in temeljne pravice*. V Haagu: Kluwer Law International.
- Somssich, R. (2016), What language for Europe? *ELTE Law Journal*, str. 103–115.
- Sutskever, I. Vinyals, O. in Le, Q. (2014), Sequence to Sequence to Sequence Learning with Neural Networks (Sequence to Sequence to Sequence Learning with Neural Networks). V Z. Ghahramani, M. Welling, C. Cortes, N. Lawrence, in K. Q. Weinberger (Eds.) *NIPS 2014: Napredek v nevronskih sistemih za obdelavo informacij*, 3104–12, Montréal: Curran Associates. <https://proceedings.neurips.cc/paper/2014/file/a14ac55a4f27472c5d894ec1c3c743d2-Paper.pdf>.
- Svoboda, T. Biel, Ł. in Łoboda, K. (2017), Uvod, In Svoboda, T. Biel, Ł. in Łoboda, K. (Ed.), *Kakovost v institucionalnem prevajanju*, Berlin: Language Science Press, str. 1–13, na voljo na: <https://doi.org/10.5281/zenodo.1048175>.
- Pogodba o delovanju Evropske unije (2012). Uradni list Evropske unije C 326/47. Na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-vsebinska/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012E/TXT & from=EN>.
- Van der Jeught, S. (2015), *EU Language Law*, Groningen: Založba Europa Law Publishing.
- Van der Jeught, S. (2021), jezikovna avtonomija institucij, organov in agencij EU. *Zerl – Zeitschrift für Europäische Rechtslinguistik*. Na voljo na: <https://kups.ub.uni-koeln.de/35638/1/vanderjeught-2021-lingvistična-avtonomija-eu-institucije.pdf>.
- Vanjani, M. in Aiken, M. (2020), A Comparison of Free Online Machine Language Translators, *Journal of Management Science and Business Intelligence*, 2020, 5–1. Na voljo na: <http://ibii->

Way, A. (2020), Strojno prevajanje: Kje smo danes? In Angelone, E. Ehrensberger-Dow, M. in Massey, G. (Eds.) *The Bloomsbury Companion to Language Industry Studies*, London: Bloomsbury Academic, str. 311–332.

Wickström, B.A., Torsten, T., in Gazzola, M. (2018), An economics approach to language policy and Language Justice (An economics approach to Language Policy and Language Justice), Gazzola, M. Torsten, T., in Wickström, B.A. (ur.) *Jezikovna politika in jezikovna pravičnost. Ekonomski, filozofski in socialno-lingvistični pristopi*, Berlin: Springer, str. 3–64.

Wright, S. (2018), Vpliv večjezičnosti na sodbe Sodišča EU v zadevi Ramos F.P. (ur.), *Institutional Translation for International Governance: Izboljšanje kakovosti v večjezičnem pravnem komuniciranju*. Ravne na Koroškem: Bloomsbury, str. 141–155.

Wu, Y. et al., (2016), Google's Neural Machine Translation System: Premostitev vrzeli med človeškim in strojnim prevajanjem. Na voljo na: <https://arxiv.org/abs/1609.08144>.

Ziller, J. (2018), Le multilinguisme, caractère fondamental du droit de l'Union européenne, Condiñanzi, M. Cannizzaro, V. in Adam, R. (ur.), *Liber amicorum Antonio Tizzano, De la Cour CECA à la Cour de l'Union: le long parcours de la Justice européenne*, Torino: Giappichelli, str. 1067–1082.

Zuddas, P. (2020), Alla ricerca di una lingua comune europea: Il ruolo dell'inglese nell'UE dopo la Brexit, Amministrazione v Camminu. Na voljo na <https://www.amministrazioneincammino.luiss.it/wp-vsebina/uploads/2020/07/ZUDDAS-II.pdf>.

## PRILOGA 1: SPLETNA JEZIKOVNA POLITIKA INSTITUCIJ, ORGANOV IN AGENCIJ EU TER JEZIKOVNE UREDITVE AGENCIJ

V tej prilogi je naveden dobesedni prepis (a) jezikovne politike spletišča za institucije, organe in agencije EU ter (b) jezikovne ureditve agencij.

### A1.1 Institucije EU

**Evropski parlament** nima jezikovne politike na spletišču, vendar ima spletno stran, ki povzema jezikovno politiko EU na splošno.<sup>83</sup> Evropski svet in Svet Evropske unije imata jezikovno politiko spletišča, o kateri poročata:<sup>84</sup>

Generalni sekretariat Sveta EU (GSS) si prizadeva, da bi bila njegova spletna stran čim bolj dostopna uporabnikom. Zato je privzeta jezikovna politika, ki se uporablja na spletnem mestu, objava vseh vsebin v vseh uradnih jezikih EU. Obstaja nekaj izjem od tega pravila: nekatere informacije so objavljene na spletu v angleščini in francoščini ali samo v angleščini.

*Kateri jeziki se uporabljajo na tej spletni strani?* Ta spletna stran uporablja 24 uradnih jezikov EU: Angleščina, bolgarščina, češčina, danščina, estonščina, finščina, francoščina, grščina, madžarščina, irščina, italijanščina, latvijščina, litovščina, malteščina, poljščina, portugalščina, romunščina, slovaščina, slovenščina, španščina in švedščina.

*Kako se jeziki uporabljajo na spletni strani Sveta?* Spletna stran uporablja tri različne jezikovne pravilnike: (I) vsebina, objavljena v vseh 24 uradnih jezikih EU; (II) vsebine, objavljene samo v angleščini ali angleščini in francoščini; (III) vsebina, objavljena v angleščini, francoščini in drugih ustreznih jezikih. Privzeta jezikovna politika je objava vseh vsebin v vseh uradnih jezikih EU hkrati. To vključuje uradne dokumente v javnem registru Sveta. Edina izjema od tega pravila so nekatere vsebine, objavljene v rubriki „Sestanki“ ter v rubriki „Novice in mediji“ na spletni strani.

*Shodi.* Informacije o sejah Sveta in Euroskupine, kot so glavne točke za razpravo ter kraj in datum seje, so na voljo v vseh uradnih jezikih EU. Povzetek glavnih dogodkov in odločitev, sprejetih na vsakem zasedanju, je objavljen tudi v vseh uradnih jezikih EU. Vendar so številni dokumenti s podrobnejšimi informacijami objavljeni v angleščini in francoščini ali samo v angleščini. Informacije o zasedanjih Evropskega sveta so objavljene v vseh jezikih EU.

*Izdelki za tisk.* Zaradi posebne narave predvidenega občinstva so številni časopisni izdelki objavljeni le v angleščini ali angleščini in francoščini. To vključuje: (I) izjave Evroskupine in predsednika Evroskupine; (II) načrtovanje tiskovnega urada štirinajst dni; (III) medijske svetovalne napovedi, objavljene pred posebnimi dogodki, kot so srečanja na vrhu z državami, ki niso članice EU; (IV) izjave, pripombe in govori predsednika Evropskega sveta so pogosto objavljeni tudi v drugih ustreznih jezikih na podlagi njihove vsebine. Zaradi potrebe po hitrem komuniciranju z mediji o nekaterih vprašanih se sporočila za javnost pogosto prvič objavijo v izvirnem jeziku, preden se prevedejo v preostalih 23 jezikov EU. Prizadevamo si, da bi prevedene različice objavili čim prej po prvotni različici, vsaka nova jezikovna različica pa bo objavljena takoj, ko bo na voljo.

*Zakaj ne najdem informacij v svojem jeziku?* Cilj GSS je uporabnikom svojega spletnega mesta zagotoviti čim več posodobljenih informacij v jeziku, ki ga najbolje razumejo. Vendar

83 Na voljo tukaj: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/142/language-policy>

84 Na voljo tukaj: <https://www.consilium.europa.eu/en/about-site/language-policy/> (skupna spletna stran)

pa imamo omejen proračun in sredstva za prevajanje. To žal pomeni, da vse naše vsebine ne moremo pravočasno prevesti v vse jezike EU. Zato svoje vire osredotočamo na zagotavljanje, da so ključne vsebine na voljo v vseh uradnih jezikih, hkrati pa omejujemo izbiro jezikov za vsebine, namenjene specializiranim občinstvom, kot je tisk. Čeprav nekatere spletne vsebine morda niso na voljo v vašem jeziku, lahko še vedno dostopate do zakonodaje EU ter uradnih dokumentov Sveta in Evropskega sveta v vseh 24 uradnih jezikih EU prek javnega registra.

Spletišče Evropske komisije o jezikovni politiki je na spletni strani „Jeziki na naših spletnih straneh“<sup>85</sup>:

*Informacije v številnih jezikih.* Naš cilj je zagotoviti informacije na naših spletnih straneh v vseh 24 uradnih jezikih EU. Če vsebina ni na voljo v izbranem jeziku EU, vse več spletnih strani ponuja storitev eTranslation, storitev Komisije za strojno prevajanje. Naš cilj je doseči razumno ravnovesje med spoštovanjem govorcev številnih jezikov EU in praktičnimi vidiki, kot so omejena sredstva za prevajanje. Nekatere vsebine, kot je zakonodaja, so vedno na voljo v vseh jezikih EU. Druge vsebine so lahko na voljo le v jezikih, za katere nam raziskave kažejo, da bodo dosegli največje občinstvo. Vse vsebine so objavljene vsaj v angleščini, saj so raziskave pokazale, da lahko z angleščino dosežemo približno 90 % obiskovalcev naših spletnih strani v njihovem zelenem tujem jeziku ali njihovem maternem jeziku.

*Kateri jeziki se uporabljajo na naših spletnih straneh?* Prednostna vsebina, zakonodaja, ključni politični dokumenti in nekatere druge najbolj obiskane spletne strani na spletni domeni „Europa“, ki jih upravlja Komisija, kot je „uradna spletna stran Evropske unije“, so na voljo v vseh 24 uradnih jezikih EU. Nujne ali kratkotrajne informacije se lahko pojavijo najprej v le nekaj ali samo enem jeziku. Drugi jeziki so lahko dodani kasneje, odvisno od potreb uporabnikov. Specializirane informacije (tehnične informacije, kampanje, javni razpisi, lokalne novice in dogodki) so lahko na voljo v nekaj ali celo samo enem jeziku – izbira je odvisna od ciljne skupine.

Spletna stran **Sodišča Evropske unije** ne vsebuje razdelka o upravljanju večjezičnosti v zunanjem komuniciranju.

**Evropska centralna banka** pojasnjuje jezikovno politiko svoje spletne strani, kot sledi:

Na tej spletni strani boste našli informacije o dejavnostih Evropske centralne banke v 24 uradnih jezikih EU. Vse informacije so na voljo v angleščini, vendar zagotavljamo, da so ključne vsebine, zlasti informacije, ki bi lahko zanimale evropske državljane, na voljo tudi v drugih uradnih jezikih EU.

*Kaj lahko najdete v svojem jeziku?* Domača stran, vse strani v oddelkih „O“, „Pojasnjevalci“ in „Evro“ ter vstopne strani v vseh devetih razdelkih so na voljo v angleščini in drugih uradnih jezikih EU. To so tudi naše odločitve o denarni politiki, letno poročilo Sodišča in izbrane informacije o naši strategiji denarne politike ter druga besedila. Nekatere vsebine spletišča so prevedene v izbrane jezike EU in so lahko na voljo v jeziku, ki ga razumete, tudi če to ni vaš materni jezik. Nekateri govori, intervjuji in objave na blogu predsednika in drugih članov upravnega odbora so na voljo tudi v drugih jezikih kot v angleščini. Sporočila za javnost so običajno na voljo v angleščini in, če je to pomembno, širši javnosti zunaj strokovnega občinstva, v drugih uradnih jezikih EU. Zakonodaja ECB je na splošno objavljena v vseh uradnih jezikih EU in je na voljo v EUR-Lexu. Vsebine o naših javnih posvetovanjih lahko najdete v izbranih jezikih. Sprejemamo prispevke k javnim posvetovanjem v vseh uradnih jezikih EU. Informacije o euru in drugih sorodnih temah lahko najdete tudi v izbranem jeziku na spletnih straneh nacionalnih centralnih *bank EU*.

*Izvajanje naše jezikovne politike.* Če sprejmete naše piškotke, nam pomagata pridobiti skupne statistične podatke o povpraševanju po prevodih posameznih strani in razdelkov

85 Na voljo tukaj: [https://ec.europa.eu/info/languages-our-websites\\_en](https://ec.europa.eu/info/languages-our-websites_en)



naše spletne strani. To pomeni, da se lahko osredotočimo na to, kaj bomo prevedli v prihodnosti. Če spletna stran še ni na voljo v izbranem jeziku, boste na tej strani našli ustrezno izjavo. Za izvajanje te jezikovne politike skrbi Generalni direktorat ECB za komuniciranje. Če želite Evropski centralni banki zastaviti vprašanje, nam to lahko pošljete na naslov [info@ecb.europa.eu](mailto:info@ecb.europa.eu) v katerem koli uradnem jeziku EU.

Jezikovna politika **Evropskega računskega sodišča** je pojasnjena v „komunikacijskih politikah in standardih“<sup>86</sup> ter „Sporočilni politiki in načelih“<sup>87</sup>. Prvi dokument zgolj povzema uradni jezikovni režim Evropskega računskega sodišča in se ne nanaša na komunikacijo prek interneta. Drugi dokument vsebuje opis pristopa Sodišča k digitalni komunikaciji:

*Načela komunikacije.* Evropsko računsko sodišče komunicira na spletu ter prek revizijskih poročil in drugih publikacij, dogodkov ter tiska in medijev. Vsa revizijska poročila in mnenja so na voljo v vseh uradnih jezikih EU na spletni strani [www.eca.europa.eu](http://www.eca.europa.eu) in prek knjigarne EU Bookshop. Spletišče Evropskega računskega sodišča je njegova glavna informacijska platforma.

*Jezikovna politika.* Evropsko računsko sodišče pripravlja revizijska poročila in izdaja mnenja o vseh področjih delovanja Evropske unije. Ko so ti dokumenti objavljeni v Uradnem listu Evropske unije, morajo biti na voljo v uradnih jezikih Unije. Evropsko računsko sodišče objavlja vsa svoja poročila in druge izdelke na svoji večjezični spletni strani, tako da jih lahko državljani EU preberejo v svojem jeziku. Komunikacija na naših družbenih omrežjih je v angleščini.

## A1.2 Organi EU

V tem razdelku je predstavljen povzetek jezikovne politike organov EU na spletišču, ki je izrecno navedena na njihovi spletni strani. Dobesedni prepis je naveden v oddelku A1.3.

Štirje od sedmih organov EU so objavili jezikovno politiko na spletišču. Jezikovna politika spletne strani **Evropske službe za zunanje delovanje**<sup>88</sup> temelji na naslednjih merilih: (I) vsebine, objavljene v vseh 24 uradnih jezikih EU, npr. izjave v imenu EU, sklepi Sveta, oddelek „O nas“; (II) vsebine, objavljene samo v angleščini in francoščini, npr. izjave visokega predstavnika/podpredsednika (VP) in uradnih govorcev; (III) vsebine, objavljene v angleščini in drugih ustreznih jezikih, npr. sporočila za javnost, izjave za javnost, govori in pripombe, objave na blogu visoke predstavnice/podpredsednice, izbrane spletne funkcije. Na spletni strani je navedeno tudi, da računi družbenih medijev delujejo predvsem v angleščini in da se lahko zahtevki za informacije, ki jih upravlja kontaktni center Europe Direct, predložijo v katerem koli uradnem jeziku EU. Spletna stran je na voljo v angleščini le z nekaterimi razdelki v francoščini. Jezik, v katerem uporabniki pregledujejo spletno stran, je treba navesti na vrhu vsake spletne strani, v praksi pa sta vidna le angleščina in francoščina. Razdelek „spotlight“ je večjezičen.

**EESO** nima spletne strani, namenjene njegovi jezikovni politiki.

Cilj spletne jezikovne politike **Evropskega OR** je zagotoviti „informacije v svojem jeziku ali jeziku, ki ga lahko razumete – odvisno od vrste informacij, ki jih iščete“.<sup>89</sup> V njem so pojasnjeni jeziki, v katerih bi morali biti oddelki spletišča načeloma na voljo, omejitve, s katerimi se srečujejo, in merila, ki se uporabljajo, kadar je vsebina na voljo v nekaj jezikih. Strojno prevajanje je na voljo na izbranem številu strani.

86 Na voljo tukaj: <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/PoliciesStandardsGuidelines.aspx>

87 Na voljo tukaj: <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/PolicyPrinciples.aspx>

88 Na voljo tukaj: [https://www.eeas.europa.eu/eeas/eeas-language-policy\\_en](https://www.eeas.europa.eu/eeas/eeas-language-policy_en)

89 Na voljo tukaj: <https://cor.europa.eu/en/Pages/language-policy.aspx>

Namen spletne strani **Evropske investicijske banke** je zagotoviti informacije, ki jih iščete v svojem jeziku ali jeziku, ki ga lahko razumete, odvisno od narave informacij, v praksi pa sta navigacija in vsebina spletne strani na voljo v angleščini, francoščini in nemščini.<sup>90</sup>

**Evropska varuhinja človekovih pravic** v svoji jezikovni politiki, ki je<sup>91</sup> najbolj celovita med jezikovnimi politikami organov EU, pojasnjuje svojo jezikovno politiko in izbiro jezika v družbenih medijih, kot je prikazano v oddelku A1.3.4, kjer se o besedilu poroča dobesedno.

Trijezično spletišče **Evropskega nadzornika za varstvo podatkov** ne vsebuje strani, namenjene jezikovni politiki. Jezikovna politika je včasih omenjena v letnih poročilih ENVP, vendar samo opozarja, da ENVP poskuša uporabljati pregleden jezik in da poskuša objaviti sporočila za javnost vsaj v angleščini, francoščini in nemščini<sup>92</sup>.

Spletišče **Evropskega odbora za varstvo podatkov** ne vsebuje strani o jezikovni politiki.

## A1.3 Celotno spletišče jezikovna politika organov EU

Ta oddelek dobesedno poroča o prepisu vsebine spletnih strani organov EU, na katerih je pojasnjena jezikovna politika spletišča. Povzetek glavnih točk in sklici na URL-je so navedeni v opombah v oddelku A1.2. Nekatere spletne strani lahko vsebujejo dodatne informacije. Ta oddelek dopolnjuje oddelek A1.2 z dodatnimi podrobnostmi.

### A1.3.1 Evropska služba za zunanje delovanje (ESZD)

#### **Evropska služba za zunanje delovanje Jezikovna politika**

Evropska služba za zunanje delovanje obvešča o evropskih zunanjih politikah in ukrepih z državljanom in občinstvom EU po vsem svetu.

Prizadevamo si, da bi bila naša vsebina čim bolj dostopna uporabnikom. Kljub temu moramo najti razumno ravnovesje med spoštovanjem govorcev številnih jezikov EU in lokalnih jezikov zunaj EU ter praktičnimi vidiki, kot so pravočasnost, učinkovitost in stroški prevajanja, ki jih financirajo davkoplačevalci EU.

Nekatere vrste vsebin, kot so zakonodaja EU, sklepi Sveta ali izjave EU, so na voljo v vseh jezikih EU. Druge vsebine so lahko na voljo samo v enem jeziku ali v kombinaciji jezikov, odvisno od danih ciljnih skupin in naše ocene, kako doseči največje občinstvo na najučinkovitejši in najuspešnejši način.

#### **Spletišče ESZD**

Jezikovna politika spletišča ESZD temelji na naslednjih treh merilih:

1. vsebina, objavljena v vseh 24 uradnih jezikih EU, npr. izjave v imenu EU, sklepi Sveta, oddelek „O nas“
  2. vsebina, objavljena samo v angleščini in francoščini, npr. izjave visokega predstavnika/podpredsednika in uradnih govorcev
  3. vsebina, objavljena v angleščini in drugih ustreznih jezikih, npr. sporočila za javnost, izjave za javnost, govori in pripombe, objave na blogu visoke predstavnice/podpredsednice, izbrane spletne funkcije
- Spletne strani delegacij ESZD v tretjih državah, vojaških in civilnih misij in operacij ter misij za opazovanje volitev, ki so na voljo na spletišču ESZD, so na voljo v angleščini in lokalnih

90 Na voljo tukaj: <https://www.eib.org/en/languages.htm>

91 Na voljo tukaj: <https://www.ombudsman.europa.eu/fr/languagepolicy/en>

92 Na voljo tukaj: [https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/ar2011\\_en.pdf](https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/ar2011_en.pdf)



jezikih zadevnih držav. Lokalne izjave za javnost so običajno v enem uradnem jeziku EU in lokalnem jeziku.

- ESZD upravlja tudi spletno stran v ruskem jeziku.
- Jezik, v katerem uporabniki pregledujejo spletno stran, je naveden na vrhu vsake spletne strani.

S klikom na ikono lahko uporabniki preklopijo na drug jezik. Jezik, v katerem je spletna stran na voljo, je naveden.

- Na tej spletni strani se nenehno dodajajo in posodablajo nove vsebine. To pomeni, da če prevod ni na voljo, lahko še vedno poteka skozi prevajalski proces. Prevode objavljamo takoj, ko so na voljo.

- Spletno mesto ESZD bo postopoma uporabilo naslednji pristop:
    - o Straightforward informacije z dolgim časovnim razponom za širšo javnost bodo postopoma na voljo v vseh uradnih jezikih EU, poleg drugih ustreznih jezikov, odvisno od bralca.
    - o Uporaba strojnega prevajanja za uradne jezike EU se bo upoštevala pri informativnih besedilih, dokler bo uporabnik ustrezno obveščen o postopku.
- kratkotrajne ali zelo specializirane informacije se bodo na splošno pojavile v nekaj jezikih – ali celo v enem – odvisno od občinstva.

### **Evropska služba za zunanje delovanje**

- Računi v družbenih medijih sedeža ESZD delujejo predvsem v angleščini. Kolikor je to mogoče, smo razširili svoje vsebine glede na jezik in glede na občinstvo za razširjanje s strani predstavništev EU, delegacij ali drugih partnerjev.
- Delegacije ESZD sodelujejo pri ozaveščanju v družbenih medijih v ustreznih lokalnih jezikih.

### **Javna posvetovanja, zahteve za informacije in dostop do dokumentov**

- Zahtevki za informacije, ki jih upravlja center za stike Europe Direct, se lahko predložijo v katerem koli uradnem jeziku EU. Odgovor ESZD je v istem jeziku.
- Prošnje za dostop do dokumentov se lahko vložijo tudi v katerem koli uradnem jeziku EU. Zaradi učinkovitosti in zagotavljanja hitrega odziva je politika ESZD prosilca vprašati, ali je odgovor v angleščini ali francoščini sprejemljiv. V primeru negativnega odgovora se odgovor predloži v jeziku vložnika zahtevka.

Javna posvetovanja v obliki spletnih vprašalnikov, odprtih za državljane EU, da se jim omogoči sodelovanje v postopku oblikovanja politik EU, so vedno na voljo vsaj v angleščini, francoščini in nemščini ter pogosto v večini jezikov EU. Odgovore lahko pošljete v katerem koli uradnem jeziku EU. Posvetovanja z deležniki ESZD, namenjena zunanjim občinstvom, so na voljo v ustreznih jezikih.

### A1.3.2 Evropski odbor regij (OR)

#### **Jezikovna politika**

Naš cilj je, da vam zagotovimo informacije v svojem jeziku – ali jeziku, ki ga lahko razumete – odvisno od vrste informacij, ki jih iščete.

#### **Uradni jeziki EU**

Angleščina, bolgarščina, češčina, danščina, estonščina, finščina, francoščina, grščina, madžarščina, irščina, italijanščina, latvijščina, litovščina, malteščina, poljščina, portugalščina, romunščina, slovaščina, slovenščina, španščina in švedščina.

#### **Jeziki, v katerih so na spletni strani Odbora regij objavljene različne informacije**

- Spletna navigacijska struktura – objavljena v uradnih jezikih EU.
- Splošne informacije – objavljene v uradnih jezikih EU, ko so prevedene.
- Uradni dokumenti, dokumenti političnega pomena, informacije o plenarnih zasedanjih in dokumenti – objavljeni v vseh uradnih jezikih EU
- Informacije, ki so nujne ali imajo kratko življenjsko dobo (novice, dogodki,...) – Ni objavljeno v vseh jezikih. Izbira jezika(-ov) je odvisna od ciljne skupine informacij.
- Specializirane informacije (tehnične informacije, nedokončano delo, javni razpisi) – večinoma objavljene v angleščini.
- Nacionalne in regionalne ciljno usmerjene informacije (Evropa v moji regiji) – objavljene v jeziku države. Kontaktni obrazci in odgovori na vaša sporočila – sporočila lahko pošljete v katerem koli uradnem jeziku EU, odgovori pa so na voljo v istem jeziku, kadar je to mogoče. Za zagotovitev hitrega odgovora se zahteva alternativni prednostni jezik (angleščina, francoščina ali nemščina).

#### **Presenečeni, da nekatere informacije niso na voljo v vašem jeziku?**

- Obiskovalci spletne strani so včasih presenečeni, da stran ni na voljo v njihovem jeziku.

Jeziki, ki so na voljo na spletni strani Odbora regij, so na splošno odvisni od naslednjih omejitev:

- (pravni) pomen – javnost mora imeti dostop do vseh uradnih dokumentov, ki so pripravljeni v vseh uradnih jezikih. Drugi dokumenti se prevedejo samo v jezike, ki so potrebni (na primer komunikacija z nacionalnimi organi, organizacijami ali posamezniki);
- nujnost – da bi bile pomembne, je treba nekatere vrste informacij hitro objaviti. Ker je za prevajanje potreben čas, se raje hitro objavi v jezikih, ki jih razume največje število Evropejcev, namesto da bi čakali na prevode v vse jezike;
- stroškovna učinkovitost – da bi prihranili davkoplačevalski denar, za visoko specializirane strani, ki jih obiše le relativno majhno število ljudi, je treba zagotoviti, da večina razume bistvo informacij;
- tehnične omejitve – upravljanje spletne strani v več kot 20 jezikih je zelo zapleteno in zahteva veliko človeških in finančnih virov;
- prevajanje – imamo (dostop do) omejeno število prevajalcev in omejen proračun za prevajanje (denar vseh davkoplačevalcev).

Vendar pa vam na izbranem številu strani ponujamo možnost, da zahtevate avtomatski strojni prevod, ki ga zagotavlja storitev eTranslation Evropske komisije:

- Strojni prevod vam lahko da osnovno predstavo o vsebini v jeziku, ki ga razumete. Kljub temu je treba upoštevati, da ne vključuje človeškega posredovanja in da se lahko kakovost in natančnost strojnega prevajanja znatno razlikujeta od besedila do besedila in med različnimi jezikovnimi pari.

Veseli bomo vaših povratnih informacij o strojnem prevajanju!

### A1.3.3 Evropska investicijska banka

#### **Jezikovna politika spletne strani**

V katerih jezikih je na voljo spletna stran EIB?

Cilj EIB je zagotoviti informacije, ki jih iščete, v svojem jeziku ali jeziku, ki ga lahko razumete, odvisno od narave informacij. Uradni dokumenti so na voljo vsaj v jezikih, ki so bili na dan objave uradni. Drugi dokumenti, ki niso pravno zavezujoči, se pogosto objavljajo v angleščini, francoščini in nemščini. Splošne informacije na domači strani, razdelki, ki so takoj dostopni z domače strani, in indeksi so, kolikor je mogoče, na voljo v angleščini, francoščini in nemščini. Specializirane informacije so na splošno na voljo v vsaj dveh jezikih, ki jih najpogosteje uporablja občinstvo, za katerega so informacije namenjene.

#### **Kako jeziki delujejo na spletni strani EIB?**

Navigacija in vsebina spletne strani sta običajno na voljo v treh jezikih: Angleščina, francoščina in nemščina. Dostop do teh različic ne zahteva nobenih piškotkov ali zaznavanja brskalnika. Jezik je naveden v URL strani, tj. angleščini ([www.eib.org/en](http://www.eib.org/en)), francoščini ([www.eib.org/fr](http://www.eib.org/fr)) in nemščini ([www.eib.org/de](http://www.eib.org/de)).

Če so na voljo drugi jeziki, je na vsaki strani pod naslovom na voljo možnost, da spremenite jezik vsebine strani. Piškotki se uporabljajo za nastavitve te jezikovne preference med sejo brskanja in odstranijo ob koncu seje. Izbira enega od teh jezikov bo spremenila jezik strani, medtem ko krmarjenje strani ostane v jeziku, opredeljenem v URL-ju.

### A1.3.4 Evropski varuh človekovih pravic

Evropski varuh človekovih pravic je trdno zavezan načelu večjezičnosti, saj je kulturna in jezikovna raznolikost ena največjih prednosti Evropske unije. Varuh človekovih pravic deluje kot most med evropsko javnostjo in EU pri zagotavljanju, da institucije EU spoštujejo najvišje etične, upravne in pregledne standarde. Obravnavanje državljanov v njihovem jeziku je ključnega pomena za večjo dostopnost in odgovornost EU, kar je bistveno za uspeh demokratičnega sistema EU.

Evropska varuhinja človekovih pravic poskuša najti pragmatično ravnovesje med načelom večjezičnosti in obveznostjo najučinkovitejše uporabe omejenih sredstev. Kadar je to upravičeno, se lahko varuh človekovih pravic odloči, da nekatere dokumente objavi v omejenem številu jezikov.

V nadaljevanju so pojasnjene jezikovne izbire varuha človekovih pravic v zvezi z najpomembnejšimi sporočili in publikacijami.

#### **Komunikacija s pritožniki in javnostjo**

Vsak državljan ali prebivalec EU ima pravico uporabljati katerega koli od 24 uradnih jezikov v korespondenci z institucijami EU, ki morajo odgovoriti v istem jeziku. To načelo velja tudi za stike z evropskim varuhom človekovih pravic. Vse pritožbe, zahteve po informacijah in vse druge zahteve se lahko pošljejo in odgovorijo v katerem koli uradnem jeziku EU.

Spletišče varuha človekovih pravic je na voljo v vseh 24 jezikih EU, vključno z elektronskim obrazcem za pritožbe in interaktivnim vodnikom, ki uporabnikom pomaga najti ustrezen mehanizem za reševanje težav na ravni EU ali v državah članicah. Če pritožnik ni zadovoljen s

službami varuha človekovih pravic, lahko dobi nasvet o tem, kam naj se obrne v jeziku EU po lastni izbiri.

Ključne publikacije varuha človekovih pravic, kot so letno poročilo, službena brošura „Kdo vam lahko pomaga?“ in smernice varuha človekovih pravic za podjetja so na voljo v vseh 24 jezikih EU. Enako velja za informacije o sedanjih evropskih varuhinjah človekovih pravic Emily O'Reilly in njenih predhodnikih. Evropski kodeks dobrega ravnanja javnih uslužbencev je na voljo v vseh 24 jezikih EU in v jezikih držav kandidatke za članstvo v EU.

### **Delo, povezano s primerom**

Varuh človekovih pravic sprejema in obravnava pritožbe v vseh uradnih jezikih EU. Večina njenih preiskav, razen tistih, ki se obravnavajo v neformalnem postopku (na primer po telefonu), je objavljena na njeni spletni strani. Jezikovna politika za različne dokumente, povezane z zadevo, je naslednja:

- Priporočila in odločitve se objavijo v jeziku pritožnika in v angleščini.
- Povzetki primerov, ki so v širšem javnem interesu, so objavljeni v vseh 24 jezikih.
- Posebna poročila so objavljena v vseh 24 jezikih EU.
- Preiskave na lastno pobudo so objavljene v angleščini skupaj s povzetki v vseh jezikih EU.
- Kratke informacije o odprtih zadevah so na voljo v angleščini.
- Javna posvetovanja so objavljena v vseh 24 jezikih EU. Vendar se lahko varuh človekovih pravic, kadar je to upravičeno, odloči, da bo ciljno občinstvo povabil k predložitvi povratnih informacij v omejenem številu jezikov EU.
- Nadaljnje študije so na voljo v vseh 24 jezikih EU.

### **Strateški in organizacijski dokumenti**

Večina strateških in organizacijskih dokumentov varuhinje človekovih pravic, kot so njen statut, strategija, javni register in kodeks ravnanja, je na voljo v vseh jezikih EU. Enako velja za njene objave javnega razpisa. Njen letni načrt upravljanja ali drugi bolj specifični strateški dokumenti so na voljo v omejenem številu jezikov EU.

### **Dejavnosti na področju medijev in družbenih medijev**

Varuhinja človekovih pravic redno obvešča novinarje o svojih preiskavah in drugih novicah. Ker je večina relevantnih novinarjev dopisnikov EU s sedežem v Bruslju, ki potrebujejo pravočasne informacije in običajno obvladajo angleščino, nemščino ali francoščino, objavlja sporočila za javnost samo v teh jezikih. V primeru izrednega časovnega pritiska se lahko odloči, da bo tiskana besedila objavila samo v angleščini.

Varuh človekovih pravic vse pogosteje uporablja platforme družbenih medijev, da bi dosegel javnost. Vsebine, objavljene na teh platformah, so večinoma v angleščini zaradi njihovega mednarodnega dosega. Objavlja tudi sporočila za javnost, informacije o srečanjih in dogodkih ter druge novice v angleščini, nemščini in francoščini. Publikacije in videoposnetki varuha človekovih pravic so objavljeni na različnih kanalih družbenih medijev v 24 uradnih jezikih EU.

### **Komunikacija z Evropsko mrežo varuhov človekovih pravic**

Evropski varuh človekovih pravic usklajuje evropsko mrežo varuhov človekovih pravic, ki jo sestavlja več kot 95 uradov v 36 evropskih državah. Člani mreže redno izmenjujejo izkušnje in najboljše prakse prek seminarjev in srečanj, glasila, elektronskega foruma za razprave in dnevne elektronske novice. Informacije o mreži in skupna izjava so na voljo v vseh 24 jezikih EU. Jeziki, ki se uporabljajo v mreži, so španščina, nemščina, angleščina, francoščina in italijanščina.

**Notranje komuniciranje in zaposlovanje**

Ekipa varuha človekovih pravic je večkulturna in pokriva širok nabor uradnih jezikov EU. Kadar je mogoče, primere, zahteve za informacije ali telefonske klice obravnava uslužbenec, katerega materni jezik je jezik prosilca ali enakovreden jezik. Če jezika ni mogoče pokriti sami, varuh človekovih pravic uporablja zunanje prevajalske storitve.

Interna delovna jezika sta predvsem angleščina in francoščina. Informacije o odpiranju delovnih mest v uradu varuha človekovih pravic so na voljo v vseh jezikih EU. Vendar so posebni razpisi za zbiranje prijav večinoma objavljeni v angleščini, saj je visoka raven v angleščini predpogoj za večino delovnih mest varuha človekovih pravic.

## A1.4 Jezikovna ureditev in jezikovna politika agencij EU na spletišču

Seznam agencij v tej tabeli sledi uradnemu vrstnemu redu protokola. Nanaša se na pravne akte (tj. uredbo o financiranju in/ali notranja pravila) in na jezikovno politiko, kot je navedeno na spletni strani. Jezikovna ureditev in jezikovna politika spletnega mesta (če obstaja) sta predstavljena skupaj v desnem stolpcu, saj slednji včasih pojasnjuje prvo. Predpisi, sklepi in jezikovna politika spletnega mesta so razdeljeni s pikčastim ločevanjem vrstic, da se olajša branje.

Agencije	Viri jezikovne ureditve in jezikovna politika spletišča (če obstaja)	Vsebina ustreznih določb
Agencija za podporo BEREC-u	Uredba (EU) 2018/1971 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o ustanovitvi Organa evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) in Agencije za podporo BEREC (Urad BEREC)	Člen 46, odst. 1. „ <b>Za Urad BEREC se uporablja Uredba št. 1.</b> “
	Sklep št. MC/2016/02 upravljalnega odbora Urada BEREC) o ureditvi delovnega jezika v Uradu BEREC	Člen 1 „ <b>Delovni jezik</b> Urada BEREC je <b>angleščina</b> . To Uradu BEREC ne preprečuje uporabe drugih uradnih jezikov Evropske unije, kot bi se mu zdelo primerno.“
Organ za evropske politične stranke in evropske politične fundacije	Uredba (EU, Euratom) št. 1141/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o statutu in financiranju evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij	Člen 6, odstavek 8. „ <b>Za Organ se uporablja Uredba št. 1.</b> Prevajalske storitve, potrebne za delovanje organa in registra, zagotavlja Prevajalski center za organe Evropske unije.“
Urad Skupnosti za rastlinske sorte	Uredba Sveta (ES) št. 2100/94 z dne julija 1994 o žlahtniteljskih pravicah v Skupnosti	Člen 34, odst. 1. „Za Urad se uporabljajo določbe iz <b>Uredbe št. 1</b> [...]“ Člen 34, odst. 2. „ <b>Prijava Uradu</b> , dokumenti, potrebni za obdelavo takih prijav, in vsi drugi predloženi dokumenti se vložijo <b>v enem od uradnih jezikov</b> Evropskih skupnosti.“ Člen 34, odst. 3. „Stranke v postopku pred Uradom [...] imajo pravico voditi <b>pisni in ustni postopek v katerem koli uradnem jeziku</b> Evropskih skupnosti s prevajanjem in, v primeru obravnav, simultanim tolmačenjem, vsaj v kateri koli drug uradni jezik Evropskih skupnosti, ki ga izbere katera koli druga stranka v postopku. Uveljavljanje teh pravic ne pomeni posebnih stroškov za stranke v postopku.“
Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu	Uredba 2062/94 Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu	Člen 23, odst. 1. „Za Agencijo se uporabljajo določbe iz <b>Uredbe št. 1.</b> “ Člen 23(2) „ <b>Upravni odbor</b> lahko določi jezike, ki jih

	<p>Spletna stran o jezikih:  Večjezičnost pri agenciji EU-OSHA   Varnost in zdravje pri delu EU-OSHA (europa.eu)  <a href="https://osha.europa.eu/en/tools-and-resources/multilingualism">https://osha.europa.eu/en/tools-and-resources/multilingualism</a></p>	<p>Agencija uporablja pri svojem notranjem delovanju“</p> <p>Večjezičnost je bistven element vključujoče komunikacije v Evropski uniji in za vseevropske organizacije. Zagotavljanje, da so informacije, analize in orodja, ki jih razvije agencija EU-OSHA, na voljo v več jezikih, pomeni, da lahko agencija doseže več ljudi.</p> <p>Prečkanje jezikovnih ovir</p> <p>Agencija EU-OSHA si prizadeva čim širše širiti svoja sporočila z vključevanjem večjezičnosti v svoje vsakodnevne dejavnosti. Sodeluje tudi pri inovativnih projektih na tem področju v sodelovanju z drugimi organizacijami EU.</p> <p>Za agencijo EU-OSHA je večjezičnost temeljno načelo spoštovanja in pragmatična izbira, ki agenciji pomaga pri izvajanju njenih nalog.</p> <p>Agencija EU-OSHA si prizadeva za ustvarjalno razmišljanje in delo na stroškovno učinkovit način, da bi zagotovila, da so njene dejavnosti dostopne državljanom EU ne glede na jezik, ki ga govorijo. Če navedem nekaj primerov:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• animirani filmi Napo so brez jezika in jih lahko razumejo in uživajo vsi;</li> <li>• Orodja OiRA so na voljo v številnih jezikih, uporabniki pa lahko iščejo orodja po jezikih;</li> <li>• kot del nagrade za filmsko nagrado za zdravo delovno okolje se zmagovalni film ponudi nacionalnim kontaktnim točkam za podnaslavljanje v njihovih jezikih.</li> </ul> <p>Nekateri materiali, ki jih proizvaja agencija EU-OSHA, so na voljo v 25 evropskih jezikih. Druge, na primer nekatere publikacije, se prevedejo na zahtevo nacionalnih kontaktnih točk. Kontaktni točke imajo dejavno vlogo pri ocenjevanju potrebe po prevodih in spremljanju njihove kakovosti.</p> <p>Spletišče agencije EU-OSHA</p> <p>Večina vsebin s poslovnim spletiščem agencije EU-OSHA je večjezičnih; glavni odseki ter vsi poudarki in sporočila za javnost, objavljeni na spletni strani podjetja, so na voljo v 25 jezikih.</p> <p>Agencija EU-OSHA je leta 2017 skupaj z Urdom Evropske unije za intelektualno lastnino in Prevajalskim centrom za organe Evropske unije prejela nagrado evropskega varuha človekovih pravic za dobro upravljanje v kategoriji odličnosti pri zagotavljanju storitev, usmerjenih v državljane/stranke, za inovativno delo na projektu za lažje upravljanje prevajanja večjezičnih spletnih strani.</p> <p>Kampanje za zdravo delovno okolje</p> <p>Cilj kampanje za zdravo delovno okolje je povečati ozaveščenost po vsej Evropi ter doseči čim več ljudi in</p>
--	---	---



Pristop Evropske unije k večjezičnosti v lastni komunikacijski politiki

		<p>mali podjetij. Agencija EU-OSHA meni, da je pomembno, da so kampanje vključujoče, zato ima agencija na voljo vsa ključna gradiva za kampanjo, prevedena v 25 jezikov, vključno z namenskim spletiščem kampanje, ki je glavno odložišče informacij in orodij v zvezi s kampanjo. Ostalo gradivo in publikacije o kampanji so na voljo za prevajanje kontaktnim točkam, ki se lahko odločijo, katere bodo po njihovem mnenju imele največjo vrednost.</p> <p>Pomoč pri zagotavljanju kakovostnih prevodov</p> <p>Agencija EU-OSHA je skupaj s Prevajalskim centrom za organe Evropske unije (CdT) in Uradom za publikacije Evropske unije izvedla projekt za posodobitev in razširitev večjezičnih tezavrov terminologije varnosti in zdravja pri delu. Namen je bil prevajalcem pomagati pri doseganju doslednih, natančnih in posodobljenih različic besedil, povezanih z varnostjo in zdravjem pri delu.</p> <p>Večjezični tezaver je zdaj vključen v sistem za upravljanje vsebin spletišč agencije EU-OSHA. Vsebuje 2000 novih izrazov z neposrednimi prevodi, opredelitvami, sklicevanji na vire in kontekste v IATE (medinstitucionalna terminološka podatkovna zbirka Evropske unije, ki jo vzdržuje CdT) in EuroVoc (večjezični tezaver Urada za publikacije). Nacionalne kontaktne točke Agencije so revidirale vse prevode, da bi zagotovile njihovo točnost.</p> <p>Izrazi se uporabljajo za označevanje publikacij in drugih vrst vsebin, ki iskalcem omogočajo lažje in učinkovitejše iskanje podatkov o varnosti in zdravju pri delu.</p> <p>Agencija EU-OSHA je v okviru kampanje za zdravo delovno okolje pripravila tudi glosarje na posebnih področjih znanja o varnosti in zdravju pri delu. Na voljo so na spletni strani kampanje in v ustreznih razdelkih na spletni strani podjetja.</p>
Evropski bančni organ	<p>Uredba (EU) št. 1093/2010 z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ)</p> <p>Sklep upravnega odbora o ureditvi notranjega jezika Evropskega bančnega organa z dne 12. januarja 2011</p>	<p>Člen 73, odst. 1. „Za Organ se uporablja <b>Uredba Sveta št. 1</b> [...].</p> <p>Člen 73, odstavek 2. „<b>Upravni odbor odloča o notranji jezikovni ureditvi organa.</b>“</p> <p>Člen 1</p> <p>„Notranji delovni jezik Notranji delovni jezik organa EBA je <b>angleščina</b>“</p>
Evropska agencija za mejno in obalno stražo	Uredba (EU) 2019/1896 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2019 o evropski mejni in obalni straži	<p>Člen 113, odst. 1. „<b>Za Agencijo se uporablja Uredba št. 1.</b></p> <p>Člen 113, odstavek 2. „Brez poseganja v odločitve, sprejete na podlagi člena 342 PDEU, <b>se letnoročilo o dejavnostih in delovni program pripravi v vseh</b></p>

		uradnih jezikih Unije.
Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni	Uredba (ES) št. 851/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o ustanovitvi Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni	Člen 14: „ <b>Upravni odbor</b> s soglasjem svojih članov določi pravila, ki urejajo jezike Centra, vključno z <b>možnostjo razlikovanja med notranjim delovanjem Centra in zunanjo komunikacijo</b> , pri čemer upošteva potrebo, da se vsem zainteresiranim stranem v obeh primerih zagotovi dostop do dela Centra in sodelovanje pri njem.“
	Uporaba jezikov na spletni strani, izjava: <a href="http://jezikovna.politika.europa.eu">Jezikovna politika (europa.eu)</a>	„ <b>Ključne publikacije za širšo javnost so v okviru razpoložljivega proračuna na voljo v vseh uradnih jezikih EU ter islandskem in norveškem.</b> Zaradi visokih stroškov prevajanja je <b>vsebina, namenjena strokovni skupnosti, na voljo samo v angleščini.</b>  Vendar se <b>nekateri dokumenti, namenjeni manj tehničnim skupinam, na primer oblikovalcem politik, prevedejo tudi po posvetovanju z državami članicami</b> , in sicer prek njihovih nacionalnih kontaktnih točk za komuniciranje, ob upoštevanju pomena za javno zdravje v vsakem ciljnem jeziku in ponderiranja glede na posledice za stroške.  <b>Prosta delovna mesta so prevedena</b> v vse uradne jezike EU.  Spletišče kampanje o evropskem dnevu ozaveščenja o antibiotikih (EAAD) in evropski informacijski portal o cepljenju (EVIP) sta prevedena v vse uradne jezike EU; EAAD je na voljo tudi v islandskem in norveškem jeziku.
Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja	Uredba (EU) 2019/128 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. januarja 2019 o ustanovitvi Evropskega centra za razvoj poklicnega usposabljanja (Cedefop)	Člen 22, odst. 1. „Za Cedefop se uporabljajo določbe <b>Uredbe Sveta št. 1</b> “
Evropska agencija za kemikalije	Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) ter o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije	Člen 104, odst. 1. „ <b>Za Agencijo se uporablja Uredba št. 1</b> [...].“
Evropski industrijski, tehnološki in raziskovalni strokovni center za kibernetko varnost	Uredba (EU) 2021/887 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi Evropskega industrijskega, tehnološkega in raziskovalnega strokovnega centra za kibernetko varnost	Ni določbe o jezikovni ureditvi

Pristop Evropske unije k večjezičnosti v lastni komunikacijski politiki

	ter mreže nacionalnih koordinacijskih centrov	
Evropska agencija za okolje	Uredba (ES) št. 401/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o Evropski agenciji za okolje in Evropskem okoljskem informacijskem in opazovalnem omrežju	Ni določbe o jezikovni ureditvi
	Sklicevanje na uporabo jezikov na spletni strani EEA <a href="#">Prevajalska politika – Evropska agencija za okolje (europa.eu)</a>	<p>Prevajalska politika EGP</p> <p>„Vloga EEA je zagotoviti „pravočasne, ciljno usmerjene, ustrezne in zanesljive informacije za oblikovalce politik in javnost“. Evropska agencija za okolje je v skladu s smernicami Evropske komisije (skupni pristop k agencijam EU) in priporočili evropskega varuha človekovih pravic za upravo <b>EU zavezana, da bo imela na voljo čim več informacij v evropskih jezikih</b>. Glavni cilj prevodov je zagotoviti, da so informacije EGP dostopne in uporabne večjemu delu skupin zainteresiranih strani in javnosti.</p> <p><u>Cilji</u></p> <p>Politika prevajanja EGP ima naslednje cilje:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— zagotoviti, da so informacije EGP dostopne in uporabne za večje segmente ciljnega občinstva;</li> <li>podpiranje večjezičnih vsebin in informacij, kot je priporočeno za vse institucije EU;</li> <li>optimizirati uporabo razpoložljivih prevajalskih virov glede na potrebe uporabnikov in dejansko uporabo;</li> <li>zagotavljanje visoke kakovosti.</li> </ul> <p><u>Kaj prevajamo</u></p> <p><b>Izložki EGP so napisani v angleščini.</b> O zahtevkih za prevod se odloča na podlagi razpoložljivih sredstev ter vpliva in ustreznosti informacij za ciljno občinstvo. Glede na to, da ima Evropska agencija za okolje omejena sredstva za prevajanje, <b>imajo pogosto prednost besedila, ki so namenjena širšemu občinstvu (npr. splošna, netehnična vsebina), ali besedila s pravnimi obveznostmi.</b></p> <p>Pri odločanju o vsebini za prevajanje in ciljnih jezikih se upošteva več meril:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— <b>pravne zahteve</b></li> <li>— <b>razpoložljivost sredstev</b></li> <li>— <b>ali zagotavlja osnovne informacije o EGP</b></li> <li>— <b>potencialni vpliv na ozaveščanje na ciljne skupine</b>, določen z: o dostopnost izvirnega besedila in vsebine (tehničnih proti netehničnih) sporočil v izvirnem besedilu in njihov pomen v državah članicah o</li> </ul>

		<p>posebnih zahtevah držav članic o dogodkih (z oblikovalci politike ali javnostjo) o možnosti uporabe in ponovne uporabe iste vsebine v več formatih (natisni na spletu; infografika – predstavitev).</p> <p>Ta prednost temelji na predpostavki, da tehnični okoljski strokovnjaki bolj verjetno obvladajo angleščino in imajo dostop do tehničnega znanja EGP.</p> <p>Vsebina se lahko <b>prevede v vse ali v izbor jezikov EGP</b>, npr. novica, v kateri je navedenih več držav, se lahko prevede v jezike teh držav. Vsebina EGP ni prevedena le v uradne jezike EU, temveč tudi v norveščino, turščino in islandščino glede na članstvo zadevne države v mreži EGP.</p> <p><b>Najpogosteje prevedene vsebine agencije EEA so glasila, sporočila za javnost, infografike in spletne strani.</b> Agencija EEA s sedanjimi razpoložljivimi viri zagotavlja vsebine samo v angleščini prek svojih družbenih medijev.</p> <p><u>Neposredna komunikacija z javnostjo</u></p> <p>V skladu s členom 41 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah kandidati prejmejo odgovor na vprašanja, naslovljena na EGP, v jeziku prvotnega pisma/e-pošte, če je bilo to napisano v enem od uradnih jezikov Evropske unije. Interni viri se uporabljajo za nudenje te storitve.</p>
Evropska agencija za nadzor ribištva	<p>Uredba Sveta (ES) št. 768/2005 z dne 26. aprila 2005 o ustanovitvi Evropske agencije za nadzor ribištva</p> <p>V razpisu za zaposlitev (npr.: <a href="#">Višji poslovni arhitekt</a>)</p>	<p>Ni določbe o jezikovni ureditvi</p> <p>„Agencija sledi praksi uporabe angleščine kot delovnega jezika“</p>
Evropska agencija za varnost hrane	<p>Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje</p> <p>Informacije o uporabi jezikov so na voljo na spletni strani (<a href="#">EFSA gre španščina   EFSA (europa.eu)</a>)</p>	<p>Ni določbe o jezikovni ureditvi</p> <p>„Spletna stran EFSE je zdaj na voljo v španščini, ki je eden najbolj razširjenih jezikov na svetu. Dodajanje španščine pomeni, da so vse bistvene informacije, novice in informativno gradivo EFSA dostopne v petih jezikih – vsebina je že na voljo v angleščini, francoščini, nemščini in italijanščini.</p> <p>Uvedba španske različice spletišča pomeni začetek postopne uvedbe polne večjezičnosti EU-24 v sporočila agencije EFSA.</p> <p>Poleg 46 milijonov državljanov Španije je v tej besedi okoli 400 milijonov španskih maternih govorcev. Po mandarinščini, hindujščini in angleščini je španščina najbolj razširjen jezik na svetu.</p>

Pristop Evropske unije k večjezičnosti v lastni komunikacijski politiki

		<p>Poleg razširitve obsega sporočil EFSA je dodajanje španščine tudi odgovor na novo uredbo o preglednosti v Evropi, ki poudarja, da morajo biti EFSA in drugi organi EU čim bolj jasni in dostopni pri komuniciranju s širšo javnostjo.</p> <p>Jezikovne službe EFSA so tesno sodelovale s Prevajalskim centrom za organe Evropske unije (CdT), ki je prevedel širok izbor najbolj priljubljenih spletnih strani EFSA.</p> <p>Osnovne informacije o EFSA so <b>že na voljo v vseh uradnih jezikih EU v korporativni brošuri EFSA „Znanost za zaščito potrošnikov od vil do vilic“</b>. Dokument je na voljo na spletni strani EFSA in na spletni strani EU Bookshop. <b>Vsa prosta delovna mesta agencije EFSA za zaposlovanje osebja so na voljo v vseh 24 uradnih jezikih EU.</b></p> <p><b>Angleščina kot jezik EU lingua franca ostaja glavni jezik, ki se uporablja za vse komunikacije agencije EFSA zunaj in znotraj podjetja.</b> EFSA je v prihodnost usmerjena organizacija, ki želi imeti najsodobnejši pristop k komunikaciji, ki je eden glavnih stebrov njenega mandata. Za doseg tega cilja namerava EFSA v svojem sedanjem in prihodnjem pristopu k večjezičnosti uporabiti nove tehnologije, kot sta umetna inteligenca in avtomatizirano prevajanje.“</p>
<p>Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer</p>	<p>Uredba (EU) 2019/127 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. januarja 2019 o ustanovitvi Evropske fundacije za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound)</p> <p>Komunikacijska strategija <a href="#">Eurofounda (komunikacijska strategija Eurofounda (europa.eu))</a></p> <p>Informacije na spletišču, jezikovna politika spletnega mesta (<a href="#">večjezičnost   Eurofound (europa.eu)</a>)</p>	<p>Člen 23, odst. 1. „Določbe iz <b>Uredbe Sveta št. 1</b> se uporabljajo za Eurofound.“</p> <p>Vodilna načela:</p> <p>„8. Eurofound spoštuje vlogo večjezičnosti pri komuniciranju po vsej Evropski uniji in priznava pomen dostopa Evropejcev do informacij v njihovih jezikih. Eurofound bo še naprej sprejemal pragmatičen in stroškovno učinkovit pristop k temu procesu.</p> <p>[...]</p> <p>Komunikacija na nacionalni ravni bo še naprej vključevala prevajanje rezultatov Eurofounda in spletnih informacij, da se olajša dostop za vse uporabnike v državah članicah. Ocena informacij o uporabnikih na nacionalni ravni bo prispevala k splošnemu procesu, ki bo Eurofoundu omogočil boljši in konkretnější odziv na jezikovne zahteve na nacionalni ravni.</p> <p>[...]</p> <p>Eurofound zagotavlja tudi vir novic RSS in posnetke elektronske pošte za posamezne publikacije. Namen spletnega razširjanja, ki se razlikuje po jezikih, je zagotoviti optimalen dostop za ciljne skupine Eurofounda na ravni držav članic, v okviru teh prizadevanj pa se bodo nadaljevale proaktivne politike</p>

		<p>spodbujanja, ki razširjajo e-poštne povezave do jezikovnih različic izvršnih povzetkov.</p> <p>Jezikovna politika Eurofounda se izvaja v okviru sedanjega delovnega programa in temelji na njegovi korporativni komunikacijski strategiji. Večjezični pristop Eurofounda temeljijo na treh načelih strategije.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• „[...]“.</li> <li>• Eurofound spoštuje vlogo večjezičnosti pri komuniciranju po vsej EU in priznava pomen dostopa Evropejcev do informacij v njihovih jezikih.</li> </ul> <p>Spletišče Eurofounda je večjezično v naslednjem obsegu.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Večjezična navigacija je na voljo na celotnem spletnem mestu.</li> <li>• Številne ciljne strani najvišje ravni so prevedene v vse jezike. „Vsi jeziki“ se nanašajo na vseh 24 uradnih jezikov EU, razen irščine in malteščine, za katere je bilo prevajanje omejeno zaradi zelo nizke uporabe. Enako velja za izbrane ključne strani, kot so vsebina „O Eurofoundu“ in strani, povezane z raziskavami Eurofounda. Orodje za vizualizacijo podatkov, ki predstavlja podatke ankete, je na voljo v vseh jezikih.</li> <li>• Prevedene publikacije so objavljene na spletu.</li> </ul> <p>Prevajalski program za publikacije vključuje naslednje:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Izvršni povzetki publikacij so prevedeni v vse jezike.</li> <li>• Letopis o življenju in delu v Evropi ter nekatere druge ključne publikacije se po potrebi prevedejo v francoščino, nemščino in do tri dodatne jezike.</li> <li>• Korporativno in promocijsko gradivo je prevedeno po potrebi.</li> <li>• Ad hoc zahteve za prevod posameznih publikacij na zahtevo se pregledajo za vsak primer posebej.</li> </ul> <p>Tolmačenje na dogodkih, ki jih organizira Eurofound, bo zagotovljeno za ustrezne jezike, kjer je to mogoče. Eurofound bo še naprej sprejemal pragmatičen in stroškovno učinkovit pristop k izvajanju svoje jezikovne politike. Njegov namen je omogočiti široko večjezično ponudbo za optimizacijo dostopa za uporabnike v državah članicah, hkrati pa se po potrebi odzvati na potrebe, ki temeljijo na povpraševanju. Jezikovna politika in njeno izvajanje se pregledujeta ob upoštevanju delovnega programa Eurofounda, prednostnih nalog komuniciranja in razpoložljivih virov“.</p>
Evropski inštitut za enakost	Uredba (ES) št. 1922/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra	Člen 16, odst. 1. „Za inštitut se uporabljajo določbe iz <b>Uredbe št. 1</b> [...]“.

Pristop Evropske unije k večjezičnosti v lastni komunikacijski politiki

spolov	2006 o ustanovitvi Evropskega inštituta za enakost spolov	
	Razpis za zaposlitev( <a href="#">napoteni nacionalni strokovnjak – komunikacije   Evropski inštitut za enakost spolov (europa.eu)</a> )	„ <b>Angleščina</b> [...] je prevladujoč delovni jezik na inštitutu“
Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine	Uredba (EU) št. 1094/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine)	Člen 73, odst. 1. „[...] <b>Za Organ se uporablja Uredba št. 1</b> [...].“ Člen 73, odst. 2. „ <b>Upravni odbor odloča o notranji jezikovni ureditvi organa.</b> “
	Sklep upravnega odbora o ureditvi notranjega jezika, EIOPA-MB-11/003, 10 jan. 2011	Člen 1: Interni delovni jezik: „ <b>Notranji delovni jezik organa EIOPA je angleščina</b> “
Evropski organ za delo	Uredba (EU) 2019/1149 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o ustanovitvi Evropskega organa za delo	Člen 35, odst. 1. „Za Organ se uporabljajo določbe <b>iz Uredbe Sveta št. 1.</b> “
Evropska agencija za pomorsko varnost	Uredba (ES) št. 1406/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2002 o ustanovitvi Evropske agencije za pomorsko varnost	Člen 9, odst. 1. „Za Agencijo se uporabljajo določbe <b>iz Uredbe št. 1</b> [...].“
	Informacije na spletišču ( <a href="#">portal zapreglednost – Upravna struktura – EMSA – Evropska agencija za pomorsko varnost (europa.eu)</a> )	EMSA v vašem jeziku „Za nas je pomembno, da imajo državljani EU dostop do osnovnih informacij o EMSA v svojem jeziku. Zato smo dele naše spletne strani prevedli v 24 jezikov EU, naša petletna strategija (2020–2024) pa je na voljo tudi v 24 jezikih EU. Poleg tega na svoje spletno mesto redno dodajamo večjezične vsebine, vključno s prevodi našega ključnega dela v zvezi s poročanjem.“
Evropska agencija za zdravila	Uredba (ES) št. 726/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o postopkih Skupnosti za pridobitev dovoljenja za promet in nadzor zdravil za humano in veterinarsko uporabo ter o ustanovitvi Evropske agencije za zdravila	Ni določbe o jezikovni ureditvi
	Informacije na spletni strani ( <a href="#">Kako odbori delujejo  </a>	„Delovni jezik vseh odborov EMA je <b>angleščina</b> . To vključuje razprave na plenarnem zasedanju, delovne



	<a href="http://europa.eu">Evropska agencija za zdravila (europa.eu)</a>	dokumente in korespondenco. Agencija EMA ne zagotavlja storitev tolmačenja in prevajanja“.
Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami	Uredba (ES) št. 1920/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o Evropskem centru za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami	Ni določbe o jezikovni ureditvi
	Komunikacijska strategija Evropskega centra za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami( <a href="https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/733/Communication_strategy_2012_451772.pdf">https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/733/Communication_strategy_2012_451772.pdf</a> )	<p>„Osredotočenost na: racionalizacija večjezične vsebine:</p> <p><b>Državljeni EU imajo pravico do dostopa do informacij v svojem nacionalnem jeziku.</b> Ohranjanje spoštovanja jezikovne raznolikosti je bistvenega pomena za agencijo EU, vendar je tudi stalni izziv.</p> <p><b>EMCDDA pripravlja izbor svojih rezultatov v vseh jezikih EU ter norveščini, hrvaščini in turščini.</b> Dejavnosti v okviru mednarodnega sodelovanja zahtevajo, da EMCDDA sprejme nove jezikovne skupine, npr. jezike instrumenta za predpristopno pomoč (IPA in upravičenke iz evropske sosedске politike). Jezikovna politika agencije temelji na temeljiti oceni potreb, ki daje prednost kakovosti pred količino. V številnih primerih <b>ciljno občinstvo narekuje najbolj smiselno jezikovno politiko za določen proizvod (npr. „splošni rezultati“ v nacionalnih jezikih; tehnični rezultati v angleščini).</b> To skupaj s podatki o prenosu in distribuciji v različnih jezikovnih različicah predstavlja hrbtenico odločitev o pripravi večjezičnih vsebin. Da bi izboljšali njegovo ustreznost in pravočasnost, bo letno poročilo pripravljeno v obliki zgoščenega povzetka (ki ga je treba prevesti v vse jezike) skupaj s tematskim pregledom (na voljo v angleščini s poudarki, vključenimi v prevedena sporočila za javnost).</p> <p>Instrumenti za izvajanje te politike vključujejo: <b>večjezični povzetki daljših dokumentov v angleščini; spletna prevajalska orodja; več orodij za izboljšanje kakovosti prevodov</b> (npr. večjezični glosar, zunanji ponudniki med jeziki); kratki spletni informativni listi v različnih jezikih in komunikacija na podlagi potreb v izbranih jezikih. Agencija z zadovoljstvom ugotavlja, da je vse več „spontanih prevodov“ svojih izdelkov (npr. prevodi nacionalnih kontaktnih točk praktičnih priročnikov in smernic), za podporo teh izdelkov pa bo potreben nov sklop postopkov in smernic.</p>
Evropsko javno tožilstvo	Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega	<p>Člen 7 Poročanje</p> <p>Odst. 1. „EJT vsako leto pripravi in javno objavi letno poročilo o svojih splošnih dejavnostih v uradnih jezikih institucij Unije.“</p>

Pristop Evropske unije k večjezičnosti v lastni komunikacijski politiki

	javnega tožilstva (EJT)	<p>Člen 107 Jezikovna ureditev</p> <p>Odst. 1. <b>Uredba št. 1/58</b> „se uporablja za akte iz členov 21 [notranjih pravil] in 114 [izvedbenih pravil in programskih dokumentov] te uredbe“.</p> <p>Odst. 2. „ <b>Kolegij</b> z dvotretjinsko večino svojih članov odloča o notranji jezikovni ureditvi EJT.“</p> <p>Odst. 3. „Prevajalske storitve, potrebne za upravno delovanje EJT na centralni ravni, zagotavlja Prevajalski center organov Evropske unije, razen če nujnost zadeve zahteva drugačno rešitev. Evropski delegirani tožilci določijo načine prevajanja za namene preiskav v skladu z veljavnim nacionalnim pravom.“</p>
	Sklep kolegija EJT z dne 30. septembra 2020 o ureditvi notranjega jezika	<p>Člen 1:</p> <p>Odst. 1. „<b>Delovni jezik za operativne in upravne dejavnosti EJT je angleščina</b>“.</p> <p>Odst. 2. „<b>V odnosih s Sodiščem Evropske unije se skupaj z angleščino uporablja francoščina</b>.“</p>
Evropski organ za vrednostne papirje in trge	Uredba (EU) št. 1095/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za vrednostne papirje in trge)	<p>Člen 73, odst. 1. „Za Organ se uporablja <b>Uredba Sveta št. 1</b> [...]“.</p> <p>Člen 73, odst. 2. „Upravni odbor odloča o notranji jezikovni ureditvi organa.“</p>
	Sklep upravnega odbora z dne 11. januarja 2011 ESMA/2011/MB/3	<p>Člen 1 – Notranji delovni jezik</p> <p><b>„Notranji delovni jezik organa ESMA je angleščina“.</b></p>
Evropska fundacija za usposabljanje	Uredba (ES) št. 1339/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o ustanovitvi Evropske fundacije za usposabljanje	<p>Člen 8, odstavek 2. „ <b>Upravni odbor s soglasno odločitvijo svojih članov, ki imajo glasovalno pravico, določi pravila, ki urejajo jezike</b> Fundacije, ob upoštevanju potrebe, da se vsem zainteresiranim stranem zagotovi dostop do dela Fundacije in sodelovanje pri njem.“</p>
	Sklep upravnega odbora Evropskega sklada za prehod, GB/09/DEC/017	<p>Delovni jeziki</p> <p>Člen 10 „Delovni jeziki upravnega odbora so <b>angleščina, francoščina, nemščina, italijanščina in španščina</b>“.</p>
Agencija Evropske unije za azil	Uredba (EU) 2021/2303 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2021 o Agenciji Evropske unije za azil	<p>Člen 62, odstavek 1 „<b>Za Agencijo se uporablja Uredba št. 1</b>“</p> <p>Člen 62, odst. 2. „Brez poseganja v odločitve, sprejete na podlagi člena 342 PDEU, se <b>konsolidirano letno poročilo</b> o dejavnostih in programskih dokumentih Agencije iz člena 42 pripravi v <b>vseh uradnih jezikih</b> institucij Unije.“</p> <p>Člen 62, odstavek 3. „Prevajalski center organov Evropske unije zagotavlja prevajalske storitve, potrebne</p>

<p>Agencija Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah</p>	<p>Uredba (EU) 2018/1727 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o Agenciji Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust)</p> <p>Sklep kolegija 2020–08 z dne 27. novembra 2020 o notranji jezikovni ureditvi Eurojusta</p> <p>Informacije o uporabi jezikov na spletni strani</p> <p><a href="#">Uporaba jezika v zunanji komunikaciji (europa.eu)</a></p> <p><a href="#">kategorija:Športne prireditve:</a></p>	<p>za delovanje Agencije.“</p> <p>Člen 33, odst. 1. „Za Agencijo se uporablja <b>Uredba Sveta št. 1.</b>“</p> <p>Člen 33, odst. 2. „Brez poseganja v odločitve, sprejete v skladu s členom 342 PDEU, se enotni programski dokument [...] in letno poročilo o dejavnostih [...] pripravita v vseh uradnih jezikih institucij Unije.“</p> <p>Člen 33, odst. 3. „ <b>Upravni odbor</b> lahko sprejme odločitve o delovnih jezikih brez poseganja v obveznosti iz odstavkov 1 in 2.“</p> <p>„delovni jezik je angleščina“</p> <p><u>„Jezikovna uporaba v zunanjem komuniciranju Eurojusta</u></p> <p>Eurojust v komunikaciji s partnerji v državah članicah in državljani EU uporablja vse uradne jezike Evropske unije. Medtem ko <b>so dokumenti Eurojusta, ki so namenjeni javni distribuciji, ustvarjeni predvsem v angleščini, se prevedejo v druge jezike, kot je opisano v tej politiki.</b></p> <p>Dokumenti javnega načrtovanja in poročanja</p> <p>Eurojust prevede naslednje dokumente <b>v vse uradne jezike:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Enotni programski dokument (vključno z letnim delovnim programom in proračunom)</li> <li>• <b>Letno poročilo</b></li> </ul> <p><u>Javna poročila o operativnem delu Eurojusta, delovni dogovori</u></p> <p>Poročila o študijah ter strateških projektih in smernicah, ki jih pripravi Eurojust na podlagi izkušenj s primeri, so napisana v angleščini. <b>Eurojust prevaja v vse uradne jezike:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Celotno besedilo <b>praktičnih smernic in priročnikov, ki jih morajo praktikanti uporabljati pri svojem vsakodnevem delu;</b></li> <li>• <b>Povzetek/rezultati študij in strateških projektov.</b></li> </ul> <p>Eurojust je v vse uradne jezike prevedel tudi <b>celotno besedilo delovnih dogovorov, sklenjenih s tretjimi stranmi.</b></p> <p><u>Javne poizvedbe, zahteve za dostop do dokumentov, zahteve za dostop do osebnih podatkov</u></p>
--	--	--

	<p>Eurojust pri odgovarjanju na zahteve javnosti odgovori v jeziku zahteve. Da bi se izognili zamudam pri odzivih zaradi potreb po prevajanju, Eurojust prevede standardne odgovore na zahteve za informacije, dostop do dokumentov in dostop do osebnih podatkov, za njihovo prilagoditev pa se po potrebi zanaša na rojene govorce opazovalcev Eurojusta.</p> <p><u>Sporočila za javnost in tiskovni dogodki</u></p> <p>Eurojust objavlja sporočila za javnost <b>v angleščini</b>.</p> <p>Če so povezani z <b>operativnim delom Eurojusta</b>, se ti in ustrezni spremni dokumenti prevedejo <b>v druge jezike prizadetih držav članic ali tretjih držav, kadar</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• časovni okvir objav omogoča in</li> <li>• namen komuniciranja bolje služi prevedenemu sporočilu za javnost.</li> </ul> <p>V primeru večjega institucionalnega razvoja, če časovnica omogoča objavo, se sporočilo za javnost in dokazila prevedejo v vse uradne jezike.</p> <p>Za tiskovne dogodke (tiskovne konference, tiskovne konference) Eurojust poskrbi za tolmačenje jezikov vseh posebej prizadetih držav članic, kadar je to mogoče za organizacijo dogodka in je to potrebno za doseganje boljšega komunikacijskega učinka.</p> <p><b><u>Spletna stran</u></b></p> <p><b>Glavni jezik spletne strani Eurojusta je angleščina.</b> To naj bi osebju Eurojusta omogočilo stalno ustvarjanje, spremljanje in posodabljanje vsebine.</p> <p><b>Vsi javni proizvodi Eurojusta (letno poročilo, enotni programski dokument, delovni dogovori s tretjimi stranmi, smernice, izvršni povzetki študij in strateških projektov, sporočila za javnost), ki so prevedeni v druge jezike, so objavljeni na spletni strani v vseh jezikovnih različicah.</b> Spletna stran ustvarja zbirke dokumentov v določenem jeziku za enostavno uporabo (t. i. „strani držav“).</p> <p><b>Strani, ki opisujejo vlogo Eurojusta</b> („Kdo smo“, „Kaj počnemo“, „Kako to počnemo“ in „Zakaj je pomembno“), so prevedene v vse uradne jezike. Informacije o tem, kako stopiti v stik z določenimi nacionalnimi uradi, <b>so objavljene v uradnem(-ih) jeziku(-ih) te države članice in angleščini.</b> Druge strani se lahko prevedejo v druge uradne jezike, če je to bistveno za doseganje komunikacijskega namena in je vsebina dovolj stabilna, da strani (in tako prevodov) ni treba posodabljati več kot enkrat letno.</p> <p><b><u>Družabna omrežja</u></b></p> <p>Eurojustovi kanali družbenih medijev objavljajo vsebine v angleščini, da se osebju Eurojusta, pristojnemu za upravljanje družbenih medijev, omogoči objavlanje, izvajanje nadzora kakovosti in odzivanje na morebitne</p>
--	--

		pripombe ali odgovore. Aplikacije za družabne medije omogočajo avtomatizirane prevode besedil v druge uradne jezike
Agencija Evropske unije za kibernetično varnost	Uredba (EU) 2019/881 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o Agenciji Evropske unije za kibernetično varnost (ENISA) ter certificiranju informacijske in komunikacijske tehnologije na področju kibernetične varnosti	Člen 40: „Za <b>agencijo ENISA se uporablja Uredba Sveta št. 1</b> . <b>Države članice in drugi organi, ki jih imenujejo države članice, se lahko obrnejo na agencijo ENISA in prejmejo odgovor v uradnem jeziku institucij Unije, ki ga izberejo</b> “.
Agencija Evropske unije za temeljne pravice	Uredba Sveta (ES) št. 168/2007 z dne 15. februarja 2007 o ustanovitvi Agencije Evropske unije za temeljne pravice  Ni jezikovne politike spletnega mesta, ki bi jo bilo treba oceniti	Člen 25, odst. 1. „Za Agencijo se uporabljajo določbe <b>Uredbe št. 1</b> z dne 15. aprila 1958.“ Člen 15, odst. 2. „ <b>Upravni odbor</b> odloča o notranji jezikovni ureditvi Agencije.“
Agencija Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj	Uredba (EU) 2016/794 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o Agenciji Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol)	Člen 64, odst. 1. „Za Europol se uporabljajo določbe iz <b>Uredbe št. 1</b> “. 2. <b>Upravni odbor</b> z dvotretjinsko večino svojih članov odloča o notranji jezikovni ureditvi Europola. 3. Prevajalske storitve, potrebne za delovanje Europola, zagotavlja Prevajalski center za organe Evropske unije.
	Zaposlovanje <a href="https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Europol_Recruitment_Guidelines_0.pdf">https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Europol_Recruitment_Guidelines_0.pdf</a>	Delovni jezik je angleščina.
Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj	Uredba (EU) 2015/2219 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o Agenciji Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj	Člen 27, odst. 1: „Za Ceuropol se uporabljajo določbe iz <b>Uredbe št. 1</b> “. Člen 25, odst. 2. „ <b>Upravni odbor</b> z dvotretjinsko večino svojih članov odloča o notranji jezikovni ureditvi Ceuropola.“
Agencija Evropske unije za železnice	Uredba (ES) št. 881/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o ustanovitvi Evropske železniške agencije	Člen 35, odst. 1. „ <b>Upravni odbor odloči</b> o jezikovni ureditvi Agencije. Na zahtevo člana upravnega odbora se ta odločitev sprejme soglasno. Države članice se lahko obrnejo na Agencijo v jeziku

Pristop Evropske unije k večjezičnosti v lastni komunikacijski politiki

		Skupnosti po lastni izbiri.“
Agencija Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev	Uredba (EU) 2019/942 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o ustanovitvi Agencije Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev	Člen 44, odst. 1: „Za ACER se uporabljajo <b>določbe Uredbe Sveta št. 1.</b> “ Člen 44, odst. 2. „ <b>Upravni odbor</b> odloča o notranji jezikovni ureditvi ACER“.
	Sklep upravnega odbora AB št. 15/2014 o jezikovni ureditvi Agencije	Institucije in organi EU imajo določeno stopnjo <b>operativne avtonomije</b> pri izbiri notranje jezikovne ureditve, če izbira objektivno ustreza funkcionalnim potrebam zadevnega organa in ne povzroča neupravičenega različnega obravnavanja državljanov Unije. Člen 1  „Delovni jezik Agencije in njene podporne strukture Delovni jezik Agencije je <b>angleščina</b> “.
Agencija Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice	Uredba (EU) 2018/1726 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o Agenciji Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA)	Člen 33, odst. 1. „Za Agencijo se uporablja <b>Uredba Sveta št. 1.</b> “ Člen 33, odst. 2. „Brez poseganja v odločitve, sprejete v skladu s členom 342 PDEU, se <b>enotni programski dokument</b> [...] in letno poročilo o dejavnostih [...] pripravita v vseh uradnih jezikih institucij Unije.“ Člen 33, odst. 3. „ <b>Upravni odbor</b> lahko sprejme odločitve o delovnih jezikih brez poseganja v obveznosti iz odstavkov 1 in 2.“
	Informacije na spletišču ( <a href="#">eu-lisa – pristop EU-lisa k večjezičnosti (europa.eu)</a> )	„EU-LISA na svojem spletnem mestu v vseh uradnih jezikih institucij Evropske unije, kot zahteva uredba o ustanovitvi (EU) 2018/1726, objavi:  • Programski dokumenti, • Letna poročila o dejavnostih, • Letni proračuni, • Sezname pristojnih organov, ki so pooblaščen za neposredno iskanje podatkov v schengenskem informacijskem sistemu, • sezname uradov nacionalnih sistemov SIS II (N.SIS II) in uradov SIRENE, • seznam imenovanih organov, ki imajo dostop do podatkov, zabeleženih v centralnem sistemu Eurodac (v zvezi z azilom) • uradni odgovori agencije eu-LISA na opažanja Evropskega računskega sodišča v zvezi z zaključnim računom Agencije.  Različna javna informativna gradiva, kot so letaki, brošure in informativni listi, so zaradi geografske lege agencije objavljena v angleščini, francoščini, nemščini in estonščini. Večina spletnih vsebin agencije eu-LISA je v angleščini, da bi optimizirali omejene vire in jih učinkovito uporabljali. Agencija postopoma uvaja



		načela jezikovne raznolikosti, odvisno od razpoložljivih virov in predstavljenih zahtev [...].“
Agencija Evropske unije za vesoljski program	Uredba (EU) 2021/696 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi vesoljskega programa Unije in Agencije Evropske unije za vesoljski program	Člen 93, odst. 1. „Za Agencijo se uporablja <b>Uredba Sveta št. 1.</b> “
Agencija Evropske unije za varnost v letalstvu	Uredba (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2018 o skupnih pravilih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu	Člen 85(6). „ <b>Na zahtevo države članice so poročila, ki jih pripravi Agencija v skladu z odstavkom 1, na voljo v uradnem jeziku ali jezikih Unije države članice, v kateri je bil opravljen inšpekcijski pregled.</b> “ Člen 119(3) „Agencija po potrebi <b>prevede gradivo zasposobujanje varnosti</b> v uradne jezike Unije.“ Člen 119, odstavek 5. „Vsaka <b>fizična ali pravna oseba ima pravico, da se obrne na Agencijo v pisni obliki v katerem koli uradnem jeziku Unije</b> in ima pravico prejeti odgovor v istem jeziku.“
Urad Evropske unije za intelektualno lastnino	Uredba (EU) 2017/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o blagovni znamki Evropske unije	Člen 146, odst. 1. „ <b>Prijava</b> blagovne znamke EU se vložijo <b>v enem od uradnih jezikov Unije.</b> “ Člen 146, odst. 2: „ <b>Jeziki Urada so angleščina, francoščina, nemščina, italijanščina in španščina</b> “ Člen 146, odst. 3. „ <b>Prijavitelj navede drugi jezik</b> , ki je jezik Urada in katerega uporabo sprejema kot možni jezik postopka za ugovor, razveljavitev ali postopek za ugotovitev ničnosti. Če je bila prijava vložena v jeziku, ki ni eden od jezikov Urada, Urad poskrbi, da se prijava [...] prevede v jezik, ki ga navede prijavitelj.“ Člen 146, odst. 4. Če je <b>prijavitelj</b> blagovne znamke EU <b>edina stranka v postopku pred Uradom, je jezik postopka jezik, ki se uporablja za vložitev prijave blagovne znamke EU.</b> Če je bila prijava vložena v jeziku, ki ni jezik Urada, lahko Urad prijavitelju pošlje pisna sporočila v drugem jeziku, ki ga prijavitelj navede v svoji prijavi.“
	Informacije o jezikih na spletni strani agencije <a href="https://euipo.europa.eu/ohimPortal/en/euipo-jezik-politika">https://euipo.europa.eu/ohimPortal/en/euipo-jezik-politika</a>	„ <b>Pet delovnih jezikov urada je angleščina, francoščina, nemščina, italijanščina in španščina.</b> Prijave blagovnih znamk in modelov se lahko vložijo v 23 uradnih jezikih Evropske unije. Registra EUTM in RCD sta objavljena tudi v 23 uradnih jezikih EU. Vsebina spletišča urada EUIPO je objavljena vsaj v petih jezikih Urada in pogosto tudi v 18 drugih uradnih jezikih.  Pri uradu EUIPO smo trdno zavezani zagotavljanju, da imajo vsi v EU dostop do informacij o pravicah intelektualne lastnine v jeziku, ki ga razumejo, tudi če ta jezik ni njihov materni jezik.  Kjer je to mogoče, bomo z vami komunicirali v vašem



Pristop Evropske unije k večjezičnosti v lastni komunikacijski politiki

		<p>uradnem jeziku. Vendar se za vsa jezikovna vprašanja v zvezi s posebnimi postopki v zvezi z blagovno znamko ali modelom uporabljajo ustrezni predpisi in smernice Urada.</p> <p>Za več informacij o tem, kateri jeziki se lahko uporabljajo v postopkih pred Uradom, glej ustrezne uredbe, zlasti člena 146 in 147 uredbe o blagovni znamki EU, člene 24, 25 in 26 uredbe EU o blagovni znamki EU, člena 98 in 99 Uredbe ter člene 29, 80, 81 in 83 Uredbe.</p> <p><u>Poiščite želeni jezik na spletni strani</u></p> <p>Vse naše spletne strani imajo spustni meni v zgornjem levem kotu, kjer lahko izberete, v katerem jeziku si želite ogledati stran.</p> <p>Poleg tega, če iščete sodno prakso za podporo zadeve pred sodiščem, naša zbirka podatkov eSearch Case Law ponuja strojno prevajanje, ki vam pomaga pridobiti takojšnje splošno razumevanje vsebine določene sodbe, preden vlagate v overjene prevode.</p> <p><u>Terminologija urada EUIPO</u></p> <p>Urad EUIPO zagotavlja uradno terminologijo v zvezi z intelektualno lastnino v vseh jezikih EU. To naj bi prispevalo k pravni varnosti v svetu intelektualne lastnine. Do izrazov lahko dostopa vsakdo prek medinstitucionalne terminološke zbirke EU (IATE).</p> <p><u>Prevodi</u></p> <p>Prevode, potrebne za delovanje Urada, prevede Prevajalski center za organe EU.</p>
<p>Enotni odbor za reševanje</p>	<p>Uredba (EU) št. 806/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2014 o določitvi enotnih pravil in enotnega postopka za reševanje kreditnih institucij in določenih investicijskih podjetij v okviru enotnega mehanizma za reševanje in enotnega sklada za reševanje ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1093/2010</p> <p>Sklep Enotnega odbora za reševanje z dne 17. decembra 2018 o vzpostavitvi okvira za praktične ureditve za sodelovanje v okviru enotnega mehanizma za reševanje med enotnim odborom za reševanje in nacionalnim reševanjem Organi (SRB/PS/2018/15),</p>	<p>Člen 81, odstavek 1: „Za odbor se uporablja <b>Uredba Sveta št. 1</b>“</p> <p>Člen 81, odst. 2: „ <b>Odbor odloča o notranji jezikovni ureditvi odbora.</b>“</p> <p>Člen 81, odst. 3: „Odbor lahko odloči, kateri uradni jeziki se bodo uporabljali pri pošiljanju dokumentov institucijam ali organom Unije.“</p> <p>Člen 81, odstavek 4: „Odbor se lahko z vsakim nacionalnim organom za reševanje dogovori o jeziku ali jezikih, v katerih se pripravijo dokumenti, ki se pošljejo nacionalnim organom za reševanje ali ki jih ti pošljejo.“</p> <p>Člen 4, odst. 1: „<b>Operativni delovni jezik, ki se uporablja v notranji komunikaciji med Enotnim odborom za reševanje in nacionalnimi organi za reševanje v enotnem mehanizmu za reševanje, je angleščina</b> v govorjeni in pisni obliki.“</p> <p>Člen 4, odst. 3: „<b>Osnutkom odločitev in načrtov reševanja, ki jih pripravijo nacionalni regulativni organi za subjekte in skupine, za katere so</b></p>

		<p><b>neposredno odgovorni nacionalni regulativni organi, ki so pripravljene v jeziku, ki ni angleščina</b>, v skladu z zahtevami nacionalnega prava, se priloži začasni <b>angleški povzetek</b>, ki je namenjen samo informativnosti, kadar so poslani v</p> <p>[...]"</p> <p>Člen 4, odstavek 6: „<b>Pravni akti</b> Enotnega odbora za reševanje, naslovljeni na nacionalne organe za reševanje za njihovo izvajanje <b>v skladu z nacionalno zakonodajo, se sprejmejo v angleščini</b>, ki bo <b>pravno zavezujoča različica takega pravnega akta</b> Enotnega odbora za reševanje.</p> <p>Enotni odbor za reševanje si bo prizadeval zagotoviti <b>vljudnostni prevod</b> svojega pravnega akta v nacionalni jezik, ki ga ta subjekt izbere v skladu z <b>Uredbo Sveta št. 1</b>, hkrati z uradnim obvestilom NRO o tem aktu.</p> <p>Ta postopek se ne uporablja za sprejemanje odločitev o reševanju s strani Enotnega odbora za reševanje. V tem primeru bo enotni odbor za reševanje po sprejetju sklepov o reševanju na zahtevo nacionalnega organa za reševanje nacionalnemu regulativnemu organu zagotovil <b>vljudnostni prevod</b> odločitve o reševanju v nacionalni jezik izvedbenega akta.“</p>
<p>Prevajalski center za organe Evropske unije</p>	<p>Uredba Sveta (ES) št. 2965/94 z dne 28. novembra 1994 o ustanovitvi Prevajalskega centra za organe Evropske unije</p>	<p>Izjava 2</p> <p>Skupna izjava Sveta in Komisije:</p> <p>„Ob ustanovitvi Prevajalskega centra Svet in Komisija potrjujeta, da <b>bi moral biti center organiziran tako, da bi omogočal enako obravnavanje uradnih jezikov Evropskih skupnosti, brez</b> poseganja v kakršne koli posebne določbe o jezikovni uporabi različnih organov, v imenu katerih Center deluje.“</p>
<p>Evropska obrambna agencija</p>	<p>Sklep Sveta (SZVP) 2015/1835 z dne 12. oktobra 2015 o določitvi statuta, sedeža in načina delovanja Evropske obrambne agencije</p> <p>Informacije na spletišču (<a href="http://jezikovna.politika.europa.eu">Jezikovna politika (europa.eu)</a>)</p>	<p>Člen 33: „Jezikovni režim Agencije določi <b>Svet, ki odloča</b> soglasno.“</p> <p><b>„Jezikovna politika</b></p> <p>Evropska obrambna agencija (EDA) <b>je zavezana večjezičnosti</b> in priznava pomen komuniciranja z državljani EU po vsej EU in lažjega dostopa do informacij v njihovih jezikih.</p> <p><u>Naša zavezanost jezikovni raznolikosti</u></p> <p><b>EU ima 24 uradnih jezikov:</b> [...]</p> <p>Evropska obrambna agencija si prizadeva najti ravnovesje med <b>spoštovanjem evropske jezikovne raznolikosti in praktičnimi vidiki</b>, kot so ciljno</p>

	<p>občinstvo, časovne omejitve ter posledice za človeške in finančne vire.</p> <p>V tej luči,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Evropska obrambna agencija si prizadeva za pragmatičen in stroškovno učinkovit pristop pri izvajanju svoje jezikovne politike.</li> <li>• Evropska obrambna agencija podpira združevanje prevajalskih virov, kjer je to mogoče, da bi zmanjšali stroške in državljanom EU zagotovili več informacij v različnih uradnih jezikih EU.</li> <li>• Evropska obrambna agencija se zavezuje, da bo čim bolj izkoristila vsa razpoložljiva prevajalska orodja in storitve, ki so ji na voljo.</li> </ul> <p><u>Uporaba jezikov v EDA</u></p> <p><b>V praksi je notranji delovni jezik EDA angleščina. Glavni jezik, ki se uporablja na javni spletni strani EDA, je tudi angleščina,</b> ki omogoča nenehno ustvarjanje, spremljanje in posodabljanje vsebine ter optimizacijo virov.</p> <p>[...]</p> <p><u>Javne poizvedbe, zahteve za dostop do dokumentov in dostop do osebnih podatkov</u></p> <p><b>Zahteve za informacije, dostop do dokumentov in dostop do osebnih podatkov se lahko vložijo v katerem koli uradnem jeziku EU.</b> EDA zagotavlja, da državljani, ki pišejo v enem od uradnih jezikov EU, kolikor je to mogoče, prejmejo odgovor v istem jeziku v skladu s Kodeksom dobrega ravnanja javnih uslužbencev Evropske obrambne agencije.</p> <p>Da bi olajšali hitro obravnavo zahtevkov in preprečili zamude pri odgovorih zaradi potreb po prevajanju, lahko Evropska obrambna agencija uporabi standardne odgovore na zahtevke za informacije, dostop do dokumentov in dostop do osebnih podatkov, za njihovo prilagoditev pa se po potrebi zanaša na domače govorce v okviru EDA.“</p> <p><u>Javna naročila in zaposlenit</u></p> <p>Evropska obrambna agencija v okviru svojih postopkov javnega naročanja uporablja jezik pogodb, <b>večinoma angleščino.</b> Gospodarski subjekti in kandidati za postopke javnega naročanja EDA lahko zahtevajo dodatne informacije, povezane z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila, v katerem koli uradnem jeziku EU.</p> <p>Osebe EDA je večkulturno in zajema širok nabor jezikov EU. Vendar so zaradi omejenih razpoložljivih virov in za zagotovitev hitre obravnave vseh vprašanj</p>
--	---

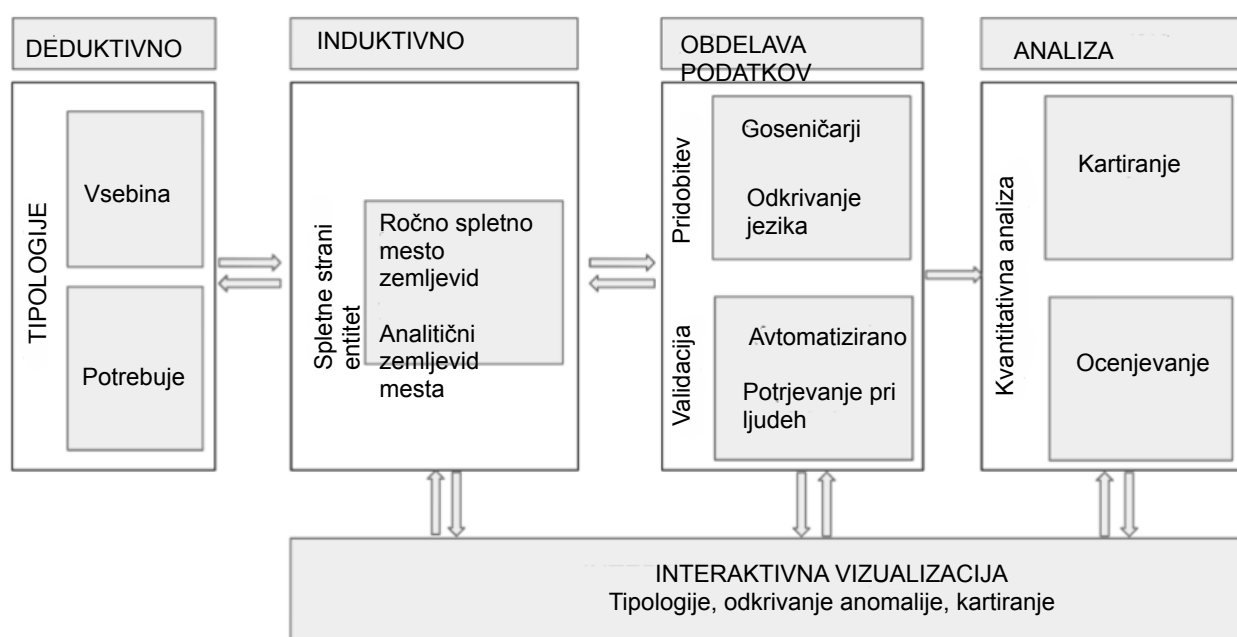
		<p><b>kandidati za postopke zaposlovanja EDA pozvani, da se obrnejo na Agencijo v angleščini.</b> Ker je angleščina v praksi notranji delovni jezik EDA, je zelo dobro znanje angleščine poleg tega pogoj za zaposlitev v agenciji.</p> <p><u>Sporočila za javnost in tiskovni dogodki EDA</u></p> <p>Zaradi potrebe po hitrem komuniciranju z mediji o aktualnih vprašanjih <b>so sporočila za javnost EDA</b> na splošno objavljena v angleščini. Po potrebi lahko Evropska obrambna agencija sporočila za javnost prevede tudi v druge jezike. V okviru sodelovanja EDA na informativnih sestankih Sveta za medije se lahko v skladu s prakso Sveta ponudi prevod v francoščino/iz njega.</p> <p>[...]</p>
Inštitut Evropske unije za varnostne študije	Uredba (EU) 2019/881 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o Agenciji Evropske unije za kibernetiko varnost (ENISA) ter certificiranju informacijske in komunikacijske tehnologije na področju kibernetike varnosti	Ni določbe o jezikovni ureditvi
Satelitski center Evropske unije	Uredba (EU) 2021/887 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi Evropskega industrijskega, tehnološkega in raziskovalnega strokovnega centra za kibernetiko varnost ter mreže nacionalnih koordinacijskih centrov	Ni določbe o jezikovni ureditvi
<a href="#">Agencija za oskrbo Euratom</a>	Sklep Sveta z dne 12. februarja 2008 o določitvi statuta Agencije za oskrbo Euratom	Ni določbe o jezikovni ureditvi
Skupno podjetje za fuzijo za energijo	Odločba Sveta z dne 27. marca 2007 o ustanovitvi Evropskega skupnega podjetja za ITER in razvoj fuzijske energije ter dodelitvi prednosti le-temu	Ni določbe o jezikovni ureditvi

## PRILOGA 2: METODOLOGIJA ZA ANALIZO SPLETNIH STRANI

### A2.1 Metodologija za zbiranje in analizo podatkov

Slika A2.1 opisuje glavne faze metodološkega pristopa za zbiranje podatkov in empirično analizo spletnih strani. Začne se z deduktivno fazo, v kateri so opredeljene tipologije vsebin spletne strani in večjezične potrebe. Deduktivna faza temelji na teoriji in materialnem domenskem znanju. Vrednost vsakega deduktivno opredeljenega konceptualnega okvira bo treba vedno empirično preskusiti glede na realnost. To se zgodi v induktivni fazi, kjer se tipologije testirajo in izpopolnjujejo. Ta deduktivno-induktivna interakcija je večinoma povezana z analizo spletne strani in je prikazana na sliki A2.1 z dvosmernimi puščicami, ki povezujejo obe fazi. Izpopolnjevanje tipologij se pojavi kot posledica te interakcije.

Slika A2.1 Glavne faze metodologije



Slika A2.1 Glavne faze metodologije

Induktivno opravilo je prikazano na sliki A2.1 v polju z naslovom „Spletna mesta entitet“. Uporabljamo zemljevid spletnega mesta subjekta in spletne oddelke, ki so opredeljeni kot izhodišče. Večina spletnih mest ima zemljevid spletišč, za tista, ki (npr. Komisija) pa ne obstaja funkcionalni ekvivalent, tudi če se uradno ne imenuje zemljevid mesta. V nekaterih primerih zemljevid spletnega mesta morda ne vključuje določenega spletnega odseka, npr. javnih razpisov ali tiskovnega oddelka. V takih primerih dodamo to posebno spletno stran na zemljevid naše spletne strani. Čeprav subjekti dajejo prednost različnim spletnim odsekom in uporabljajo različne oznake, obstaja razumna stopnja zblíževanja vrst spletnih razdelkov, predstavljenih na zemljevidu spletnega mesta (npr. večina ima razdelek O, splošne informacije ali teme itd.). Te vrste skupnih spletnih razdelkov so bile razdelane v klasifikaciji vsebine. Ta proces se nanaša na ročno ekstrakcijo zemljevida spletnega mesta in daje seznam spletnih razdelkov na spletno stran entitete.

V drugi fazi, ki se na sliki A2.1 imenuje „analitična karta strani“ v induktivni fazi, uporabljamo avtomatizirane tehnike (npr. spletni pajki) za prepoznavanje različnih spletnih odsekov spletne strani subjekta. Spletni deli ročno pridobljenega zemljevida spletnega mesta predstavljajo prvo stopnjo organizacijske hierarhije spletnega mesta. Ampak obstaja veliko več plasti. Na primer oddelek Komisije z naslovom „Zakoni“ na ravni 1 v hierarhiji (poleg drugih oddelkov, kot sta O in delovna mesta) vsebuje 51 nadaljnjih spletnih razdelkov na ravni 2. Spletne razdelke stopnje 2 vključujejo vsebine, kot so „postopek priprave zakonodaje“ ali „iskalni zakoni“. Ti oddelki stopnje 2 ustvarjajo še 31 oddelkov, kot sta „Potrošniki“ ali „Varstvo podatkov“. Če vzamemo samo enega (oddelek „Zakoni“) od ducata spletnih odsekov iz ravni 1 zemljevida spletišč Komisije, dobimo več kot 300 spletnih razdelkov, od katerih vsak vsebuje številne dokumente. Kar imenujemo analitični zemljevid mesta, je uporaba avtomatiziranih tehnik za pridobivanje map/dokumentov, povezanih s spletnimi odseki zemljevida spletnega mesta.

S temi analitičnimi zemljevidi, kvalitativna (ročna) naloga kodiranja vključuje dodeljevanje kategorij iz naše klasifikacije vsebin in tipologije večjezičnih potreb različnim spletnim odsekom spletnih strani. Spletna stran je sestavljena iz številnih hierarhij ravni, kar imenujemo spletne razdelke. Za spletno mesto posameznega subjekta so vstopna točka različni spletni odseki stopnje 1, ki se plazijo, ki običajno temeljijo na zemljevidu spletnega mesta. Vendar pa vsak razdelek ravni 1 vsebuje več spletnih razdelkov na ravni 2 in tako naprej za vsako raven v hierarhiji. Nekatera spletna mesta lahko vsebujejo več kot 10 ravni, preden je mogoče dostopati do dokumenta, na primer poročila. Število spletnih strani v vsaki ravni se dramatično poveča. Kvalitativno kodiranje na ravni 1 je vključevalo več kot 500 spletnih odsekov. Če se premaknete na stopnjo 2, se število poveča na približno 4.000 in na ravni 3 precej več kot 10.000. Tako se kvalitativno kodiranje izvaja za spletne odseke na ravni 1 in stopnji 2. Preseganje ravni 3 na kakršen koli sistematičen način z uporabo človeških kodirnikov ni bilo mogoče. To pomeni, da je treba kode obravnavati kot približek vrste vsebine, ki jo vsebuje spletni odsek.

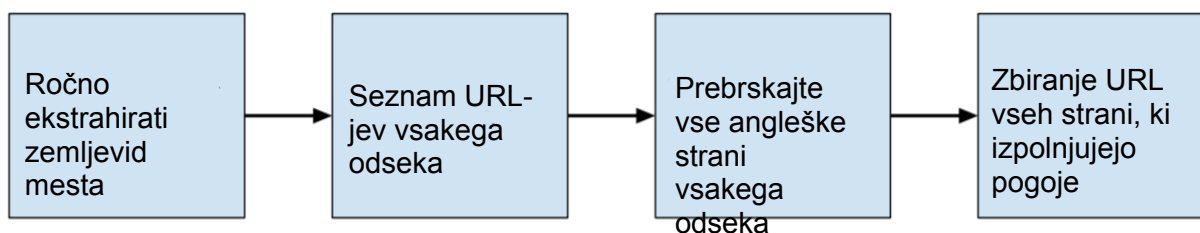
Končni deli vsebine, ki so se pojavili na vseh analiziranih spletnih mestih, so bili:

- **O organizaciji/organizaciji:** Organizacijske informacije, kot so struktura, vloga pri odločanju v EU, politične odgovornosti, kako stopiti v stik, politike spletnih strani.
- **Politike:** Oddelki, posvečeni politikam EU ali skupinam politik.
- **Novice/Dogodki/Speeches:** Seznam strani z novicami, dogodki ali govornimi elementi.
- **Razpisi za financiranje:** Oddelki, namenjeni možnostim financiranja in javnim razpisom.
- **Zaposlitev:** Prosta delovna mesta in priložnosti; informacije o tekočih izbirnih postopkih; ter informacije o poklicnih poteh, zaposlovanju, pripravništvih.
- **Dokumentacija:** kakršna koli dokumentacija, publikacije, viri, vključno z zakoni, študijami, ocenami, statističnimi podatki, informativnimi brošurami, infografikami, informativnimi listi, zakoni, drugimi viri.
- **Splošne informacije:** Splošne informacije, ki niso v drugih kategorijah, vključno z zelo splošne informacije o politikah (npr. informacije o številnih politikah in straneh portala/gatewaya).
- **Občani:** sodelovanje javnosti, vključno s posvetovanji o vseh politikah ali vprašanjih EU, peticijami Evropskemu parlamentu, odgovori na pisma državljanov, državljansko pobudo, pozivi evropskemu varuhu človekovih pravic, javna posvetovanja o vseh politikah ali vprašanjih EU.
- **Seje/odbori:** Uradna uradna srečanja EU in odbori, ki se ukvarjajo z oblikovanjem politik in so ločeni od standardnih seznamov dogodkov na spletnih straneh.

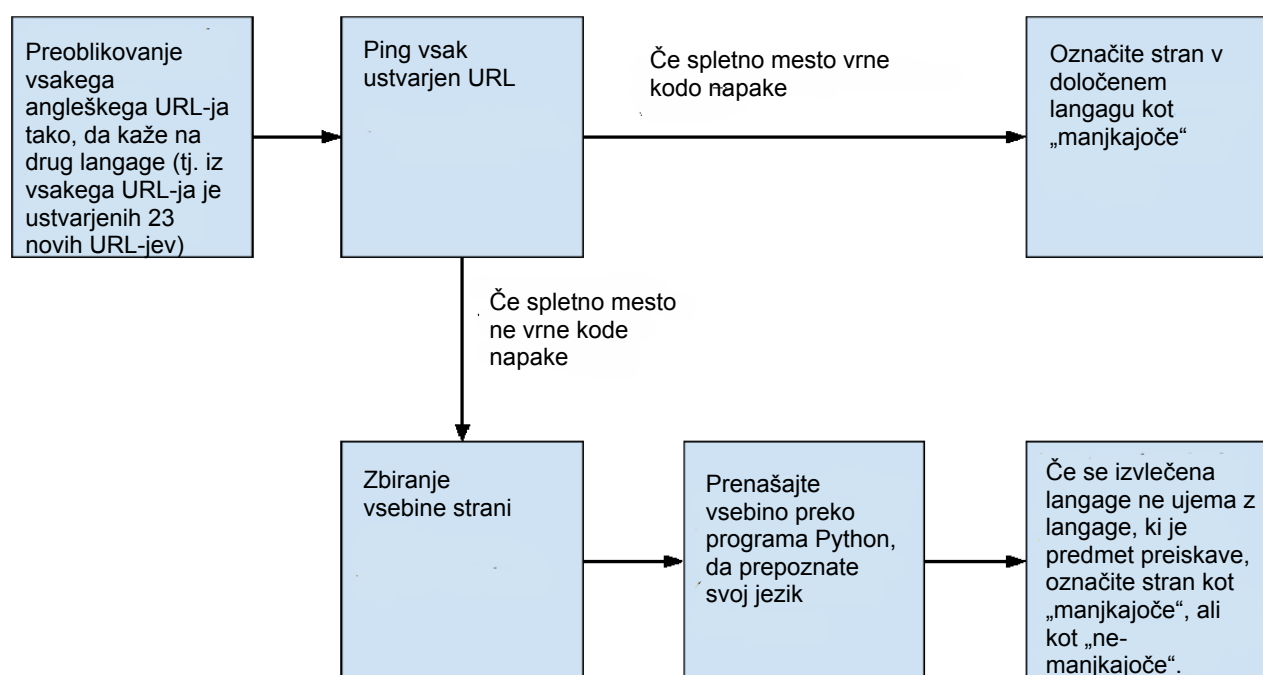
Ujemanje med klasifikacijsko shemo vsebine in tipologijo večjezičnih potreb je prikazano v preglednici 5 v poglavju 6 (glej tudi poglavje 5).

## A2.1.2 Faza obdelave podatkov

Zgoraj opisani postopek je zelo ponavljajoč med deduktivno in induktivno fazo testiranja in rafiniranja tipologije. Ko so za določeno spletno stran podjetja doseženi zadovoljivi rezultati, se lahko začne postopek pridobivanja podatkov, za katerega so bili razviti prilagojeni spletni pajki. Vidiki plazenja v fazi obdelave podatkov v projektu so prikazani na sliki A2.2 in sliki A2.3.



Slika A2.2: Prvi korak za risanje: Iskanje strani v privzetem jeziku (angleščina)



Slika A2.3: Drugi korak za vleko: Plazi vse ne-angleške strani

Obstajata dva glavna koraka do spletne strani plazenje.

**Korak 1.** V prvem koraku spletnega iskanja uporabljamo privzeti jezik (angleški) za zbiranje Uniform Resource Locators (URL). Spletni pajki obišejo vsak del spletne strani subjekta (kot je določeno z zemljevidi spletnih mest ali ročno pridobljenimi zemljevidi strani) in nadaljujejo z zbiranjem URL-jev vseh identificiranih povezav. Treba je določiti meje, da se spletni pajki ne bi plazili po spletu v neskončni zanki. Pajki so bili omejeni na zbiranje povezav iz iste domene in izključujejo „zunanje“ spletne strani ali domene. Tako se povezava s spletne strani EP, ki kaže na zunanjo domeno (npr. NewsHub = <https://www.epnewshub.eu/> – na spletni strani Evropskega parlamenta), ne bi zbirala, saj ne spada v domeno EP, tj. domeno [europarl.europa.eu](http://europarl.europa.eu).

Za vsak razdelek spletnega mesta se za zbiranje URL-jev uporabljajo naslednja merila za filtriranje:

- URL mora biti del obravnavanega razdelka. Na primer, če pajka išče razdelek „Novice“ na spletnem mestu Evropskega parlamenta, ki ima naslednje steblo



[<https://www.europarl.europa.eu/news/>], se zbirajo samo URL-ji, ki imajo to steblo. To je edini način za zagotovitev doslednosti zbranih vsebin za vsak odsek, kar je ključnega pomena za dodelitev razvrstitve vsebine in tipologije potreb.

- URL ne sme vsebovati nobenih parametrov GET (tj. informacij, ki se običajno uporabljajo za posredovanje dodatnih informacij spletnemu mestu, na primer za iskalna merila). Običajno je to povezano z iskanjem baz podatkov. To je bilo uvedeno, ker smo doživeli primere, ko so različni URL-ji, ki vsebujejo parametre GET, kazali na isti člen, kar je ustvarilo neskončne zanke. Ta pogoj pa se lahko sprosti, če ima odsek paginacijo (npr. [https://ec.europa.eu/info/events\\_en](https://ec.europa.eu/info/events_en)). To omogoča pajku, da spremeni strani in poišče naslednji niz strani, ki se pojavljajo v zaporedju strani.
- Če URL kaže na slike ali videoposnetke, so te tudi preskočene (takšne vrste vsebine ni bilo mogoče analizirati z orodji za zaznavanje jezika, ki delujejo na besedilnih podatkih).

Med prednostmi tega pristopa so:

- manjša iskanja delovnih mest, ki zmanjšujejo obremenitev strežnikov subjekta;
- v primeru okvare iskalnika je treba ponovno narisati le posebne dele in ne celotne spletne strani;
- namesto neselektivnega spletnega plazenja so pajki natančno prilagojeni potrebam iskalnika vsakega spletnega odseka;
- če manjka stran v katerem koli od ostalih 23 jezikov, vemo, da se je to zgodilo, ker ta stran ni na voljo.

**Korak 2.** Ko smo ustvarili angleški korpus, tj. seznam URL-jev po odsekih na spletno stran, se premaknemo na 2. korak iskanja. V tem koraku za vsak zbrani URL kazalnik jezika v URL-ju zamenjamo z drugo jezikovno kodo, po eno za vsakega od ostalih 23 jezikov.

Naslednji korak je zbiranje vsebine strani z uporabo pajka. Najprej preveri, ali URL obstaja. Če URL ne obstaja, to zabeleži kot manjkajoče. Če URL obstaja, zbira vso svojo vsebino. Na podlagi tega se izbere vsebina, ki jo je treba analizirati za odkrivanje jezika. Za to je potrebna izolacija določenih delov spletne strani, saj so na spletni strani, npr. v meniju za krmarjenje, vedno prevedeni odseki, ki pa dejansko ne vsebujejo koristnih informacij v zvezi s tem projektom. Če iz kakršnega koli razloga ni mogoče izvleči odseka (na primer manjka), je označen.

Če postopek uspešno izvleče vsebino, se vsebina pošlje v interno orodje za obdelavo naravnega jezika, razvito za ta projekt, ki uporablja knjižnično orodje CLD2 (Compact Language Detection) za prepoznavanje jezikov. Natančneje, CLD2 ima funkcijo, ki vrne vektor z različnimi jeziki, identificiranimi skupaj z rezino na vsebini, ki vsebuje jezik. V našem primeru smo prešteli znake jezika, ki je predmet preiskave, in ga delili s skupnim številom znakov, ki jih dokument vsebuje. Vrne vrednost med 0 in 1, ki predstavlja delež besedila v jeziku, ki je predmet preiskave. Zadnji korak je uporaba mejne vrednosti za dodelitev binarnega razreda (1 vs 0) spletni strani, pri čemer 1 pomeni, da je bila spletna stran na voljo v ciljnem jeziku, 0 pa pomeni, da spletna stran ni bila na voljo v ciljnem jeziku.

Med različnimi validacijskimi vajami je skupina ročno kodirala naključni izbor 1800 spletnih strani institucij EU. To je skupini omogočilo, da oceni uspešnost uporabe različnih mejnih vrednosti. Uporaba 0,5 praga je dosegla 96-odstotno natančnost. Uporaba višjih mejnih vrednosti (npr. 0,6 ali 0,7) je privedla do zmanjšane učinkovitosti. Skratka, validacija kaže, da je na skupni ravni verjetnost, da je spletna stran pravilno razvrščena kot dostopna v ciljnem jeziku, med 95 in 97 odstotki.

## A2.2 Merila za izbor spletnih strani ali spletnih razdelkov

Obstajajo različna merila, ki vplivajo na vključitev/izključitev spletnih strani in spletnih razdelkov. Lahko jih razdelimo v tri glavne vrste.

### Izbira spletne strani

- Če je spletna stran „učinkovito“ enojezična, je analiza njenih večjezičnih atributov popolnoma odveč. Nekatera spletna mesta, zlasti med decentraliziranimi agencijami EU, so dejansko enojezična. Morda imajo strani za izbiro jezika, vendar ne delujejo ali preusmerijo na eno stran, ki je bila prevedena v ciljni jezik.
- Spletnega mesta ni mogoče navzkrižno preveriti, če se besedilo, ki označuje razdelek ali naslov spletne strani, spremeni, ko se spremeni iz privzetega jezika v ciljni jezik (npr. če je spletni razdelek v angleškem privzetem jeziku „news/en“ preoblikovan v španskem ciljnem jeziku, kot sledi „noticias/es“ ali „es/noticias“). To merilo je vplivalo le na dve spletni strani.

### Težave s plazenjem

- Spletna stran s tehničnimi sredstvi blokira iskanje vsebine. To je bilo presenetljivo nenavadno.
- Delov spletnih strani, ki so baze podatkov, ni bilo mogoče iskati.

### Navzkrižno preverjanje razpoložljivosti jezika

- Navzkrižno preverjanje vseh URL-jev se izvaja za vseh 23 jezikov. Nekaterih vrst URL-jev ni bilo mogoče preveriti:
  - o URL-ji, ki vključujejo „?“ . Slednji je parameter, ki označuje dinamično vsebino, običajno izvlečeno iz zbirke podatkov.
  - o URL-ji, ki se končajo z razširitvijo, npr. „.docx“ in „.png“ . To je potrebno, saj ne moremo samodejno obdelati vsebine katerega koli poljubnega spletnega vira.
  - o Potrebni so mejni pogoji, da se zagotovi navzkrižno preverjanje razpoložljivosti jezika za vsebine, ki pripadajo spletni strani, ki se analizira. Če URL-ji kažejo na domeno zunaj zadevne domene, npr. če se navzkrižno preverjanje izvaja na <http://domainA.com> in url kaže na drugo, npr. <http://domainB.com>, potem so takšni zunanji URL-ji izključeni.
  - o URL-ji, ki sistematično ustvarjajo sporočila o napakah (visoko „manjkajoče“ podatke). To se je zgodilo samo z eno spletno stranjo, ki jo je bilo treba izključiti.

## A2.3 Indeks večjezičnosti

V tej prilogi so predstavljene formule za izračun večlingvične meritve, ki se uporablja za analizo spletišč EU (polje A2.3). Vključuje tudi nekaj opozoril za razumevanje, kako je bila uporabljena na spletnih straneh, ki so bile analizirane.

Ob predpostavki, da so dokumenti (spletne strani) privzeto izdelani samo v enem jeziku (tj. angleščini) in da se nato dokumenti (spletne strani) prevedejo v druge uradne jezike (L).

D je skupna količina dokumentov, izdelanih v privzetem jeziku, medtem ko je  $D_i$  število dokumentov, prevedenih v jezik I. Zato je  $d_i = D_i / D$  delež dokumentov, prevedenih v jezik. Indeks povprečne večjezičnosti (MI) se lahko izračuna na naslednji način:

$$MI = \frac{1}{L} \sum_{i=1}^L d_i$$

Izračuna se tudi skupno povprečje večjezičnosti (GMI) za skupino z |G| člani.

$$GMI = \frac{1}{G} \sum_{i=1}^G MI_i$$

Skupina v zgornji formuli so lahko spletne strani, ki pripadajo subjektu (tj. institucije, organi ali agencije EU), razvrstitev vsebine ali tipologija potreb. Kot je prikazano v empirični analizi, je grupirano povprečje (GMI) bolj uravnotežen ocenjevalec, ker daje enako težo skupinam (vrsta entitete, vrsta vsebine ali vrsta potreb).

#### *Okvir 7: A2.3: Metrika večjezičnosti*

Da bi razlikovali med dvema metrikama v glavnem besedilu poročila, se prva metrika imenuje nerazvrščeno metrično ali nerazvrščeno povprečje, medtem ko se drugo merilo imenuje združeno ali skupinsko povprečje.

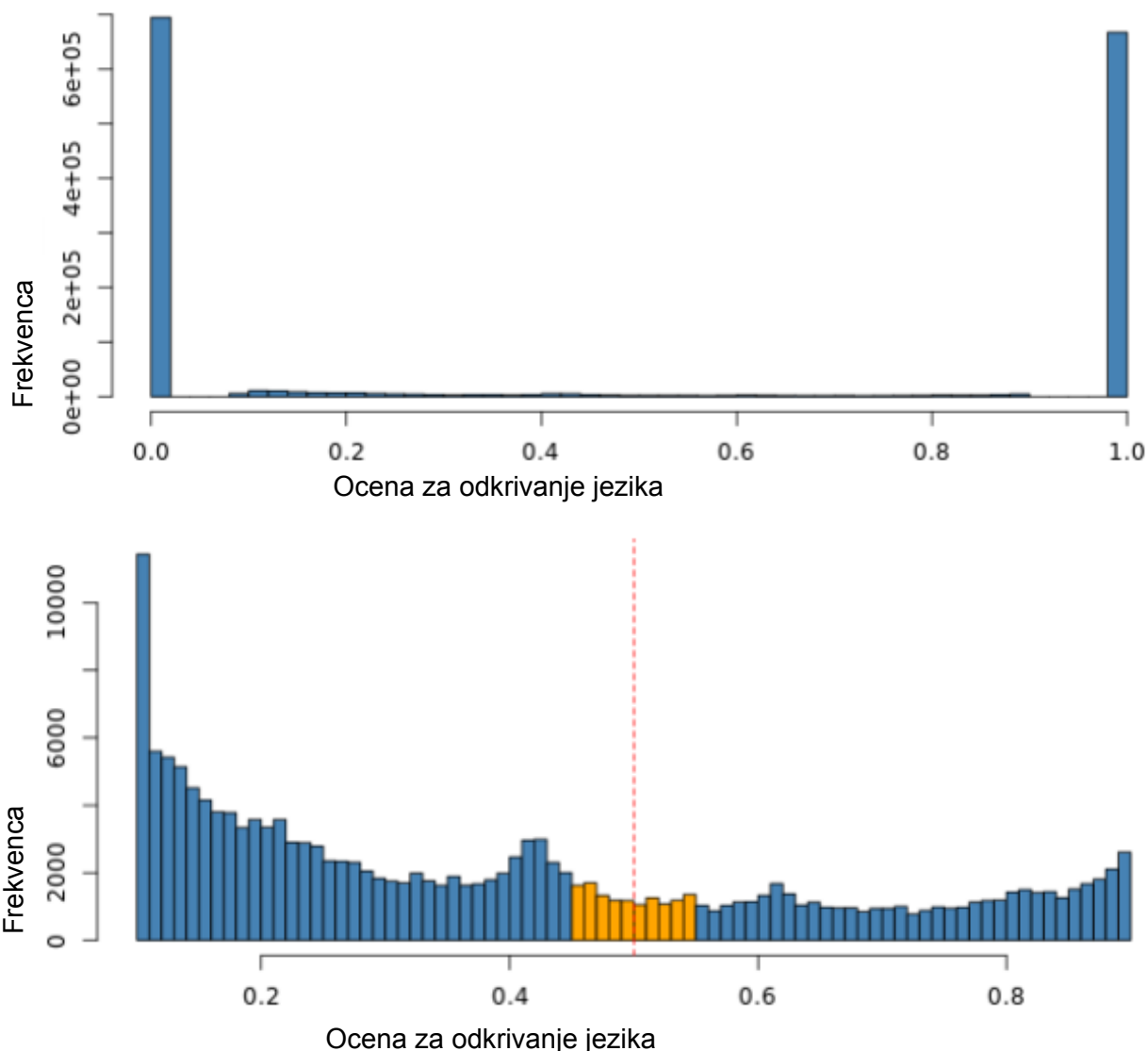
Empirična naloga je vključevala preverjanje, ali so privzete spletne strani (angleški jezik), ki so bile zbrane na analiziranih spletiščih EU, na voljo v ciljnih jezikih (tj. v 23 drugih uradnih jezikih EU). To je bila binarna klasifikacijska naloga, v kateri je vsaka privzeta spletna stran (URL) imela binarni rezultat: „1“ pomeni, da je bila vsebina na voljo v ciljnim jeziku v primerjavi z „0“, kar pomeni, da vsebina ni bila na voljo v ciljnim jeziku. Na podlagi binarne klasifikacije se lahko uporabijo metrike, opredeljene v polju A2.3.

#### **Pridržki**

Obstaja nekaj **pomembnih pridržkov za razlago rezultatov**. Prvič, obstajajo URL-ji, ki se iz nekega razloga ne naložijo pravilno, npr. spletni iskalnik se je pokvaril ali so se pojavile težave na strežniku. Ti „manjkajoči“ URL-ji so zelo redki, približno en odstotek obsega in verjetno ne bodo bistveno vplivali na kakršne koli splošne ugotovitve.

Drugič, nekatere URL-je je relativno enostavno razvrstiti glede na razpoložljivost jezika, medtem ko so drugi težje. Na primer, obstaja veliko URL-jev, ki se naložijo v ciljnim jeziku, vendar katerih vsebina je v angleščini. Drugi URL-ji se naložijo pravilno, tj. brez napak, in so v pravilnem ciljnim jeziku. Obe vrsti se lahko štejeta za „enostavno“ za orodje za zaznavanje jezika, ki ga lahko razvrsti kot „0“ (ni na voljo) ali kot „1“ (na voljo) v ciljnih jezikih.

Vendar obstajajo tudi spletne strani, ki jih je morda težje razvrstiti v primerih, ko je na primer veliko vsebine spletne strani v zahtevanem jeziku, razen nekaterih vsebin, ki bi morale biti v ciljnim jeziku, vendar ne. V takih primerih bi orodje za zaznavanje jezika vrnilo vrednost med 0 in 1, ki predstavlja delež vsebine v ciljnim jeziku. Na srečo se velik delež podatkov, približno 90 odstotkov, vrne kot binarna vrednost „0“ ali „1“. Kot je razvidno iz ene od slik A2.3, so rezultati v histogramu v bistvu „0“ ali „1“. Točk med tema dvema vrednostima je težko zaznati v histogramu. Vendar pa ima približno 10 odstotkov podatkov nekaj elementov v več jezikih (tj. zaznani so bili tako elementi angleščine kot ciljnega jezika).



Slika A2.3: Histogram na plošči 1 prikazuje porazdelitev rezultatov za odkrivanje jezikov. Histogram v plošči 2 poveča v rezultate med 0 in 1, ki niso vidni na plošči 1

Na drugi plošči slike A2.3 se histogram poveča v vrednosti, ki ležijo med 0 in 1. Večina vrednosti je blizu ničelne točke. Graf vključuje tudi črtkano črto, ki označuje 0,5 praga, ki služi kot mejna točka za binarno klasifikacijo URL-jev kot 0 ali 1. Območje z 10-odstotnim robom okrog binarne mejne točke je oranžno obarvano, da označuje vrednosti z največjo negotovostjo. URL-ji v tem negotovem območju predstavljajo zelo majhen delež podatkov, približno pol odstotne točke. Binarna napačna klasifikacija verjetno ne bo bistveno vplivala na katero koli oceno, tudi če se razpon negotovosti znatno poveča.

## A2.4 Preverjena spletna mesta agencij EU (julij 2021)

Agencija	Večjezična	Zapiski
Agencija za podporo BEREC-u	Ne	Ta spletna stran nima selektorja za jezik. Vse vsebine so v angleščini.
Organ za evropske politične stranke in evropske politične fundacije	Ne	Ta spletna stran je samo v angleščini.
Urad Skupnosti za rastlinske sorte	Ne	Ta spletna stran nima selektorja za jezik. Vse vsebine so v angleščini.
Evropski bančni organ	Ne	To spletno mesto ima izbirnik jezika, ko pa spremenite jezik, vas preusmeri na eno stran, ki je bila prevedena v izbrani jezik. Torej za vsak jezik, ki ni angleščina, obstaja ena prevedena stran.
Evropska agencija za mejno in obalno stražo	Delno	Zdi se, da ima ta spletna stran privzeto angleško spletno stran s popolno vsebino) in ločena (manjša) spletna mesta za vsak jezik. Ta ločena jezikovna spletna mesta imajo drugačen URL. Ni možnosti za navzkrižno preverjanje URL-jev.
Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni	Ne	Ta spletna stran nima selektorja za jezik. Vse vsebine so v angleščini.
Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja	Delno	Ta spletna stran ima izbirnike jezikov, vendar je vsa vsebina v angleščini. Spletna stran je bila po preverjanju julija 2021 v celoti obnovljena, vendar je še vedno učinkovito enojezična, čeprav ima jezikovne selektorje.
Evropski industrijski, tehnološki in raziskovalni strokovni center za kibernetiko varnost	Ne	Nova spletna stran za evropsko kompetenco za kibernetiko varnost ima izbirnik jezikov, vendar ne deluje.
Evropska agencija za okolje	Delno	Te spletne strani ni mogoče navzkrižno preveriti. URL vsebuje naslov dokumenta v ustreznem jeziku.
Evropska agencija za nadzor ribištva	Ne	Samo razdelek „O“ se prevede, ko spremenite jezik. Na voljo so le štiri jeziki.
Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer	Delno	Spletna stran ima izbirnik jezika, ki je delal za nekatere oddelke najvišje ravni, vendar je pri navzkrižnem preverjanju učinkovito enojezičen in ni bil vključen v analizo.
Evropski inštitut za enakost spolov	Ne	To spletno mesto ima izbirnik jezika, ko pa spremenite jezik, vas preusmeri na eno stran, ki je bila prevedena v izbrani jezik. Torej za vsak jezik, ki ni angleščina, obstaja ena prevedena stran.
Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine	Ne	Ta spletna stran nima selektorja za jezik. Vse vsebine so v angleščini.

Pristop Evropske unije k večjezičnosti v lastni komunikacijski politiki

Evropski organ za delo	Ne	Ta spletna stran ima izbirnik jezika, vendar je vsa vsebina v angleščini.
Evropska agencija za pomorsko varnost	Ne	Ta spletna stran nima selektorja za jezik. Vse vsebine so v angleščini.
Evropska agencija za zdravila	Ne	Ta spletna stran nima selektorja za jezik. Vse vsebine so v angleščini
Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami	Ne	Ta spletna stran nima selektorja za jezik. Vse vsebine so v angleščini.
Evropsko javno tožilstvo	Ne	Izbirnik jezika je na voljo samo za en oddelek („prijava kaznivega dejanja“)
Evropski organ za vrednostne papirje in trge	Ne	Ta spletna stran nima selektorja za jezik. Vse vsebine so v angleščini
Evropska fundacija za usposabljanje	Ne	Ta spletna stran ima izbirnike jezikov, vendar je vsa vsebina v angleščini.
Agencija Evropske unije za azil	Ne	Ta spletna stran nima selektorja za jezik. Vse vsebine so v angleščini.
Agencija Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah	Ne	Ta spletna stran nima selektorja za jezik. Vse vsebine so v angleščini.
Agencija Evropske unije za kibernetško varnost	Ne	To spletno mesto ima izbirnik jezika, ko pa spremenite jezik, vas preusmeri na eno stran, ki je bila prevedena v izbrani jezik. Torej za vsak jezik, ki ni angleščina, obstaja ena prevedena stran.
Agencija Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj	Ne	To spletno mesto ima izbirnik jezika, ko pa spremenite jezik, vas preusmeri na eno stran, ki je bila prevedena v izbrani jezik. Torej za vsak jezik, ki ni angleščina, obstaja ena prevedena stran.
Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj	Ne	To spletno mesto ima izbirnik jezika, ko pa spremenite jezik, vas preusmeri na eno stran, ki je bila prevedena v izbrani jezik. Torej za vsak jezik, ki ni angleščina, obstaja ena prevedena stran.
Agencija Evropske unije za železnice	Ne	Ta spletna stran nima selektorja za jezik. Vse vsebine so v angleščini.
Agencija Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev	Ne	Ta spletna stran nima selektorja za jezik. Vse vsebine so v angleščini.
Agencija Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice	Ne	Ta spletna stran nima selektorja za jezik. Vse vsebine so v angleščini.

Agencija Evropske unije za vesoljski program	Ne	Ta spletna stran nima selektorja za jezik. Vse vsebine so v angleščini.
Agencija Evropske unije za varnost v letalstvu	Ne	Ta spletna stran nima selektorja za jezik. Vse vsebine so v angleščini.
Urad Evropske unije za intelektualno lastnino	Delno	Spletne strani ni mogoče plaziti, gosenica je bila tehnično preprečena.
Enotni odbor za reševanje	Ne	Ta spletna stran nima selektorja za jezik. Vse vsebine so v angleščini.
Prevajalski center za organe Evropske unije	Delno	Za razliko od vseh drugih spletnih strani, ki se plazijo, CdT vrne zelo visoko število manjkajočih podatkov. Večina navzkrižnih preverjanj URL-jev se vrne kot napaka.
Evropska obrambna agencija	Ne	Ta spletna stran nima selektorja za jezik. Vse vsebine so v angleščini
Inštitut Evropske unije za varnostne študije	Ne	Ta spletna stran nima selektorja za jezik. Vse vsebine so v angleščini.
Satelitski center Evropske unije	Ne	Ta spletna stran nima selektorja za jezik. Vse vsebine so v angleščini.
Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje	Delno	Izbirnik jezika ne deluje za vse jezike. Spletna stran Komisije „ec“, ki jo upravlja (ne upravlja neposredno agencija).
Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo	Delno	Ta spletna stran ima izbirnik jezika, vendar je vsebina na voljo le v angleščini, francoščini in nemščini. Vsi drugi jeziki niso na voljo.
Evropska izvajalska agencija za zdravje in digitalno tehnologijo	Delno	Izbirnik jezika ne deluje za vse jezike. Spletna stran Komisije „ec“, ki jo upravlja (ne upravlja neposredno agencija).
Izvajalska agencija Evropskega sveta za inovacije ter MSP	Delno	Izbirnik jezika ne deluje za vse jezike. Spletna stran Komisije „ec“, ki jo upravlja (ne upravlja neposredno agencija).
Izvajalska agencija Evropskega raziskovalnega sveta	Delno	Izbirnik jezika ne deluje za vse jezike. Spletna stran Komisije „ec“, ki jo upravlja (ne upravlja neposredno agencija).
Evropska izvajalska agencija za raziskave	Delno	Izbirnik jezika ne deluje za vse jezike. Spletna stran Komisije „ec“, ki jo upravlja (ne upravlja neposredno agencija).



## PRILOGA 3: ANALIZA INTERVJUJA

### A3.1 Uvod

V tej prilogi so predstavljeni rezultati razgovorov z 12 strokovnjaki za politiko na področju prevajanja/tolmačenja v 10 institucijah, organih in agenciji EU. Glavne teme razprave so se nanašale na sprejemanje odločitev/izvajanje, nedavne trende, vlogo digitalnih tehnologij ter preglednost in odgovornost.

#### Preglednica A3.1: Seznam intervjujev

Institucija, organ, agencija	Osebna izkaznica izpraševalca	Datum
Evropski parlament	2	18.11.2021
Evropski parlament	4	23.11.2021
Evropska komisija	3	22.11.2021
Evropska komisija	7	29.11.2021
Sodišče Evropske unije	10	9.12.2021
Evropska centralna banka	8	30.11.2021
Evropska centralna banka	9	30.11.2021
Evropsko računsko sodišče	1	15.11.2021
Evropski ekonomsko-socialni odbor/Evropski odbor regij	5	24.11.2021
Evropski ekonomsko-socialni odbor/Evropski odbor regij	6	24.11.2021
Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo	11	21.01.2022
Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo	12	21.01.2022

Opomba: Za razgovor je bil vzpostavljen stik z generalnim sekretariatom Sveta, vendar se je odločil, da ne bo prispeval k študiji.

### A3.2 Odločanje o prevajanju in tolmačenju

#### Pravila, ki urejajo jezikovno ureditev

Pravila, ki urejajo jezikovno ureditev, ki jo navedejo anketiranci, vključujejo:

- Uredba št. 1 (o večjezičnosti), ki določa, da „morajo biti vsi objavljeni dokumenti prevedeni v vse uradne jezike EU“ (vsi anketiranci);
- Kodeks ravnanja (večjezičnost), vključno z izvedbenimi pravili za tolmačenje in prevajanje, redno posodobljen seznam nalog, prednostnih nalog itd.; praktična pravila (npr. natančni roki, pristojnosti), upravičenost do prevajanja in tolmačenja za poslance in različne organe Parlamenta; prednostne naloge v primeru omejitev virov (razgovori 2, 4, 5, 6);

- Poslovník (intervjuji 4, 5, 6, 10);
- Pogodbe (intervjuji 1, 10, 11, 12); in
- Protokol o Statutu Sodišča (Interviewee 10).

Anketiranci so se seznanili tudi s pravili glede obveznosti priprave in objave nekaterih dokumentov (npr. poročil) v vseh jezikih EU; primere, ko se publikacije lahko prevedejo samo v izbrane jezike; in ureditve za obdelavo zahtevkov za prevod.

### Težave pri izpolnjevanju večjezičnih pravil

Glavne sporočene težave v zvezi s skladnostjo s pravili večjezičnosti, vključno s financiranjem, časom, človeškimi viri in prostorom (npr. sejne sobe, kabine). Izpolnjevanje obveznosti večjezičnosti je izziv tudi zaradi zapletene narave prevajanja in tolmačenja ter skoraj stalne velike delovne obremenitve (razgovori 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12). Nekateri anketiranci so opozorili, da je pandemija nekoliko paradoksalno zmanjšala težave, povezane z razpoložljivim delovnim prostorom: spletno delo je vplivalo na potencialno zmogljivost, ki se je v tem primeru povečala (Interviewee 2). Težave so povezane tudi s posebnimi nalogami, kot je izvajanje novih jezikov ali zadostno usposobljeno osebje.

### Ključne napetosti kompromisi pri upravljanju večjezičnosti

Glavni viri napetosti so povezani s časom, omejitvami delovne obremenitve (Intervjuji 1, 2, 4, 10) in razpoložljivimi viri v primerjavi z obveznostmi na splošno (razgovori 7, 8, 9, 10). To pomeni kompromise, kot so:

- Prilagoditev ravni kakovosti realnosti – preskočitev poglobljene revizije zaradi pritiska, da bi v krajšem času naredili več (intervjuji 1, 4, 5, 6);
- Zaradi stalnega pritiska na dostavo je uvajanje novih tehnologij težavno (Interviewees 2, 4);
- Potreba po prednostnem razvrščanju nekaterih jezikov in preložitvi prevodov v druge (razgovori 1, 8, 9, 10, 11, 12);
- Prevodi so na voljo samo na zahtevo (Interviewees 11, 12);
- Manjkajoči roki (razgovori 5, 6), vendar so izpolnjene obveznosti (obvezni prevodi) (razgovornik 7);
- Omejitve pri zagotavljanju neposrednih prevodov (Interviewee 10);
- Manj sredstev, ki so na voljo za upravo (Interviewees 11, 12).

Nekatere institucije so uvedle lastne (notranje) rešitve, da bi se prilagodile zahtevam glede kakovosti. Stranke institucije sicer večinoma temeljijo na povpraševanju, vendar odločajo o tem, kaj je zanje pomembno (kateri dokumenti želijo biti prevedeni v vse uradne jezike EU); zahteve po racionalizaciji pa lahko omogočijo identifikacijo dokumentov, ki so manj pomembni/bolj relevantni (Interviewees 5, 6). Jezikovni slog je včasih vir napetosti, kot je naraščajoča težnja po uporabi jasnega jezika, kar je lahko izziv pri prevajanju pravnih besedil s tehnično, strogo in natančno terminologijo (Interviewee 4).

### Omejitve pri zunanji komunikaciji

Na splošno institucije EU upoštevajo večjezičnost, kot je opredeljena v Uredbi št. 1, Pogodbah itd. Vendar je izvajanje popolne večjezičnosti v komunikaciji z zunanjimi akterji občasno omejeno zaradi človeških virov in časovnih omejitev (razgovori 1, 4, 5, 6, 8, 9) in infrastrukture (razgovori 2, 5, 6) ali samega občinstva (Interviewee 5, 6). Zaradi omejitev lahko pride do nepopolnega prevoda spletne strani z le nekaj prvimi ravnmi, ki so najbolj statične, prevedene v vse uradne jezike EU, in

do globljih, bolj dinamičnih ravni, prevedenih v manj jezikov ali s samodejnim prevajanjem, kar EU priporoča za primere, ko institucija ne more pokriti vseh prevodov (Interviewees 5, 6, 7, 11, 12). Zaradi pandemije in dela na spletu so nastale dodatne tehnične omejitve, kar je bilo izziv zlasti pri organizaciji večjezičnih spletnih dogodkov (razgovori 11, 12).

Kljub večjezičnim obveznostim ter načelom odgovornosti in preglednosti je v nekaterih institucijah zunanje občinstvo tako specifično, da je komunikacija praktično omejena na angleščino.

To velja za bolj tehnične organizacije, ki se ukvarjajo s finančnimi trgi, strokovnjake in javnost z visokimi kompetencami na področju ekonomije. Za razširitev dosega na nespecializirano občinstvo so potrebni dodatni viri (razgovori 8, 9).

### Omejitve notranje komunikacije

Notranje komuniciranje v institucijah EU redko vključuje vse jezike EU. Prevladujejo angleščina, francoščina in včasih nemščina, vendar z angleško prevlado (Interviewees 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10). Interna komunikacija je večinoma omejena na angleščino in francoščino (Interviewees 11, 12) ali enega od obeh, pri čemer je francoščina glavni delovni jezik Sodišča (Interviewee 10). Jezikovne storitve se zagotavljajo skoraj samo za zunanje stranke. Nekateri anketiranci opozarjajo, da popolna večjezičnost še nikoli ni bila objektivna interno (razgovori 5, 6), zato se vprašanje omejitev ne pojavlja (Interviewees 8, 9).

### Potrebe po prevajanju in tolmačenju, prednostne naloge in ciljno občinstvo

Ocena potreb in prednostnih nalog v zvezi s prevajanjem/tolmačenjem je na splošno odvisna od institucionalnih obveznosti in temelji na povpraševanju (razgovori 1, 2, 3, 4, 10), na podlagi ciljnih skupin (razgovori 7, 8, 9, 11, 12) in v skladu s fiksno hierarhijo (razgovori 5, 6). Določanje rokov ima pomembno vlogo pri organizaciji dela (Intervjuji 1, 2, 10), upravljanje časa za mesece vnaprej pa je običajna praksa (razgovori 2, 4). Postopki ocenjevanja in določanja prednostnih nalog se lahko podprejo s statističnimi ocenami in orodji IT za načrtovanje (razgovor 2). Nekateri institucije imajo svojo ločeno enoto za načrtovanje (Interviewee 4) ali notranje strateške dokumente (razgovor 7, 8, 9), politike (razgovori 11, 12) itd. Včasih se postopek ocenjevanja odraža v zaposlovanju – stalno osebje za stalne/ponavljajoče se naloge, pri čemer samostojni delavci pokrivajo konice povpraševanja (razgovor 2).

### Glavne značilnosti in vrzeli v jezikovnih ureditvah v praksi

Poleg postopkov, povezanih z upravljanjem virov, so anketiranci opozorili na pomen notranjih jezikovnih ureditev, ki jim omogočajo izpolnjevanje njihovih obveznosti. Za tiste institucije, ki morajo vse objaviti v vseh jezikih EU (intervjuji 1, 2, 5, 10), je pomembno, da so majhni in veliki jeziki enaki (Interviewee 2). Kljub temu so osnutki razdeljeni samo v angleščini, francoščini in/ali nemščini (intervjuji 1, 2, 10); Angleščina se vedno uporablja (Interviewee 2). Nekateri institucije, ki predstavljajo praktično stališče, vseh dokumentov ne prevajajo takoj v vse jezike EU (Interviewees 5, 6). Eden od razlogov za približevanje enojezičnosti pri pripravi dokumentov je dejstvo, da dokumentov pogosto ne pripravlja ena oseba ali urad. Prehajajo skozi več korakov in pisarn in vsega ni mogoče prevesti na vsakem koraku. (Intervjuju 7).

Tehnologija je pomembna značilnost jezikovnih režimov (orodja IT, namenska programska oprema) (Interviewee 1, 4). Nekateri anketiranci (Interviewees 8, 9) so poudarili, da so jezikovni režimi usmerjeni v občinstvo in poskušajo biti čim bolj vključujoči v zunanji komunikaciji (npr. doseganje večjega števila žensk ali mladih).

Anketiranci so ugotovili, da je težko opredeliti morebitne vrzeli, in v večini primerov trdili, da njihova organizacija izpolnjuje svoje obveznosti (intervjuji 1, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12), čeprav bi bilo mogoče izboljšati upravljanje virov, optimizirane komunikacijske strategije, pravočasno oceno „resničnih potreb“ in učinkovito ciljno usmerjanje občinstva.

Zelo malo anketirancev je lahko ugotovilo sistemske vrzeli v svojih organizacijah. Ena vrzel je povezana s tako imenovanimi „jeziki v pomanjkanju“ – v nekaterih jezikih, kot so danščina, finščina, poljščina, portugalsščina in angleščina, obstaja omejena skupina tolmačev. Težave pri iskanju teh tolmačev se redno pojavljajo (razgovor 2). Drugo vprašanje zadeva samo angleško vsebino na spletnih straneh, čeprav upravičeno na podlagi dejstva, da je ta jezik najpogosteje poučen jezik v šolah. Čeprav to ni vedno dovolj, se uporablja strojno prevajanje (Interviewee 7). Zadnje in ponavljajoče se vprašanje je izziv stalnega časovnega pritiska (Interviewees 11, 12).

### Spletna komunikacija

Kar zadeva prevajanje spletnih strani, je v večini primerov cilj prevesti vsebine spletišč (zlasti glavnega vmesnika) v vse uradne jezike EU (razgovori 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10). Vendar pa še vedno obstaja prednostna razvrstitev glede na potrebe in razpoložljive vire. Tako je včasih avtomatiziran (Interviewees 1, 5, 6, 8, 9) in vsi dokumenti niso prevedeni dokumenti (Interviewee 10). Odločitve o prevajanju vsebin so lahko na primer odvisne od zahtev glede vzdrževanja (zahteve za posodabljanje); v primeru pogosto spreminjajočih se spletnih vsebin je potrebno veliko povpraševanje po prevajanju in virih za prevajanje (Interviewees 8, 9). V nekaterih primerih se lahko vsebina prevede tudi v druge jezike, ki niso jeziki EU, npr. v ruščino ali kitajščino. Vendar pa obstajajo tudi nekatere institucije, ki privzeto vzdržujejo vsebino spletnih strani v angleščini, prevodi v druge jezike pa se uporabljajo samo za določene razdelke. (Vprašalniki 11, 12). Vsebina intraneta in upravnih enot je v glavnem na voljo v angleščini, francoščini in nemščini; včasih tudi v drugih jezikih (Interviewee 2).

V zvezi s prevajanjem na Twitterju obstajata dva trenda, ki sta vidna za uporabo jezika na Twitterju. Eden je tweet v angleščini, z izjemami od časa do časa (Interviewees 1, 4, 5, 6, 8, 9) ali dvojezično – v angleščini in francoščini (Interviewee 10). Druga je uporaba večjezičnih tweetov, vendar privzeto ni prevedena v vse jezike (Interviewees 2, 7). Argument za prvi pristop je, da je angleščina glavni jezik uporabnikov Twitterja in da prevedeni tweeti dobijo manj povratnih informacij (Interviewees 1, 5, 6, 8, 9). Drugi pristop je upravičen z dejstvom, da so tweets vseeno objavljeni v različnih jezikih in da se pogosto nanašajo na različne jezikovne skupnosti in interesne skupine, odvisno od konteksta (lokaliziranega) (Intervjuji 2, 7).

### A3.3 Glavni trendi v zadnjih petih letih

V zadnjih petih letih se je spremenila notranja in zunanja uporaba jezikov v institucijah EU – sprememba je bila posledica daljših procesov, ki so se začeli leta 2004 in so občutno spremenili jezikovno sceno EU (Interviewees 1, 2, 11, 12).

#### Interna komunikacija

Razlika, ugotovljena v večini institucij, je pomemben premik k angleščini in (kljub nekaterim uredbam, ki zahtevajo, da se interni dokumenti prevedejo tudi v francoščino) njena okrepitev kot lingua franca (Interviewees 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10).

#### Zunanje komuniciranje

Medtem ko se vloga in uporaba angleščine v zunanjem komuniciranju (intervjuji 3, 5, 6, 10) povečujeta, količina informacij, ki so na voljo v drugih uradnih jezikih EU, prav tako uspešno narašča (razgovori 2, 8, 9).

Še en trend je povečan doseg v več jezikih (pogosteje z uporabo jasnega jezika) v spletnem komuniciranju prek spletnih strani in družbenih medijev (razgovori 2, 7, 8, 9). To je lahko delno posledica povečane uporabe (in sprejemanja) strojnega prevajanja (Interviewees 5, 6). Morda najbolj „vidna“ sprememba je bila vključitev irščine in malteščine na seznam uradnih jezikov EU, kar je očitno imelo določene posledice v postopkih in organizaciji (Interviewees 1, 10). Nekateri anketiranci so poudarili pomen spodbujanja večjezičnosti (razgovori 10, 11, 12) in vse večje

razumevanje, da je učinkovita večjezičnost potrebna za premostitev vrzeli med institucijami EU in državljani z uporabo jasnega jezika in sporočil (razgovor 4).

### Glavne pričakovane spremembe v bližnji prihodnosti

Najpomembnejše spremembe so se zgodile že po širitvi leta 2004 (razgovor 2) in v prihodnosti je treba preprosto potrditi večjezičnost (Interviewee 10). Na splošno ni (Intervjuji 11, 12) ali nekaj sprememb, ki se pričakujejo (Intervjuji 2, 4, 7). Kljub temu obstaja težnja k uporabi angleščine kot prvega internega jezika (intervjuji 1, 3, 5, 6, 10), medtem ko obstaja pritisk, da se uporablja več francoščine (Interviewee 4). Ugotovljeno je bilo, da se pričakuje, da se bo uporaba irščine povečala z odpravo odstopanja, ki se uporablja za irski jezik (Interviewee 10). Obstaja tudi nekaj pričakovanj o večji vlogi strojnega prevajanja (Interviewees 7, 8, 9).

Navzven lahko umetna inteligenca postopoma postane vse bolj v pomoč pri človeškem tolmačenju (Intervju 2), medtem ko se bo strojna podpora verjetno pogosto uporabljala v prevodu (Interviewees 5, 6, 8, 9). Vendar je pandemija razkrila nekatere pomanjkljivosti v uporabljenih spletnih orodjih, na primer pomanjkanje gumba za tolmačenje ali možnosti v neki programski opremi (Intervju 3).

Nekatere institucije pričakujejo precej nadaljevanje tekočih trendov – doseganje širšega občinstva (državljanov) s spletnim mestom, nadaljnje raziskovanje uporabe družbenih medijev, večja vključenost nacionalnih medijev, večja uporaba „jasnega jezika“, bolj vizualno komuniciranje, skrajšanje dokumentov, več plasti besedil, nadaljevanje in večja vloga „poslušanja“ – kot kakršne koli pomembne spremembe. (Vprašalniki 8, 9). V primeru prihodnjih širitev pa se pričakuje več sprememb (Intervjuji 1, 4).

### Zunanje izvajanje prevajanja in tolmačenja

V zvezi s pristopom k eksternalizaciji je bilo v razgovorih zabeleženo naslednje:

- Težnja po povečanju zunanjega izvajanja (Interviewee 1);
- Večje zanašanje na notranje osebje (intervjuji 2, 10);
- „zelo naklonjeno zunanjemu izvajanju“; „zunanje storitve približno 50 %“ (Intervju 3)
- „ne, trenutno ne“; „približno 30 % nalog je eksternaliziranih, vendar v zvezi s tem ni pričakovanega povečanja“ (Interviewee 4); 35 % zunanjih prevodov, vključno z besedili, ki niso obvezna za prevajanje (intervjuju 7);
- „težko je reči, da se je trend do zdaj povečeval – s približno 5 % na 20 %“ (Interviewees 5, 6)
- „pričakuje se, da se bo nadaljeval s sedanjim načinom delovanja“; „razlaga – kot prej – s strani zunanjih izvajalcev“; „prevajanje – predvsem interno s samostojnimi izvajalci, ki pomagajo pri vrhovih, ali če notranji prevajalci niso na voljo“ (Interviewees 8, 9).

Na splošno ni vidnega skupnega trenda v pristopu k zunanjemu izvajanju. Pogojena je z vrsto prevedenih/tolmačenih informacij, saj so lahko na primer nekatere zaupne, kar izključuje zaposlovanje zunanjih sodelavcev. (Intervjuji 2, 10). Drug dejavnik, ki določa zunanje izvajanje, so lastna sredstva institucije (razgovori 11, 12). Vendar lahko pritisk za zmanjšanje internega osebja začasno povzroči povečano eksternalizacijo jezikovnih zmogljivosti (Interviewees 5, 6), ko je delovna obremenitev največja (razgovori 2, 3).

### Vpliv izstopa Združenega kraljestva na politike zaposlovanja za prevajanje in tolmačenje

Odhod Združenega kraljestva je močno zmanjšal nabor potencialnega osebja (državljanov EU z avtohtonim angleškim jezikom), ki je zdaj omejen na irske, malteške in Ciprčane. Kljub temu večina anketirancev ni opazila nobenih novih težav glede na že obstoječe izzive pri iskanju usposobljenega osebja (intervjuji 1, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12). Vendar pa so nekateri anketiranci opazili več težav pri iskanju govorcev angleškega jezika (Interviewees 2, 10). Poleg tega so bili



sporočeni primeri, ko je bil tujec sprejet na delovno mesto, kjer se zahteva materni jezik (Interviewees 7, 8, 9).

Nekateri anketiranci so poudarili, da jezik na ravni maternega jezika ne pomeni nujno, da „je materni jezik“ (Interviewee 3) in da je resnično pomembno dejansko jezikovno znanje (Interviewee 7). Ugotovljeno je bilo, da je vedno več posameznikov z znanjem angleškega jezika na ravni, ki je dovolj dobra za pripravo neobčutljivih dokumentov (razgovori 11, 12), ki jih delno spodbujajo politike EU o znanju jezikov državljanov EU. Učinek izstopa Združenega kraljestva se ublaži tudi s pravili, ki državljanom Združenega kraljestva omogočajo, da še štiri leta po brexitu še naprej delajo na svojih delovnih mestih v institucijah EU, in razpoložljivost dvojnega državljanstva, ki omogoča nadaljnje zaposlovanje v EU (razgovori 7, 8, 9, 10, 11, 12).

### Izzivi pri sporazumevanju v jeziku, ki ni njihov materni jezik

Večina anketirancev ni opazila izzivov pri sporazumevanju prek jezika, ki ni njihov materni jezik. Glavni razlog za to so jezikovne zahteve za zaposlene v institucijah EU (zlasti v jezikovnih službah). Seveda se včasih pojavijo težave z jezikovnimi spretnostmi. Kljub temu se kvalifikacije ljudi, ki delajo v institucijah EU, skrbno preverjajo in (če se zaposlijo) ponujajo različne tečaje, da bi izboljšali svoje komunikacijske sposobnosti. Poleg tega so za vsako publikacijo usposobljeni uredniki ali lektorji (Interviewees 2, 7, 8, 9, 10).

Poleg tega je jasno, da je glavni jezik za notranjo komunikacijo (razen določenih delovnih skupin itd.) angleščina ali včasih francoščina (Interviewee 10). Občasno se pojavljajo izzivi pri uporabi tujerodnih jezikov, npr. natančnost, fonetika. Delo na daljavo je včasih prekinjeno tudi zaradi kakovosti zvoka (Interviewee 3). Druga težava za osebe, ki zagotavlja jezikovne storitve, ki se pojavlja občasno, je zahteva, da delajo za osebe, ki ne uporabljajo svojega maternega jezika (kar ni tako redko). To je predvsem težava za tolmače, ki so usposobljeni za delo z maternimi jeziki govorcev. (Intervjuji 3). Nekateri poslanci Evropskega parlamenta so pogosto navajeni govoriti v drugem jeziku v neformalnih kontekstih, kjer se lahko zanesejo tudi na kretnje in ponovitve; ti tuji govorniki pa pogosto precenjujejo svoje jezikovno znanje v formalnih kontekstih. Zato, ko govorijo drugi jezik v formalnih komunikacijskih kontekstih, svojih idej ne izrazijo jasno in natančno. Točnost idej je velik problem za tolmače, ki jih morajo tolmačiti (Interviewee 3). „Več ko delate v instituciji, bolj se navadite na večjezično okolje in ne uporabljate svojega maternega jezika“ (Interviewees 11, 12).

Kljub temu pa je eden od anketirancev (Interviewee 2) opazil, da bo „v večjezičnem in večkulturnem okolju komunikacija vedno izziv“.

### Trendi pri uporabi drugih jezikov poleg angleščine

Anketiranci so izjavili, da ni opaznega trenda v smeri večje uporabe drugih razširjenih jezikov, ki bi presegali angleščino. Poleg tega so nekateri poročali o vse večji vlogi in povpraševanju po angleščini – „Težava je, da je vse večje povpraševanje po tolmačih z angleščino na retour“ (Interviewee 2). V nekaterih primerih postopki zahtevajo prevod v angleščino, francoščino in nemščino, vendar se nagiba k večji uporabi angleščine kot obratno (Interviewees 5, 6). Kljub temu obstajajo institucije, kjer je glavni jezik francoščina in ne angleščina (Interviewees 10, 11, 12).

## A3.4 Vloga digitalnih tehnologij

Anketiranci so ugotovili, da se digitalna orodja pogosto uporabljajo za spodbujanje večjezičnosti in da se njihova vloga povečuje. Tako pri prevajanju kot pri tolmačenju se spletna orodja vse pogosteje uporabljajo tako pri notranjem vsakodnevnem delu kot pri storitvah, ki se zagotavljajo. Orodja za pisarniško delo so podobna za prevajalce in tolmače, čeprav prevajalske in tolmaške storitve potrebujejo nekoliko drugačno podporo. Najbolj priljubljena orodja, ki se uporabljajo v prevajalskih storitvah, so:

- Strojno prevajanje (intervjuji 1, 7, 4, 11, 22)

## Pristop Evropske unije k večjezičnosti v lastni komunikacijski politiki

- E-prevod (Intervjuji 1, 7, 10, 11, 12)
- Podatkovne zbirke, npr. IATE, EURAMIS, SDL Trados, Eur-Lex (Interviewees 1, 5, 6, 10)
- Pripomočki za samodejno prevajanje na spletnih straneh (Interviewees 8, 9, 11, 12)
- Studio (intervjuji 1, 8, 9)
- Programska oprema za pomoč pri prevajanju, prevajalski spomini (Interviewees 7, 11, 12)
- Prevajalski spomini (Interviewees 1, 4)
- Razširjeno prevajalsko okolje (Interviewees 5, 6)
- Prevod (Interviewees 8, 9)
- Interactio (Intervju 3)
- Računalniško podprto prevajanje (CAT) (Interviewee 4)
- Stopnja ujemanja (Interviewee 4)
- DeepL Pro (Interviewee 10)

Najbolj priljubljena orodja, ki se uporabljajo pri storitvah tolmačenja, so:

- Nova orodja, ki se uporabljajo v več institucijah: npr. tehnologije govora v besedilo (razgovori 2, 5, 6)
- Samodejno iskanje v kabini (Interviewee 2)
- Avtomatizirana ekstrakcija izrazov (izberite določene besede, npr. številke) (Intervju 2)
- SIDP (Simultaneous Interpreting Delivery Platforms) Kudo, Interprefy itd. (Intervju 2).

Glavne prednosti, ki jih opazimo, so:

- hitrost (intervjuji 1, 4, 8, 9, 10, 11, 12)
- učinkovitost (intervjuji 1, 4, 10, 11, 12)
- optimizacija (intervjuji 4, 8, 9)
- razpoložljivost (Interviewee 2)
- kvaliteta (intervjuji 4)
- konsistentnost (intervjuji 10)
- dovolj dober za pripravo (Interviewees 11, 12).

Slabosti ali izzivi vključujejo:

- zanesljivost zahteva človeški nadzor (intervjuji 1, 4, 5, 6, 10, 11, 12)
- ohranjanje napak (Intervjuji 1, 5, 6, 10)
- posmehovanje kakovosti – kar pomeni, da besedilo dobro bere, vendar je pomen v prevodu napačen (Interviewees 1, 10)
- ustvarjanje visokih pričakovanj glede časa (Interviewee 1)
- kakovost zvoka (Interviewees 2, 10)
- ne deluje enako dobro za vse jezike (Interviewees 4, 10)



- razvoj in posodabljanje ustreznih orodij je zamudno. (Intervjuji 8, 9)
- potrebna je dodatna oprema (Interviewee 10).

EU že vlaga v digitalne tehnologije in pričakuje se dodatna poraba. Po mnenju anketirancev bi nadaljnje naložbe v digitalna orodja zagotovo olajšale večjezičnost. Vendar bi se bilo treba osredotočiti na vključevanje več razvijalcev in boljšo integracijo orodij (razgovori 8, 9).

Digitalna orodja so postala potrebna med delom v okolju jezikovnih storitev. Z vidika prevajanja bi to pomenilo spremembo prevajalskega dela, kar bi pomenilo preusmeritev v potrjevanje kot samo prevajanje (Interviewees 1, 5, 6, 11, 10); „od intelektualnega do skoraj mehanskega“ (Interviewee 1). Nekatere pisarne resno razmišljajo o uvajanju umetne inteligence v svojem delovnem procesu, da bi optimizirale zelo dolgotrajen proces distribucije dela (Interviewee 4). Pri tolmačenju pa se digitalna orodja sprejemajo počasneje, saj proces zahteva bolj zapletene rešitve kot prevajanje. Uporaba digitalnih orodij podpira začasno tolmačenje in je že omogočila, da je tolmačenje postalo dostopnejše (velika sprememba v konferenčnem tolmačenju), omejitve v razpoložljivem prostoru pa so postale manj problematične (Interviewee 2).

Nekatere institucije razvijajo lastna orodja, ki temeljijo na digitalnih tehnologijah, da bi podprle izvajanje večjezičnosti. Primer je večjezično orodje za ankete, ki omogoča hitro nastavitve ankete in zbiranje prispevkov v različnih jezikih. (Vprašalniki 8, 9).

Več anketirancev je ugotovilo tudi omejitve, povezane s pomanjkanjem predpisov za uporabo digitalnih orodij, in da večjezičnost še vedno vsebuje nekatere zahteve, ki jih digitalna orodja ne morejo zagotoviti. Vendar pa lahko zagotovo izboljša stanje, če gre za vire (ljudje, čas, prostor, sredstva), ki so na voljo. Nazadnje so anketiranci izpostavili nematerialne značilnosti jezikov, kar pomeni, da strojno prevajanje v bližnji prihodnosti ne bo nadomestilo ljudi (razgovori 1, 4, 5, 6, 10, 11, 12).

### A3.5 Preglednost in odgovornost

Na splošno so anketiranci menili, da je jezikovna ureditev svoje organizacije dovolj večjezična, da državljanom EU zagotavlja razumno in uravnoteženo preglednost, čeprav so bile opažene tudi možnosti za manjše izboljšave. Ugotovljeno je bilo, da si veliko večino dokumentov (uporabniki) ogledajo v angleščini. Poleg tega dokumentov splošna javnost običajno ne bere, temveč posebne zainteresirane strani z neposrednim interesom (Intervjuji 1, 5, 6, 8, 9) ali pa so odvisni od splošnega interesa državljanov za zadeve EU (Intervjuji 1, 2, 3).

Za večjo preglednost so anketiranci poudarili, da je treba zagotoviti visokokakovostno prevajanje v vse jezike EU (Intervjuji 4, 5, 6, 8, 9) in uporabljati jasen jezik (Intervjuji 4, 8, 9).

Vsi anketiranci so odgovorili, da ni pritožb v zvezi z izvajanjem večjezičnosti v njihovih institucijah ali skoraj nič, saj obstajajo visoki standardi za ponujene storitve. Omejeni primeri pritožb so večinoma povezani z razpoložljivostjo določenega jezika (storitev), ki je neposredno povezana s sredstvi, ki so na voljo v instituciji (razgovori 2, 3, 8, 9, 10). Zaradi pandemije je veliko povpraševanje po spletnih storitvah, zato so bile včasih manj dostopne, zlasti če gre za manjše jezike (Interviewee 2). Pogosteje kot pritožbe so poizvedbe (Interviewees 8, 9) ali pripombe državljanov ali poslancev Evropskega parlamenta (uporabnikov), ki so opazili napake pri prevodu (Interviewees 1, 2, 4, 10). Pritožbe običajno prihajajo iz mešanice akademikov, odvetnikov, aktivistov in državljanov (Interviewee 10).

## PRILOGA 4: JEZIKOVNO ZNANJE EVROPSKIH PREBIVALCEV

Preglednica A4.1: Odstotek evropskih prebivalcev, starih od 25 do 64 let, ki so jezikovno vključeni, po vrsti komunikacijske politike EU, pristopu k opredelitvi jezikovne vključenosti in po državah

Komunikacijska politika	Monojezičnost (samo v angleščini)		Dvojezičnost (francoščina)		Trijezičnost (angleščina francoščina nemščina)		Heksajezičnost (angleščina, francoščina, nemščina, italijanščina, španščina, poljščina)		Večjezičnost (24 uradnih jezikov)		Prebivalstvo	
	Kaj se dogaja? A	Kaj se dogaja? B	Kaj se dogaja? A	Kaj se dogaja? B	Kaj se dogaja? A	Kaj se dogaja? B	Kaj se dogaja? A	Kaj se dogaja? B	Kaj se dogaja? A	Kaj se dogaja? B	%	Milijoni
Država												
Avstrija	26	68	90	97	92	98	92	98	94	99	2.0	4.83
Belgija	17	55	48	78	56	85	57	85	96	99	2.5	5.98
Bolgarija	8	28	2	7	9	32	9	32	98	99	1.7	3.97
Hrvaška	14	51	4	22	17	60	18	61	100	100	1.0	2.28
Ciper	31	80	2	8	32	80	32	80	95	99	0.2	0.46
Češka	6	34	2	23	8	47	9	48	99	100	2.4	5.84
Danska*	28	55	4	14	31	60	32	61	95	98	1.2	2.95
Estonija	20	51	2	7	21	54	21	54	76	89	0.3	0.72
Finska	28	82	2	5	28	83	29	83	97	99	1.2	2.83
Francija	9	38	95	98	95	98	96	98	96	99	13.5	32.37
Nemčija	15	60	92	98	93	99	94	99	95	99	18.7	44.77
Grčija	17	53	4	12	18	54	18	54	95	99	2.5	5.86
Madžarska	8	25	4	16	10	34	10	34	100	100	2.3	5.39

Irska	91	97	4	15	93	98	96	99	99	100	1.1	2.56
Italija	5	35	3	15	7	41	100	100	100	100	13.6	32.61
Latvija	8	45	1	7	9	51	9	52	75	95	0.5	1.06
Litva	10	33	1	6	11	38	17	49	96	99	0.7	1.55
Luksemburg§	24	41	73	90	79	93	81	94	90	97	0.1	0.30
Malta	61	90	1	6	61	90	63	91	99	100	0.1	0.24
Nizozemska	29	79	7	33	33	82	33	82	96	99	3.7	8.95
Poljska	8	34	2	14	10	41	100	100	100	100	9.1	2.73
Portugalska	12	40	5	20	15	48	17	52	100	100	2.3	5.58
Romunija	4	21	1	9	4	24	5	26	100	100	4.6	11.06
Slovaška	6	28	3	18	9	41	9	43	100	100	1.3	3.07
Slovenija	20	48	5	19	23	57	25	60	95	98	0.5	1.16
Španija	9	31	4	12	12	37	96	99	98	99	10.9	26.03
Švedska	48	85	3	16	49	86	51	87	93	97	2.1	4.98
EU-27	13	45	35	45	43	65	74	86	97	99	100	239.1

Vir: Eurostat, 2021, AES 2016. 27 držav članic EU. Ponderirani rezultati, sporočeni v odstotkih. Skupni odstotki prebivalstva, starega od 25 do 64 let. Ugotovitve: 174.688, predstavnik 239,1 milijona odraslih prebivalcev (v zadnjih dveh stolpcih je navedeno število odraslih prebivalcev na državo in delež prebivalstva države v EU-27). App A=Pristop A, App B=Pristop B, glej poglavje 7 za opredelitve pojmov.

\* Odstotki za Dansko v pristopu B (razen večjezične jezikovne politike) so podcenjeni, ker je v danskem vzorcu pomožne strategije za uravnavanje emisij veliko manjkajočih vrednosti za dve spremenljivki AES, to je „prvi najbolj znani jezik razen matere“ in „drugi najbolj znani jezik, ki ni mati“. Da bi bil vzorec popoln, so bile manjkajoče vrednosti obravnavane kot enakovredne „ne govorim nobenega tujega jezika“, s čimer so podcenjevali večjezične ljudi v državi. Glede na relativno majhno demografsko velikost Danske v primerjavi s preostalo EU to ne bo bistveno vplivalo na naše splošne sklepe. Ta metodološka izbira se izvaja v vseh tabelah.

Položaj Luksemburga je poseben zaradi zelo večjezičnega prebivalstva. AES vsebuje informacije o stopnji znanja samo za prvi in drugi tuji/drugi jezik, ki sta poleg maternega jezika respondenta znana. Vendar velik odstotek prebivalstva v Luksemburgu govori luksemburški jezik kot materni jezik, francoščino in nemščino (obe administrativni jeziki države) pa navaja kot prvi/drugi najbolj znani tuji jezik. Če je angleščina tretji najbolj govorjeni jezik anketiranca, ga AES ne more zabeležiti.

**Preglednica A4.2: Odstotek evropskih prebivalcev, starih od 25 do 64 let, ki so jezikovno vključeni, glede na vrsto komunikacijske politike EU, pristop k opredelitvi jezikovne vključenosti in starostne skupine**

Starostna skupina		25–34	35–44	45–54	55–64
<b>Komunikacijska politika</b>	Pristop				
Monojezičnost (samo v angleščini)	A	20	15	10	7
	B	60	50	40	30
Dvojezičnost (francoščina)	A	35	32	37	36
	B	46	43	47	45
Trijezičnost (angleščina francoščina nemščina)	A	48	42	42	40
	B	77	67	62	56
Heksajezičnost (francoščina nemščina italijanščina španščina poljščina)	A	75	73	73	72
	B	90	87	85	82
Večjezičnost (24 uradnih jezikov)	A	97	97	97	98
	B	99	99	99	99
% celotnega prebivalstva, starega od 25 do 64 let, po starostnih skupinah		23.1	25.4	27.3	24.3

Vir: Eurostat, 2021, AES 2016. 27 držav članic EU. Ponderirani rezultati, sporočeni v odstotkih. Skupni delež prebivalstva, starega od 25 do 64 let, ki spada v starostno skupino.

Ugotovitve: 174,688. Glej poglavje 7 za opredelitve pristopa A in pristopa B.

Vse jezikovne politike, razen večjezičnih in dvojezičnih, ustvarjajo neenakosti med generacijami glede deleža odraslih, ki so jezikovno vključeni. Stopnja jezikovne vključenosti je višja v mlajši generaciji v enojezičnih, trijezičnih in šestjezičnih komunikacijskih politikah. To povečanje je predvsem posledica širjenja angleščine v izobraževalnih sistemih držav EU v zadnjih desetletjih. Rezultati kažejo, da so bile izobraževalne politike učinkovite pri spodbujanju pridobivanja vsaj nekaterih jezikovnih znanj, vendar je le manjšina dosegla raven znanja. Posledica tega je, da se potreba po prevajanju v komunikaciji EU v bližnji prihodnosti ne bo bistveno spremenila. Tudi med najmlajšimi je jezikovna izključenost, ki je posledica izvajanja enojezične ali trijezične jezikovne politike, še vedno precejšnja.

**Preglednica A4.3: Odstotek evropskih prebivalcev, starih od 25 do 64 let, ki so jezikovno vključeni, po vrsti komunikacijske politike EU, pristopu k opredelitvi jezikovne vključenosti in stopnji izobrazbe, ki je bila uspešno zaključena**

Komunikacijska politika	Pristop	Uspešno zaključena stopnja izobrazbe		
		Nizka	Srednje	Visoka
Monojezičnost (samo v angleščini)	A	4	8	28
	B	16	40	74
Dvojezičnost (francoščina)	A	23	37	41
	B	30	46	55
Trijezičnost (angleščina francoščina nemščina)	A	26	42	57
	B	39	64	87
Heksajezičnost (francoščina nemščina italijanščina španščina poljščina)	A	69	71	81
	B	79	83	96
Večjezičnost (24 uradnih jezikov)	A	94	98	98
	B	98	99	100
<i>% celotnega prebivalstva, starega 25–64 let, po stopnji izobrazbe</i>		22.2	47.6	30.0

Vir: Eurostat, 2021, AES 2016. Stopnje izobrazbe so razvrščene na ravni ISCED 2011 in združene v skladu s smernicami Eurostata: Nizka izobrazba (stopnje 0–2 ICED-11), srednja izobrazba (stopnje 3–4 ICED-11), visoko šolstvo (stopnje ICED-11 5 ali višje). Ponderirani rezultati, sporočeni v odstotkih. Skupni delež prebivalstva od 25 do 64 let. Ugotovitev: 174,485. Glej poglavje 7 za opredelitve pristopa A in pristopa B. ISCED = Mednarodna standardna klasifikacija izobraževanja.

Dobro je znano, da so znanje jezikov, ki niso materni jeziki, povezane s stopnjo izobrazbe. To se odraža v rezultatih, predstavljenih v tej preglednici. Za prebivalce EU, stare 25–64 let, z visoko stopnjo izobrazbe je na primer verjetneje, da bodo vključeni v nevečjezične komunikacijske politike kot rezidenti z nizko stopnjo izobrazbe.

**Preglednica A4.4: Odstotek evropskih prebivalcev, starih od 25 do 64 let, ki so jezikovno vključeni, po vrsti komunikacijske politike EU, pristopu k opredelitvi jezikovne vključenosti in poklicu**

Komunikacijska politika											
	Monojezičnost (samo v angleščini)		Dvojezičnost (francoščina)		Trijezičnost (angleščina francoščina nemščina)		Heksajezičnost (angleščina, francoščina, nemščina, italijanščina, španščina, poljščina)		Večjezičnost (24 uradnih jezikov)		% pop. v starosti 25–64 let po poklicni skupini
	Kaj se dogaja? A	Kaj se dogaja? B	Kaj se dogaja? A	Kaj se dogaja? B	Kaj se dogaja? A	Kaj se dogaja? B	Kaj se dogaja? A	Kaj se dogaja? B	Kaj se dogaja? A	Kaj se dogaja? B	%
Zasedba											
1. Menedžerji	26	67	38	51	53	81	79	94	99	100	5.0
2. Profesionalci	32	78	38	53	57	87	81	96	99	100	20.6
3. Tehniki in strokovni sodelavci	15	61	51	60	59	82	82	94	99	100	16.8
4. Pisarniški podporni delavci	13	58	39	50	47	76	80	92	99	100	9.8
5. Storitveni in prodajni delavci	9	41	37	45	43	66	71	85	97	99	15.1
6. Usposobljeni kmetijski, gozdarski in ribiški delavci	4	18	20	25	23	36	64	71	98	99	3.7
7. Obrtniki in z njimi povezani obrtniki	4	28	32	39	35	53	68	79	97	99	12.2
8. Upravljalci naprav in strojev ter sestavljalci	4	25	29	37	32	52	63	76	96	99	7.8
9. Osnovni poklici	4	20	35	45	39	55	70	81	93	99	8.3
10. Okupacija oboroženih sil	18	69	38	49	48	80	76	94	99	100	0.6

Vir: Eurostat, 2021, AES 2016. Gospodarske dejavnosti so kodirane v skladu z ISCO 2008. 27 držav članic EU. Tehtani rezultati se poročajo v odstotkih. Zadnji stolpec prikazuje relativni odstotek zaposlenih prebivalcev, starih od 25 do 64 let, za vsak status poklica. Ugotovitve: 117,543. App A=Pristop A, App B=Pristop B, glej poglavje 7 za opredelitve pojmov.

AES vsebuje podatke o vrsti poklica anketirancev, razvrščenih v skladu z Mednarodno standardno klasifikacijo poklicev (ISCO) iz leta 2008. V tabeli je prikazan odstotek odraslih prebivalcev, ki so jezikovno vključeni glede na poklicni status zaposlenih anketirancev.

## PRILOGA 5: STROJNO PREVAJANJE

### A5.1 Kaj je strojno prevajanje?<sup>93</sup>

Obstajajo različni pristopi k strojnemu prevajanju (MT), vsak s svojim naborom prednosti in slabosti (tabela A5.1). **Eden od najzgodnejših pristopov k sodobni MT je pristop, ki temelji na pravilih** in se opira na slovarje in slovnična pravila (npr. sintakso in morfologijo) za prenos besedila iz enega jezika v drugega (Castilho et al., 2017). Skratka, sistem, ki temelji na pravilih, razčleni stavke, izražen v izvornem jeziku, na besede in pravila ter jih preslika v besede in pravila ciljnega jezika. Ena od prednosti sistemov, ki temeljijo na pravilih, je, da za usposabljanje ne potrebujejo dvojezičnih besedil in so zato večinoma neodvisni. Z drugimi besedami, sistem, ki temelji na pravilih, bo prinesel enako dobre rezultate ne glede na področje zadevnega besedila. Vendar so sistemi, ki temeljijo na pravilih, dragi za vzdrževanje in so zelo slabi pri obravnavi jezikovnih dvoumnosti in idiomatskih izrazov (Charoenpornasawat et al., 2002).

**Raziskave in razvoj na MT stalno prehajajo od pristopov, ki temeljijo na pravilih, na bolj podatkovno naravnane pristope** (Way, 2020). Drugi pristop k MT je pristop, ki temelji na korpusu, ki uporablja vzporedne dvojezične korpuse za usposabljanje (tj. za poučevanje) programske opreme za prevajanje. Na splošno se lahko te korpuse uporabljajo na enega od dveh načinov. Uporabljajo se lahko za poučevanje programske opreme za ponovno uporabo jezikovnih vzorcev, ki so na voljo v izvorni korpusih, za prevajanje novih besedil z ustreznimi nadomestki (v tem primeru govorimo natančneje o pristopu, ki temelji na zgledu), ali pa, da se programska oprema nauči verjetnostne porazdelitve nekaterih nizov besedila v izvornem jeziku, ki je prevod določenih nizov besedila v ciljni jezik, in jih nato ustrezno uskladi (statistično strojno učenje). Obe metodi, ki temeljita na korpusu, omogočata učinkovitejšo rabo človeških virov in delujeta bolje pri leksikalnem izboru kot metode, ki temeljijo na pravilih (Hutchins, 2007).

Vendar so ti pristopi zelo odvisni od domene, to pomeni, da se prevod lahko ustvari le, če v referenčnem korpusu obstaja primer ujemanja (Carl, 2000). Z drugimi besedami, te metode pogosto ne bodo mogle prevesti stavkov iz področja, ki se bistveno razlikuje od področja besedil, ki se uporabljajo za usposabljanje. Poleg tega bi lahko delovali zelo slabo, ko gre za strukturiranje slovnično zvočnih stavkov.

Za odpravo slednjega vprašanja **so bili razviti hibridni sistemi, ki združujejo pristope, ki temeljijo na pravilih in temeljijo na korpusu** (España-Bonet in Costa-jussà, 2016). V zvezi s tem je EU med letoma 2006 in 2012 začela dva projekta (EuroMatrix in EuroMatrixPlus) s skupnim proračunom v višini 8,3 milijona EUR za razvoj in izboljšanje sistemov MT med vsemi uradnimi jeziki EU. Projekt se je začel s priznanjem, da prevodi predstavljajo znatne stroške za institucije EU in evropska podjetja, njegov cilj pa je bil ustvariti izvedljivo alternativo prevajalcem. Ključni rezultat je bil razvoj Mojzesa, brezplačnega SMT motorja, ki se lahko uporablja za usposabljanje statističnih prevajalskih modelov iz izvornega jezika v ciljni jezik in izdelavo samodejnih prevodov v ciljni jezik.

**Najnovejši pristop, ki prevladuje MT, je nevronske strojni prevod (NMT)**, ki temelji na globokem učenju in umetnih nevronske mrežah za napovedovanje verjetnosti besednih sekvenc z uporabo le dela spomina, ki ga potrebujejo tradicionalni statistični pristopi (Bentivogli et al., 2016). Čeprav se začetna ureditev NMT ni bistveno razlikovala od tradicionalnega statističnega strojnega učenja (SMT), je z uvedbo okvira kodiranja-dekoderja in modelov pozornosti izvornega jezika izboljšanje postalo precej pomembno (Sutskever, 2014; Bahdanau et al., 2014). Po podatkih Rivera-Trigueros (2021) je prevlada nevronske sistemov takšna, da jih največji ponudniki MT na svetu, kot so Google, Systran in Microsoft, že dolgo vključujejo v svoje sisteme, medtem ko se le majhni ponudniki MT še vedno zanašajo predvsem na SMT. Google je novembra 2016 uvedel

93 Avtorji študije se zahvalijo dr. Marco Civico (Univerza v Ženevi) za njegovo dragoceno pomoč pri pripravi tega oddelka.



„Google Neural Machine Translation“ (GNMT), nevronskega sistema strojnega prevajanja, ki se uči iz milijonov primerov in uporablja umetne nevronske mreže za izboljšanje natančnosti in točnosti (Wu et al., 2016). Posledice tega precej presegajo preprosto možnost natančnega prevajanja lastnih nizov besedil (kot je e-pošta) v jezike. Na primer, Jackson et al. (2019) je pokazalo, da se lahko Google Translate zanesljivo uporablja za prevajanje medicinskih člankov, objavljenih v drugih jezikih, v angleščino za namen abstrakcije podatkov za sistematične preglede.<sup>94</sup> V tabeli A5.1 je povzeta razprava o različnih vrstah sistemov MT.

**Preglednica A5.1: Prednosti in slabosti različnih pristopov strojnega prevajanja**

	Na podlagi pravil	Podatkovno vodeni	Hibridni sistem	Nevralni
<b>Prednosti</b>	—Ni potrebe po dvojezičnih vnosih besedila Neodvisno domeno	Povečanje učinkovitosti —Boljša zmogljivost pri leksikalni izbiri	—Grammatically zvok Manj odvisna od domene	—So povezani z najsodobnejšimi tehnologijami strojnega učenja
<b>Slabosti</b>	Drago —Slabost pri ravnanju dvoumnimi izrazi	Odvisni od domen Zahteva veliko količino podatkov	Zahteva znatne finančne naložbe	Zahteva veliko število podatkov o usposabljanju

## A5.2 Ponudniki strojnega prevajanja

Trenutno je na voljo veliko obsežnih MT sistemov, od katerih so nekateri prosto dostopni na spletu. Obstajajo številne študije, ki primerjajo učinkovitost različnih sistemov MT za različne jezikovne kombinacije in pod različnimi pogoji. Primerjava štirih različnih spletnih sistemov MT (Systran, SDL, WorldLingo in InterTran) za prevode iz španščine v angleščino je pokazala, da sta Systran in WordLingo na splošno pripravila boljše in bolj razumljive stavke (Aiken and Wong 2006). Hampshire in Salvia (2010) sta ugotovila, da se Google Translate uvršča na najvišje mesto pri prevajanju stavkov s formalnim registrom, vendar ga Babilon presega, ko gre za prevajanje idiomatskih izrazov.

V zadnjem času sta Vanjani in Aiken (2020) predlagala sistematično primerjavo osmih večjih ponudnikov MT, in sicer Google Translate, Bing Translator, Systran, PROMT, Babylon, WorldLingo, Yandex in Reverso. V skladu s prejšnjimi študijami je bilo ugotovljeno, da je Google Translate na splošno natančnejši v primerjavi z drugimi sistemi MT, zlasti kadar sta izvorni in ciljni jezik gensko podobna. Enako ni mogoče reči za par zelo različnih jezikov. Zato Google Translate morda ni najboljša možnost za določene jezikovne pare. Vendar pa Google Translate v primerjavi z drugimi sistemi MT podpira veliko več jezikov (109 od novembra 2021 in 126 v razvoju). Google Translate je najbolj uporabljan ponudnik MT od vseh. Po podatkih Way (2020) je Google Translate od maja 2016 prevedel 143 milijard besed na dan in to število se je v zadnjih petih letih lahko povečalo. Človeška primerjava med natančnostjo MT preko DeepL, Google Translate, Amazon Translate, Microsoft Translator je izšla leta 2020.<sup>95</sup>

94 Avtorji so testirali prevod v angleščino iz devetih različnih jezikov (kitajščina, francoščina, nemščina, italijanščina, japonščina, korejščina, romunščina, ruščina in španščina).

95 Na voljo tukaj: [https://www.deepl.com/press.html#press\\_comparison\\_article](https://www.deepl.com/press.html#press_comparison_article)

Uporaba prevedenih dokumentov EU s strani zasebnih podjetij, kot je Google, za razvoj orodij MT je privedla do razprave o ravnovesju med zasebnimi in javnimi koristmi, ki izhajajo iz prevajalskega dela EU. Leta 2010 je evropska poslanka Evelyn Regner Komisiji zastavila vprašanje v zvezi z dejstvom, da Google, zasebno podjetje s sedežem v ZDA, uporablja prevedene dokumente EU za usposabljanje svojega sistema MT. Opozorila je, da prevajalske storitve EU plačujejo davkoplačevalci EU, in poudarila, da Google posredno pridobi konkurenčno prednost in dobičkonosno z uporabo prevedenih dokumentov EU.<sup>96</sup> Komisija je odgovorila, da se zaveda, da Google in številni drugi zasebni subjekti svoje prevedene dokumente ponovno uporabljajo za komercialne namene in da je to dovoljeno v skladu z Direktivo 2003/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta.<sup>97</sup> Opozorila je tudi, da bi bilo treba širšo ponovno uporabo informacij in storitev javnega sektorja, ki se pozneje ustvarijo s takšno ponovno uporabo, obravnavati kot pozitivno, ki spodbuja kulturno in gospodarsko rast. Zlasti določa, da je „dejstvo, da je izboljšano prevajalsko orodje široko dostopno in se uporablja, pozitiven korak k premagovanju jezikovnih ovir za dostop do znanja in čezmejnih informacijskih storitev.“<sup>98</sup> Iz tega je jasno, da se institucije EU zavedajo pomembne vloge, ki jo ima in bo imela MT v prihodnjih letih, kar oblikuje njihov pristop k vključevanju MT v prevajalske dejavnosti.

## Uporaba strojnega prevajanja v institucijah EU

Cadwell et al. (2016) upoštevajte, da so prevajalci najprej uporabljali eTranslation (glej poglavje 8) „s ščepcem soli“. Vendar je zdaj globoko vključen v potek dela DGT<sup>99</sup>, nekateri pa ga morda raje ne uporabljajo, vendar ga prevajalci na splošno dobro sprejemajo (Rossi in Chevrot, 2019). Komisija je od začetka sistema MT vedno spodbujala prevajalce, da se bolje seznanijo s sistemi MT. Zdi se, da je ta strategija ustrezna glede na ugotovitve raziskave Rossi in Chevrot (2019) o prevajalcih, ki delajo na Evropski komisiji, v zvezi z njihovim znanjem o strojnem prevajanju in odnosom z njim. Ugotovljena je bila pomembna negativna korelacija med znanjem o MT in dojemanjem MT kot grožnje (to pomeni, da se prevajalci počutijo negotove glede svojega dela). Ugotovili pa so tudi, da tisti, ki imajo boljše razumevanje MT, ga ustrezno in zavestno uporabljajo, ne glede na to, ali gre za post-ureditev MT-generiranega izhoda<sup>100</sup> ali preprosto črpanje navdiha iz njega. To potrjuje prejšnje ugotovitve Cadwell et al. (2016), ki je ugotovila, da prevajalci, ki so sprejeli MT v svojem delovnem postopku, ponavadi vidijo tehnologijo kot koristno in sposobni zadovoljiti svoje potrebe.

**Obstaja več praktičnih primerov uporabe MT v institucionalnem okviru EU in pobud za podporo prihodnjemu razvoju MT.** Prvi je evropski enotni patent. **Evropski enotni patent** je zelo poučni primer za začetek razprave o potrebi po širši uporabi visokokakovostnega strojnega prevajanja. Evropski enotni patent je vseevropski sistem, ki državljanom omogoča, da zaprosijo za enotni patent, ki je hkrati veljaven v vseh državah, ki so pobudo ratificirale. Čeprav ne nadomešča registracije na nacionalni ravni, enotni patent med drugim zahteva enotno pristojbino za podaljšanje, enotno varstvo in enotno sodišče (enotno sodišče za patente), ki odloča o patentnih zadevah. Prvotno naj bi začel delovati leta 2018, vendar je bil večkrat odložen zaradi različnih pravnih razlogov, zdaj pa naj bi začel veljati leta 2022. Ena od ključnih točk enotnega patenta je, da

96 Pisno vprašanje E-3436/10 vlaga Evelyn Regner (S &D) za Komisijo (v nemščini). Na voljo tukaj: [https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-7-2010-3436\\_DE.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-7-2010-3436_DE.html)

97 Direktiva 2003/98/ES: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32003L0098>.

98 Odgovor na vprašanje E-3436/10, ki ga je v imenu Komisije podala gospa Kroes (v nemščini): [https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-7-2010-3436-ASW\\_DE.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-7-2010-3436-ASW_DE.html)

99 Skratka, ko drugi generalni direktorati pošljejo zahtevek za prevod v DGT, ga najprej obdela sistem MT, nato pa ga pošlje upravitelju prevoda, ki ga preusmeri na prevajalce. Slednji se lahko odloči za naknadno urejanje MT izhoda ali ponovni zagon iz prask.

100 Post-urejanje je proces, s katerim človeški prevajalec spremeni strojno prevedeno besedilo, da bi izboljšal njegovo kakovost. Razlikujemo lahko med „lahkim“ post-urejanjem, v katerem so spremembe namenjene samo temu, da bi bil MT izhod razumljiv, in „popolnim“ post-urejanjem, v katerem si prevajalec prizadeva, da bi bil tudi slogovno primeren in enakovreden človeškemu prevodu.

se prijave lahko vložijo v angleščini, francoščini ali nemščini, ki so uradni jeziki Evropskega patentnega urada, in da nadaljnji prevod ne bo potreben. V skladu z Uredbo Sveta št. 1260/2012 bi morala biti ureditev prevajanja za evropske patente z enotnim učinkom preprosta in stroškovno učinkovita, hkrati pa bi morala „zagotoviti pravno varnost in spodbujati inovacije“ (Evropski svet, 2012). Uredba določa, da lahko strojno prevajanje znatno podpre širjenje znanja. Vendar se zdi, da se je Svet zavedal, da vsaj v času priprave uredbe sistemi MT niso bili popolnoma zanesljivo orodje. Uredba tudi določa, da „bi morali takšni strojni prevodi služiti samo informativnemu namenu in ne bi smeli imeti nobenega pravnega učinka“.

Ureditev uredbe določa, da je finančno breme prevodov na državljane. Zahteva po vložitvi prijav v angleškem, francoskem ali nemškem jeziku namreč pomeni, da morajo prijavitelji, ki imajo drug materni jezik, nositi stroške prevajanja (Gazzola, 2015). Poleg tega uredba določa, da je „[v] primeru spora v zvezi z evropskim patentom z enotnim učinkom legitimna zahteva, da imetnik patenta na zahtevo domnevnega kršitelja zagotovi celoten prevod patenta“ in da ta prevod „ne bi smel biti opravljen z avtomatiziranimi sredstvi in bi ga bilo treba zagotoviti na račun imetnika patenta“. V številnih drugih okoliščinah se od prijaviteljev zahteva, da zagotovijo celoten prevod patenta v angleščino,<sup>101</sup> ki je po besedah Sveta „je jezik, ki se običajno uporablja na področju mednarodnih tehnoloških raziskav in publikacij“. Vendar je treba opozoriti, da se ti pogoji uporabljajo samo v „prehodnem obdobju“, ki je nejasno opredeljeno kot trajno, dokler ne postane na voljo „sistem visokokakovostnih strojnih prevodov v vse uradne jezike Unije“ ali v vsakem primeru največ 12 let od datuma začetka uporabe uredbe (januar 2014).

Drugi primer uporabe MT je **usklajevanje evropskih jezikovnih virov**. V skladu z belo knjigo je evropsko usklajevanje jezikovnih virov (ELRC) skupna pobuda, ki jo<sup>102</sup> je Komisija začela leta 2015 in katere cilj je zbrati sredstva za podporo razvoju jezikovnih tehnologij v vseh uradnih evropskih jezikih, pa tudi norveški Bokmål, norveški Nynorsk in islandski (European Language Resource Coordination, 2019). Pobuda želi s priznanjem, da lahko jezikovne ovire ovirajo prost pretok idej, znanja, trgovine, ljudi in komunikacije, prispevati k razvoju strojnega prevajanja. Medtem ko je bil v prvih fazah edini cilj ELRC podpora usposabljanju MT@EC (kasneje eTranslation), zdaj podpira splošni razvoj MT z delitvijo več kot 80 % jezikovnih virov, zbranih s širšo javnostjo za raziskave in komercialne aplikacije MT v javnem repozitoriju ELRC-SHARE.<sup>103</sup>

V zadnjem času ELRC spodbuja pobudo za večjezični dostop do informacij v zvezi s covidom-19 (MLIA), skupno prizadevanje, ki ga vodi GD za komuniciranje, skupaj z GD za prevajanje in različnimi skupnostmi, vključenimi v jezikovno tehnologijo, za izboljšanje izmenjave informacij o virusu v vseh jezikih EU.<sup>104</sup> Cilj je širši javnosti omogočiti dostop do informacij ter podpreti raziskovalce in zdravstveno osebje, ne glede na izvorni jezik informacij. ELRC je svoje dejavnosti zbiranja podatkov preusmeril zlasti v večjezične vire, ki so posebej povezani s COVID-19. Repozitorij ELRC zdaj gosti več kot 260 takšnih jezikovnih virov, kot so večjezični podatki z evropskega informacijskega portala o cepljenju, ki so bistveni za optimizacijo večjezičnega semantičnega iskanja in strojnega prevajanja. To bogastvo jezikovnih virov prispeva k prepoznavanju in kategorizaciji ustreznih informacij ter njihovem natančnejšemu prevajanju.

Nazadnje je treba omeniti izkušnje **sistemov NMT za estonsko in bolgarsko predsedstvo Sveta EU**. Estonsko in bolgarsko predsedstvo Sveta EU (v drugi polovici leta 2017 oziroma 2018) sta imeli prevajalski sistem na podlagi umetne inteligence, ki ju je posebej razvilo zasebno podjetje, ki je uporabljalo sistem eTranslation Komisije. Med uporabniki sistema NMT so bili uslužbenci predsedstva Sveta EU, prevajalci iz javnega sektorja v državi gostiteljici predsedstva, delegati EU

---

101 Natančneje, uredba določa, da je treba opraviti prevode v angleščino, če je izvirnik vloge v francoščini ali nemščini, ali v kateri koli uradni jezik EU, če je izvirnik v angleščini.

102 ŠTEVILO OSEB, KI SE NAHAJAJO V ELRC: <https://www.lr-coordination.eu/>.

103 ELRC-SHARE Repozitorij: <https://www.elrc-share.eu/>.

104 STRANI, KI SE POVEZUJEJO NA: <http://eval.covid19-mlia.eu/>.

in mednarodni novinarji, ki so pokrivali dogodke (Pinnis in Kalnis, 2018). Sistem je bil posebej usposobljen za bolgarščino in estonščino. Večinoma se je uporabljal za prevajanje besedilnih delčkov, dokumentov in spletnih strani z uporabo odzivne spletne strani za prevajanje in vtičnika za orodje CAT. Sistem je bil nato vključen v uradne spletne strani predsedstev. Cilj je bil „delegacijam EU, novinarjem in obiskovalcem predsedstva Sveta EU omogočiti, da samodejno prevajajo besedila, dokumente in spletne strani med angleščino, bolgarščino, nemščino, francoščino in estonščino.“ Ugotovljeno je bilo, da sistem bistveno presega splošni sistem eTranslation in Google Translate.

Pristop Evropske unije k večjezičnosti v lastni komunikacijski politiki

Ta študija ocenjuje pristop EU k večjezičnosti v njeni komunikacijski politiki. Za preučitev skladnosti z obveznostmi večjezičnosti ter jezikovnimi ureditvami in praksami institucij, organov in agencij EU, zlasti na spletnih straneh EU, se uporablja inovativen pristop mešanih metod. Preučuje se tudi primernost z jezikovnim znanjem prebivalcev EU-27. Podana so politična priporočila za povečanje preglednosti in dostopnosti komunikacijske politike EU ob upoštevanju omejitev izvedljivosti.

---

PE 699.648

IP/B/CULT/IC/2021–021

Tiskanje	ISBN	978–92–846–9466–2	doi:10.2861/641182	QA-07–22–359-EN-C
Tiskanje	ISBN	978–92–846–9467–9	doi:10.2861/049142	QA-07–22–359-EN-N